

Brebuleț Silviu Daniel

Mihai Liliana Jeny

Dascălu Maria Cătălina

DISCRIMINAREA POPULAȚIEI ROME ÎN ȘCOALĂ ȘI ÎN COMUNITATE

Silviu Daniel Brebuleț

Liliana Jeny Mihai

Maria Cătălina Dascălu

Discriminarea populației rome în școală și comunitate

**Editura Alternative Educaționale
2018**

Analiza discriminării populației rome în școală și în comunitatea locală în județul Vrancea a fost realizată în cadrul proiectului Acces la Servicii Publice pentru Integrarea Romilor în județul Vrancea, proiect implementat de Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vrancea în parteneriat cu Consiliul Județean Vrancea și InterCultural Iceland cu finanțare din Granturile SEE 2009-2014.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială Granturilor SEE 2009-2014 și a Fondului Român de Dezvoltare Socială (operator de program).

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BREBULEȚ, SILVIU DANIEL

Discriminarea populației rome în școală și în comunitate / Brebuleț Silviu Daniel, Mihai Liliana Jeny, Dascălu Maria Cătălina. - Odobești : Alternative educaționale, 2018

Conține bibliografie

ISBN 978-606-94582-1-1

I. Mihai, Liliana Jeny

II. Dascălu, Maria Cătălina

CAP. I. ANALIZA COMPARATIVĂ A IMPLICĂRII AUTORITĂȚILOR PUBLICE LOCALE, INSTITUȚIILOR EDUCAȚIONALE ȘI REPREZENTANȚILOR POPULAȚIEI MINORITARE ÎN COMBATAREA DISCRIMINĂRII	1
1.1. METODOLOGIA CERCETĂRII	3
1.1.1. <i>Lot de subiecți</i>	3
1.1.1.1. Distribuția lotului de subiecți raportat la categorii de respondenți	4
1.1.1.2. Distribuția lotului de subiecți raportat la U.A.T.	4
1.1.1.3. Distribuția lotului de subiecți raportat la gen	5
1.1.2. <i>Variabile independente</i>	5
1.1.3. <i>Variabile dependente</i>	6
1.1.4. <i>Chestionar</i>	6
1.1.4.1. Secțiunile chestionarului și variabile vizate	7
1.1.4.2. Validitatea de construct a chestionarului	7
1.1.4.3. Fidelitatea chestionarului	7
1.2. INTENSITATEA PERCEPUTĂ A MANIFESTĂRIILOR DISCRIMINATORII	8
1.2.1. <i>Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii – general</i>	8
1.2.2. <i>Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în școală</i>	9
1.2.3. <i>Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate</i>	10
1.2.4. <i>Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii – comparație școală-comunitate</i>	11
1.2.5. <i>Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii – impact de gen</i>	11
1.3. EXISTENȚA UNOR PROCEDURI ANTI-DISCRIMINARE	13
1.3.1. <i>Existența unor proceduri anti-discriminare – general</i>	13
1.3.2. <i>Existența unor proceduri anti-discriminare în școală</i>	14
1.3.3. <i>Existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate</i>	14
1.3.4. <i>Existența unor proceduri anti-discriminare – analiză comparativă școală-comunitate</i>	15
1.3.5. <i>Existența unor proceduri anti-discriminare – impact de gen</i>	16
1.4. COLABORAREA INTER-INSTITUȚIONALĂ PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII	17
1.4.1. <i>Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării – general</i>	17
1.4.2. <i>Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în școală</i>	18
1.4.3. <i>Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate</i>	19
1.4.4. <i>Colaborarea inter-instituțională pt. combaterea discriminării – comparație școală-comunitate</i>	20
1.4.5. <i>Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării – impact de gen</i>	20
1.5. IMPLICAREA PERSONALĂ ÎN COMBATAREA DISCRIMINĂRII	22
1.5.1. <i>Implicarea personală în combaterea discriminării – general</i>	22
1.5.2. <i>Implicarea personală în combaterea discriminării în școală</i>	23
1.5.3. <i>Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate</i>	24
1.5.4. <i>Implicarea personală în combaterea discriminării – analiză comparativă școală-comunitate</i>	25
1.5.5. <i>Implicarea personală în combaterea discriminării – impact de gen</i>	25
1.6. SOLUȚII PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII	27
1.6.1. <i>Soluții pentru combaterea discriminării – general</i>	27
1.6.2. <i>Soluții pentru combaterea discriminării în școală</i>	28
1.6.3. <i>Soluții pentru combaterea discriminării în comunitate</i>	30
1.6.4. <i>Soluții pentru combaterea discriminării – analiză comparativă școală-comunitate</i>	32
1.6.5. <i>Soluții pentru combaterea discriminării – impact de gen</i>	33

1.7. CONCLUZII GENERALE	35
1.7.1. Intensitatea percepută a discriminării.....	35
1.7.2. Existența unor proceduri anti-discriminare	35
1.7.3. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării.....	36
1.7.4. Implicarea personală în combaterea discriminării	36
1.7.5. Soluții pentru combaterea discriminării	37
CAP. II. STUDIU PRIVIND EXPUNEREA PERSOANELOR DEFAVORIZATE LA CONTEXTE DISCRIMINATORII	39
2.1. METODOLOGIA CERCETĂRII.....	41
2.1.1. Lot de subiecți.....	41
2.1.1.1. Distribuția lotului de subiecți pe U.A.T.	42
2.1.1.2. Distribuția lotului de copii raportat la variabilele socio-demografice.....	42
2.1.1.3. Distribuția lotului de adulți raportat la variabilele socio-demografice	44
2.1.2. Variabile independente	46
2.1.3. Variabile dependente	47
2.1.4. Chestionare utilizate.....	47
2.1.4.1. Secțiunile chestionarului și variabile vizate	47
2.1.4.2. Validitatea de construct a chestionarului	48
2.1.4.3. Fidelitatea chestionarului	48
2.2. INTENSITATEA PERCEPUTĂ A MANIFESTĂRILOR DISCRIMINATORII	49
2.2.1. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate	49
2.2.1.1. Evaluarea intensității manifestărilor discriminatorii de către copii	49
2.2.1.2. Evaluarea intensității manifestărilor discriminatorii de către adulți	51
2.2.1.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți	54
2.2.2. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară	55
2.2.2.1. Evaluarea intensității manifestărilor discriminatorii de către copii	55
2.2.2.2. Evaluarea intensității manifestărilor discriminatorii de către adulți	57
2.2.2.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți	60
2.2.3. Analiza comparativă a intensității percepute a manif. discriminatorii în comunitate și în școală.....	61
2.2.3.1. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii	61
2.2.3.2. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de adulți	62
2.3. EXISTENȚA UNOR PROCEDURI ANTI-DISCRIMINARE.....	63
2.3.1. Existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate	63
2.3.1.1. Existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate – viziunea copiilor	63
2.3.1.2. Existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate – viziunea adulților	65
2.3.1.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți	68
2.3.2. Existența unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară.....	68
2.3.2.1. Existența unor proceduri anti-discriminare în școală – viziunea copiilor	68
2.3.2.2. Existența unor proceduri anti-discriminare în școală – viziunea adulților	71
2.3.2.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți	73
2.3.3. Analiza comparativă a evaluării procedurilor anti-discriminare în comunitate și în școală	74
2.3.3.1. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii	75
2.3.3.2. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de adulți	75
2.4. COLABORAREA INTER-INSTITUȚIONALĂ PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII	76
2.4.1. Colaborarea inter-instituțională la nivelul comunității.....	76
2.4.1.1. Colaborarea inter-instituțională la nivelul comunității – viziunea copiilor	76
2.4.1.2. Colaborarea inter-instituțională la nivelul comunității – viziunea adulților	78
2.4.1.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți	81

2.4.2. Colaborarea inter-instituțională la nivelul unității școlare	82
2.4.2.1. Colaborarea inter-instituțională la nivelul școlii – viziunea copiilor	82
2.4.2.2. Colaborarea inter-instituțională la nivelul școlii – viziunea adulților	84
2.4.2.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți	87
2.4.3. Analiza comparativă a evaluărilor colaborării inter-instituționale la nivelul comunității și școlii	88
2.4.3.1. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii	88
2.4.3.2. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de adulți	89
2.5. IMPLICAREA PERSONALĂ ÎN COMBATerea DISCRIMINĂRII	90
2.5.1. Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate	90
2.5.1.1. Implicarea personală a copiilor în combaterea discriminării în comunitate	90
2.5.1.2. Implicarea personală a adulților în combaterea discriminării în comunitate	92
2.5.1.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți	95
2.5.2. Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară	95
2.5.2.1. Implicarea personală a copiilor în combaterea discriminării în școală	95
2.5.2.2. Implicarea personală a adulților în combaterea discriminării în școală	98
2.5.2.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți	101
2.5.3. Analiza comparativă a implicării personale în comb. discriminării în comunitate și școală	101
2.5.3.1. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii	102
2.5.3.2. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de adulți	103
2.6. SOLUȚII PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII	103
2.6.1. Soluții pentru combaterea discriminării în comunitate	103
2.6.1.1. Soluții pentru combaterea discriminării în comunitate – viziunea copiilor	105
2.6.1.2. Soluții pentru combaterea discriminării în comunitate – viziunea adulților	108
2.6.2. Soluții pentru combaterea discriminării în unitatea școlară	112
2.6.2.1. Soluții pentru combaterea discriminării în școală – viziunea copiilor	114
2.6.2.2. Soluții pentru combaterea discriminării în școală – viziunea adulților	117
2.6.3. Diferențe între cele 15 U.A.T în privința soluțiilor pentru combaterea discriminării	121
2.6.3.1. Diferențe între cele 15 U.A.T în privința soluțiilor pt. combaterea discriminării în comunitate	121
2.6.3.2. Diferențe între cele 15 U.A.T în privința soluțiilor pt. combaterea discriminării în școală	125
2.6.4. Analiza comparativă a soluțiilor propuse de copii și de adulți	130
2.6.4.1. Analiza comp. a soluțiilor propuse de copii și adulți pt. combaterea discriminării în comunitate	130
2.6.4.2. Analiza comp. a soluțiilor propuse de copii și de adulți pt. combaterea discriminării în școală	131
2.7. CONCLUZII	132
2.7.1. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii	132
2.7.2. Implicarea instituțională în combaterea discriminării	132
2.7.2.1. Existența unor proceduri anti-discriminare	132
2.7.2.2. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării	133
2.7.3. Implicarea personală în combaterea discriminării	133
2.7.4. Soluții de combaterea a discriminării	134

CAP. III. STUDIU PRIVIND IMPLICAREA INSTITUȚIILOR EDUCAȚIONALE ÎN REDUCEREA EXPUNERII PERSOANELOR DEFAVORIZATE LA CONTEXTE DISCRIMINATORII

3.1. Metodologia cercetării	137
3.1.1. Lot de subiecți	137
3.1.1.1. Distribuția lotului de subiecți pe U.A.T.	137
3.1.1.2. Distribuția lotului de subiecți raportat la variabilele socio-demografice	138
3.1.1.3. Distribuția lotului de subiecți raportat la caracteristicile profesionale	139
3.1.1.4. Distribuția lotului de subiecți raportat la statut	140

3.1.2. Variabile independente	141
3.1.3. Variabile dependente	142
3.1.4. Chestionar	142
3.1.4.1. Secțiunile chestionarului și variabile vizate	142
3.1.4.2. Validitatea de construct a chestionarului	143
3.1.4.3. Fidelitatea chestionarului	143
3.2. INTENSITATEA PERCEPUTĂ A MANIFESTĂRILOR DISCRIMINATORII ÎN UNITATEA ȘCOLARĂ	143
3.2.1. Influența ponderii populației rome în comunitate	144
3.2.2. Diferențe inter-instituționale raportat la U.A.T.	145
3.2.3. Influența genului	145
3.2.4. Influența vârstei	146
3.2.5. Diferențe inter-instituționale raportat la nivelul educațional.....	147
3.2.6. Influența experienței didactice	147
3.2.7. Influența statutului.....	148
3.3. EXISTENȚA UNOR PROCEDURI ANTI-DISCRIMINARE ÎN UNITATEA ȘCOLARĂ	149
3.3.1. Influența ponderii populației rome în comunitate	149
3.3.2. Diferențe inter-instituționale raportat la U.A.T.	150
3.3.3. Influența genului	151
3.3.4. Influența vârstei	151
3.3.5. Diferențe inter-instituționale raportat la nivelul educațional.....	152
3.3.6. Influența experienței didactice	153
3.3.7. Influența statutului.....	153
3.4. COLABORAREA INTER-INSTIȚIIONALĂ PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII	154
3.4.1. Influența ponderii populației rome în comunitate	154
3.4.2. Diferențe inter-instituționale raportat la U.A.T.	155
3.4.3. Influența genului	156
3.4.4. Influența vârstei	156
3.4.5. Diferențe inter-instituționale raportat la nivelul educațional.....	157
3.4.6. Influența experienței didactice	158
3.4.7. Influența statutului.....	158
3.5. IMPLICAREA PERSONALĂ ÎN COMBATerea DISCRIMINĂRII ÎN UNITATEA ȘCOLARĂ	159
3.5.1. Influența ponderii populației rome în comunitate	160
3.5.2. Diferențe inter-instituționale raportat la U.A.T.	161
3.5.3. Influența genului	161
3.5.4. Influența vârstei	162
3.5.5. Diferențe inter-instituționale raportat la nivelul educațional.....	163
3.5.6. Influența experienței didactice	163
3.5.7. Influența statutului.....	164
3.6. SOLUȚII PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII ÎN UNITATEA ȘCOLARĂ	164
3.6.1. Influența ponderii populației rome în comunitate	167
3.6.2. Diferențe inter-instituționale raportat la U.A.T.	168
3.6.2.1. O mai mare reprezentare a grupurilor minoritare în cadrul structurii de decizie din școală	168
3.6.2.2. Înființarea sau dezvoltarea unor structuri formale (grupuri locale de inițiativă, ONG-uri) ale grupurilor minoritare care să promoveze interesele acestora	170
3.6.2.3. Dezvoltarea unor rețele de cooperare și colaborare între autoritățile locale, instituțiile educaționale și reprezentanții grupurilor dezavantajate	170
3.6.2.4. Înființarea unui serviciu (departament) în cadrul unității școlare care să se ocupe exclusiv de combaterea manifestărilor discriminatorii în școală	171

3.6.2.5. Încurajarea reprezentanților grupurilor dezavantajate pentru asumarea inițiativei locale pentru combaterea manifestărilor discriminatorii la adresa lor	172
3.6.2.6. Crearea unor contexte de comunicare directă, informală, deschisă între reprezentanții grupurilor minoritare și cei ai instituției școlare	173
3.6.3. <i>Influența genului</i>	174
3.6.4. <i>Influența vârstei</i>	175
3.6.5. <i>Diferențe inter-instituționale raportat la nivelul educațional</i>	176
3.6.6. <i>Influența experienței didactice</i>	178
3.6.7. <i>Influența statutului</i>	178
3.7. CONSIDERAȚII GENERALE	179
3.8. CONCLUZII	183
3.8.1. <i>Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară</i>	183
3.8.2. <i>Implicarea instituțională în combaterea discriminării în unitățile școlare</i>	184
3.8.2.1. Existența unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară	184
3.8.2.2. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în școală.....	185
3.8.3. <i>Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară</i>	185
3.8.4. <i>Soluții de combaterea a discriminării în unitatea școlară</i>	187
CAP. IV. STUDIU PRIVIND IMPLICAREA AUTORITĂȚILOR LOCALE ÎN REDUCEREA EXPUNERII PERSOANELOR DEFAVORIZATE LA CONTEXTE DISCRIMINATORII.....189	
4.1. METODOLOGIA CERCETĂRII	191
4.1.1. <i>Lot de subiecți</i>	191
4.1.1.1. Distribuția lotului de subiecți raportat la statut	191
4.1.1.2. Distribuția lotului de subiecți raportat la U.A.T.	191
4.1.1.3. Distribuția lotului de subiecți raportat la variabilele socio-demografice	191
4.1.1.4. Distribuția lotului de subiecți raportat la experiența profesională	193
4.1.2. <i>Variabile independente</i>	193
4.1.3. <i>Variabile dependente</i>	194
4.1.4. <i>Chestionar</i>	194
4.1.4.1. Secțiunile chestionarului și variabile vizate	194
4.1.4.2. Validitatea de construct a chestionarului	195
4.1.4.3. Fidelitatea chestionarului	195
4.2. INTENSITATEA PERCEPUTĂ A MANIFESTĂRILOR DISCRIMINATORII ÎN COMUNITATE.....	195
4.2.1. <i>Influența de statut: reprezentanții U.A.T. vs. reprezentanții D.G.A.S.P.C.</i>	196
4.2.2. <i>Influențe de gen: masculin vs. feminin</i>	197
4.2.3. <i>Influențe de vârstă: <= 47 de ani vs. > 47 ani</i>	197
4.2.4. <i>Influențe ale experienței profesionale: <= 8 de ani vs. > 8 ani</i>	198
4.2.5. <i>Diferențe între U.A.T. supuse analizei</i>	198
4.3. EXISTENȚA UNOR PROCEDURI ANTI-DISCRIMINARE ÎN COMUNITATE	199
4.3.1. <i>Influența de statut: reprezentanții U.A.T. vs. reprezentanții D.G.A.S.P.C.</i>	200
4.3.2. <i>Influențe de gen: masculin vs. feminin</i>	200
4.3.3. <i>Influențe de vârstă: <= 47 de ani vs. > 47 ani</i>	201
4.3.4. <i>Influențe ale experienței profesionale: <= 8 de ani vs. > 8 ani</i>	201
4.3.5. <i>Diferențe între U.A.T. supuse analizei</i>	202
4.4. COLABORAREA INTER-INSTITUȚIONALĂ PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII	203
4.4.1. <i>Influența de statut: reprezentanții U.A.T. vs. reprezentanții D.G.A.S.P.C.</i>	203
4.4.2. <i>Influențe de gen: masculin vs. feminin</i>	204
4.4.3. <i>Influențe de vârstă: <= 47 de ani vs. > 47 ani</i>	204
4.4.4. <i>Influențe ale experienței profesionale: <= 8 de ani vs. > 8 ani</i>	205

4.4.5. Diferențe între U.A.T. supuse analizei.....	206
4.5. IMPLICAREA PERSONALĂ ÎN COMBATerea DISCRIMINĂRII ÎN COMUNITATE	206
4.5.1. Influența de statut: reprezentanții U.A.T. vs. reprezentanții D.G.A.S.P.C.	207
4.5.2. Influențe de gen: masculin vs. feminin	208
4.5.3. Influențe de vârstă: <= 47 de ani vs. >47 ani	209
4.5.4. Influențe ale experienței profesionale: <= 8 de ani vs. >8 ani.....	209
4.5.5. Diferențe între U.A.T. supuse analizei.....	210
4.6. SOLUȚII PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII ÎN COMUNITATE	210
4.6.1. Influența de statut: reprezentanții U.A.T. vs. reprezentanții D.G.A.S.P.C.	213
4.6.2. Influențe de gen: masculin vs. feminin	214
4.6.3. Influențe de vârstă: <= 47 de ani vs. >47 ani	215
4.6.4. Influențe ale experienței profesionale: <= 8 de ani vs. >8 ani.....	215
4.6.5. Diferențe între U.A.T. supuse analizei.....	216
4.6.5.1. O mai mare reprezentare a grupurilor minoritare în cadrul structurii de decizie din comunitate	216
4.6.5.2. Înființarea sau dezvoltarea unor structuri formale (grupuri locale de inițiativă, ONG-uri) ale grupurilor minoritare care să promoveze interesele acestora	217
4.6.5.3. Dezvoltarea unor rețele de cooperare și colaborare între autoritățile locale, instituțiile educaționale și reprezentanții grupurilor dezavantajate	217
4.6.5.4. Înființarea unui serviciu (departament) în cadrul comunității care să se ocupe exclusiv de combaterea manifestărilor discriminatorii	218
4.6.5.5. Încurajarea reprezentanților grupurilor dezavantajate pentru asumarea inițiativei locale pentru combaterea manifestărilor discriminatorii la adresa lor	218
4.6.5.6. Crearea unor contexte de comunicare directă, informală, deschisă între reprezentanții grupurilor minoritare și cei ai comunității	219
4.7. CONSIDERAȚII GENERALE	219
4.8. CONCLUZII	223
4.8.1. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate	223
4.8.2. Implicarea instituțională în combaterea discriminării în comunitate	223
4.8.2.1. Existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate	223
4.8.2.2. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate	224
4.8.3. Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate	224
4.8.4. Soluții de combaterea a discriminării în comunitate	225

Cap. I. Analiza comparativă a implicării autorităților publice locale, instituțiilor educaționale și reprezentanților populației minoritare în combaterea discriminării

Metodologia cercetării

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii

Existența unor proceduri anti-discriminare

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării

Implicarea personală în combaterea discriminării

Soluții pentru combaterea discriminării

Concluzii

Analiza comparativă a implicării autorităților publice locale, instituțiilor educaționale și reprezentanților populației minoritare în combaterea discriminării a fost realizată în unitățile administrativ-teritoriale din județul Vrancea în care populația de etnie romă este semnificativă în totalul populației (municipiul Adjud, orașul Mărășești, comunele Slobozia Bradului, Tîmboiești, Chiojdeni, Homocea, Ciorăști, Sihlea, Pufești, Vulturu, Bordești, Răcoasa, Suraia, Tulnici, Măicănești).

Scopul general al analizei a fost de a identifica și analiza intensitatea manifestărilor discriminatorii, existența unor proceduri anti-discriminare și colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării și implicarea personală în combaterea discriminării, așa cum sunt ele percepute de diferite categorii de respondenți.

Obiectivele principale ale analizei sunt:

1. investigarea comparativă a percepției discriminării în instituțiile educaționale și a discriminării în comunitatea locală;
2. investigarea comparativă a modului în care reprezentanții populației rome și cei ai populației majoritare percep discriminarea în unitățile școlare și în comunitate;
3. investigarea comparativă a modului în care reprezentanții instituțiilor educaționale și cei ai autorităților publice locale percep discriminarea în unitățile școlare și în comunitate;
4. investigarea comparativă a relației dintre modalitatea personală de percepție a intensității manifestărilor discriminatorii și implicarea personală în combaterea discriminării, în cazul diferitor categorii de subiecți.

Analiza comparativă a implicării autorităților publice locale, instituțiilor educaționale și reprezentanților populației minoritare în combaterea discriminării a fost realizată pe baza datelor culese prin intermediul chestionarelor aplicate respondenților în cadrul cercetărilor realizate pe perioada de implementare a proiectului ASPIR (Acces la Servicii Publice pentru Integrarea Romilor în județul Vrancea).

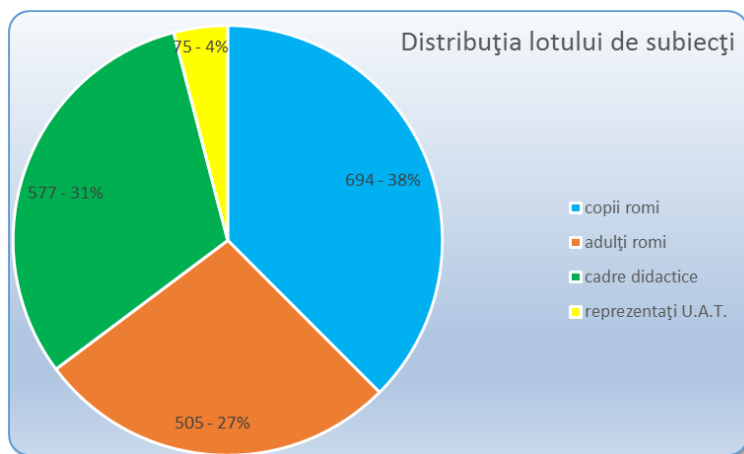
1.1. Metodologia cercetării

1.1.1. Lot de subiecți

Pentru analiza comparativă a percepției discriminării populației rome în județul Vrancea au fost chestionați un număr total de 1.851 de respondenți: adulți și copiii, reprezentanți ai populației majoritare și ai populației minoritare, reprezentanți ai unităților școlare și autorităților publice locale.

1.1.1.1. Distribuția lotului de subiecți raportat la categorii de respondenți

Distribuția lotului de subiecți al cercetării pe cele patru mari categorii de subiecți este prezentată în graficul următor:

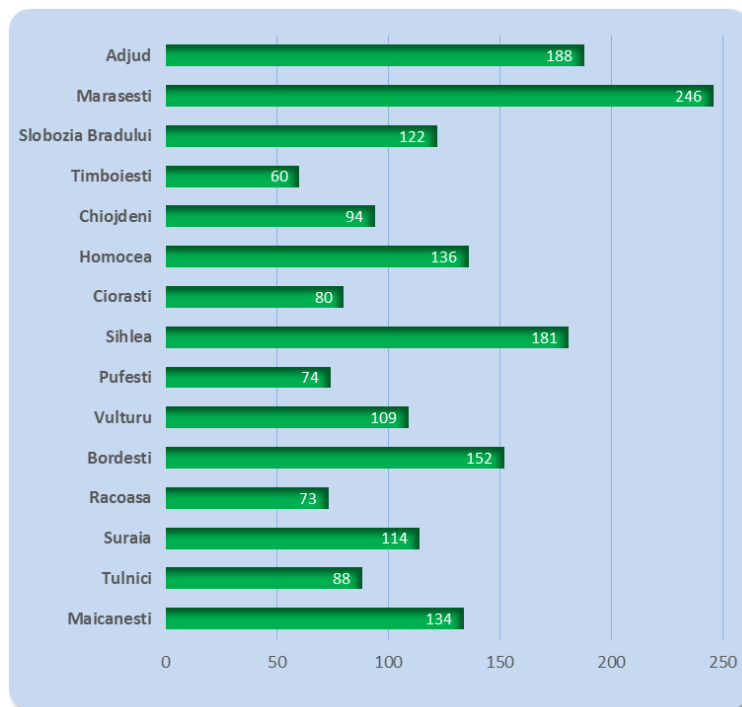

Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, lotul de subiecți al cercetării cuprinde în proporții relativ egale adulți și copii din populația minoritară, precum și cadre didactice: singurul grup experimental mai mic din punct de vedere numeric este cel alcătuit din reprezentanții autorităților publice locale, aspect explicat prin numărul total mai redus al acestei categorii de subiecți.

În ceea ce privește reprezentanții populației minoritare, este de precizat faptul că, dintre cei 694 de copii, 342 au răspuns la chestionarul privind discriminarea în comunitate și 352 au răspuns la chestionarul privind discriminarea în unitățile școlare; din cei 505 părinți, 249 au răspuns la chestionarul privind discriminarea în comunitate și 256 au răspuns la chestionarul privind discriminarea în unitățile școlare.

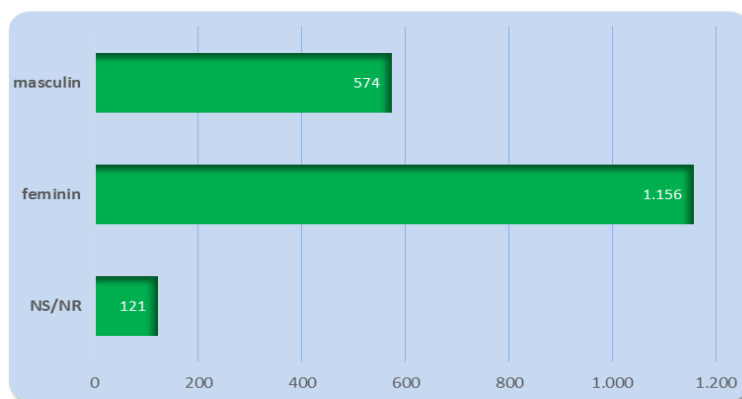
1.1.1.2. Distribuția lotului de subiecți raportat la U.A.T.

Distribuția lotului de subiecți raportat la cele 15 unități administrativ-teritoriale în care a avut loc analiza este prezentată în graficul următor:

1.1.1.3. Distribuția lotului de subiecți raportat la gen

Distribuția lotului de subiecți raportat la gen este prezentată în graficul următor:

1.1.2. Variabile independente

Analiza comparativă a implicării autorităților publice locale, instituțiilor educaționale și reprezentanților populației minoritare în combaterea discriminării a fost realizată având în vedere următoarele variabile independente:

❶ Statut:

- reprezentant autorității publice locale
- cadre didactice
- adult din minoritatea romă
- copil din minoritatea romă

❷ Dimensiunea supusă analizei:

- discriminarea în unitățile școlare
- discriminarea în comunitate

❸ Unitatea administrativ-teritorială:

Adjud, Mărășești, Slobozia Bradului, Timboești, Chiojdeni, Homocea, Ciorăști, Sihlea, Pufești, Vulturu, Bordești, Răcoasa, Suraia, Tulnici, Măicănești

❹ Genul:

- masculin
- feminin

1.1.3. Variabile dependente

Analiza comparativă a implicării autorităților publice locale, instituțiilor educaționale și reprezentanților populației minoritare în combaterea discriminării are în vedere evaluarea următoarelor dimensiuni:

- prezența și intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în cadrul unității școlare, respectiv în cadrul comunității;
- existența unor proceduri anti-discriminare la nivelul unității școlare, respectiv la nivelul comunității;
- calitatea percepută a colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării la nivelul unității școlare, respectiv la nivelul comunității;
- implicarea personală în combaterea manifestărilor discriminatorii în cadrul unității școlare, respectiv în cadrul comunității;
- eficiența potențială percepută a soluțiilor de combatere a discriminării la nivelul școlii, respectiv la nivelul comunității.

1.1.4. Chestionar

Chestionarul utilizat pentru măsurarea variabilelor dependente ale cercetării a fost elaborat pe baza informațiilor și datelor relevate de interviurile realizate cu reprezentanții grupurilor minoritare pentru identificarea modalităților cele mai eficiente pentru operaționalizarea celor cinci variabile dependente ale cercetării.

Pentru asigurarea relevanței analizei comparative a răspunsurilor privind expunerea la contexte discriminatorii în comunitate, respectiv în unitatea școlară, au fost utilizați aceiași itemi adaptați la cele două dimensiuni evaluate; practic, itemii celor două chestionare sunt identici, singura diferență fiind că itemii unui chestionar solicită evaluarea raportat la comunitate, iar itemii celuilalt chestionar solicită evaluarea raportat la unitatea școlară.

De asemenea, chestionarele administrate copiilor și adulților sunt identice, singurele diferențe fiind cele referitoare la datele socio-demografice solicitate, aspect care permite analiza comparativă a răspunsurilor copiilor și adulților la un nivel maxim de acuratețe.

1.1.4.1. Secțiunile chestionarului și variabile vizate

Secțiunea 1 cuprinde 20 de întrebări închise și 2 întrebări deschise (cu răspuns liber) și vizează primele patru variabile dependente ale cercetării:

- intensitatea percepută a discriminării este evaluată prin întrebările 1, 2, 4, 8, 12, 16, întrebările 2, 8 și 12 fiind itemi cotați invers;
- existența unor proceduri anti-discriminare este evaluată prin întrebările 3, 5, 6 și 9;
- calitatea colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării este evaluată prin întrebările 13, 17, 19 și 20;
- implicarea personală în combaterea discriminării este evaluată prin întrebările 7, 10, 11, 14, 15 și 18, întrebarea 11 fiind item cotați invers și două întrebări cu răspuns deschis, prin care se solicită respondenților exemple de inițiative instituționale și respectiv personale pentru combaterea discriminării și promovarea incluziunii sociale și școlare;

Secțiunea 2 cuprinde 6 întrebări închise care permit evaluarea eficienței percepute a soluțiilor anti-discriminare propuse și o întrebare cu răspuns deschis care permite propunerea de către respondenți a unor alte soluții de combatere a discriminării și promovare a incluziunii sociale.

Secțiunea 3 cuprinde itemii care vizează variabilele independente ale cercetării; dintre aceste variabile, în analiza comparativă am ținut cont doar de U.A.T. și gen.

1.1.4.2. Validitatea de construct a chestionarului

Validitatea de construct a itemilor chestionarului este certificată de modalitatea de elaborare a acestora, operaționalizarea variabilelor dependente fiind realizată pe baza informațiilor culese prin interviuri de la reprezentanții grupului țintă iar redactarea itemilor fiind realizată prin consultarea unui grup expert alcătuit din psihologi, experți ai C.J.R.A.E., cadre didactice, formularea fiecărui item fiind realizată prin consultări succesive până când toți membrii grupului expert și-au dat acordul cu privire la faptul că itemul măsoară dimensiunea vizată pentru a fi evaluată.

1.1.4.3. Fidelitatea chestionarului

Fidelitatea chestionarului a fost evaluată cu ajutorul coeficientului de consistență internă alpha-Cronbach, fiind obținute următoarele valori:

chestionarul pe ansamblu: 0,817 (populația minoritară), 0,812 (cadre didactice), 0,914 (reprezentanți U.A.T.);

secțiunea 1: 0,785 (populația minoritară), 0,762 (cadre didactice), 0,685 (reprezentanți U.A.T.);

- intensitatea percepută a discriminării: 0,548 (populația minoritară), 0,621 (cadre didactice), 0,674 (reprezentanți U.A.T.);

- existența unor proceduri: 0,579 (populația minoritară), 0,822 (cadre didactice), 0,718 (reprezentanți U.A.T.);

- calitatea colaborării inter-instituționale: 0,626 (populația minoritară), 0,793 (cadre didactice), 0,744 (reprezentanți U.A.T.);

- implicarea personală (cei 6 itemi închiși): 0,637 (populația minoritară), 0,634 (cadre didactice), 0,692 (reprezentanți U.A.T.);

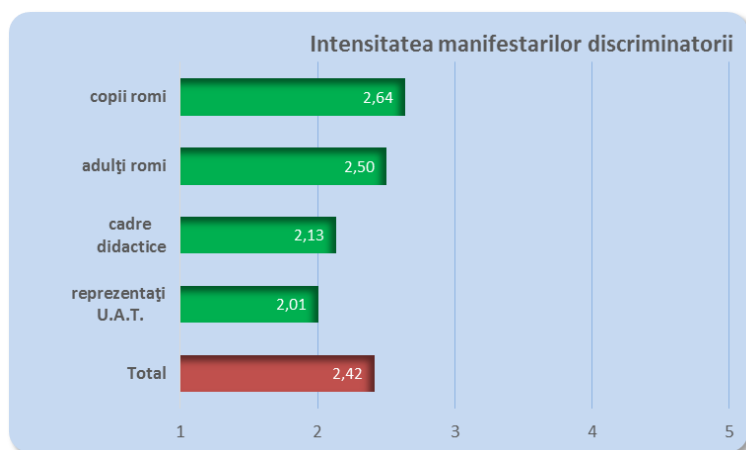
□ secțiunea 2: 0,749 (populația minoritară), 0,845 (cadre didactice), 0,811 (reprezentanți U.A.T.).

Valorile coeficientului alpha-Cronbach obținute pentru întreg chestionarul, precum și pentru fiecare scală și dimensiune a acestuia sunt suficient de mari pentru a certifica fidelitatea instrumentului în acord cu metodologia elaborării instrumentelor de cercetare în științele socio-umane și posibilitatea utilizării instrumentului în cadrul cercetării de față pentru măsurarea variabilelor dependente ale cercetării.

1.2. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii

1.2.1. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii – general

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele patru categorii de subiecți în ceea ce privește intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii.

Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *manifestările discriminatorii la adresa populației minoritare în cele 15 UAT din județul Vrancea în care populația romă este semnificativă sunt percepute ca având o intensitate redusă spre medie de toate cele patru categorii de respondenți.*

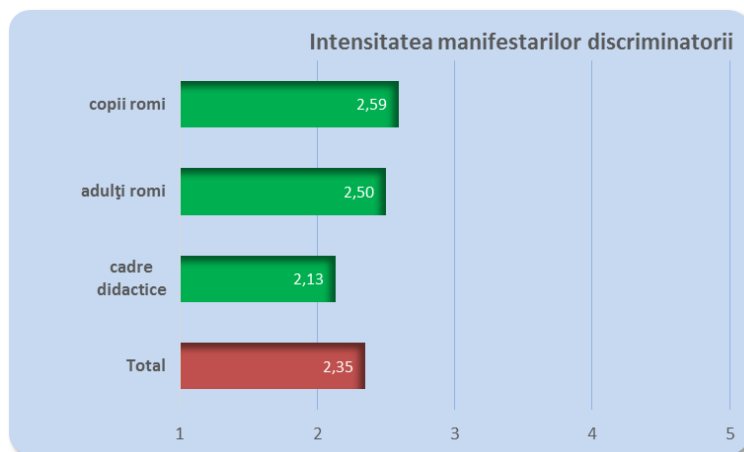
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova, $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele patru categorii de respondenți. Rafinarea analizei (Bonferroni post hoc tests) confirmă existența unor diferențe semnificative între toate grupurile experimentale, cu excepția evaluărilor realizate de cadrele didactice și reprezentanții UAT ($p = 0,132$, nesemnificativ statistic).

Reprezentanții populației minoritare resimt intensitatea manifestărilor discriminatorii ca fiind semnificativ mai mare comparativ cu reprezentanții populației majoritare; în plus, copiii romi resimt o intensitate semnificativ mai mare a manifestărilor discriminatorii comparativ cu adulții romi ($p = 0,001$).

Așa cum era de așteptat, discriminarea este mai evidentă pentru reprezentanții populației discriminate; totuși, este de avut în vedere faptul că reprezentanții populației rome evaluează intensitatea manifestărilor discriminatorii la nivelul scăzut spre mediu, ceea ce sugerează faptul că, în cele 15 UAT din județul Vrancea în care populația romă este semnificativă, discriminarea nu reprezintă neapărat o problemă comunitară.

1.2.2. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în școală

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele trei categorii de subiecți în ceea ce privește intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitățile școlare.

Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *manifestările discriminatorii la adresa populației minoritare în unitățile școlare din cele 15 UAT din județul Vrancea în care populația romă este semnificativă sunt percepute ca având o intensitate redusă spre medie* de toate cele trei categorii de respondenți.

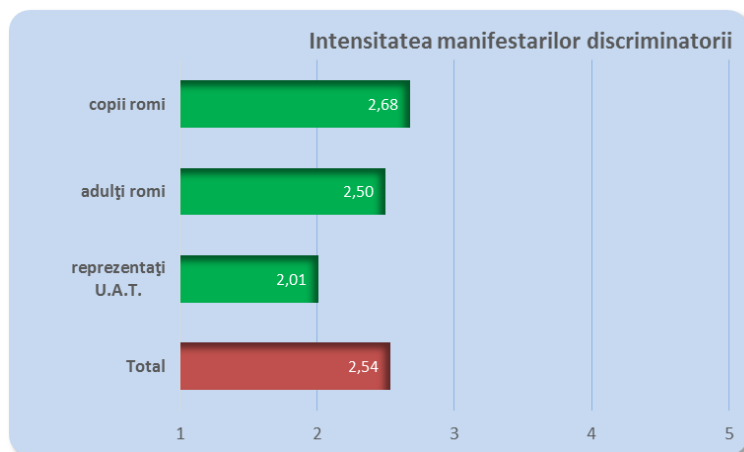
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova, $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de încredere de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele trei categorii de respondenți. Rafinarea analizei (Bonferroni post hoc tests) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cadrele didactice și adulții rome ($p < 0,001$), respectiv copiii rome ($p < 0,001$), fără diferențe semnificative între aceste ultime două grupe experimentale ($p = 0,205$).

Intensitatea manifestărilor discriminatorii în unitățile școlare este percepută ca fiind semnificativ mai redusă de către cadrele didactice comparativ cu elevii și părinții de etnie romă; așa cum era de așteptat, discriminarea este mai evidentă pentru reprezentanții populației discriminate. Totuși, este de avut în vedere faptul că reprezentanții populației rome evaluează intensitatea manifestărilor discriminatorii în școală la nivelul scăzut spre mediu, ceea ce sugerează faptul că discriminarea în unitățile școlare nu reprezintă neapărat o problemă educațională în cele 15 UAT în care populația romă este semnificativă.

De asemenea, de remarcat este faptul că evaluarea intensității manifestărilor discriminatorii în unitățile școlare este realizată în mod similar de către copiii romi și adulții romi, ceea ce denotă evaluarea realizată în cunoștință de cauză de către adulți.

1.2.3. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele trei categorii de subiecți în ceea ce privește intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate.

Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *manifestările discriminatorii la adresa populației minoritare în comunitate în cele 15 UAT din județul Vrancea în care populația romă este semnificativă sunt percepute ca având o intensitate redusă spre medie de toate cele trei categorii de respondenți.*

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova, $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de încredință a rezultatelor de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele trei categorii de respondenți. Rafinarea analizei (Bonferroni post hoc tests) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de reprezentanții UAT și adulții romi ($p < 0,001$), respectiv copiii romi ($p < 0,001$), dar și între evaluările realizate de copiii romi și adulții romi ($p = 0,001$).

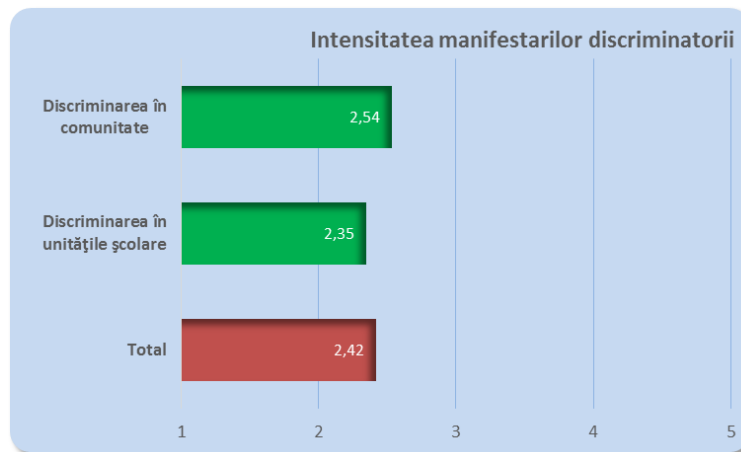
Intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate este percepută ca fiind semnificativ mai redusă de către reprezentanții autorităților publice locale comparativ cu adulții și copiii de etnie romă; așa cum era de așteptat, discriminarea este mai evidentă pentru reprezentanții populației discriminate. Totuși, este de avut în vedere faptul că reprezentanții populației rome evaluează intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate la nivelul scăzut spre mediu, ceea ce sugerează faptul că discriminarea în comunitate nu reprezintă neapărat o problemă comunitară în cele 15 UAT în care populație romă este semnificativă.

De asemenea, este de remarcat faptul că *adulții romi percep un nivel semnificativ mai redus al discriminării în comunitate comparativ cu copiii romi; acest aspect se*

datorează insuficienței dezvoltării a strategiilor de coping în cazul copiilor comparativ cu adulții care dezvoltă de-a lungul timpului diverse strategii de a face față discriminării sau pur și simplu se obișnuiesc cu ea și nu o percep la o intensitate mai redusă.

1.2.4. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii – analiză comparativă școală-comunitate

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate întreg lotul de subiecți în ceea ce privește intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate și respectiv în unitățile școlare.

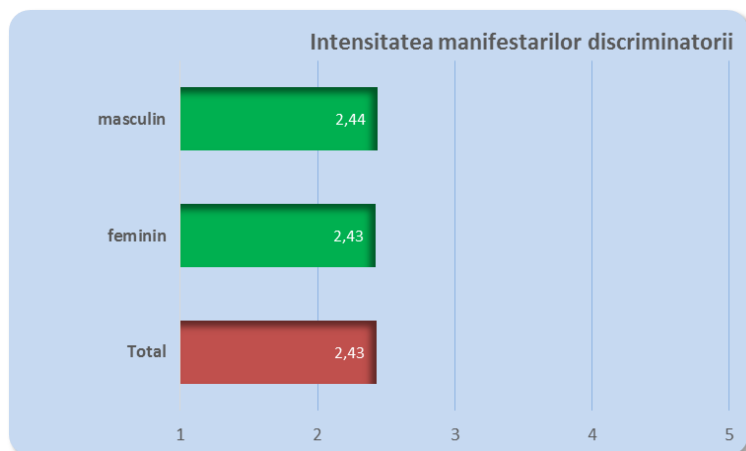
Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa populației minoritare este evaluată ca fiind medie spre redusă*, atât în ceea ce privește discriminarea în comunitate, cât și în ceea ce privește discriminarea în unitățile școlare.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (independent samples t test, $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între cele două evaluări; *discriminarea în comunitate este percepută la un nivel semnificativ mai ridicat comparativ cu discriminarea în unitățile școlare*.

Această diferențiere poate argumenta eficiența superioară a eforturilor depuse de unitățile școlare pentru combaterea discriminării comparativ cu eforturile depuse de administrația publică locală pentru combaterea discriminării în comunitate, dar, în același timp, poate fi explicată și prin problematica mai diversă a discriminării în comunitate comparativ cu discriminarea în unitatea școlară.

1.2.5. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii – impact de gen

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate femeii, respectiv bărbații în ceea ce privește intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii.

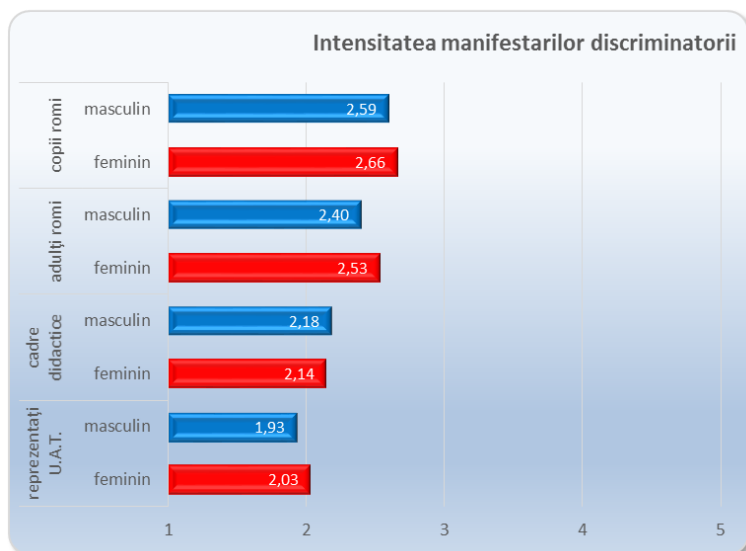

Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *intensitatea manifestărilor discriminatorii este percepută similar de bărbați și femei.*

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (independent samples t test, $p=0,753$, nesemnificativ statistic) infirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele două categorii de subiecți; *evaluarea intensității discriminării este independentă de gen.*

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în ceea ce privește intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii, de cele patru categorii de subiecți, separat pentru femei și bărbați.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre mediile evaluărilor realizate de bărbați și femei, pentru fiecare dintre cele 4 categorii de respondenți (independent samples t test) relevă existența unei influențe semnificative de gen în cazul adulților romi ($p=0,037$), dar nu și în cazul copiilor romi ($p=0,130$), cadrelor didactice ($p=0,661$) și

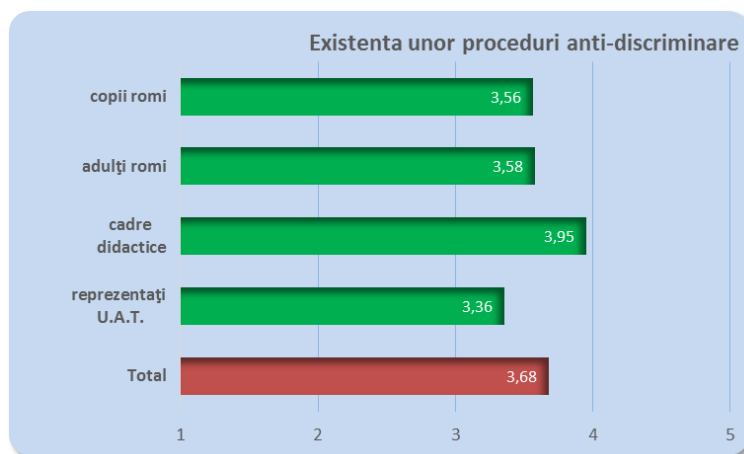
reprezentanților UAT ($p=0,658$).

Aceste rezultate statistice confirmă tendința generală a bărbaților și femeilor de a realiza evaluări similare asupra intensității percepute a manifestărilor discriminatorii; singura excepție de la această regulă generală este constatată în cazul adulților rome, situație în care discriminarea este percepută ca fiind semnificativ mai accentuată de către femei comparativ cu bărbații, probabil datorită faptului că în cazul femeilor rome se suprapun mai mulți factori de risc (etnia și genul).

1.3. Existența unor proceduri anti-discriminare

1.3.1. Existența unor proceduri anti-discriminare – general

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele patru categorii de subiecți în ceea ce privește gradul de cunoaștere a existenței unor proceduri anti-discriminare.

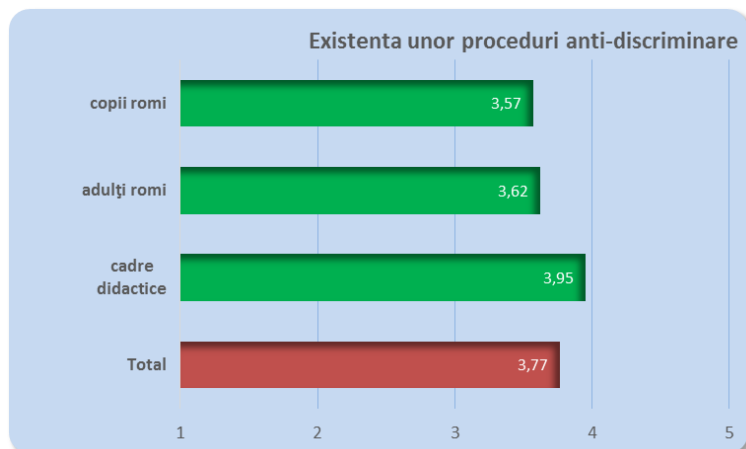
Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *existența unor proceduri anti-discriminare este (re)cunoscută de cele patru categorii de respondenți la un nivel mediu spre mare*, ceea ce sugerează nu doar existența acestor proceduri, ci și cunoașterea acestora de către populație.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova, $p<0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele patru categorii de respondenți. Rafinarea analizei (Bonferroni post hoc tests) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cadrele didactice și copiii rome ($p<0,001$), adulții rome ($p<0,001$) și reprezentanții UAT ($p<0,001$), fără diferențe semnificative între aceste ultime 3 categorii de respondenți.

Cadrele didactice cunosc procedurile anti-discriminare într-o măsură semnificativ mai mare comparativ cu reprezentanții populației minoritare și reprezentanții UAT, ceea ce sugerează existența unor preocupări mai accentuate în unitățile școlare pentru elaborarea și implementarea unor proceduri anti-discriminare.

1.3.2. Existența unor proceduri anti-discriminare în școală

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele trei categorii de subiecți în ceea ce privește gradul de cunoaștere a existenței unor proceduri anti-discriminare în unitățile școlare.

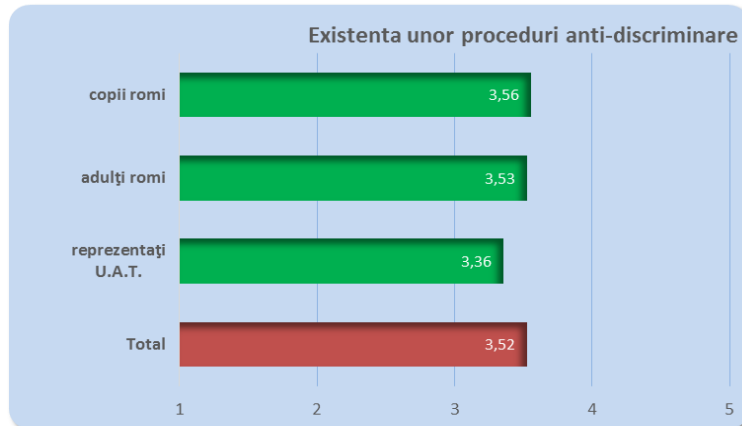
Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *existența unor proceduri anti-discriminare în unitățile școlare este (re)cunoscută de cele trei categorii de respondenți la un nivel mediu spre mare*, ceea ce sugerează nu doar existența acestor proceduri, ci și cunoașterea acestora de către actorii educaționali.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova, $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele trei categorii de respondenți. Rafinarea analizei (Bonferroni post hoc tests) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cadrele didactice și copiii romi ($p < 0,001$), respectiv adulții romi ($p < 0,001$), fără diferențe semnificative între aceste ultime 2 categorii de respondenți.

Cadrele didactice cunosc procedurile anti-discriminare într-o măsură semnificativ mai mare comparativ cu reprezentanții populației minoritare, ceea ce sugerează faptul că procedurile anti-discriminare din unitățile școlare sunt elaborate în special de cadrele didactice, cu implicarea mai redusă a populației minoritare.

1.3.3. Existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele trei categorii de subiecți în ceea ce privește gradul de cunoaștere a existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate.

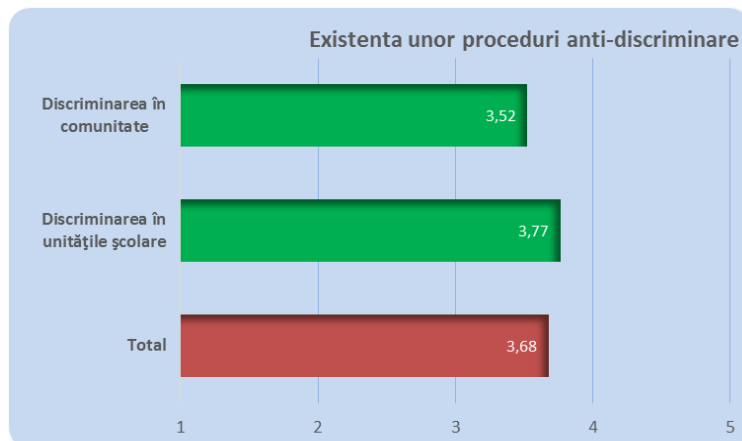
Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate este (re)cunoscută de cele trei categorii de respondenți la un nivel mediu spre mare*, ceea ce sugerează nu doar existența acestor proceduri, ci și cunoașterea acestora de către actorii sociali.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova, $p=0,068$, nesemnificativ statistic) infirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele trei categorii de respondenți. Rafinarea analizei (Bonferroni post hoc tests) infirmă existența unor diferențe semnificative între oricare dintre cele trei grupe experimentale.

Cunoașterea procedurilor anti-discriminare în comunitate este similară în cazul reprezentanților UAT și reprezentanților populației minoritare, aspect care ar putea fi rezultatul unor activități eficiente de informare a populației minoritare și a unei colaborări între administrația publică locală și reprezentanții populației minoritare.

1.3.4. Existența unor proceduri anti-discriminare – comparație școală-comunitate

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate întreg lotul de subiecți în ceea ce privește gradul de cunoaștere a existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate și respectiv în unitățile școlare.

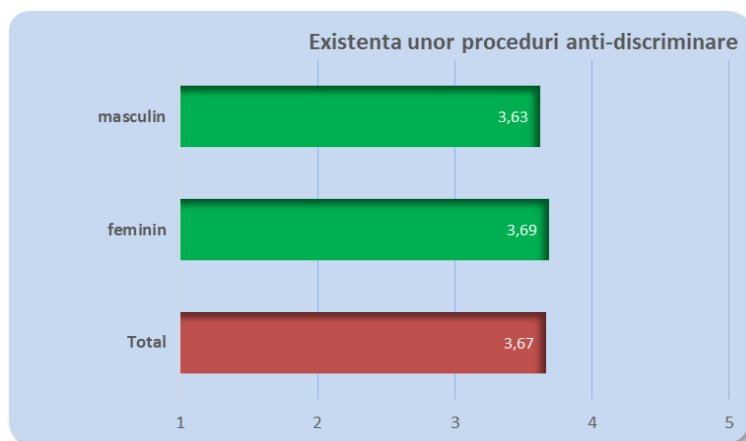
Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *existența unor proceduri anti-discriminare este (re)cunoscută de respondenți la un nivel mediu spre mare*, atât în ceea ce privește discriminarea în comunitate, cât și în ceea ce privește discriminarea în unitățile școlare.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (independent samples t test, $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de încredere de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între cele două evaluări; *procedurile anti-discriminare sunt mai cunoscute în cadrul unităților școlare comparativ cu nivelul comunitar*.

Această diferențiere poate argumenta eficiența superioară a eforturilor depuse de unitățile școlare pentru elaborarea unor proceduri pentru combaterea discriminării comparativ cu eforturile depuse de administrația publică locală, dar, în același timp, poate fi explicată și prin problematica mai diversă a discriminării în comunitate comparativ cu discriminarea în unitatea școlară.

1.3.5. Existența unor proceduri anti-discriminare – impact de gen

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate femei, respectiv bărbați în ceea ce privește gradul de cunoaștere a existenței unor proceduri anti-discriminare.

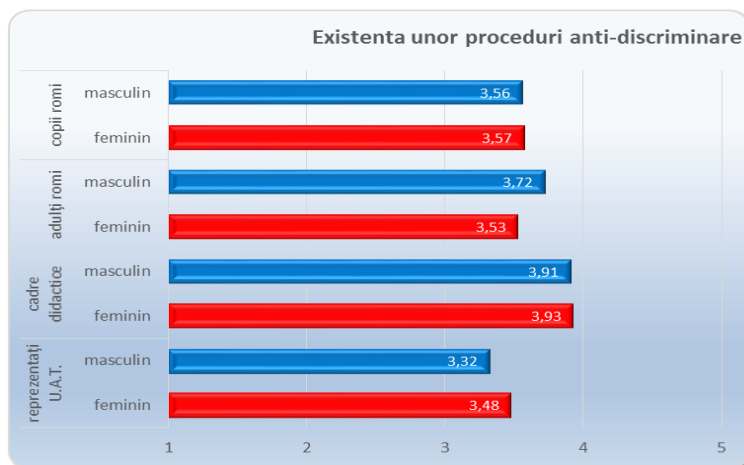

Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *existența unor proceduri anti-discriminare este percepută similar de bărbați și femei*.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (independent samples t test, $p = 0,090$, nesemnificativ statistic) infirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele două categorii de subiecți; *evaluarea existenței unor proceduri anti-discriminare este independentă de gen*.

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în ceea ce privește gradul de cunoaștere a existenței unor proceduri anti-discriminare, de cele patru categorii de subiecți, separat pentru femei și bărbați.

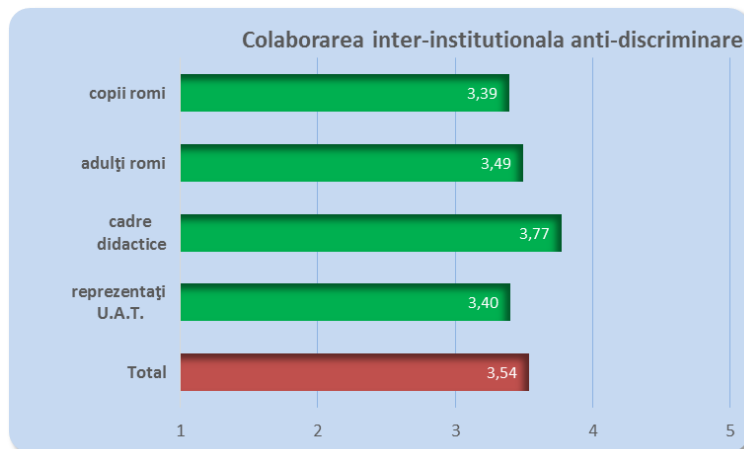
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre mediile evaluărilor realizate de bărbați și femei, pentru fiecare dintre cele 4 categorii de respondenți (independent samples t test) relevă existența unei influențe semnificative de gen în cazul adulților rome ($p=0,007$), dar nu și în cazul copiilor rome ($p=0,719$), cadrelor didactice ($p=0,855$) și reprezentanților UAT ($p=0,485$).

Aceste rezultate statistice confirmă tendința generală a bărbaților și femeilor de a realiza evaluări similare asupra existenței unor proceduri anti-discriminare; singura excepție de la această regulă generală este constatată în cazul adulților rome, situație în care prezența procedurilor anti-discriminare este mai vizibilă pentru bărbați decât pentru femei.

1.4. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării

1.4.1. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării – general

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele patru categorii de subiecți în ceea ce privește gradul de cunoaștere a colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării.

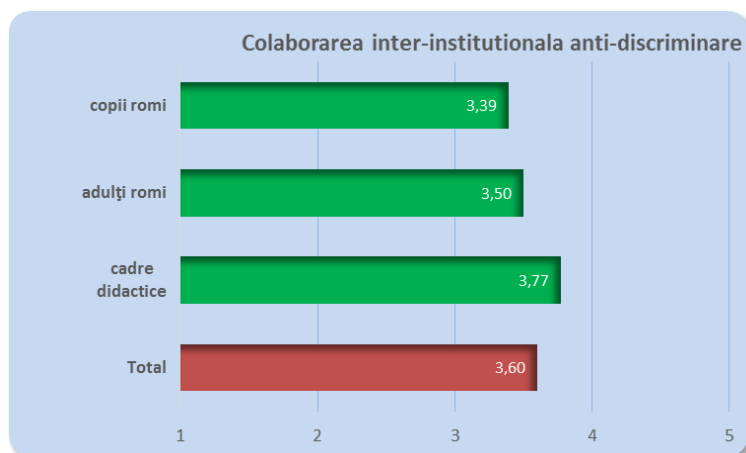
Așa cum se poate observa în grafic, *colaborarea inter-instituțională anti-discriminare este evaluată la un nivel mediu spre mare de toate cele patru categorii de respondenți*, ceea ce sugerează o preocupare destul de intensă pentru colaborarea între instituțiile locale pentru combaterea discriminării populației minoritare.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova, $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele patru categorii de respondenți. Rafinarea analizei (Bonferroni post hoc tests) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cadrele didactice și copiii romi ($p < 0,001$), adulții romi ($p < 0,001$) și reprezentanții UAT ($p < 0,001$), fără diferențe semnificative între aceste ultime 3 categorii de respondenți.

Cadrele didactice cunosc modalitățile de colaborare inter-instituțională anti-discriminare într-o măsură semnificativ mai mare comparativ cu reprezentanții populației minoritare și reprezentanții UAT, ceea ce sugerează existența unor preocupări mai accentuate în unitățile școlare pentru elaborarea și implementarea unor modalități de colaborare inter-instituțională.

1.4.2. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în școală

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele trei categorii de subiecți în ceea ce privește gradul de cunoaștere a colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitățile școlare.

Așa cum se poate observa în grafic, *colaborarea inter-instituțională anti-discriminare în unitățile școlare este evaluată la un nivel mediu spre mare de toate cele trei categorii de respondenți*, ceea ce sugerează o preocupare destul de intensă pentru colaborarea între instituțiile locale pentru combaterea discriminării populației minoritare în școli.

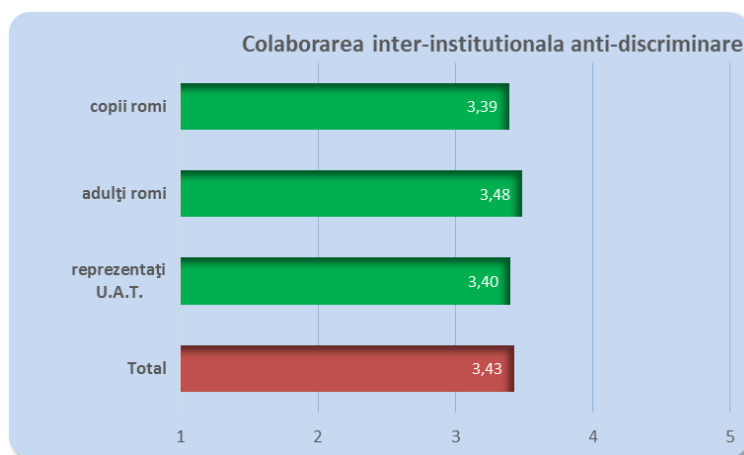
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova, $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele patru categorii de

respondenți. Rafinarea analizei (Bonferroni post hoc tests) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cadrele didactice și copiii rome ($p < 0,001$).

Cadrele didactice cunosc modalitățile de colaborare inter-instituțională anti-discriminare într-o măsură semnificativ mai mare comparativ cu copiii rome, ceea ce confirmă preocupările pentru colaborarea școlii cu alte instituții pentru combaterea discriminării, dar cu implicarea mai redusă a populației minoritare în stabilirea modalităților concrete de colaborare.

1.4.3. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele trei categorii de subiecți în ceea ce privește gradul de cunoaștere a colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate.

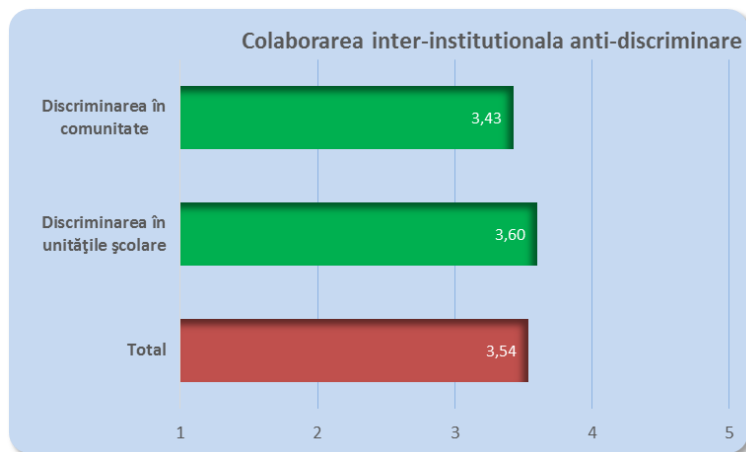
Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *colaborarea inter-instituțională anti-discriminare în comunitate este (re)cunoscută de cele trei categorii de respondenți la un nivel mediu spre mare, ceea ce sugerează nu doar existența acestor proceduri, ci și cunoașterea acestora de către actorii sociali.*

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova, $p = 0,306$, nesemnificativ statistic) infirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele trei categorii de respondenți. Rafinarea analizei (Bonferroni post hoc tests) infirmă existența unor diferențe semnificative între oricare dintre cele trei grupe experimentale.

Colaborarea inter-instituțională anti-discriminare în comunitate este evaluată similar de reprezentanții UAT și reprezentanții populației minoritare, aspect care ar putea fi rezultatul unor activități eficiente de informare a populației minoritare și a unei colaborări între administrația publică locală și reprezentanții populației minoritare.

1.4.4. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării – analiză comparativă școală-comunitate

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate întreg lotul de subiecți în ceea ce privește gradul de cunoaștere a colaborării inter-instituționale în comunitate și respectiv în unitățile școlare.

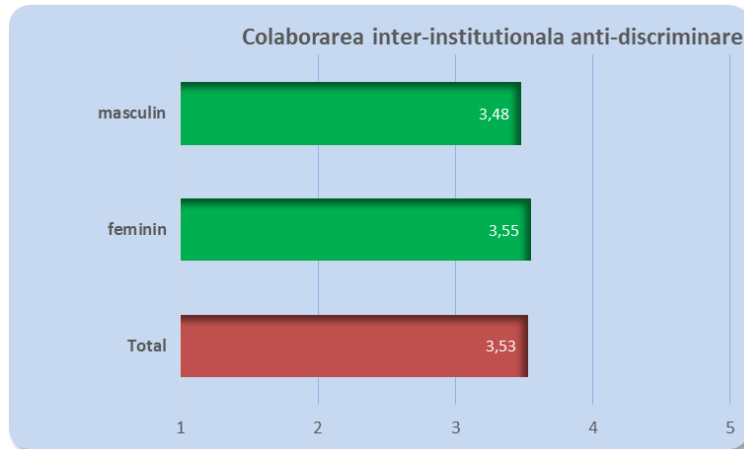
Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării este percepută la un nivel mediu spre pozitiv, atât în ceea ce privește discriminarea în comunitate, cât și în ceea ce privește discriminarea în unitățile școlare.*

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (independent samples t test, $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între cele două evaluări; *colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării este evaluată mai bine în cazul instituțiilor educaționale comparativ cu administrația publică locală.*

Această diferențiere poate argumenta eficiența superioară a eforturilor depuse de unitățile școlare pentru combaterea discriminării comparativ cu eforturile depuse de administrația publică locală pentru combaterea discriminării în comunitate, dar, în același timp, poate fi explicată și prin problematica mai diversă a discriminării în comunitate comparativ cu discriminarea în unitatea școlară.

1.4.5. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării – impact de gen

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate femeii, respectiv bărbați în ceea ce privește gradul de cunoaștere a colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării.

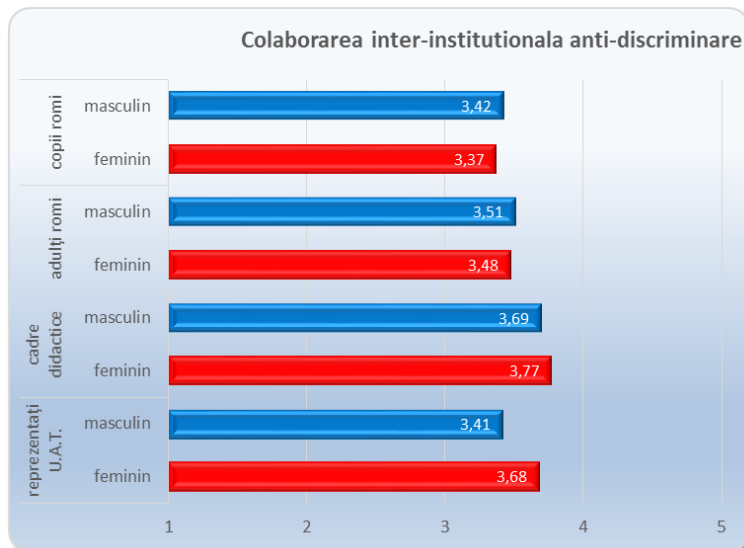

Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *colaborarea inter-instituțională anti-discriminare este percepută similar de bărbați și femei.*

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (independent samples t test, $p=0,090$, nesemnificativ statistic) infirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele două categorii de subiecți; *percepția colaborării inter-instituționale anti-discriminare este independentă de gen.*

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în ceea ce privește gradul de cunoaștere a colaborării inter-instituționale, de cele patru categorii de subiecți, separat pentru femei și bărbați.

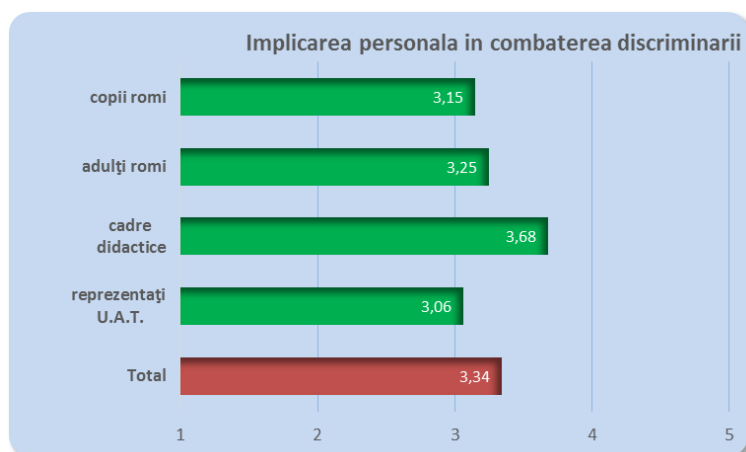
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre mediile evaluărilor realizate de bărbați și femei, pentru fiecare dintre cele 4 categorii de respondenți (independent samples t test) infirmă existența unor diferențe semnificative (copii rome – $p=0,345$; adulți rome – $p=0,657$; cadre didactice – $p=0,454$; reprezentanți UAT – $p=0,238$).

Aceste rezultate statistice confirmă *tendința generală a bărbaților și femeilor de a realiza evaluări similare asupra colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării.*

1.5. Implicarea personală în combaterea discriminării

1.5.1. Implicarea personală în combaterea discriminării – general

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele patru categorii de subiecți în ceea ce privește gradul de implicare personală în combaterea discriminării.

Așa cum se poate observa în grafic, *implicarea personală în combaterea discriminării este evaluată la un nivel mediu spre mare de toate cele patru categorii de respondenți*, ceea ce sugerează o preocupare destul de intensă pentru combaterea discriminării populației minoritare.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova, $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele patru categorii de respondenți. Rafinarea analizei (Bonferroni post hoc tests) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cadrele didactice și copiii romi ($p < 0,001$), adulții romi ($p < 0,001$) și reprezentanții UAT ($p < 0,001$), dar și între evaluările realizate de adulții romi și copiii romi ($p = 0,025$).

Implicarea personală în combaterea discriminării populației minoritare este autoevaluată ca fiind cea mai mare în cazul cadrelor didactice, ceea ce sugerează o disponibilitate mai mare a cadrelor didactice de a se implica în activități de combatere a discriminării.

În pofida acestei evaluări pozitive, cadrele didactice au dificultăți în a menționa exemple concrete de inițiative personale privind activități anti-discriminatorii inițiate de ele; numărul foarte mic al răspunsurilor furnizate la întrebarea deschisă referitoare la acest aspect precum și calitatea acestor răspunsuri (majoritatea fiind afirmații cu caracter general, de tipul „proiecte”, „programe”, „activități anti-discriminare”) făcând irelevantă

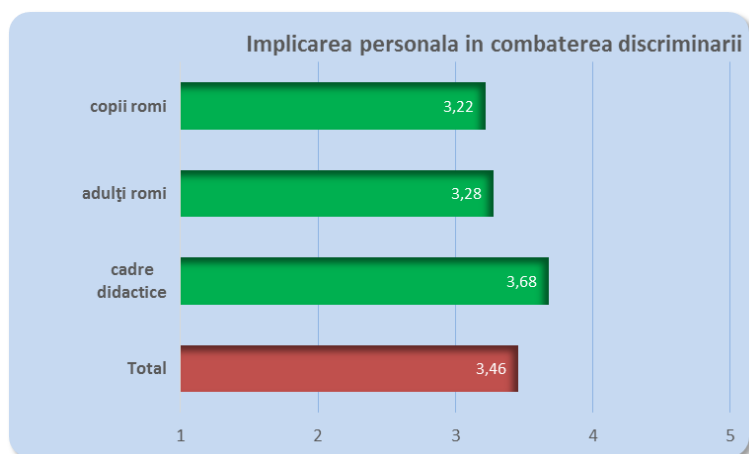
o analiză a acestor răspunsuri pentru populația investigată. Această tendință de răspuns (menționi foarte puține numeric și irelevante sau nespecifice) este prezentă și în cazul întrebării referitoare la inițiative ale unității școlare pentru combaterea manifestărilor discriminatorii și promovarea incluziunii sociale și școlare a reprezentanților comunității rome. Reticența cadrelor didactice cu privire la menționarea inițiativelor personale în combaterea discriminării la nivelul unității școlare poate fi explicată prin nesiguranța respondenților cu privire la calitatea inițiativelor lor (preferând astfel să nu menționeze aceste inițiative) sau prin numărul obiectiv redus al inițiativelor personale ale cadrelor didactice.

În condițiile în care profesorii se consideră implicați în combaterea discriminării la nivelul unității școlare, numărul redus al inițiativelor personale reflectă faptul că profesorii se implică mai ales în inițiative anti-discriminare propuse de alte persoane sau instituții (conducerea școlii, I.S.J. sau M.E.C.T.S., soluții implementate prin proiecte cu finanțare europeană, soluții propuse de alte cadre didactice) și mai puțin în implementarea unor soluții originale, inovative, care să reflecte specificul grupului cu care lucrează cadrul didactic și adaptat cerințelor acestui grup.

Sintetizând informațiile cu privire la auto-evaluările realizate de cadrele didactice putem afirma că activitatea acestora este caracterizată de implicare, dar nu și de inițiativă personală în organizarea și implementarea unor acțiuni specifice de combatere a discriminării și promovare a integrării sociale și educaționale a grupurilor minoritare.

1.5.2. Implicarea personală în combaterea discriminării în școală

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele trei categorii de subiecți în ceea ce privește gradul de implicare personală în combaterea discriminării în unitățile școlare.

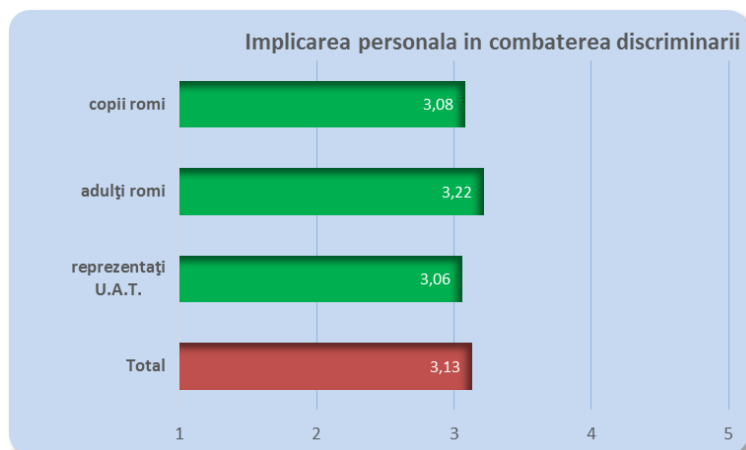
Așa cum se poate observa în grafic, *implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată la un nivel mediu spre mare de toate cele trei categorii de respondenți*, ceea ce sugerează o preocupare destul de intensă pentru combaterea discriminării populației minoritare în unitățile școlare.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova, $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de încredere a rezultatelor de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele trei categorii de respondenți. Rafinarea analizei (Bonferroni post hoc tests) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cadrele didactice și copiii romi ($p < 0,001$), respectiv adulții romi ($p < 0,001$), fără diferențe semnificative între evaluările realizate de aceste două grupe experimentale.

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitățile școlare este autoevaluată ca fiind semnificativ mai mare în cazul cadrelor didactice comparativ cu elevii și părinții acestora, ceea ce sugerează o disponibilitate mai mare a cadrelor didactice de a se implica în activități de combatere a discriminării în unitățile școlare; totuși, așa cum spuneam mai devreme, implicarea personală nu înseamnă neapărat și inițiativă personală, ci mai degrabă disponibilitate pentru participarea la acțiuni inițiate de alte instituții sau persoane.

1.5.3. Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele trei categorii de subiecți în ceea ce privește gradul de implicare personală în combaterea discriminării în comunitate.

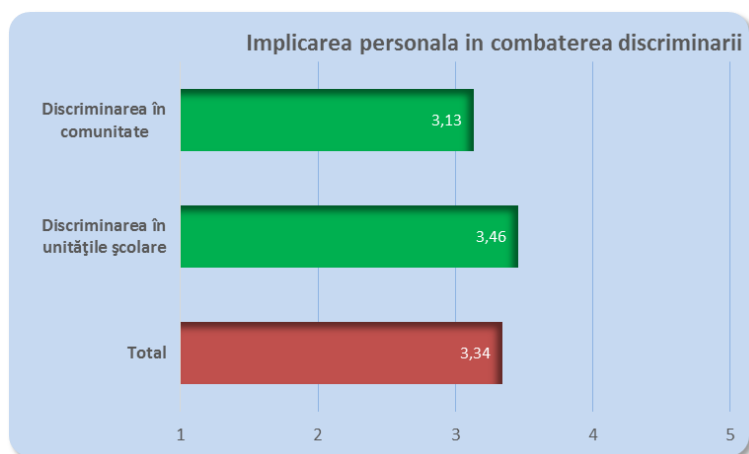
Așa cum se poate observa în grafic, *implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată la un nivel mediu spre mare de toate cele trei categorii de respondenți*, ceea ce sugerează o preocupare destul de intensă pentru combaterea discriminării populației minoritare în comunitatea locală.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova, $p = 0,009$, semnificativ pentru un interval de încredere a rezultatelor de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele trei categorii de respondenți. Rafinarea analizei (Bonferroni post hoc tests) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de adulții romi și copiii romi ($p = 0,019$), fără alte diferențe semnificative.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este autoevaluată ca fiind semnificativ mai mare în cazul adulților romi comparativ cu copiii romi, corespunzător potențialului de acțiune mai mare al adulților comparativ cu copiii.

1.5.4. Implicarea personală în combaterea discriminării – analiză comparativă școală-comunitate

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate întreg lotul de subiecți în ceea ce privește gradul de implicare personală în combaterea discriminării.

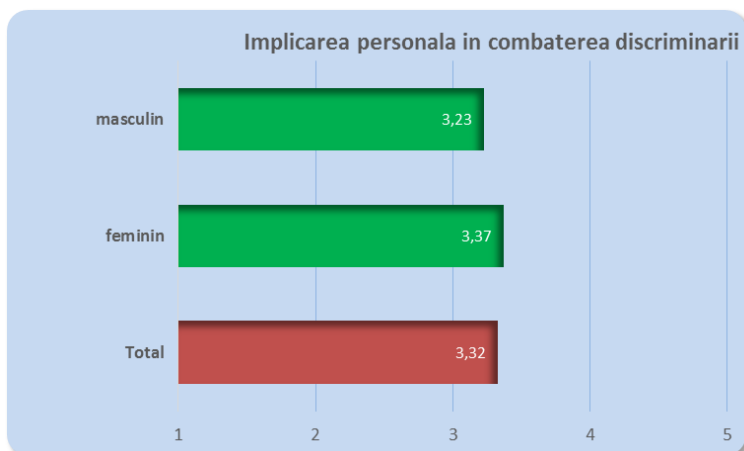
Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *implicarea personală în combaterea discriminării este evaluată ca fiind medie spre mare*, atât în ceea ce privește discriminarea în comunitate, cât și în ceea ce privește discriminarea în unitățile școlare.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (independent samples t test, $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între cele două evaluări; *implicarea personală în combaterea discriminării la nivelul unităților școlare este semnificativ mai mare comparativ cu implicarea personală în combaterea discriminării la nivelul comunității locale*.

Această diferențiere poate argumenta eficiența superioară a eforturilor depuse de unitățile școlare pentru combaterea discriminării comparativ cu eforturile depuse de administrația publică locală pentru combaterea discriminării în comunitate, dar, în același timp, poate fi explicată și prin problematica mai diversă a discriminării în comunitate comparativ cu discriminarea în unitatea școlară.

1.5.5. Implicarea personală în combaterea discriminării – impact de gen

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate femeii, respectiv bărbații în ceea ce privește gradul de implicare personală în combaterea discriminării.

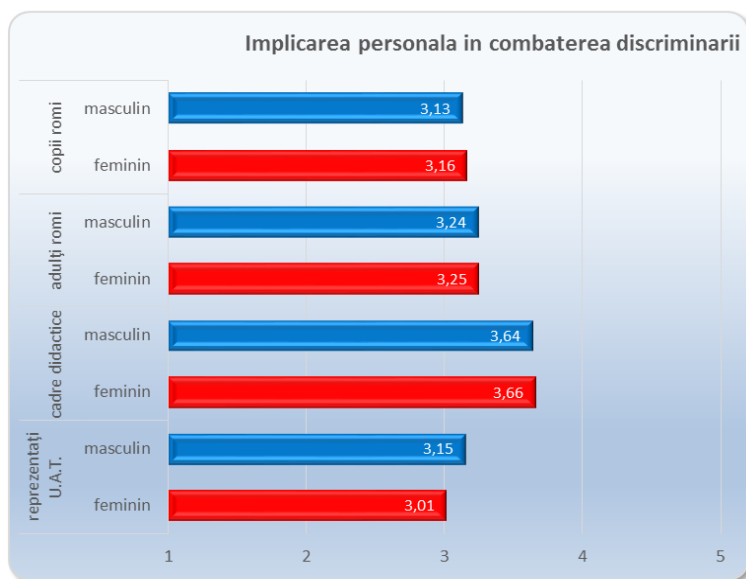

Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, *implicarea personală în combaterea discriminării este autopercepută la un nivel mediu spre mare atât de către femei, cât și de către bărbați.*

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (independent samples t test, $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate de cele două categorii de subiecți; *implicarea personală în combaterea discriminării este autoevaluată ca fiind mai mare în cazul femeilor comparativ cu bărbații.*

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în ceea ce privește gradul de implicare personală, de cele patru categorii de subiecți, separat pentru femei și bărbați.

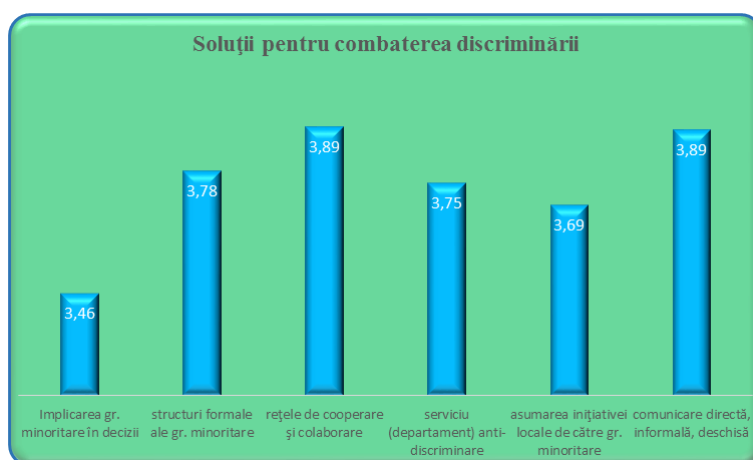
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre mediile evaluărilor realizate de bărbați și femei, pentru fiecare dintre cele 4 categorii de respondenți (independent samples t test) infirmă existența unor diferențe semnificative (copii rome – $p=0,427$; adulți rome – $p=0,951$; cadre didactice – $p=0,788$; reprezentanți UAT – $p=0,581$).

Aceste rezultate statistice confirmă *tendința generală a bărbaților și femeilor de a realiza evaluări similare asupra implicării personale în combaterea discriminării*.

1.6. Soluții pentru combaterea discriminării

1.6.1. Soluții pentru combaterea discriminării – general

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în ceea ce privește cele șase soluții potențiale pentru combaterea discriminării.

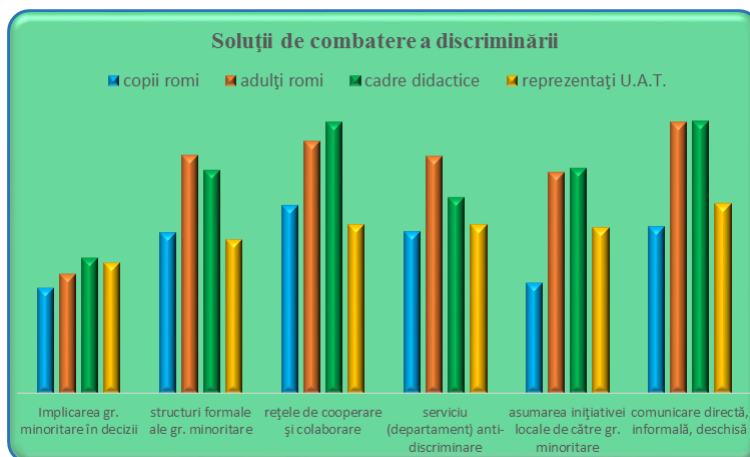

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (paired samples t test) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate asupra celor șase potențiale soluții de combatere a discriminării, conturând următoarea ierarhie:

- ❶ cele mai eficiente 2 soluții propuse sunt: constituirea unor rețele de cooperare și colaborare, respectiv comunicarea directă, informală, deschisă (soluții evaluate identic);
- ❷ o evaluare moderată este realizată asupra a trei soluții: înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare, înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare și asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare (soluții evaluate similar);
- ❸ soluția considerată cea mai puțin eficientă este implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor.

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele patru categorii de respondenți în ceea ce privește cele șase soluții potențiale pentru combaterea discriminării.

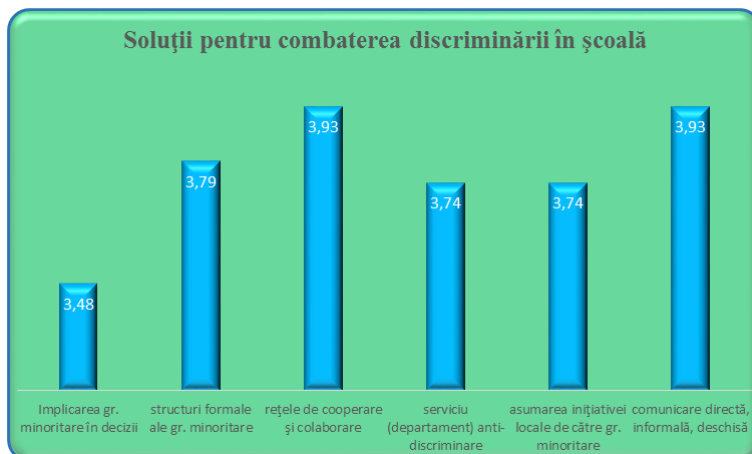
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova și Bonferroni post hoc test) furnizează următoarele rezultate:

- ❑ **implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor:** $p=0,301$, ne semnificativ statistic; evaluări similare independent de grupa de respondenți;
- ❑ **înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare:** $p<0,001$, soluție evaluată diferențiat de cele patru grupe experimentale; adulții romi și cadrele didactice consideră această soluție ca fiind mai eficientă;
- ❑ **constituirea unor rețele de cooperare și colaborare:** $p<0,001$, soluție evaluată diferențiat de cele patru grupe experimentale; adulții romi și cadrele didactice consideră această soluție ca fiind mai eficientă;
- ❑ **înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare:** $p<0,001$, soluție evaluată diferențiat de cele patru grupe experimentale; singura diferență semnificativă este între copiii romi și adulții romi, aceștia din urmă evaluând această soluție într-o manieră mai optimistă;
- ❑ **asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare:** $p<0,001$, soluție evaluată diferențiat de cele patru grupe experimentale; adulții romi și cadrele didactice consideră această soluție ca fiind mai eficientă;
- ❑ **comunicarea directă, informală, deschisă:** $p<0,001$, soluție evaluată diferențiat de cele patru grupe experimentale; adulții romi și cadrele didactice consideră această soluție ca fiind mai eficientă.

Analizând diferențele dintre evaluări se constată *o tendință generală a cadrelor didactice și adulților romi de a evalua soluțiile propuse într-o manieră mai optimistă comparativ cu reprezentanții UAT și copiii romi.*

1.6.2. Soluții pentru combaterea discriminării în școală

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în ceea ce privește cele șase soluții potențiale pentru combaterea discriminării în unitățile școlare.

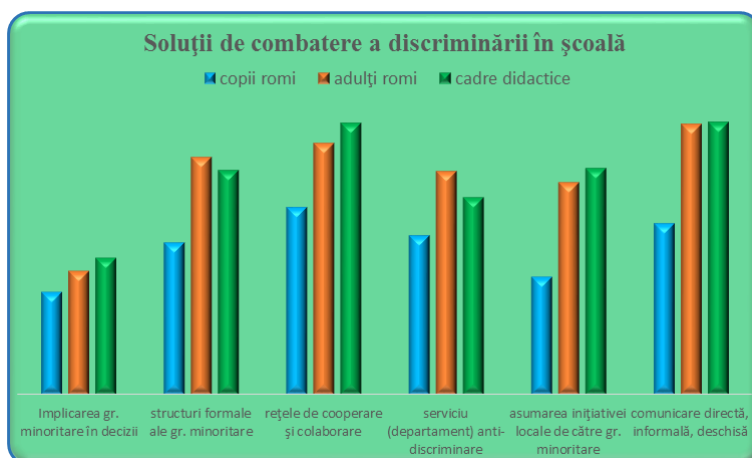

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (paired samples t test) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate asupra celor șase potențiale soluții de combatere a discriminării în unitățile școlare, conturând următoarea ierarhie:

- ❶ cele mai eficiente 2 soluții propuse sunt: constituirea unor rețele de cooperare și colaborare, respectiv comunicarea directă, informală, deschisă (soluții evaluate identic);
- ❷ o evaluare moderată este realizată asupra a trei soluții: înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare, înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare și asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare (soluții evaluate similar);
- ❸ soluția considerată cea mai puțin eficientă este implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor la nivelul școlii.

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele trei categorii de respondenți în ceea ce privește cele șase soluții potențiale pentru combaterea discriminării în unitățile școlare.

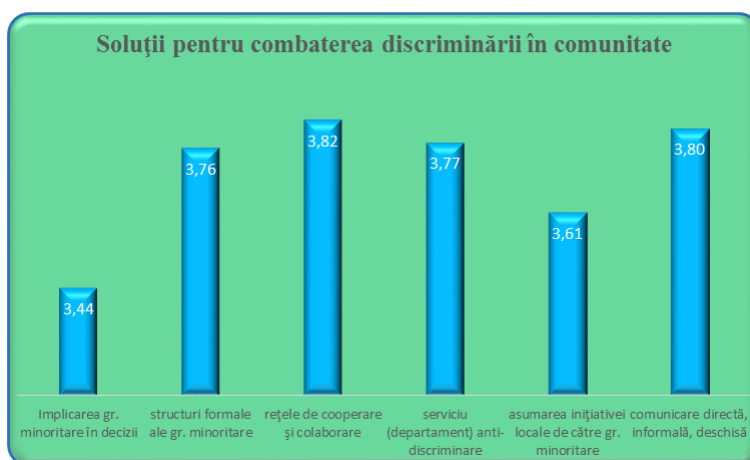
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova și Bonferroni post hoc test) furnizează următoarele rezultate:

- ❑ **implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor:** $p=0,212$, ne semnificativ statistic; evaluări similare independent de grupa de respondenți;
- ❑ **înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare:** $p<0,001$, soluție evaluată diferențiat de cele trei grupe experimentale; copiii romi consideră această soluție ca fiind mai ineficientă comparativ cu adulții romi și cadrele didactice;
- ❑ **constituirea unor rețele de cooperare și colaborare:** $p<0,001$, soluție evaluată diferențiat de cele trei grupe experimentale; copiii romi consideră această soluție ca fiind mai ineficientă comparativ cu adulții romi și cadrele didactice;
- ❑ **înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare:** $p=0,009$, soluție evaluată diferențiat de cele trei grupe experimentale; copiii romi consideră această soluție ca fiind mai ineficientă comparativ cu adulții romi;
- ❑ **asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare:** $p<0,001$, soluție evaluată diferențiat de cele trei grupe experimentale; copiii romi consideră această soluție ca fiind mai ineficientă comparativ cu adulții romi și cadrele didactice;
- ❑ **comunicarea directă, informală, deschisă:** $p<0,001$, soluție evaluată diferențiat de cele trei grupe experimentale; copiii romi consideră această soluție ca fiind mai ineficientă comparativ cu adulții romi și cadrele didactice.

Analizând diferențele dintre evaluări se constată o *tendință generală a cadrelor didactice și adulților romi de a evalua soluțiile propuse într-o manieră mai optimistă comparativ cu copiii romi; părinții și cadrele didactice evaluează eficiența percepută a celor șase soluții într-o manieră similară.*

1.6.3. Soluții pentru combaterea discriminării în comunitate

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în ceea ce privește cele șase soluții potențiale pentru combaterea discriminării în comunitate.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (paired samples t test) confirmă existența unor diferențe semnificative între evaluările realizate asupra celor șase potențiale soluții de combatere a discriminării în unitățile școlare, conturând următoarea ierarhie:

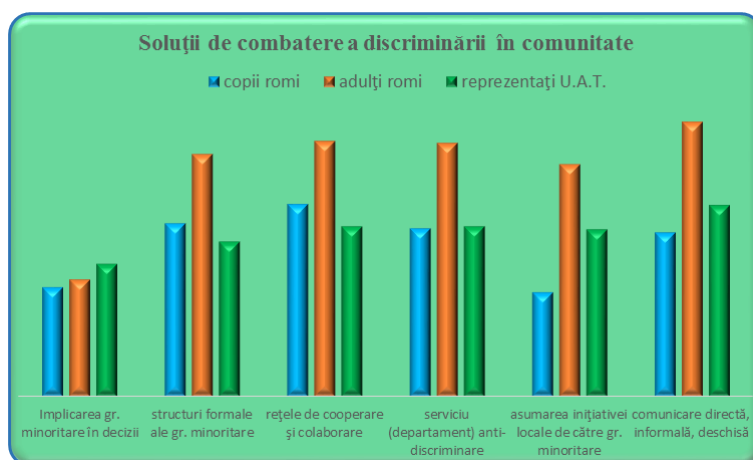
❶ cele ai eficiente 4 soluții propuse sunt: constituirea unor rețele de cooperare și colaborare; comunicarea directă, informală, deschisă; înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare; înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare (soluții evaluate similar);

❷ o evaluare mai moderată este realizată asupra soluției referitoare la asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare;

❸ soluția considerată cea mai puțin eficientă este implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor la nivelul comunității.

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cele trei categorii de subiecți în ceea ce privește cele șase soluții potențiale pentru combaterea discriminării în comunitate.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (oneway anova și Bonferroni post hoc test) furnizează următoarele rezultate:

❑ **implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor:** $p=0,831$, ne semnificativ statistic; evaluări similare independente de grupa de respondenți;

❑ **înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare:** $p=0,004$, soluție evaluată diferențiat de cele trei grupe experimentale; adulții rome consideră această soluție ca fiind mai eficientă comparativ cu copiii rome și reprezentanții UAT;

❑ **constituirea unor rețele de cooperare și colaborare:** $p=0,006$, soluție evaluată diferențiat de cele trei grupe experimentale; adulții rome consideră această soluție ca fiind mai eficientă comparativ cu copiii rome și reprezentanții UAT;

❑ **înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare:** $p=0,001$, soluție evaluată diferențiat de cele trei grupe experimentale; adulții rome consideră această soluție ca fiind mai eficientă comparativ cu copiii rome;

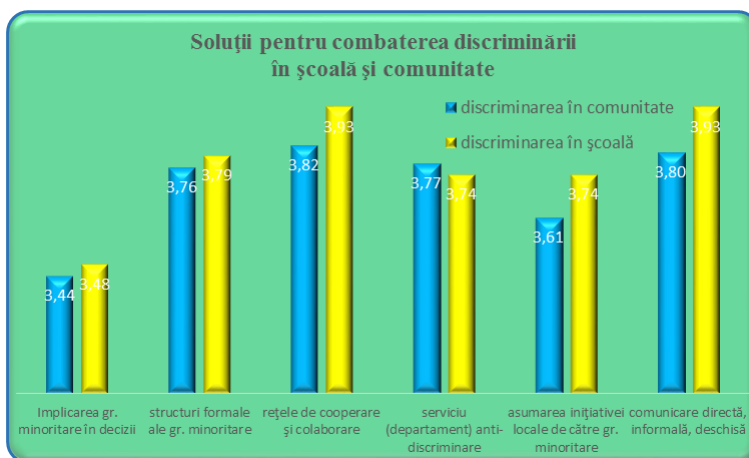
❑ **asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare:** $p < 0,001$, soluție evaluată diferențiat de cele trei grupe experimentale; adulții romi consideră această soluție ca fiind mai eficientă comparativ cu copiii romi;

❑ **comunicarea directă, informală, deschisă:** $p < 0,001$, soluție evaluată diferențiat de cele trei grupe experimentale; adulții romi consideră această soluție ca fiind mai eficientă comparativ cu copiii romi și reprezentanții UAT;

Analizând diferențele dintre evaluări se constată o *tendență generală a adulților romi de a evalua soluții propuse într-o manieră mai optimistă comparativ cu copiii romi și reprezentanții autorităților publice locale.*

1.6.4. Soluții pentru combaterea discriminării – analiză comparativă școală-comunitate

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în ceea ce privește cele șase soluții potențiale pentru combaterea discriminării în comunitate, respectiv în instituțiile școlare.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (independent samples t test) furnizează rezultate diferențiate pentru cele șase soluții propuse:

❑ **implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor:** $p = 0,520$, ne semnificativ statistic; evaluări similare ale utilității acestei soluții pentru combaterea discriminării în școală și în comunitate;

❑ **înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare:** $p = 0,462$, ne semnificativ statistic; evaluări similare ale utilității acestei soluții pentru combaterea discriminării în școală și în comunitate;

❑ **constituirea unor rețele de cooperare și colaborare:** $p = 0,016$, soluție evaluată diferențiat, percepută ca fiind mai eficientă pentru combaterea discriminării în școală decât în comunitate;

❑ **înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare:** $p = 0,524$, ne semnificativ statistic; evaluări similare ale utilității acestei soluții pentru combaterea discriminării în școală și în comunitate;

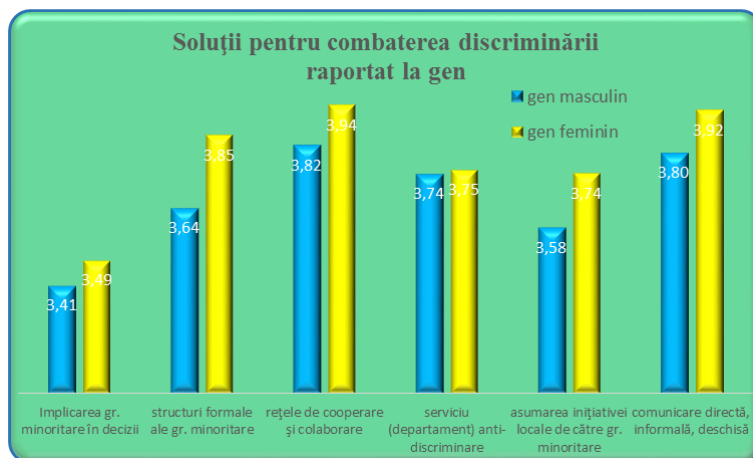
☐ **asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare:** $p=0,014$, soluție evaluată diferențiat, percepută ca fiind mai eficientă pentru combaterea discriminării în școală decât în comunitate;

☐ **comunicarea directă, informală, deschisă:** $p<0,001$, soluție evaluată diferențiat, percepută ca fiind mai eficientă pentru combaterea discriminării în școală decât în comunitate.

Analiza comparativă a răspunsurilor argumentează faptul că *trei dintre cele șase soluții propuse (constituirea unor rețele de cooperare și colaborare; asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare; comunicarea directă, informală, deschisă) sunt considerate ca fiind semnificativ mai utile în combaterea discriminării în unitățile școlare decât în comunitate.*

1.6.5. Soluții pentru combaterea discriminării – impact de gen

În graficul următor sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în ceea ce privește cele șase soluții potențiale pentru combaterea discriminării în comunitate de către femei și respectiv bărbați.

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii (independent samples t test) furnizează rezultate diferențiate pentru cele șase soluții propuse:

☐ **implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor:** $p=0,195$, ne semnificativ statistic; soluție evaluată similar de femei și bărbați;

☐ **înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare:** $p<0,001$; această soluție are un potențial mai mare de eficiență în evaluarea femeilor comparativ cu evaluarea bărbaților;

☐ **constituirea unor rețele de cooperare și colaborare:** $p=0,019$, această soluție are un potențial mai mare de eficiență în evaluarea femeilor comparativ cu evaluarea bărbaților;

☐ **înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare:** $p=0,831$, ne semnificativ statistic; soluție evaluată similar de femei și bărbați;

☐ **asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare:** $p=0,003$, această soluție are un potențial mai mare de eficiență în evaluarea femeilor comparativ cu evaluarea

bărbaților;

☐ **comunicarea directă, informală, deschisă:** $p=0,012$, această soluție are un potențial mai mare de eficiență în evaluarea femeilor comparativ cu evaluarea bărbaților;

Analiza comparativă a răspunsurilor argumentează faptul că patru dintre cele șase soluții propuse (înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare, constituirea unor rețele de cooperare și colaborare; asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare; comunicarea directă, informală, deschisă) sunt considerate ca fiind semnificativ mai utile în combaterea discriminării în evaluarea femeilor comparativ cu evaluarea bărbaților.

1.7. Concluzii generale

1.7.1. Intensitatea percepută a discriminării

În cele 15 unități administrativ teritoriale din județul Vrancea în care populația romă este semnificativă în totalul populației, discriminarea populației minoritare nu reprezintă o problemă comunitară sau educațională stringentă sau relevantă.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii este destul de redusă; atât reprezentanții populației minoritare, cât și reprezentanții autorităților publice locale și instituțiilor educaționale evaluează intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate și în instituțiile educaționale ca fiind redusă.

Așa cum era de așteptat, discriminarea este mai evidentă pentru reprezentanții populației discriminate: reprezentanții populației minoritare resimt intensitatea manifestărilor discriminatorii ca fiind semnificativ mai mare comparativ cu reprezentanții populației majoritare; totuși, este de avut în vedere faptul că reprezentanții populației rome evaluează intensitatea manifestărilor discriminatorii la nivelul scăzut spre mediu

În plus, copiii romi resimt o intensitate semnificativ mai mare a manifestărilor discriminatorii comparativ cu adulții romi, probabil datorită faptului că încă nu au deprins și exersat mecanismele de coping care să le permită să se adapteze situațiilor cu carcter potențial discriminatoriu.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii în unitățile școlare este percepută ca fiind semnificativ mai redusă de către cadrele didactice comparativ cu elevii și părinții de etnie romă.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate este percepută ca fiind semnificativ mai redusă de către reprezentanții autorităților publice locale comparativ cu adulții și copiii de etnie romă; adulții romi percep un nivel semnificativ mai redus al discriminării în comunitate comparativ cu copiii romi.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa populației minoritare este evaluată ca fiind medie spre redusă, atât în ceea ce privește discriminarea în comunitate, cât și în ceea ce privește discriminarea în unitățile școlare. Totuși, discriminarea în comunitate este percepută la un nivel semnificativ mai ridicat comparativ cu discriminarea în unitățile școlare. Această diferențiere poate argumenta eficiența superioară a eforturilor depuse de unitățile școlare pentru combaterea discriminării comparativ cu eforturile depuse de administrația publică locală pentru combaterea discriminării în comunitate, dar, în același timp, poate fi explicată și prin problematica mai diversă a discriminării în comunitate comparativ cu discriminarea în școli.

Evaluarea intensității discriminării este independentă de gen.

1.7.2. Existența unor proceduri anti-discriminare

Existența unor proceduri anti-discriminare este (re)cunoscută de cele patru categorii de respondenți la un nivel mediu spre mare, ceea ce sugerează nu doar existența acestor proceduri, ci și cunoașterea acestora de către populație.

Cadrele didactice cunosc procedurile anti-discriminare într-o măsură semnificativ mai mare comparativ cu reprezentanții populației minoritare și reprezentanții UAT, iar procedurile anti-discriminare sunt mai cunoscute în cadrul unităților școlare comparativ cu nivelul comunitar, ceea ce sugerează existența unor preocupări mai accentuate în unitățile școlare pentru elaborarea și implementarea unor proceduri anti-discriminare.

Existența unor proceduri anti-discriminare este percepută similar de bărbați și femei.

1.7.3. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării

Colaborarea inter-instituțională anti-discriminare este evaluată la un nivel mediu spre mare de toate cele patru categorii de respondenți, ceea ce sugerează o preocupare destul de intensă pentru colaborarea între instituțiile locale pentru combaterea discriminării populației minoritare.

Cadrele didactice cunosc modalitățile de colaborare inter-instituțională anti-discriminare într-o măsură semnificativ mai mare comparativ cu reprezentanții populației minoritare și reprezentanții UAT, iar colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării este evaluată mai bine în cazul instituțiilor educaționale comparativ cu administrația publică locală, ceea ce sugerează existența unor preocupări mai accentuate în unitățile școlare pentru elaborarea și implementarea unor modalități de colaborare inter-instituțională.

1.7.4. Implicarea personală în combaterea discriminării

Implicarea personală în combaterea discriminării este evaluată la un nivel mediu spre mare de toate cele patru categorii de respondenți, ceea ce sugerează o preocupare destul de intensă pentru combaterea discriminării populației minoritare.

Implicarea personală în combaterea discriminării populației minoritare este autoevaluată ca fiind cea mai mare în cazul cadrelor didactice, ceea ce sugerează o disponibilitate mai mare a cadrelor didactice de a se implica în activități de combatere a discriminării.

Activitatea cadrelor didactice este caracterizată de implicare, dar nu și de inițiativă personală în organizarea și implementarea unor acțiuni specifice de combatere a discriminării și promovare a integrării sociale și educaționale a grupurilor minoritare; profesorii se implică mai ales în inițiative anti-discriminare propuse de alte persoane sau instituții (conducerea școlii, I.S.J. sau M.E.C.T.S., soluții implementate prin proiecte cu finanțare europeană, soluții propuse de alte cadre didactice) și mai puțin în implementarea unor soluții originale, inovative, care să reflecte specificul grupului cu care lucrează cadrul didactic și adaptat cerințelor acestui grup.

Implicarea personală în combaterea discriminării la nivelul unităților școlare este semnificativ mai mare comparativ cu implicarea personală în combaterea discriminării la nivelul comunității locale.

Implicarea personală în combaterea discriminării este autoevaluată ca fiind mai mare în cazul femeilor comparativ cu bărbații.

1.7.5. Soluții pentru combaterea discriminării

Pentru combaterea discriminării populației minoritare în unitățile școlare, cele mai eficiente soluții sunt percepute a fi constituirea unor rețele de cooperare și colaborare și comunicarea directă, informală, deschisă.

Pentru combaterea discriminării populației minoritare în comunitate, pe lângă cele două soluții menționate, sunt considerate potențial eficiente și înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare, respectiv înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare.

Cap. II. Studiu privind expunerea persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii

Metodologia cercetării

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii

Existența unor proceduri anti-discriminare

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării

Implicarea personală în combaterea discriminării

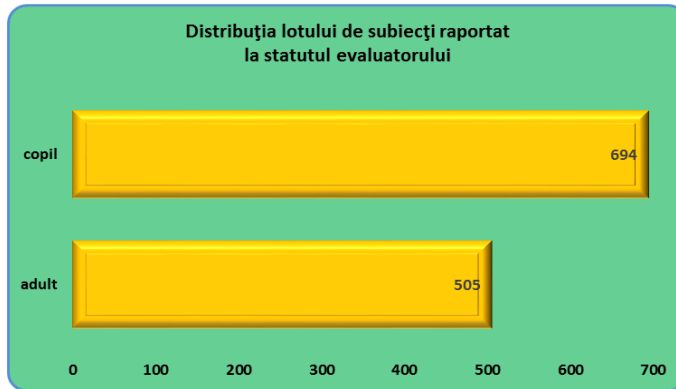
Soluții pentru combaterea discriminării

Concluzii

2.1. Metodologia cercetării

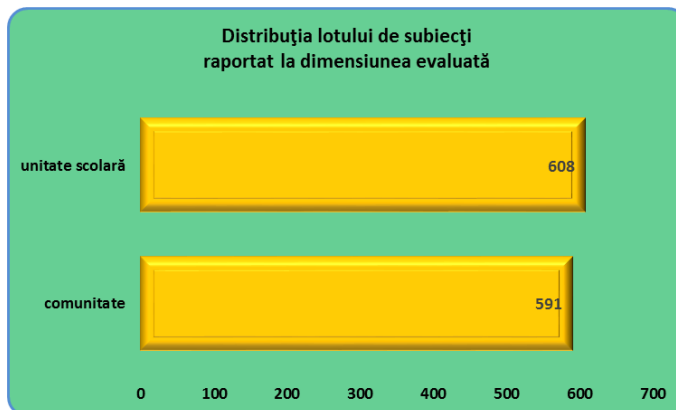
2.1.1. Lot de subiecți

Investigarea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii a presupus investigarea unui număr total de 1199 de reprezentanți ai minorității rome, copii și adulți, cu domiciliul în cele 15 unități administrativ teritoriale de pe raza județului Vrancea în care populația romă este semnificativă: Adjud, Mărășești, Slobozia Bradului, Tâmboești, Chiojdeni, Homocea, Ciorăști, Sihlea, Pufești, Vulturu, Bordești, Răcoasa, Suraia, Tulnici, Măicănești.

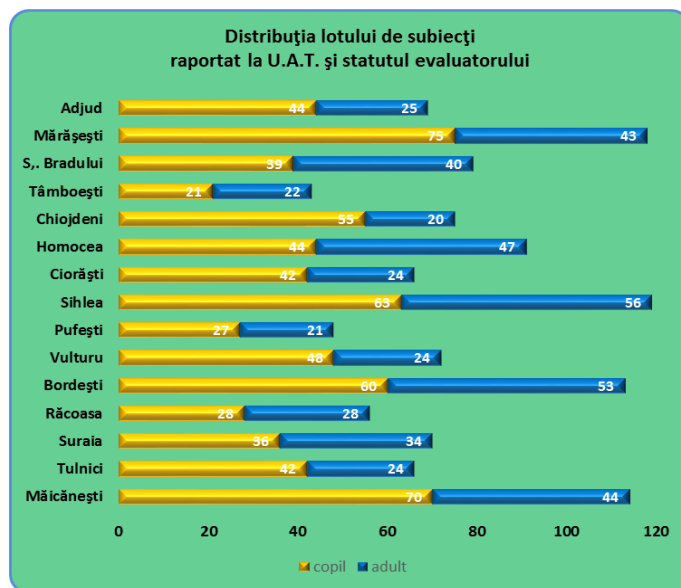
Lotul de subiecți al cercetării a fost împărțit în grupe de subiecți relativ egale numeric, o grupă realizând evaluarea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii în comunitate, o grupă realizând evaluarea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii în unitatea școlară din comunitate.

Această opțiune este justificată de similaritatea celor două instrumente de evaluare (vizând expunerea la contexte discriminatorii în comunitate și respectiv în unitatea școlară), aplicarea succesivă a celor două chestionare aceluiași lot de subiecți având potențialul de a influența rezultatele obținute. Numărul respondenților pentru fiecare dimensiune evaluată este prezentat în graficul următor:

2.1.1.1. Distribuția lotului de subiecți pe U.A.T.

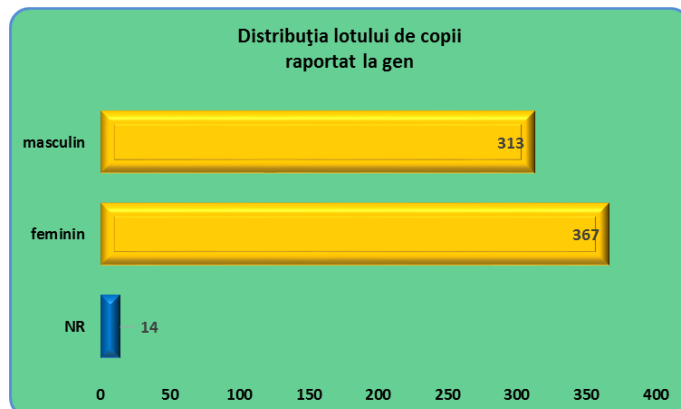
În reprezentarea grafică următoare este prezentat comparativ numărul respondenților (număr total, numărul copiilor și numărul adulților) din fiecare din cele 15 unități administrativ teritoriale din județul Vrancea în care populația romă este semnificativă (aria de implementare a proiectului ASPIR):

Așa cum se poate observa în reprezentarea grafică, receptivitatea respondenților din grupurile minoritare și disponibilitatea lor de a-și spune punctul de vedere în privința expunerii la contexte discriminatorii diferă de la o comunitate la alta, însă numărul subiecților din fiecare unitate administrativ teritorială este suficient de mare pentru a asigura reprezentativitatea analizelor comparative.

2.1.1.2. Distribuția lotului de copii raportat la variabilele socio-demografice

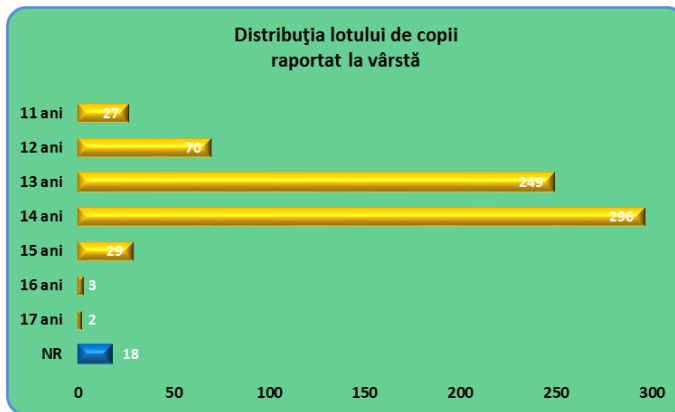
În reprezentarea grafică următoare este prezentat comparativ numărul respondenților copii raportat la gen:

Distribuția relativ uniformă a grupei de respondenți alcătuită din copii în funcție de variabila gen permite realizarea unor analize comparative având genul ca variabilă independentă.

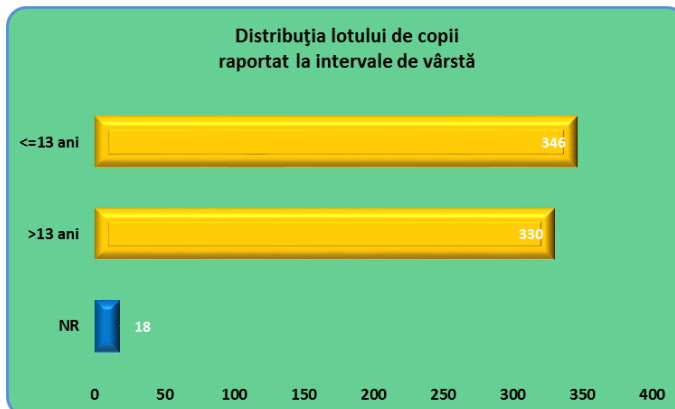

În reprezentarea grafică următoare este prezentat comparativ numărul respondenților copii raportat la vârstă:

Deși distribuția grupei de respondenți alcătuită din copii este destul de similară distribuției gaussiene, numărul mic al respondenților de anumite vârste face necesară o distribuire a acestora într-un număr mai redus de categorii.

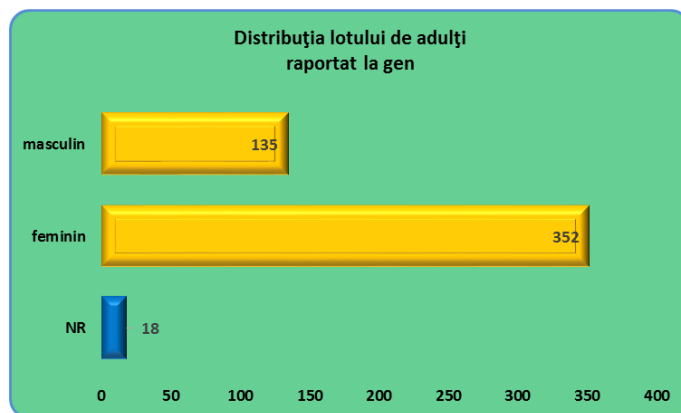
Utilizând procedeul medianei, am diferențiat două categorii de respondenți-copii: cei cu vârsta mai mică sau egală cu 13 ani (13 fiind mediana distribuției vârstelor copiilor respondenți) și cei cu vârsta mai mare de 13 ani, distribuția grupei de respondenți raportat la cele două categorii de vârstă fiind:

Distribuția relativ uniformă a grupei de respondenți alcătuită din copii în funcție de variabila intervale (categorii) de vârstă permite realizarea unor analize comparative având intervalul de vârstă ca variabilă independentă.

2.1.1.3. Distribuția lotului de adulți raportat la variabilele socio-demografice

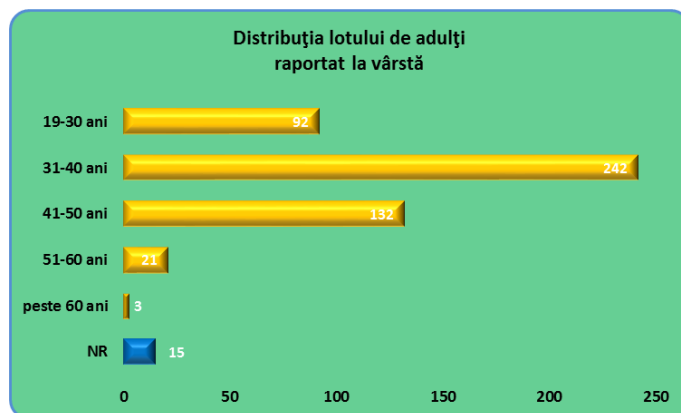
În reprezentarea grafică următoare este prezentat comparativ numărul respondenților adulți raportat la gen:

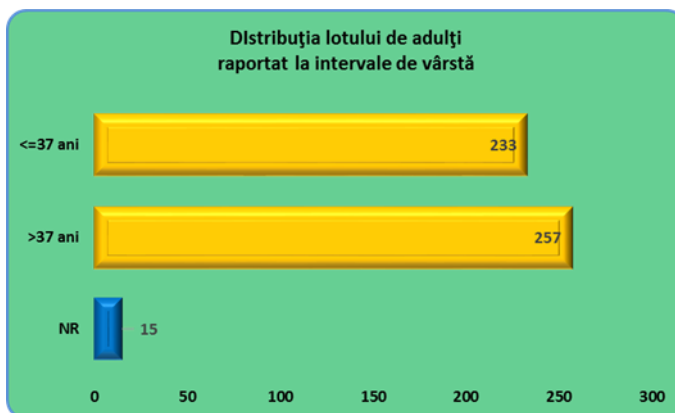
Deși numărul respondenților adulți de gen feminin este semnificativ mai mare decât al celor de gen masculin, numărul bărbaților care au răspuns întrebărilor din chestionar este suficient de mare pentru a asigura reprezentativitatea analizelor statistice având genul adulților ca variabilă independentă.

În reprezentarea grafică următoare este prezentat comparativ numărul respondenților adulți raportat la vârstă:

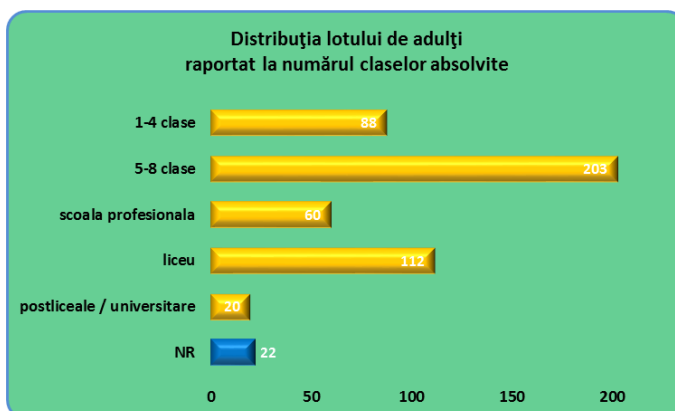
În mod similar cu lotul de copii, utilizând procedeul medianei, am diferențiat două categorii de respondenți-adulți în funcție de vârstă: cei cu vârsta mai mică sau egală cu 37 ani (37 fiind mediana distribuției vârstelor adulților respondenți) și cei cu vârsta mai mare de 37 ani, distribuția grupei de respondenți raportat la cele două categorii de vârstă fiind:

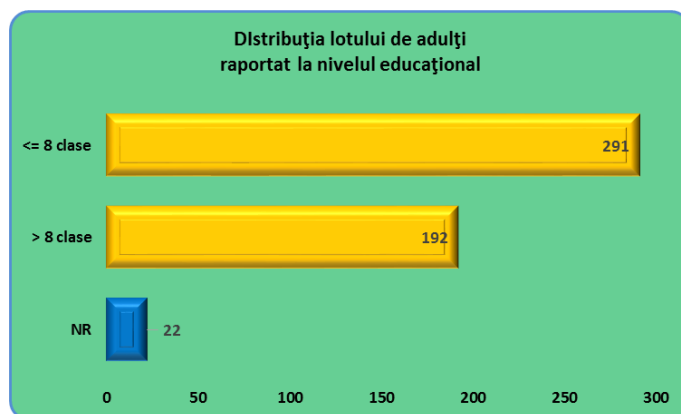
Distribuția relativ uniformă a grupei de respondenți alcătuită din adulți în funcție de variabila intervale (categorii) de vârstă permite realizarea unor analize comparative având intervalul de vârstă a adulților ca variabilă independentă.

În reprezentarea grafică următoare este prezentat comparativ numărul respondenților adulți raportat la ultima școală absolvită:

Diferențele numerice foarte mari dintre grupele de respondenți adulți raportat la ultima școală absolvită justifică o redistribuirea acestora în doar două categorii (niveluri educaționale), asigurând o mai mare acuratețe a analizelor statistice ulterioare: absolvenți de 8 clase sau mai puțin (reunind primele două categorii anterioare) și absolvenți de studii post-gimnaziale:

Deși persistă o superioritate numerică a grupului alcătuit din adulți cu cel mult gimnaziu, numărul respondenților care au absolvit studii post-gimnaziale (școală profesională, liceu, postliceală sau studii universitare) este suficient de mare pentru a certifica relevanța statistică a analizelor care au nivelul educațional al adulților ca variabilă independentă.

2.1.2. Variabile independente

Analiza implicării instituțiilor educaționale în combaterea discriminării este realizată în funcție de următoarele dimensiuni:

1. statut:

- copil
- adult

2. **unitatea administrativ teritorială** în care se află unitatea școlară în care activează cadrul didactic:

☐ Adjud	☐ Chiojdeni	☐ Pufești	☐ Suraia
☐ Mărășești	☐ Homocea	☐ Vultur	☐ Tulnici
☐ Slobozia Bradului	☐ Ciorăști	☐ Bordești	☐ Măicănești
☐ Tâmboești	☐ Sihlea	☐ Răcoasa	

3. variabile socio-demografice

3.1. pentru copii

gen:

- masculin;
- feminin;

vârsta (mediana distribuției – 13 ani):

- mai mică sau egală cu 13 ani;
- mai mare de 13 ani.

3.2. pentru adulți

gen:

- masculin;
- feminin;

nivelul educațional:

- gimnaziu sau mai puțin (≤ 8 clase): 0-4 clase și 5-8 clase;
- post-gimnaziale (> 8 clase): școală profesională, liceu sau postliceale / universitare.

vârsta (mediana distribuției – 37 de ani):

- mai mică sau egală cu 37 de ani;
- mai mare de 37 de ani.

2.1.3. Variabile dependente

Investigarea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii are în vedere evaluarea de către reprezentanții grupurilor dezavantajate a următoarelor dimensiuni:

- prezența și intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în cadrul unității școlare, respectiv în cadrul comunității;
- existența unor proceduri anti-discriminare la nivelul unității școlare, respectiv la nivelul comunității;
- calitatea percepută a colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării la nivelul unității școlare, respectiv la nivelul comunității;
- implicarea personală în combaterea manifestărilor discriminatorii în cadrul unității școlare, respectiv în cadrul comunității;
- eficiența potențială percepută a soluțiilor de combatere a discriminării la nivelul școlii, respectiv la nivelul comunității.

2.1.4. Chestionare utilizate

Chestionarul utilizat pentru măsurarea variabilelor dependente ale cercetării a fost elaborat pe baza informațiilor și datelor relevate de interviurile realizate cu reprezentanții grupurilor minoritare pentru identificarea modalităților cele mai eficiente pentru operaționalizarea celor cinci variabile dependente ale cercetării.

Pentru asigurarea relevanței analizei comparative a răspunsurilor privind expunerea la contexte discriminatorii în comunitate, respectiv în unitatea școlară, au fost utilizați aceiași itemi adaptați la cele două dimensiuni evaluate; practic, itemii celor două chestionare sunt identici, singura diferență fiind că itemii unui chestionar solicită evaluarea raportat la comunitate. Iar itemii celuilalt chestionar solicită evaluarea raportat la unitatea școlară.

De asemenea, chestionarele administrate copiilor și adulților sunt identice, singurele diferențe fiind cele referitoare la datele socio-demografice solicitate, aspect care permite analiza comparativă a răspunsurilor copiilor și adulților la un nivel maxim de acuratețe.

Ca atare, în analiza expunerii grupurilor minoritare la contexte discriminatorii am utilizat un singur chestionar, adaptat în patru forme: evaluarea expunerii în comunitate a copiilor, evaluarea expunerii în comunitate a adulților, evaluarea expunerii în unitatea școlară a copiilor, evaluarea expunerii în unitatea școlară a adulților.

2.1.4.1. Secțiunile chestionarului și variabile vizate

Chestionarul (prezentat integral în Anexa nr. 1.) este structurat pe 3 secțiuni:

Secțiunea 1 cuprinde 20 de întrebări închise și 2 întrebări deschise (cu răspuns

liber) și vizează primele patru variabile dependente ale cercetării:

- intensitatea percepută a discriminării** este evaluată prin întrebările 1, 2, 4, 8, 12, 16, întrebările 2, 8 și 12 fiind itemi cotați invers;
- existența unor proceduri anti-discriminare** este evaluată prin întrebările 3, 5, 6 și 9;
- calitatea colaborării inter-instituționale** pentru combaterea discriminării este evaluată prin întrebările 13, 17, 19 și 20;
- implicarea personală** în combaterea discriminării este evaluată prin întrebările 7, 10, 11, 14, 15 și 18, întrebarea 11 fiind item cotați invers și două întrebări cu răspuns deschis, prin care se solicită respondenților exemple de inițiative instituționale și respectiv personale pentru combaterea discriminării și promovarea incluziunii sociale și școlare;

Secțiunea 2 cuprinde 6 întrebări închise care permit evaluarea eficienței percepute a soluțiilor anti-discriminare propuse și o întrebare cu răspuns deschis care permite propunerea de către respondenți a unor alte soluții de combatere a discriminării și promovare a incluziunii sociale.

Secțiunea 3 cuprinde itemii care vizează variabilele independente ale cercetării:

- pentru copii: U.A.T., genul și vârsta;
- pentru adulți: U.A.T., genul, vârsta și ultima școală absolvită.

De asemenea, adulților li se solicită să menționeze numărul copiilor școlarizați la momentul răspunsului la chestionar, această întrebare fiind una de control, menită să investigheze gradul în care adulții interacționează cu școala și pot evalua expunerea la contexte discriminatorii în cadrul unității școlare, fără ca această caracteristică să fie utilizată ca variabilă independentă în cadrul analizelor statistice ulterioare. Marea majoritate (94,1%) a respondenților adulți au cel puțin un copil în școală la momentul chestionării (ceilalți 5,9% nerăspunzând la această întrebare – mare parte dintre ei nerăspunzând nici la celelalte întrebări cu privire la caracteristicile socio-demografice, probabil neglijând această secțiune a chestionarului), astfel încât relevanța datelor referitoare la evaluarea expunerii grupurilor minoritare la contexte discriminatorii în cadrul unității școlare este certificată.

2.1.4.2. Validitatea de construct a chestionarului

Validitatea de construct a itemilor chestionarului este certificată de modalitatea de elaborare a acestora, operaționalizarea variabilelor dependente fiind realizată pe baza informațiilor culese prin interviuri de la reprezentanții grupului țintă iar redactarea itemilor fiind realizată prin consultarea unui grup expert alcătuit din psihologi, experți ai C.J.R.A.E., cadre didactice, formularea fiecărui item fiind realizată prin consultări succesive până când toți membrii grupului expert și-au dat acordul cu privire la faptul că itemul măsoară dimensiunea vizată pentru a fi evaluată.

2.1.4.3. Fidelitatea chestionarului

Fidelitatea chestionarului a fost evaluată cu ajutorul coeficientului de consistență internă alpha-Cronbach, fiind obținute următoarele valori:

- chestionarul pe ansamblu: 0,817;

□ secțiunea 1: 0,785; intensitatea percepută a discriminării: 0,548; existența unor proceduri: 0,579; calitatea colaborării inter-instituționale: 0,626; implicarea personală (cei 6 itemi închiși): 0,637;

□ secțiunea 2: 0,749;

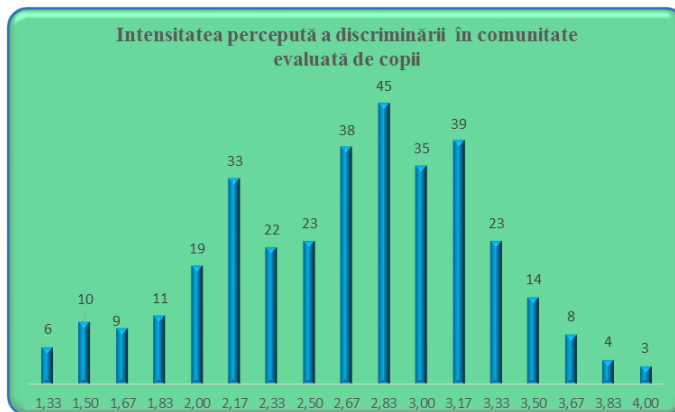
Valorile coeficientului alpha-Cronbach obținute pentru întreg chestionarul, precum și pentru fiecare scală și dimensiune a acestuia sunt suficient de mari pentru a certifica fidelitatea instrumentului în acord cu metodologia elaborării instrumentelor de cercetare în științele socio-umane și posibilitatea utilizării instrumentului în cadrul cercetării de față pentru măsurarea variabilelor dependente ale cercetării. Totuși, valorile mai mici ale coeficientului de consistență internă pentru dimensiunile intensitatea percepută a discriminării și existența unor proceduri subliniază necesitatea unor precauții suplimentare în interpretarea datelor statistice culese cu ajutorul itemilor corespunzători; valoarea foarte mare a coeficientului pentru întreaga secțiune 1 și pentru întreg chestionarul certifică posibilitatea de utilizare a chestionarului în această formă.

2.2. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii

2.2.1. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate

2.2.1.1. Evaluarea intensității manifestărilor discriminatorii de către copii

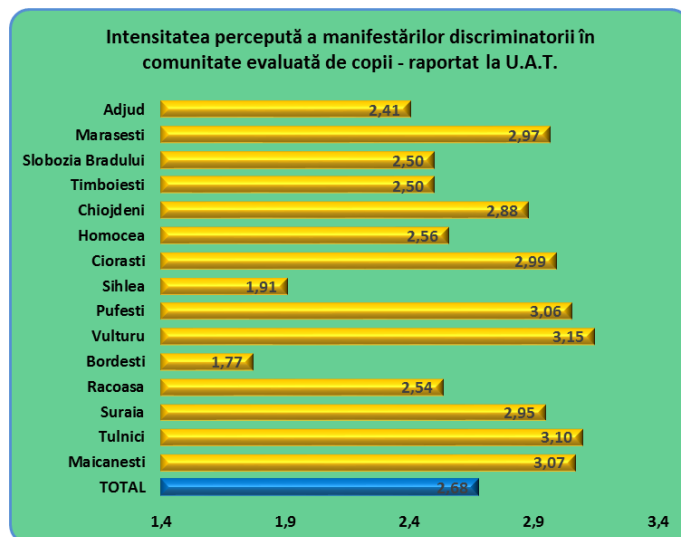
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor copiilor în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – discriminare inexistentă la 5 – foarte mare):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către stânga, majoritatea copiilor percepend expunerea grupurilor dezavantajate la contexte discriminatorii în comunitate ca fiind de nivel redus sau mediu.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate, separat pentru fiecare U.A.T.:

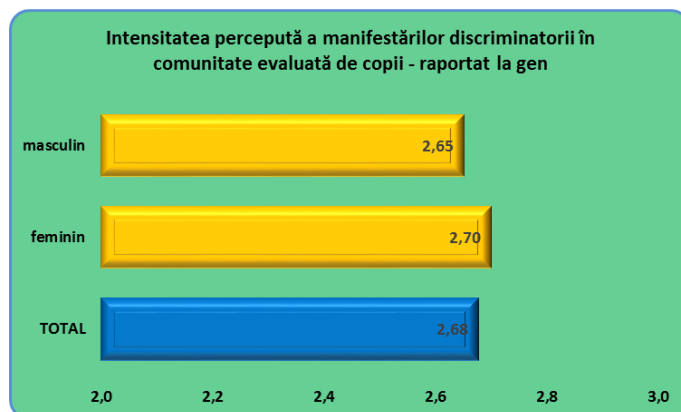

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 341} = 34,897$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate la adresa grupurilor minoritare este evaluată de copii la un nivel semnificativ mai ridicat în Vulturu, Tulnici, Măicănești și Pufești comparativ cu Bordești și Sihlea.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate, diferențiat în funcție de gen:

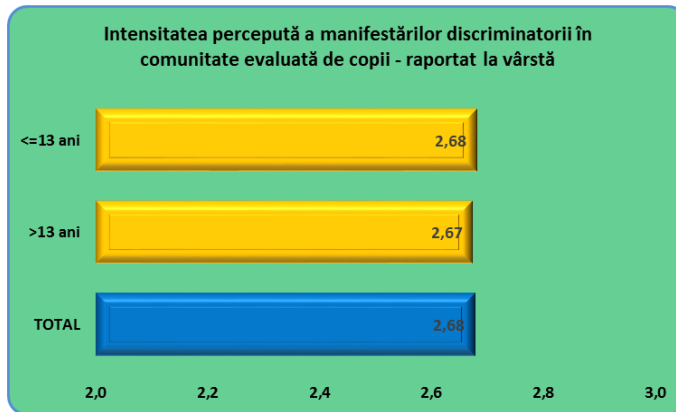

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(335) = -0,780$, corespunzător unui $p = 0,436$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate la adresa grupurilor minoritare este evaluată de copii într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate, diferențiat în funcție de intervalul de vârstă:

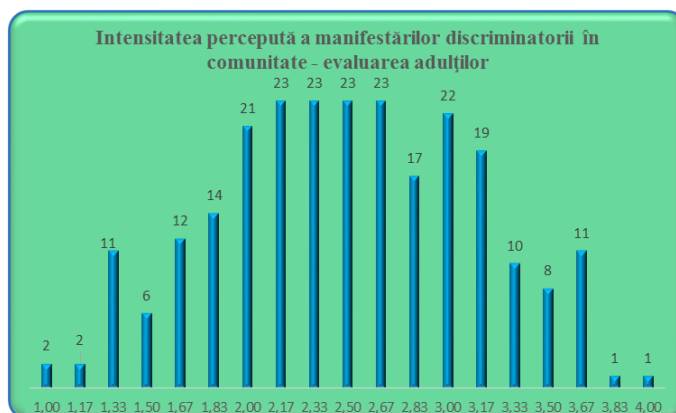

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(335)=0,119$, corespunzător unui $p=0,9,5$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate la adresa grupurilor minoritare este evaluată de copii într-o manieră independentă de vârstă.

2.2.1.2. Evaluarea intensității manifestărilor discriminatorii de către adulți

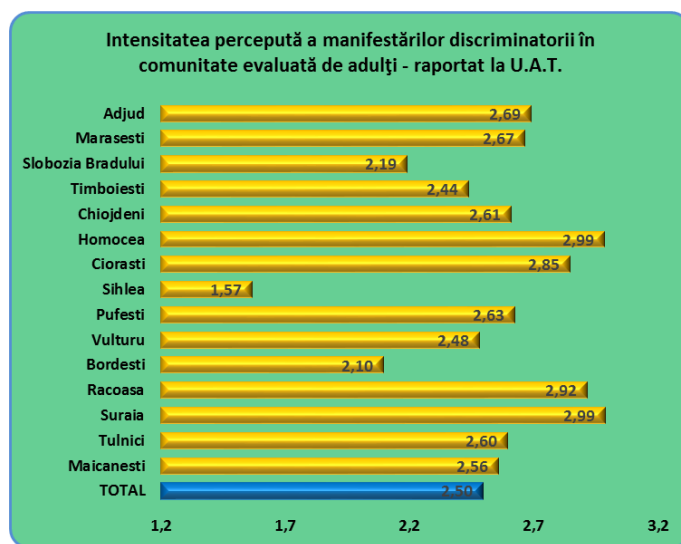
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor adulților în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – discriminare inexistentă la 5 – foarte mare):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către stânga, majoritatea adulților percepend expunerea grupurilor dezavantajate la contexte discriminatorii în comunitate ca fiind de nivel redus sau mediu.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate, separat pentru fiecare U.A.T.:

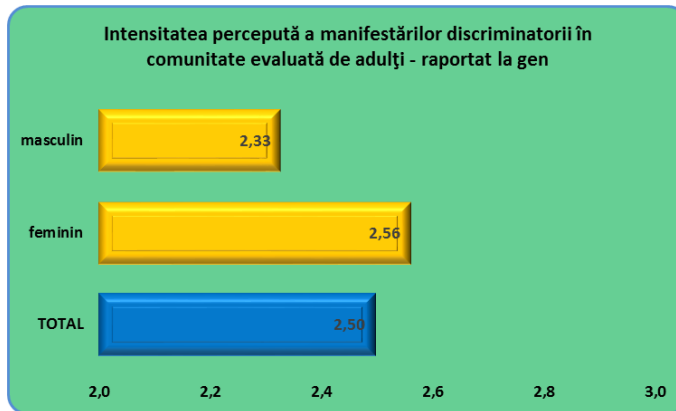

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 248} = 12,558$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de încredință a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate la adresa grupurilor minoritare este evaluată de adulți la un nivel semnificativ mai ridicat în Homocea, Suraia și Răcoasa comparativ cu Sihlea și Bordești.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate, diferențiat în funcție de gen:

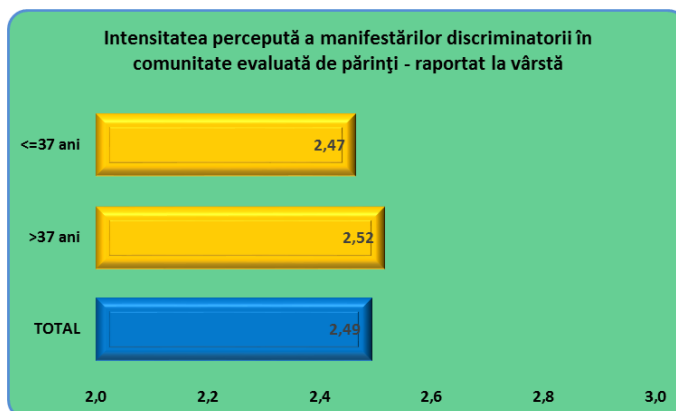

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(237)=-2,519$, corespunzător unui $p=0,012$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%) *confirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, în sensul că scorurile sunt semnificativ mai mari în cazul adulților de gen feminin.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate la adresa grupurilor minoritare este evaluată de adulți diferențiat în funcție de gen, intensitatea fiind percepută mai puternic de către femei decât de bărbați. Aceste rezultate surprind ceea ce în literatura de specialitate este denumit „discriminare multiplă”, respectiv faptul că femeile din grupurile minoritate sunt discriminate atât pentru că sunt femei, cât și pentru faptul că aparțin unor grupuri minoritare.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate, diferențiat în funcție de intervalul de vârstă:

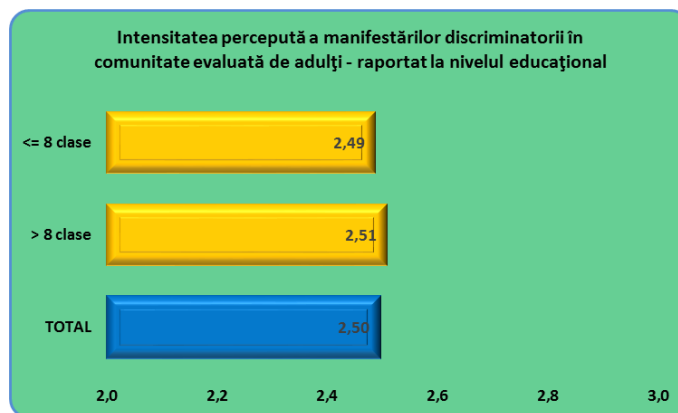
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(239)=-0,608$, corespunzător unui $p=0,544$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența*

unor diferențe semnificative între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate la adresa grupurilor minoritare este evaluată de adulți într-o manieră independentă de vârstă.

d. Diferențe de nivel de școlarizare

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate, diferențiat în funcție de nivelul de școlarizare:

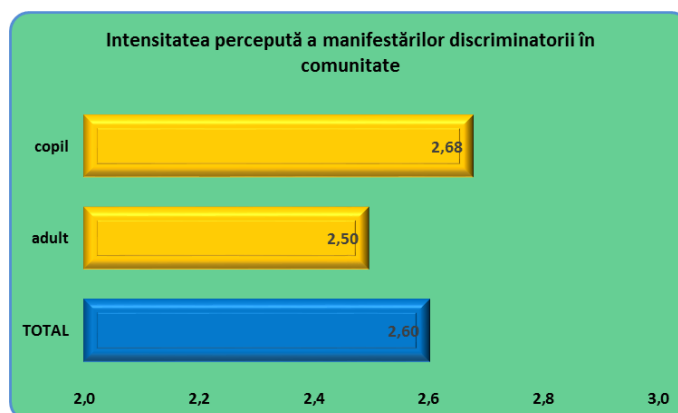

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(235)=-0,237$, corespunzător unui $p=0,813$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate la adresa grupurilor minoritare este evaluată de adulți independentă de nivelul educațional.

2.2.1.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor și adulților în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate:

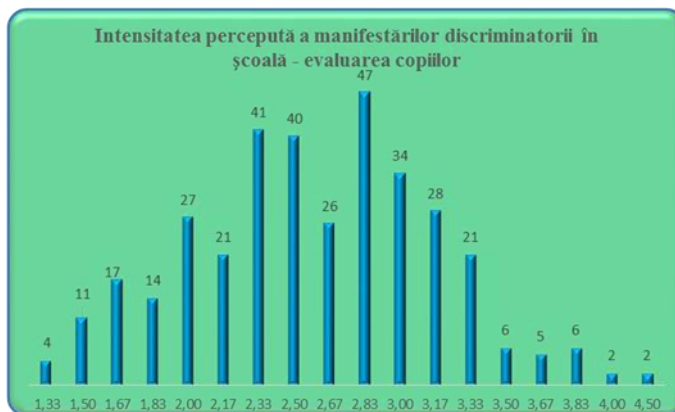
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(589)=3,598$, corespunzător unui $p<0,001$, semnificativ pentru un interval de încredere a rezultatelor de 99%) *confirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, în sensul că scorurile sunt semnificativ mai mari în cazul copiilor.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate la adresa grupurilor minoritare este evaluată de copii la un nivel semnificativ mai mare comparativ cu adulții, aspect care se datorează insuficienței dezvoltării a strategiilor de coping în cazul copiilor comparativ cu adulții care dezvoltă de-a lungul timpului diverse strategii de a face față discriminării sau pur și simplu se obișnuiesc cu ea și nu o percep la o intensitate mai redusă.

2.2.2. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară

2.2.2.1. Evaluarea intensității manifestărilor discriminatorii de către copii

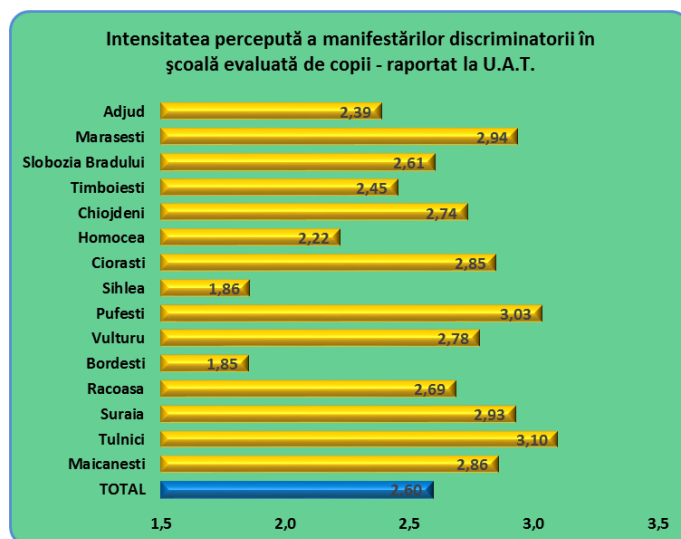
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor copiilor în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în școală (scala de evaluare fiind de la 1 – discriminare inexistentă la 5 – foarte mare):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către stânga, majoritatea copiilor percepend expunerea grupurilor dezavantajate la contexte discriminatorii în unitatea școlară ca fiind de nivel redus sau mediu.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în școală, separat pentru fiecare dintre cele 15 U.A.T.:

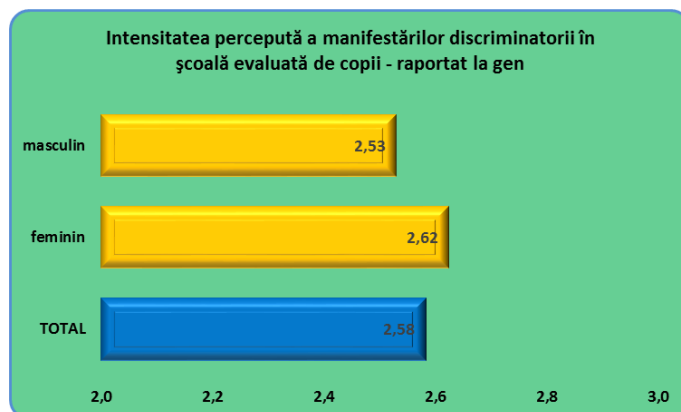

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 351} = 23,799$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară la adresa grupurilor minoritare este evaluată de copii la un nivel semnificativ mai ridicat în Tulnici, Pufești, Mărășești și Suraia comparativ cu Bordești și Sihlea.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în școală, diferențiat în funcție de gen:

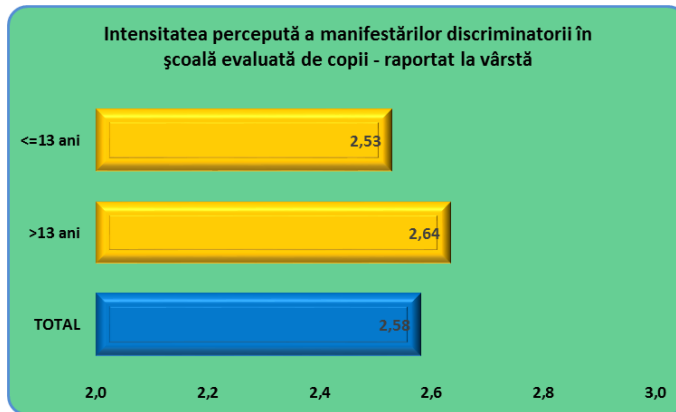

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(341) = -1,487$, corespunzător unui $p = 0,138$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară la adresa grupurilor minoritare este evaluată de copii într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în școală, diferențiat în funcție de vârstă:

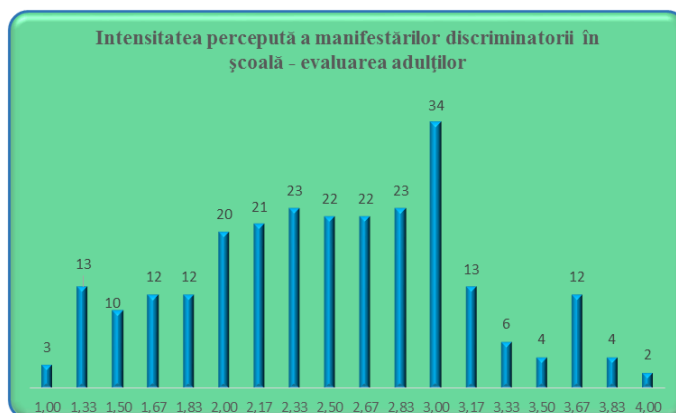

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(337)=-1,657$, corespunzător unui $p=0,098$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară la adresa grupurilor minoritare este evaluată de copii într-o manieră independentă de vârstă.

2.2.2.2. Evaluarea intensității manifestărilor discriminatorii de către adulți

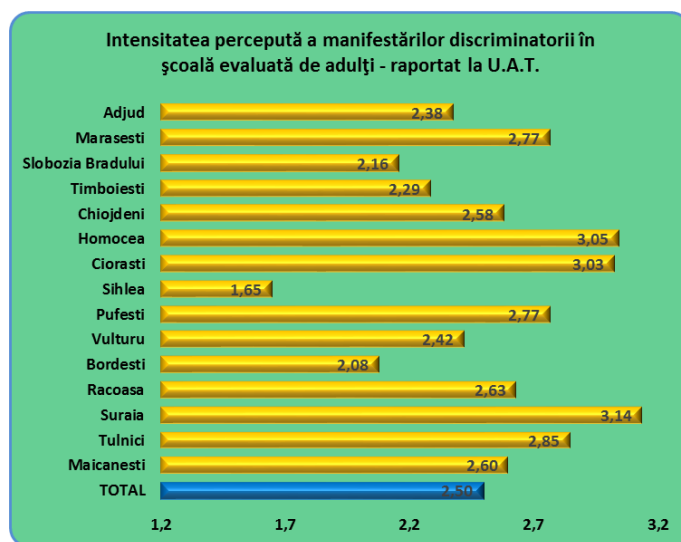
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor adulților în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în școală (scala de evaluare fiind de la 1 – discriminare inexistentă la 5 – foarte mare):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către stânga, majoritatea adulților percepend expunerea grupurilor dezavantajate la contexte discriminatorii în unitatea școlară ca fiind de nivel redus sau mediu.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în școală, separat pentru fiecare dintre cele 15 U.A.T.:

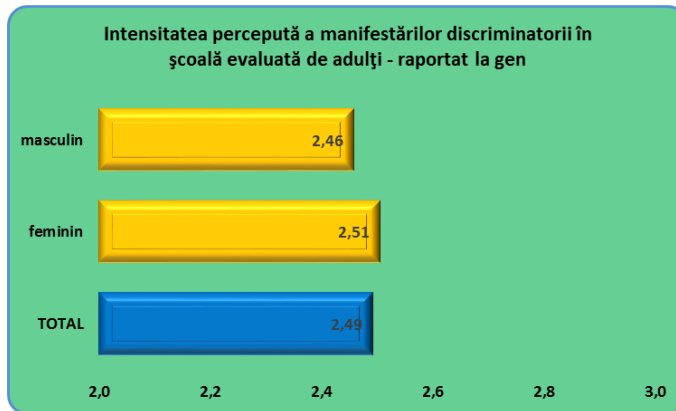

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 255} = 15,023$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de încredere a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară la adresa grupurilor minoritare este evaluată de adulți la un nivel semnificativ mai ridicat în Suraia, Homocea și Ciorăști comparativ cu Sihlea și Bordești.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în școală, diferențiat în funcție de gen:

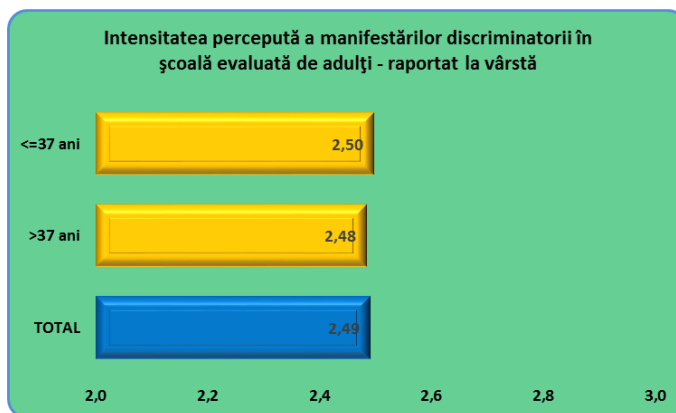

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(246)=-0,498$, corespunzător unui $p=0,619$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară la adresa grupurilor minoritare este evaluată de adulți într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în școală, diferențiat în funcție de vârstă:

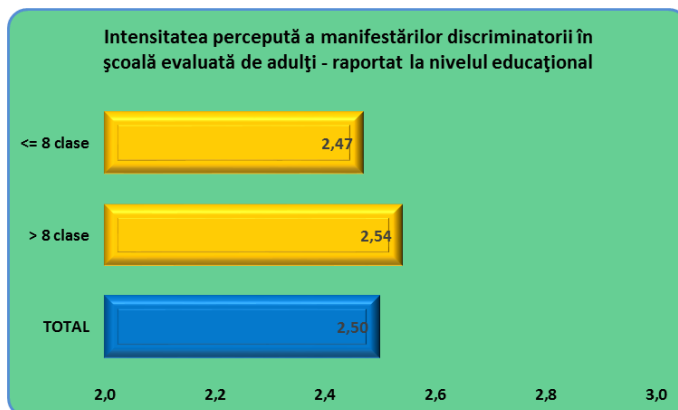

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(247)=0,155$, corespunzător unui $p=0,877$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară la adresa grupurilor minoritare este evaluată de adulți într-o manieră independentă de vârstă.

d. Diferențe de nivel de școlarizare

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în școală, diferențiat în funcție de școlarizare:

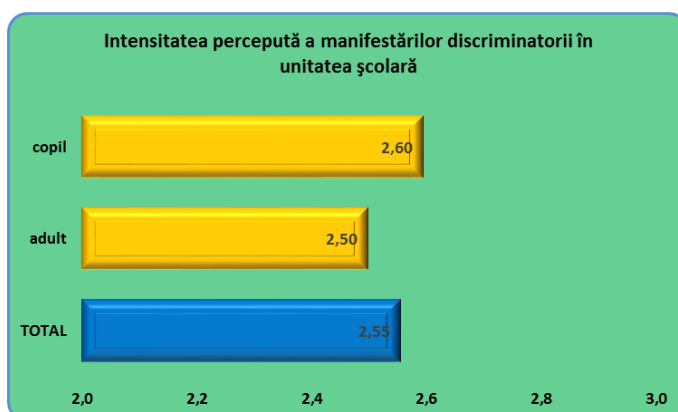

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(244)=-0,817$, corespunzător unui $p=0,415$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară la adresa grupurilor minoritare este evaluată de adulți într-o manieră independentă de nivelul educațional.

2.2.2.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor, respectiv adulților în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în școală:

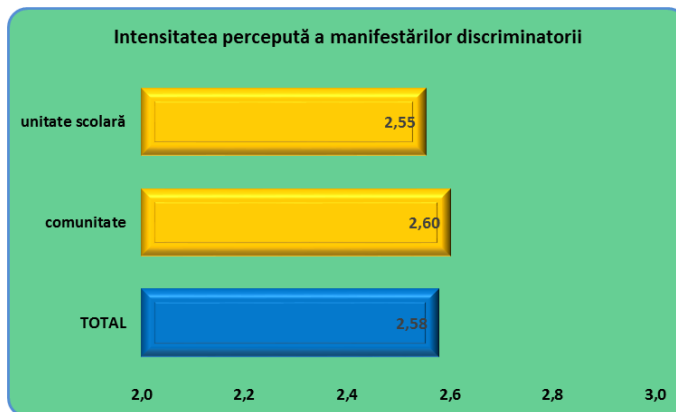
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute

($t(606)=1,899$, corespunzător unui $p=0,058$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară la adresa grupurilor minoritare este evaluată similar de copii și de adulți, ceea ce reflectă un grad destul de bun al cunoașterii vieții școlii de către părinții copiilor și a trăirilor subiective asociate integrării educaționale a copiilor.

2.2.3. Analiza comparativă a intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate și în unitatea școlară

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor membrilor grupurilor dezavantajate (copii și adulți) în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate, respectiv în unitatea școlară:

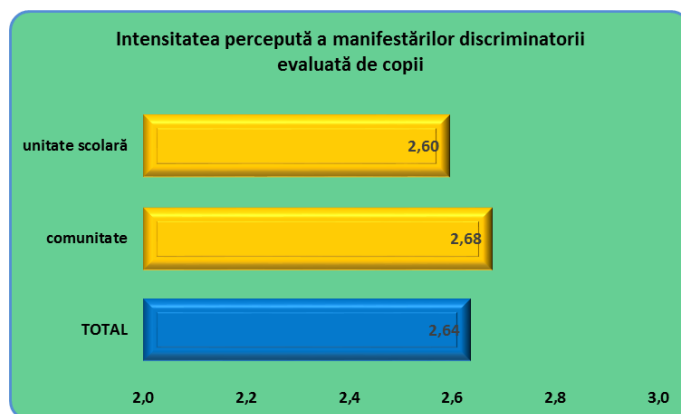

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(1197)=-1,340$, corespunzător unui $p=0,180$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Membrii grupurilor minoritare evaluează în manieră similară intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate și în unitatea școlară, argumentând astfel imposibilitatea spațiului educațional de a oferi grupurilor dezavantajate un mediu mai incluziv decât comunitatea.

2.2.3.1. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor din grupuri dezavantajate în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate, respectiv în unitatea școlară:

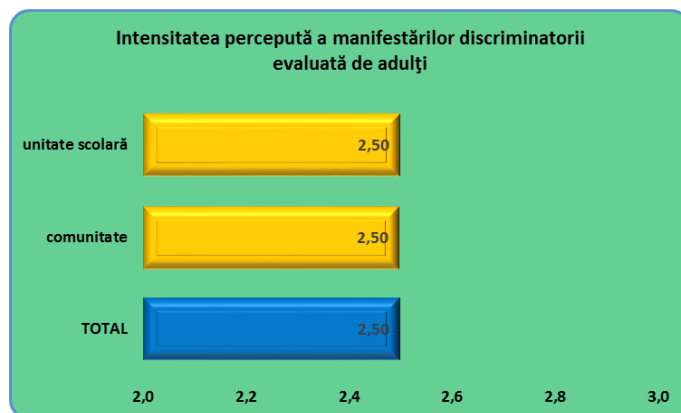

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(692)=-1,898$, corespunzător unui $p=0,058$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Copiii din grupurile minoritare evaluează în manieră similară intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate și în unitatea școlară.

2.2.3.2. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de adulți

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților din grupuri dezavantajate în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate, respectiv în unitatea școlară:

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(503)=0,035$, corespunzător unui $p=0,972$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

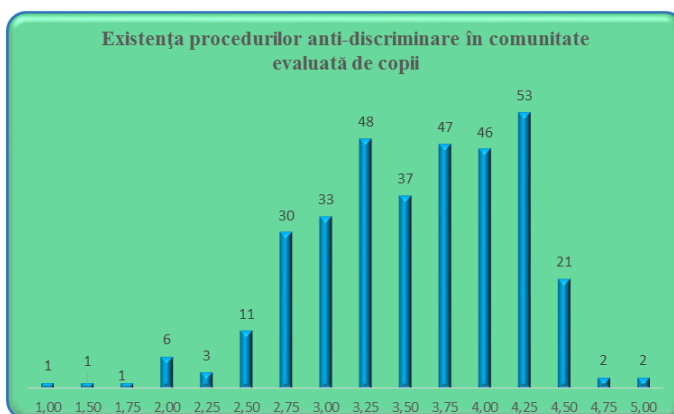
Adulții din grupurile minoritare evaluează în manieră similară intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate și în unitatea școlară.

2.3. Existența unor proceduri anti-discriminare

2.3.1. Existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate

2.3.1.1. Existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate – viziunea copiilor

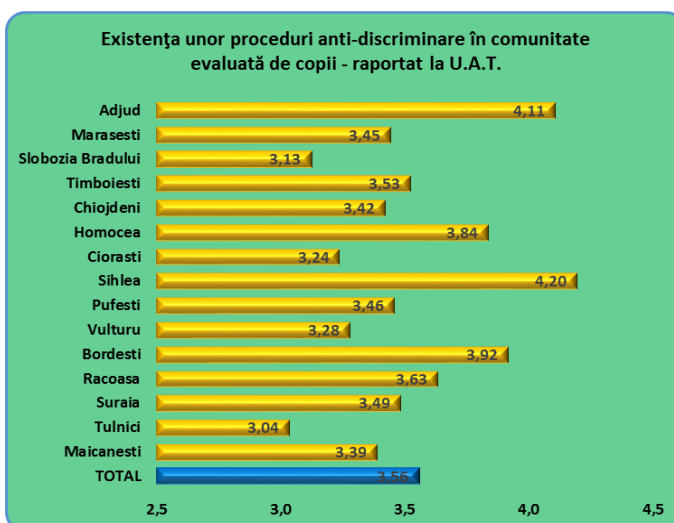
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor copiilor în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – proceduri inexistente la 5 – proceduri foarte clare):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către dreapta, majoritatea copiilor percepend existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate la un nivel mediu sau mare.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate, separat pentru fiecare dintre cele 15 U.A.T.:

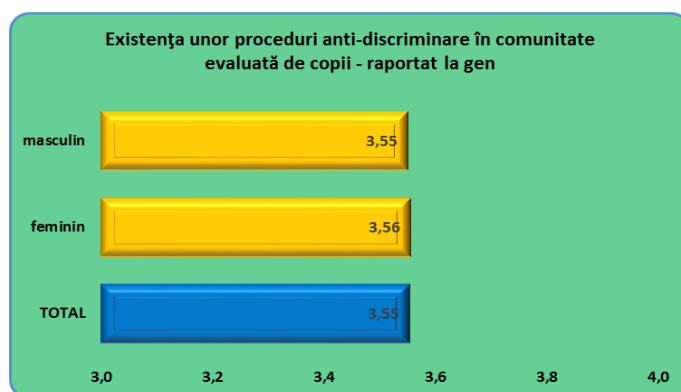

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 327} = 9,386$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Gradul de cunoaștere a procedurilor comunitare pentru reducerea discriminării este evaluat de copii la un nivel semnificativ mai ridicat în Sihlea și Adjud comparativ cu Tulnici și Slobozia Bradului.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate, în funcție de gen:

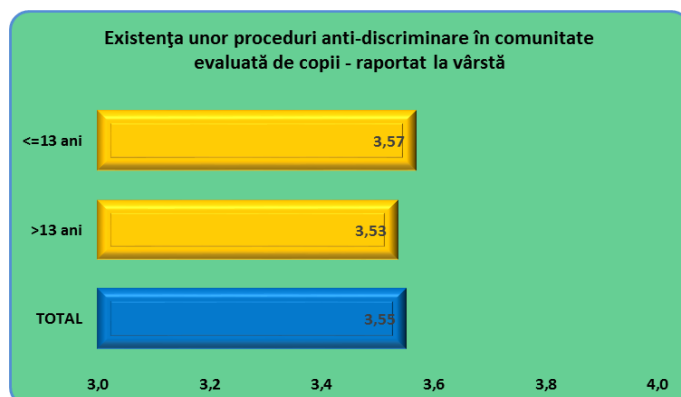

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(335) = -0,079$, corespunzător unui $p = 0,937$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Gradul de cunoaștere a procedurilor comunitare pentru reducerea discriminării este evaluat de copii într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate, în funcție de vârstă:

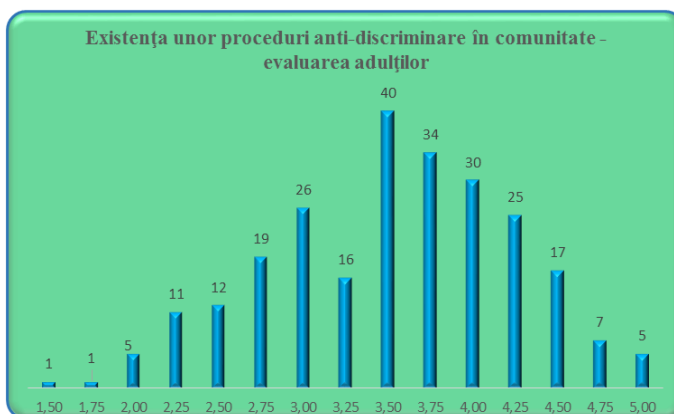

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(335)=0,462$, corespunzător unui $p=0,644$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Gradul de cunoaștere a procedurilor comunitare pentru reducerea discriminării este evaluat de copii într-o manieră independentă de vârstă.

2.3.1.2. Existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate – viziunea adulților

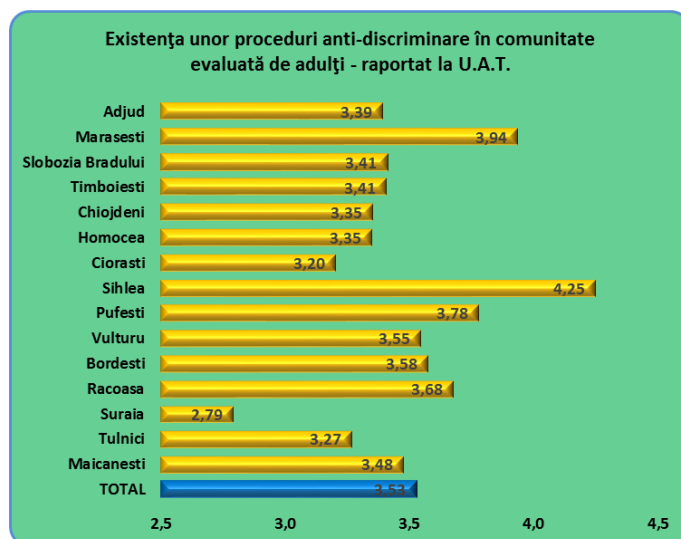
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor adulților în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – proceduri inexistente la 5 – proceduri foarte clare):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către dreapta, majoritatea adulților percepend existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate la un nivel mediu sau mare.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate, separat pentru fiecare dintre cele 15 U.A.T.:

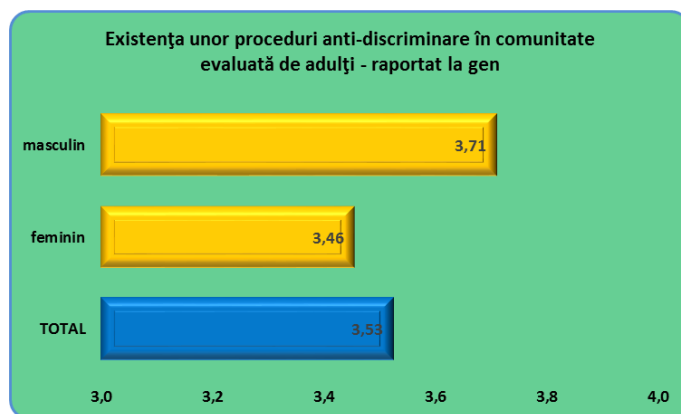

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 248} = 5,276$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Gradul de cunoaștere a procedurilor comunitare pentru reducerea discriminării este evaluat de adulți la un nivel semnificativ mai ridicat în Sihlea și Mărășești comparativ cu Suraia.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate, în funcție de gen:

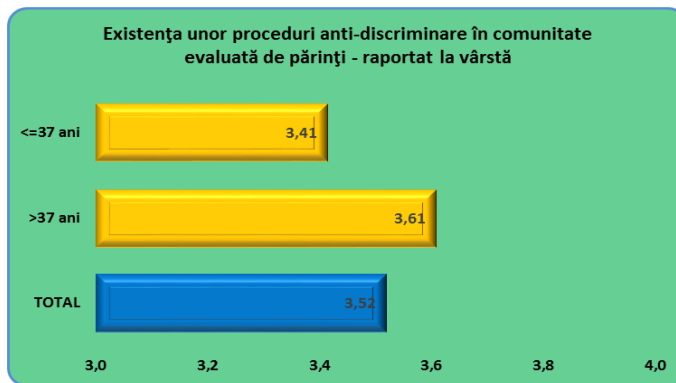

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(237) = 2,481$, corespunzător unui $p = 0,014$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%) *confirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, în sensul că scorurile sunt semnificativ mai mari în cazul adulților de gen masculin.

Gradul de cunoaștere a procedurilor comunitare pentru reducerea discriminării este evaluat de adulți într-o manieră dependentă de gen, bărbații declarând un grad de cunoaștere al acestor proceduri mai mare decât femeile, ca o proiecție a gândirii logice asumate de reprezentanții genului masculin.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate, în funcție de vârstă:

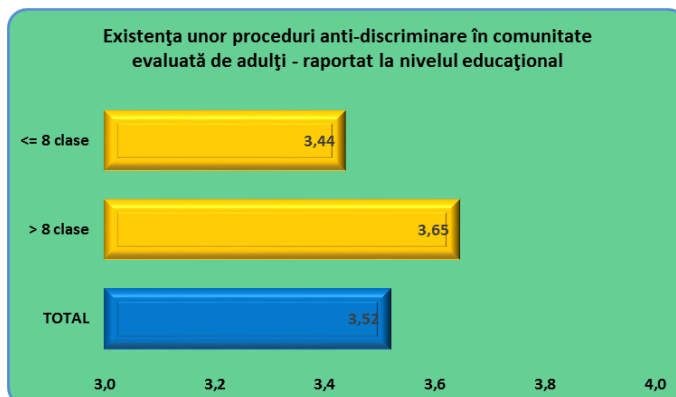

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(239)=-2,105$, corespunzător unui $p=0,036$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%) confirmă existența unor diferențe semnificative între cele două grupe experimentale, în sensul că scorurile sunt semnificativ mai mari în cazul adulților cu vârsta mai mare de 37 de ani.

Gradul de cunoaștere a procedurilor comunitare pentru reducerea discriminării este evaluat de adulți într-o manieră dependentă de vârstă, persoanele mai în vârstă asumându-și un grad mai mare de cunoaștere comparativ cu tinerii, reflectând experiența de viață și interacțiunile inter-comunitare mai ample.

d. Diferențe de nivel de școlarizare

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate, în funcție de școlarizare:

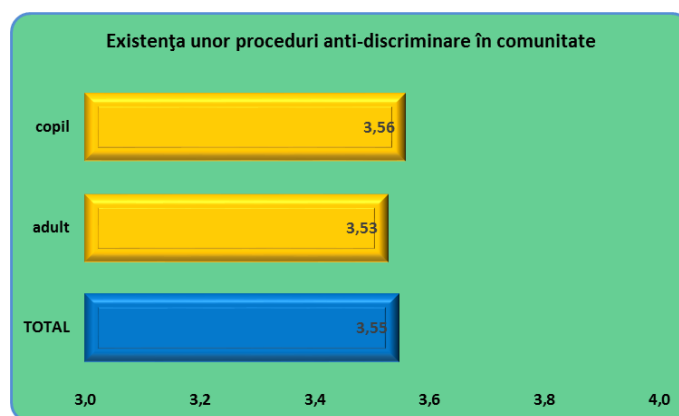

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(235)=-2,199$, corespunzător unui $p=0,029$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%) *confirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, în sensul că scorurile sunt semnificativ mai mari în cazul adulților cu studii post-gimnaziale.

Gradul de cunoaștere a procedurilor comunitare pentru reducerea discriminării este evaluat de adulți într-o manieră dependentă de nivelul de școlarizare, persoanele cu nivel educațional mai mare asumându-și un grad de cunoaștere mai ridicat, reflectând capacitatea auto-evaluată mai mare de înțelegere a manifestărilor sociale din comunitate.

2.3.1.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor, respectiv adulților în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate:

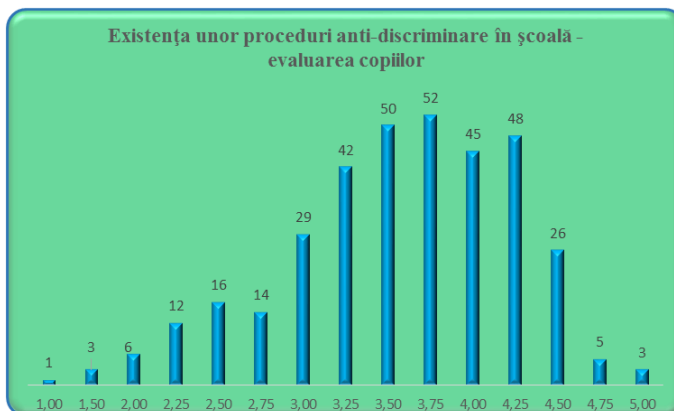
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(589)=0,520$, corespunzător unui $p=0,603$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Gradul de cunoaștere a procedurilor comunitare pentru reducerea discriminării este evaluat similar de copiii și adulții din grupurile dezavantajate.

2.3.2. Existența unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară

2.3.2.1. Existența unor proceduri anti-discriminare în școală – viziunea copiilor

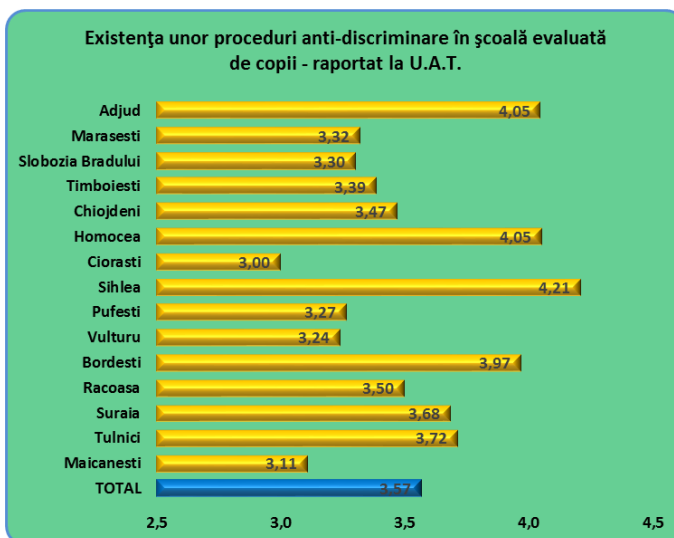
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor copiilor în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară (scala de evaluare fiind de la 1 – proceduri inexistente la 5 – proceduri foarte clare):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către dreapta, majoritatea copiilor percepend existența unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară la un nivel mediu sau mare.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară, separat pentru fiecare dintre cele 15 U.A.T.:

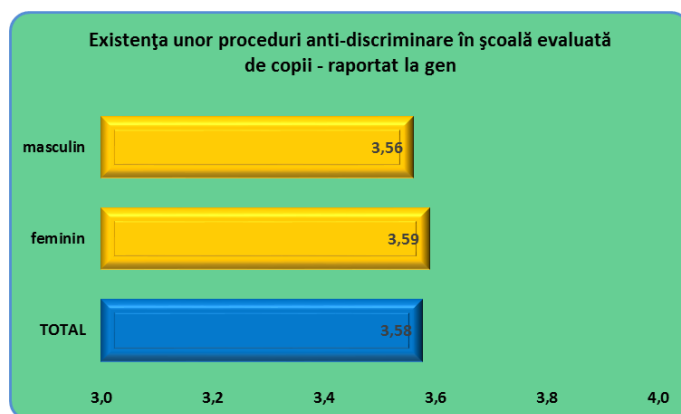

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 351} = 10,802$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Gradul de cunoaștere a procedurilor școlare pentru reducerea discriminării este evaluat de copii la un nivel semnificativ mai ridicat în Sihlea, Adjud și Homocea comparativ cu Ciorăști și Măicânești.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară, în funcție de gen:

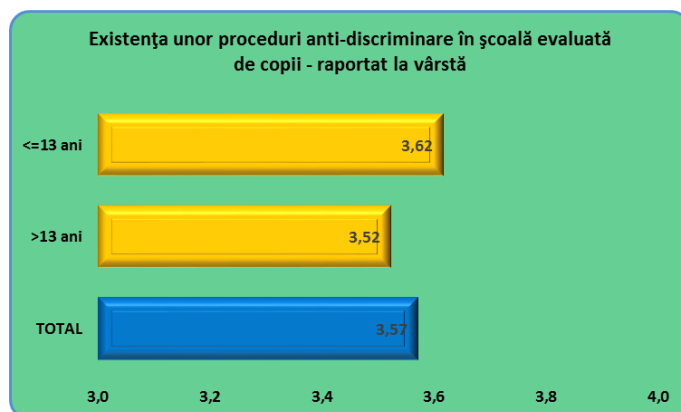

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(341)=-0,398$, corespunzător unui $p=0,691$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Gradul de cunoaștere a procedurilor școlare pentru reducerea discriminării este evaluat de copii într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară, în funcție de vârstă:

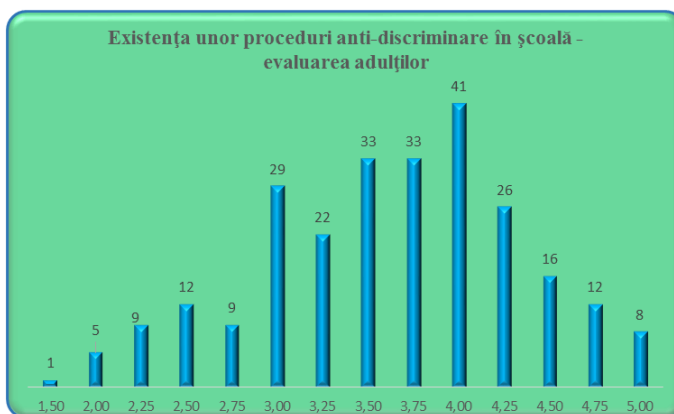

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(337)=1,279$, corespunzător unui $p=0,202$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Gradul de cunoaștere a procedurilor școlare pentru reducerea discriminării este evaluat de copii într-o manieră independentă de vârstă.

2.3.2.2. Existența unor proceduri anti-discriminare în școală – viziunea adulților

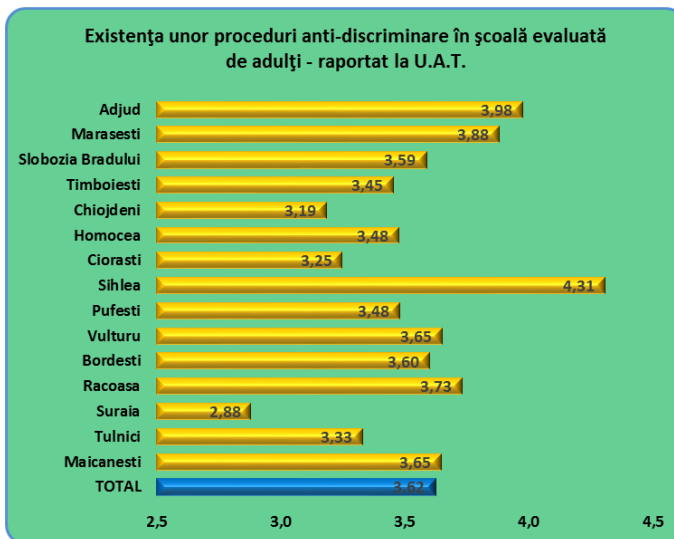
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor adulților în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară (scala de evaluare fiind de la 1 – proceduri inexistente la 5 – proceduri foarte clare):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către dreapta, majoritatea adulților percepend existența unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară la un nivel mediu sau mare.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară, separat pentru fiecare dintre cele 15 U.A.T.:

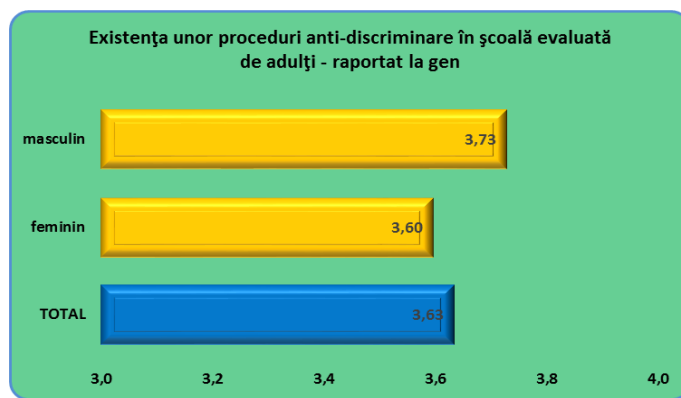

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 255} = 5,561$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Gradul de cunoaștere a procedurilor școlare pentru reducerea discriminării este evaluat de adulți la un nivel semnificativ mai ridicat în Sihlea, Adjud și Mărășești comparativ cu Suraia.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară, în funcție de gen:

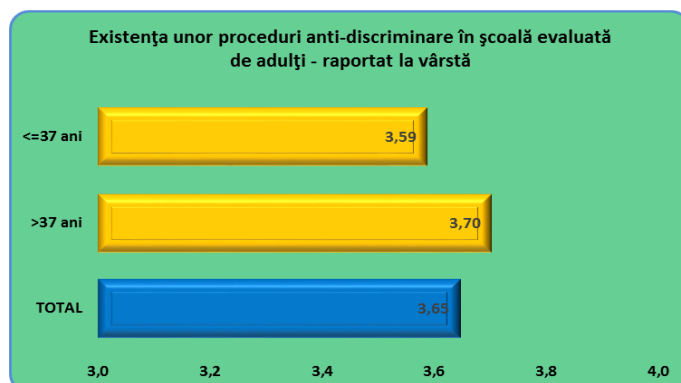

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(246) = 1,320$, corespunzător unui $p = 0,0188$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Gradul de cunoaștere a procedurilor școlare pentru reducerea discriminării este evaluat de adulți într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară, în funcție de vârstă:

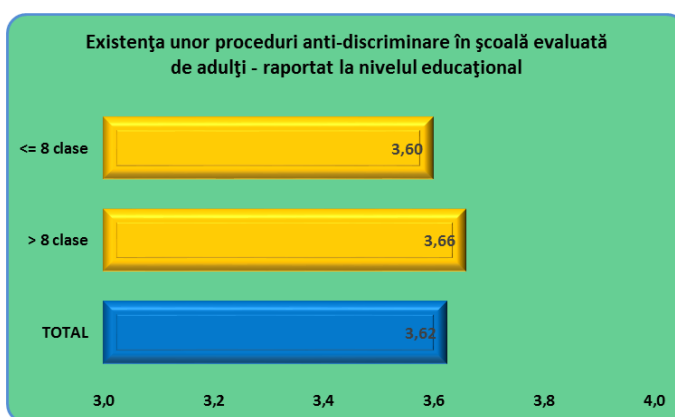

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(247)=-1,282$, corespunzător unui $p=0,201$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Gradul de cunoaștere a procedurilor școlare pentru reducerea discriminării este evaluat de adulți într-o manieră independentă de vârstă.

d. Diferențe de nivel de școlarizare

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară, în funcție de nivelul de școlarizare:

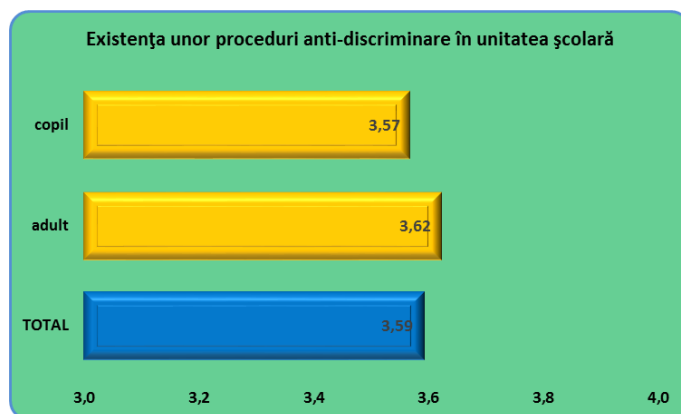

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(244)=-0,632$, corespunzător unui $p=0,528$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Gradul de cunoaștere a procedurilor școlare pentru reducerea discriminării este evaluat de adulți într-o manieră independentă de nivelul de școlarizare.

2.3.2.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor, respectiv adulților în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară:

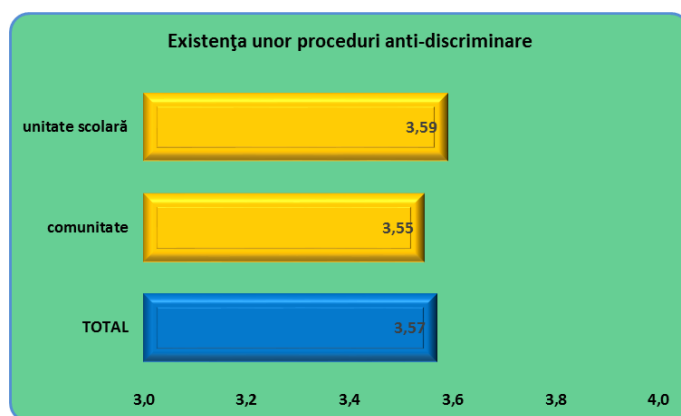

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(606)=-0,961$, corespunzător unui $p=0,337$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Gradul de cunoaștere a procedurilor școlare pentru reducerea discriminării este evaluat similar de copiii și adulții din grupurile dezavantajate.

2.3.3. Analiza comparativă a evaluărilor existenței procedurilor anti-discriminare în comunitate și în unitatea școlară

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor membrilor grupurilor dezavantajate (copii și adulți) în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate, respectiv în unitatea școlară:

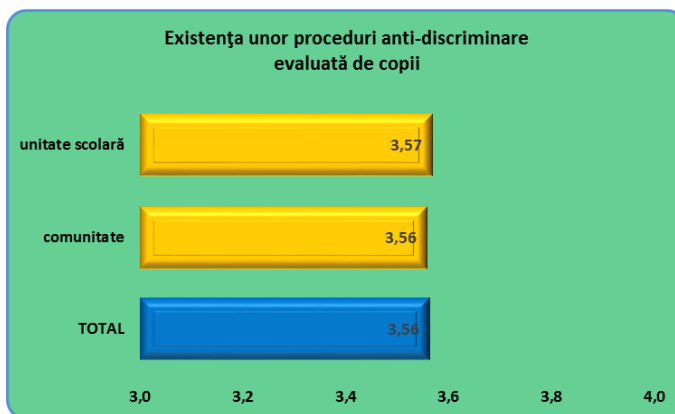

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(1197)=1,157$, corespunzător unui $p=0,247$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Gradul de cunoaștere a procedurilor comunitare pentru reducerea discriminării este evaluat ca fiind similar cu gradul de cunoaștere a procedurilor școlare.

2.3.3.1. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor din grupuri dezavantajate în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate, respectiv în unitatea școlară:

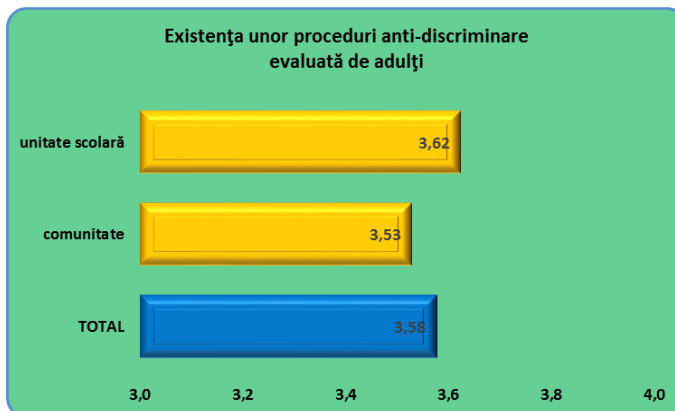

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(692)=0,206$, corespunzător unui $p=0,837$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Gradul de cunoaștere a procedurilor comunitare pentru reducerea discriminării este evaluat de copii ca fiind similar cu gradul de cunoaștere a procedurilor școlare.

2.3.3.2. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de adulți

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților din grupuri dezavantajate în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate, respectiv în unitatea școlară:

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(503)=1,486$, corespunzător unui $p=0,138$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

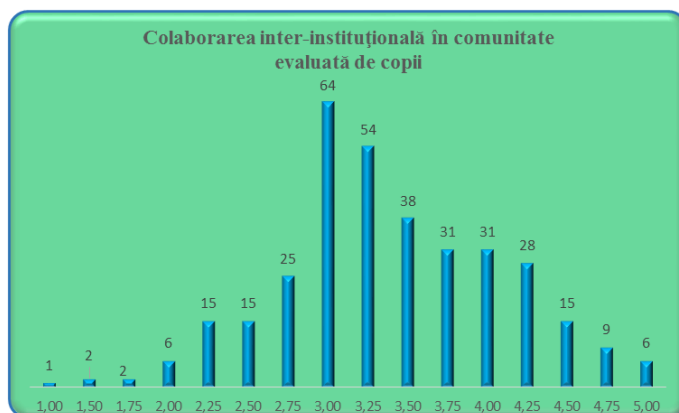
Gradul de cunoaștere a procedurilor comunitare pentru reducerea discriminării este evaluat de adulți ca fiind similar cu gradul de cunoaștere a procedurilor școlare.

2.4. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării

2.4.1. Colaborarea inter-instituțională la nivelul comunității

2.4.1.1. Colaborarea inter-instituțională la nivelul comunității – viziunea copiilor

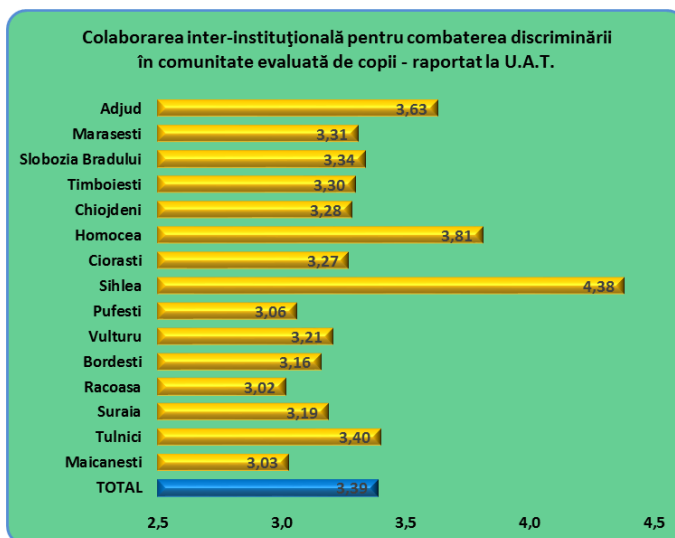
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor copiilor în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – colaborare inexistentă la 5 – foarte bună):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către dreapta, majoritatea copiilor percepend colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate ca fiind bună sau foarte bună.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate, separat pentru fiecare dintre cele 15 U.A.T.:

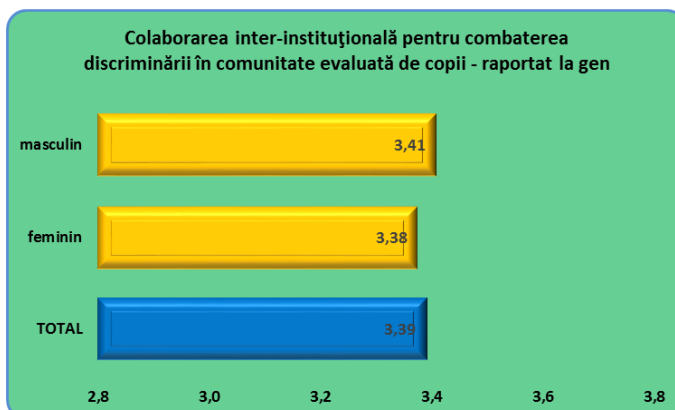

Analiza statistică a variației rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 341} = 9,187$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată de copii la un nivel semnificativ mai ridicat în Sihlea, Homocea și Adjud comparativ cu restul U.A.T. analizate.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de gen:

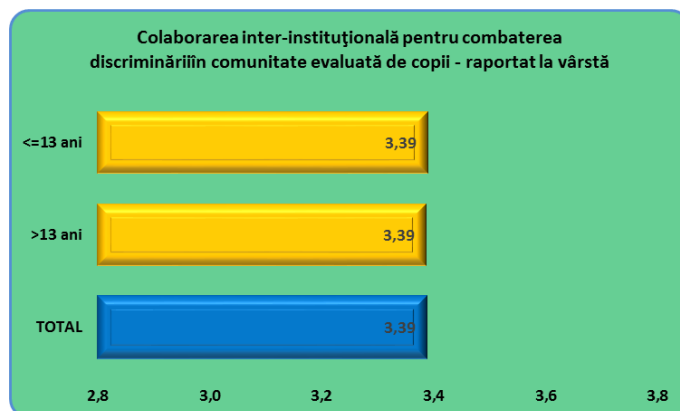

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(335) = 0,434$, corespunzător unui $p = 0,665$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată de copii într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de vârstă:

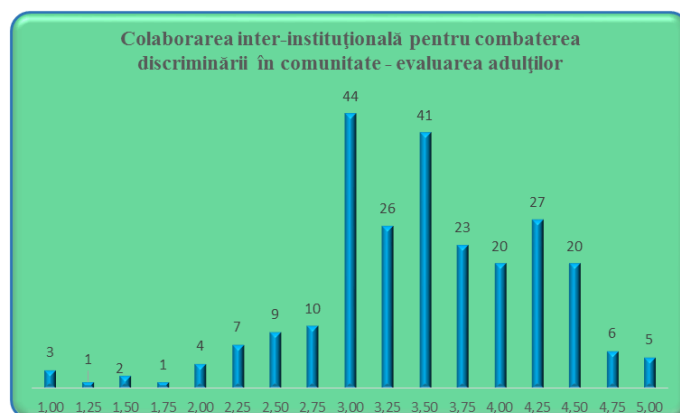

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(335)=0,043$, corespunzător unui $p=0,966$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată de copii într-o manieră independentă de vârstă.

2.4.1.2. Colaborarea inter-instituțională la nivelul comunității – viziunea adulților

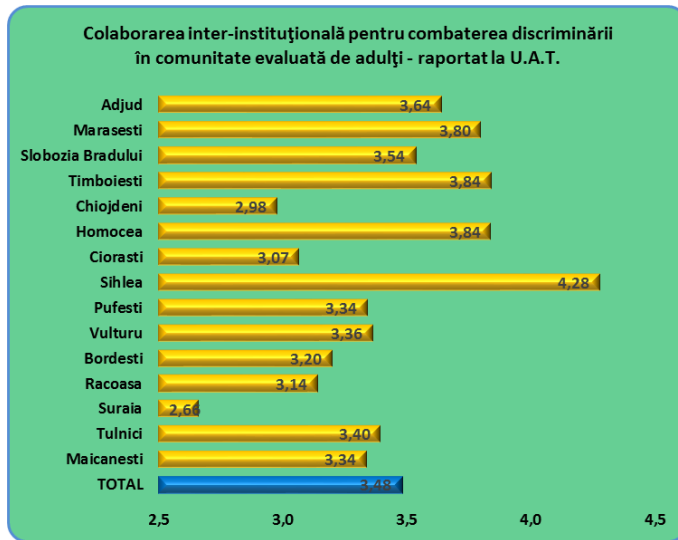
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor adulților în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – colaborare inexistentă la 5 – foarte bună):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către dreapta, majoritatea adulților percepând colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate ca fiind bună sau foarte bună.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate, separat pentru fiecare dintre cele 15 U.A.T.:

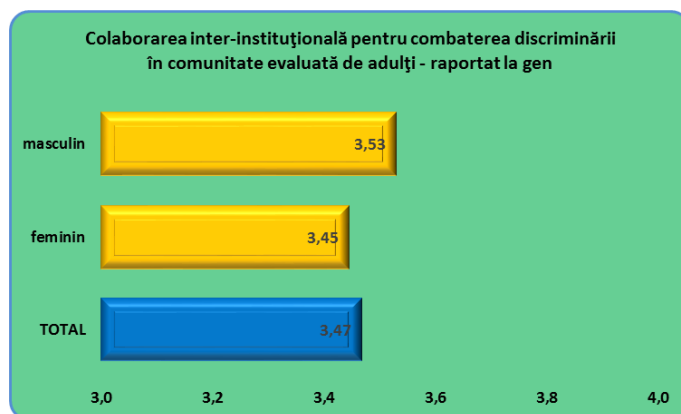

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 248} = 7,437$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată de adulți la un nivel semnificativ mai ridicat în Sihlea, comparativ cu Suraia, Chiojdeni și Ciorăști.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de gen:

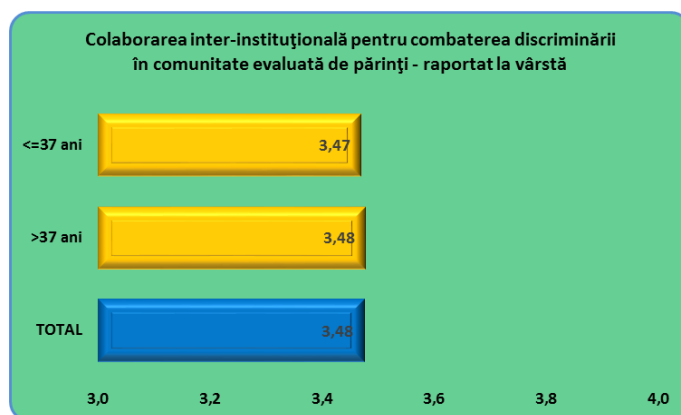

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(237)=0,766$, corespunzător unui $p=0,444$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată de adulți într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de vârstă:

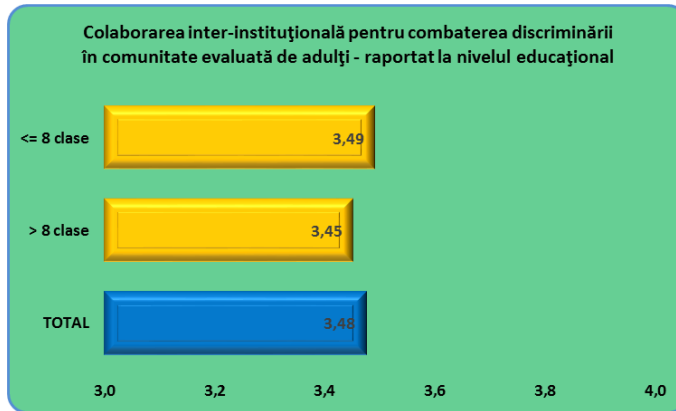

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(239)=-0,082$, corespunzător unui $p=0,935$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată de adulți într-o manieră independentă de vârstă.

d. Diferențe de nivel de școlarizare

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de școlarizare:

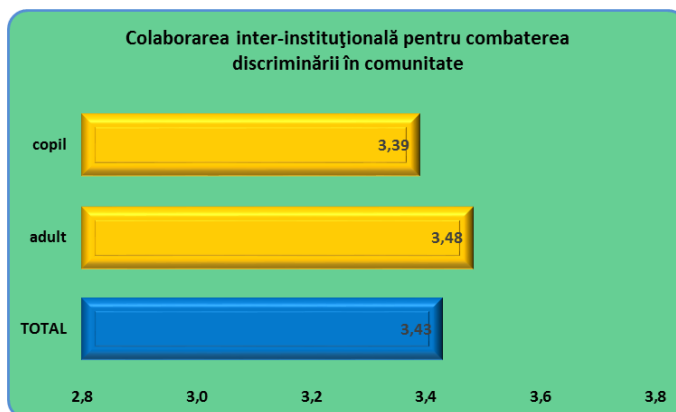

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(235)=0,400$, corespunzător unui $p=0,690$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată de adulți într-o manieră independentă de nivelul de școlarizare.

2.4.1.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor, respectiv adulților în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate:

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(589)=-1,522$, corespunzător unui $p=0,128$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența*

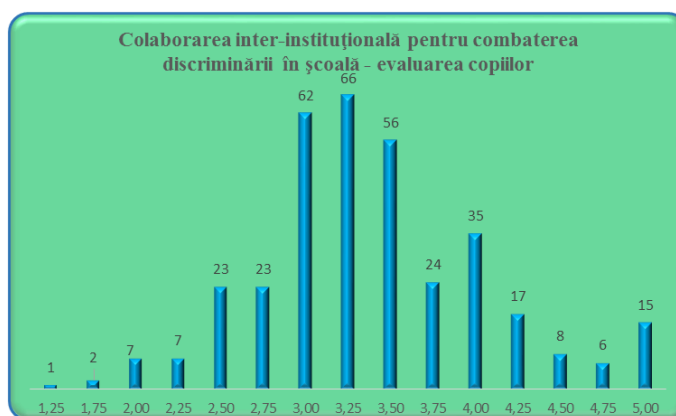
unor diferențe semnificative între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată similar de copiii și adulții din grupurile dezavantajate.

2.4.2. Colaborarea inter-instituțională la nivelul unității școlare

2.4.2.1. Colaborarea inter-instituțională la nivelul școlii – viziunea copiilor

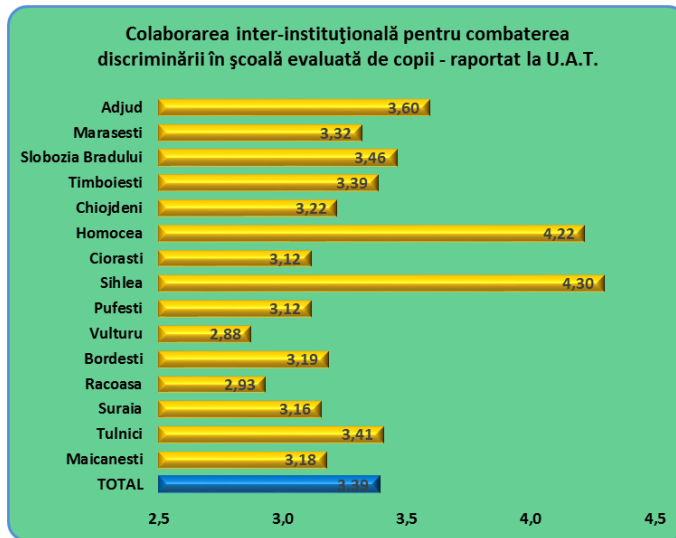
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor copiilor în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în școală (scala de evaluare fiind de la 1 – colaborare inexistentă la 5 – foarte bună):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către dreapta, majoritatea copiilor percepând colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară ca fiind bună sau foarte bună.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, separat pentru fiecare dintre cele 15 U.A.T.:

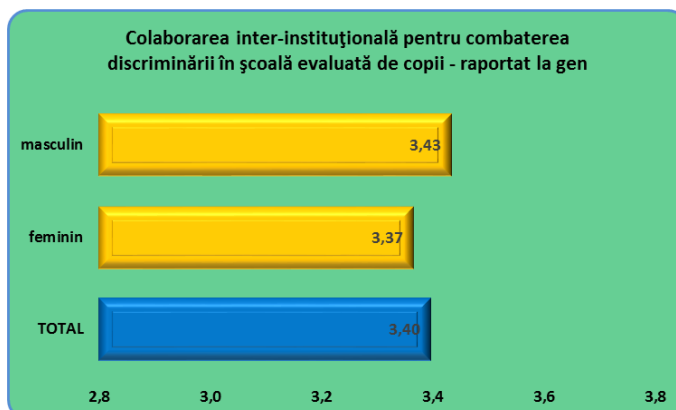

Analiza statistică a variației rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 351} = 14,380$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de copii la un nivel semnificativ mai ridicat în Sihlea și Homocea comparativ cu restul U.A.T. analizate, în special Vulturu și Răcoasa.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, diferențiat în funcție de gen:

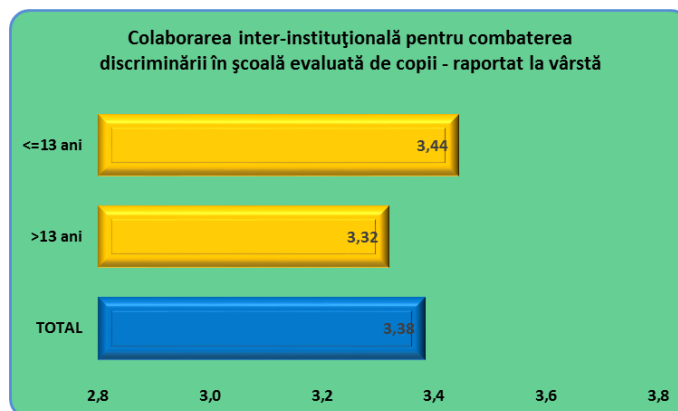

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(341) = 0,915$, corespunzător unui $p = 0,361$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de copii într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, diferențiat în funcție de vârstă:

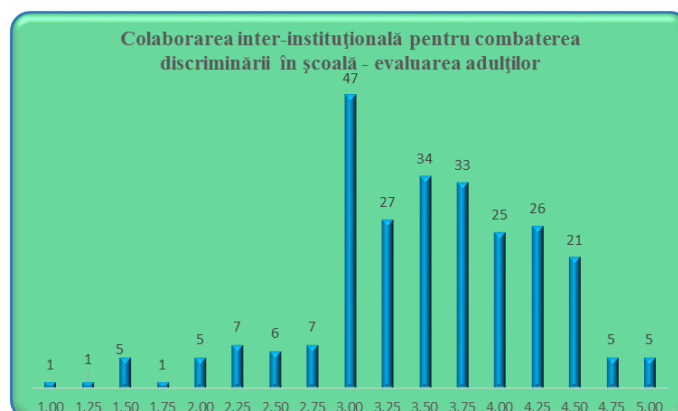

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(337)=1,699$, corespunzător unui $p=0,090$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de copii într-o manieră independentă de vârstă.

2.4.2.2. Colaborarea inter-instituțională la nivelul școlii – viziunea adulților

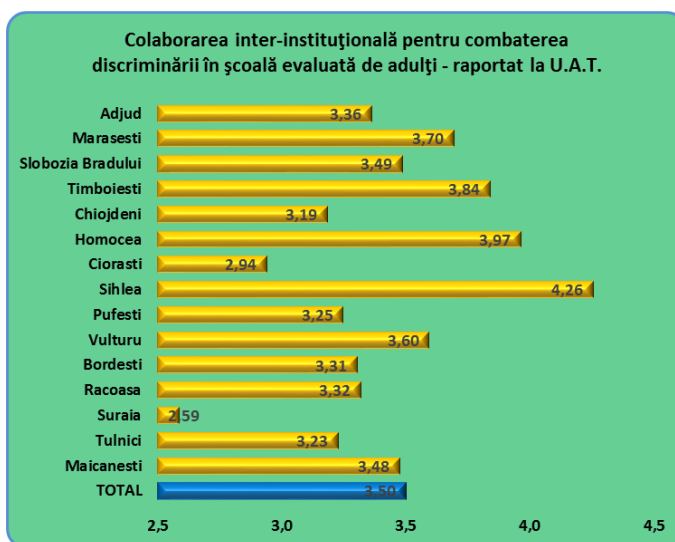
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor adulților în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în școală (scala de evaluare fiind de la 1 – colaborare inexistentă la 5 – foarte bună):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către dreapta, majoritatea adulților percepând colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară ca fiind bună sau foarte bună.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, separat pentru fiecare dintre cele 15 U.A.T.:

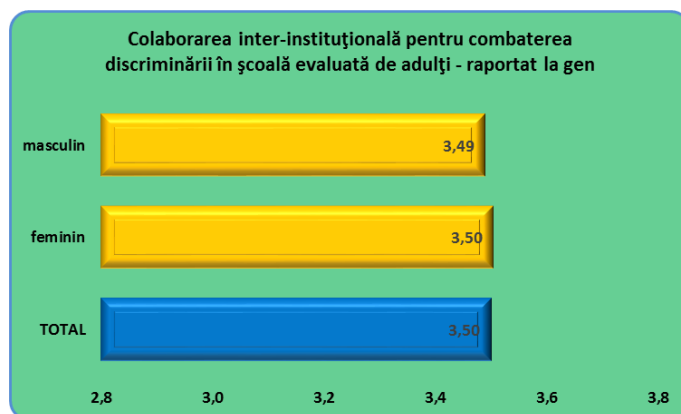

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 255} = 8,338$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de adulți la un nivel semnificativ mai ridicat în Sihlea, Homocea și Tâmboești comparativ cu Suraia și Ciorăști.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, diferențiat în funcție de gen:

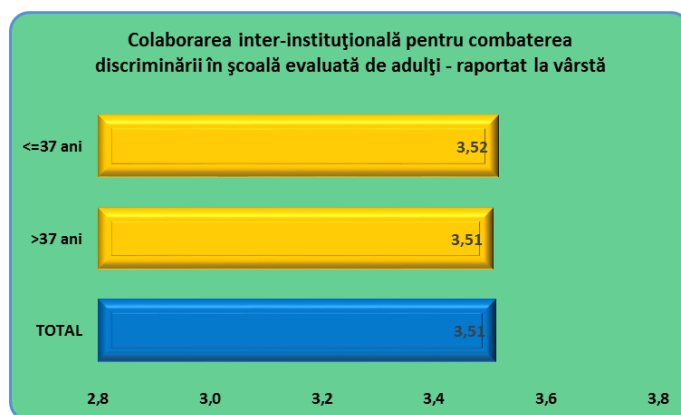

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(246)=-0,140$, corespunzător unui $p=0,889$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de adulți într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, diferențiat în funcție de vârstă:

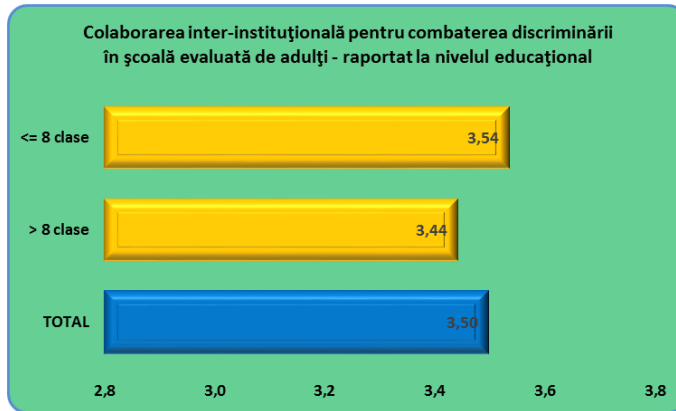

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(247)=0,109$, corespunzător unui $p=0,913$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de adulți într-o manieră independentă de vârstă.

d. Diferențe de nivel de școlarizare

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, diferențiat în funcție de școlarizare:

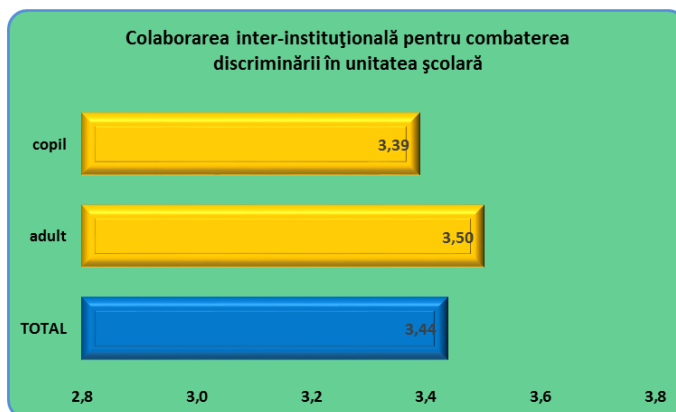

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(244)=0,980$, corespunzător unui $p=0,328$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de adulți într-o manieră independentă de nivelul de școlarizare.

2.4.2.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor, respectiv adulților în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară:

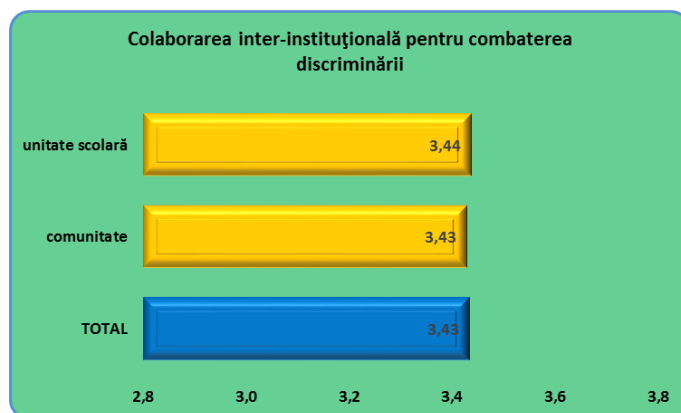
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(606)=-1,933$, corespunzător unui $p=0,054$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența*

unor diferențe semnificative între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată similar de copiii și adulții din grupurile dezavantajate.

2.4.3. Analiza comparativă a evaluărilor colaborării inter-instituționale la nivelul comunității și la nivelul școlii

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor membrilor grupurilor dezavantajate (copii și adulți) în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate, respectiv în unitatea școlară:

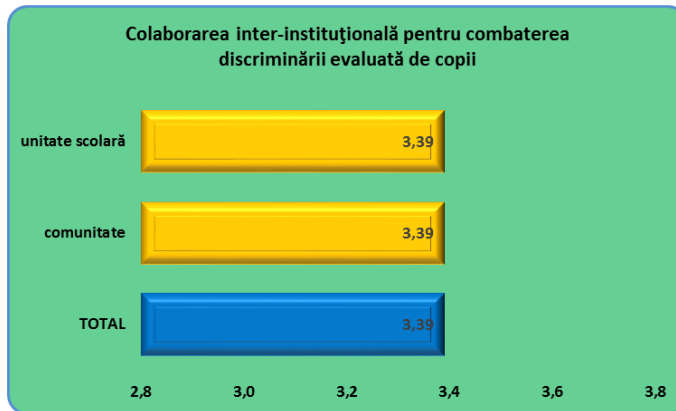

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(1197)=0,206$, corespunzător unui $p=0,837$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării este evaluată similar la nivelul unității școlare și la nivelul comunității; capacitatea instituțională a unităților școlare de a colabora pentru combaterea discriminării este limitată la un nivel similar cu cel din cadrul comunității în care este localizată școala.

2.4.3.1. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor din grupuri dezavantajate în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate, respectiv în unitatea școlară:

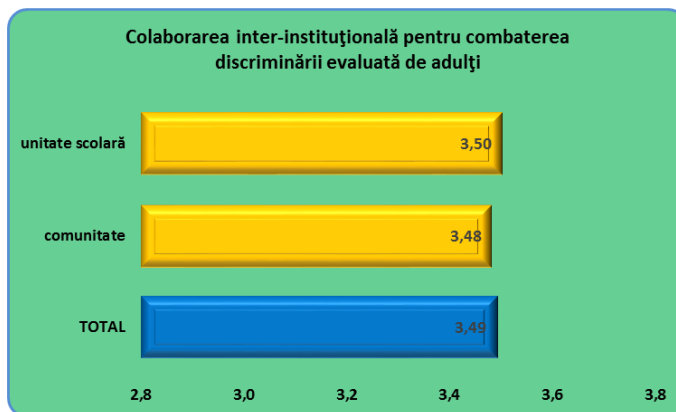

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(692)=0,005$, corespunzător unui $p=0,996$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării este evaluată de copiii din grupurile dezavantajate într-o manieră similară pentru școală și pt. comunitate.

2.4.3.2. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de adulți

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților din grupuri dezavantajate în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate, respectiv în unitatea școlară:

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(503)=0,297$, corespunzător unui $p=0,766$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

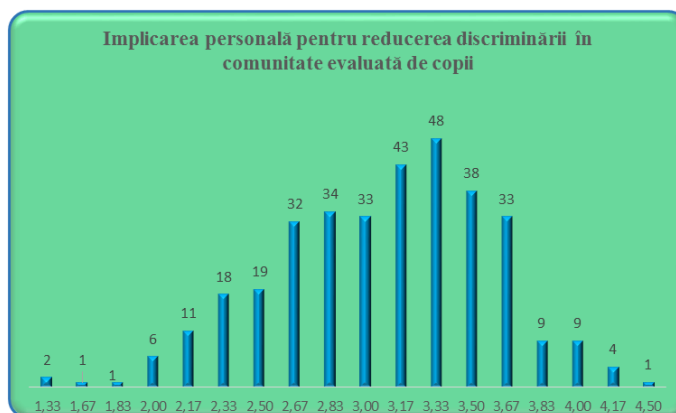
Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării este evaluată de adulții din grupurile dezavantajate într-o manieră similară pentru unitatea școlară și pentru comunitate.

2.5. Implicarea personală în combaterea discriminării

2.5.1. Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate

2.5.1.1. Implicarea personală a copiilor în combaterea discriminării în comunitate

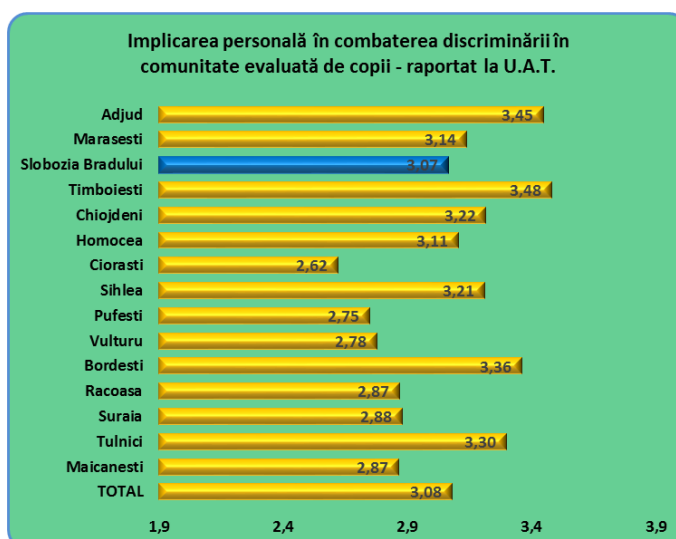
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor copiilor în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – neimplicat total la 5 – implicat total):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către stânga, majoritatea copiilor percepend propria implicare în combaterea discriminării în comunitate ca fiind medie sau mică.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate, separat pentru fiecare dintre cele 15 U.A.T.:

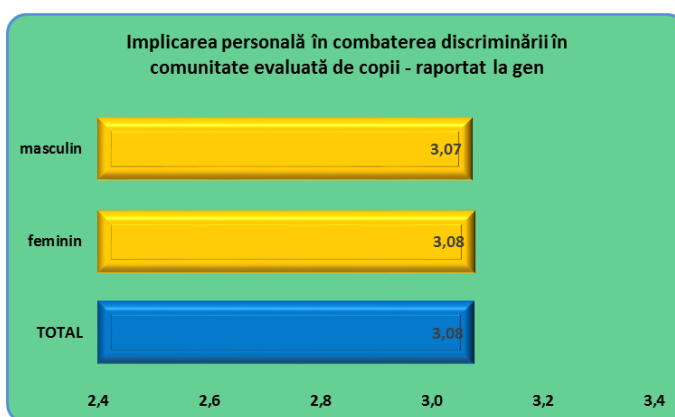

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 341} = 6,718$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată de copii la un nivel semnificativ mai ridicat în Adjud și Tâmboești comparativ cu restul U.A.T. analizate, în special Ciorăști, Pufești și Vultur.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de gen:

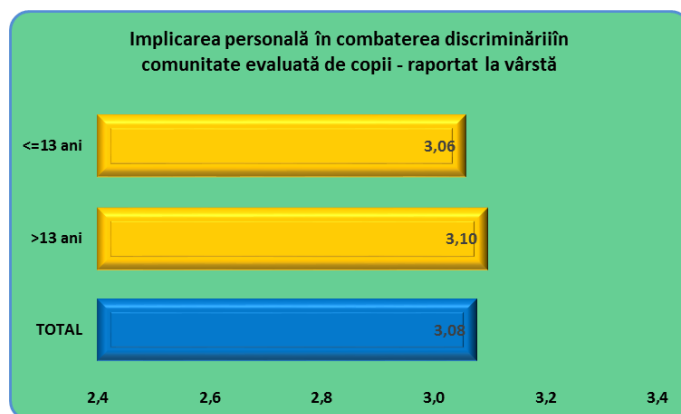

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(335) = -0,090$, corespunzător unui $p = 0,928$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată de copiii din grupurile dezavantajate într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de vârstă:

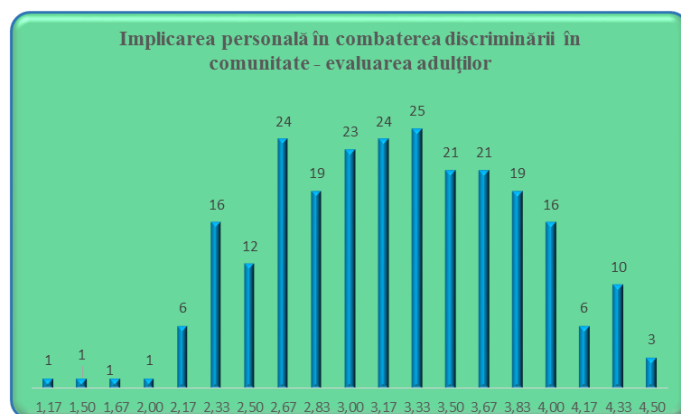

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(335)=-0,689$, corespunzător unui $p=0,491$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată de copiii din grupurile dezavantajate într-o manieră independentă de vârstă.

2.5.1.2. Implicarea personală a adulților în combaterea discriminării în comunitate

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor adulților în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – neimplicat total la 5 – implicat total):

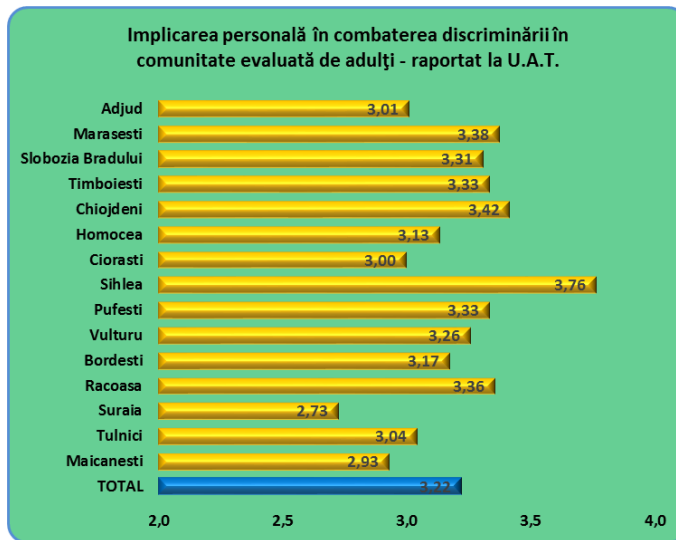

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către dreapta, majoritatea adulților percepend propria implicare în combaterea discriminării în comunitate ca fiind medie sau mare.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate, separat pentru

fiecare dintre cele 15 U.A.T.

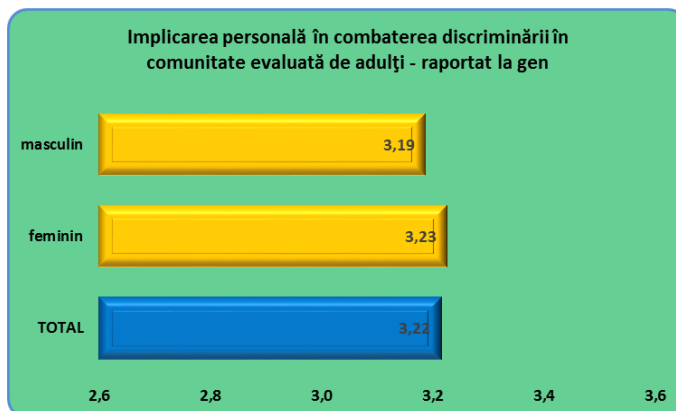

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 248} = 3,717$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată de adulți la un nivel semnificativ mai ridicat în Sihlea comparativ cu restul U.A.T. analizate, în special Suraia.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de gen:

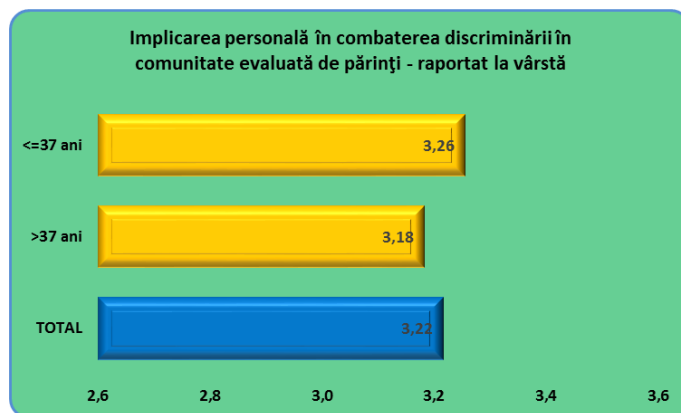
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(237) = -0,432$, corespunzător unui $p = 0,666$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența*

unor diferențe semnificative între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată de adulții din grupurile dezavantajate într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de vârstă:

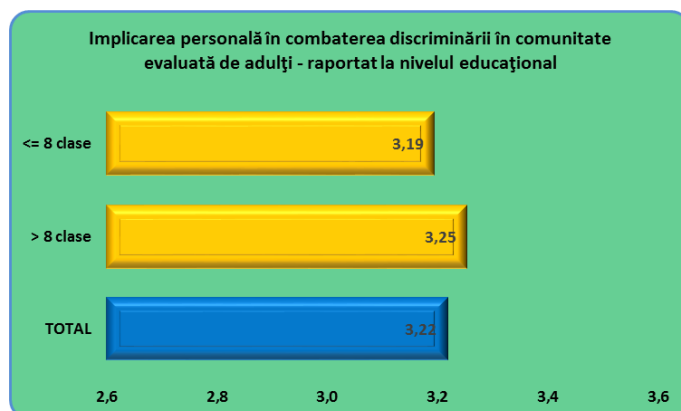

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(239)=0,917$, corespunzător unui $p=0,360$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată de adulții din grupurile dezavantajate într-o manieră independentă de vârstă.

d. Diferențe de nivel de școlarizare

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de școlarizare:

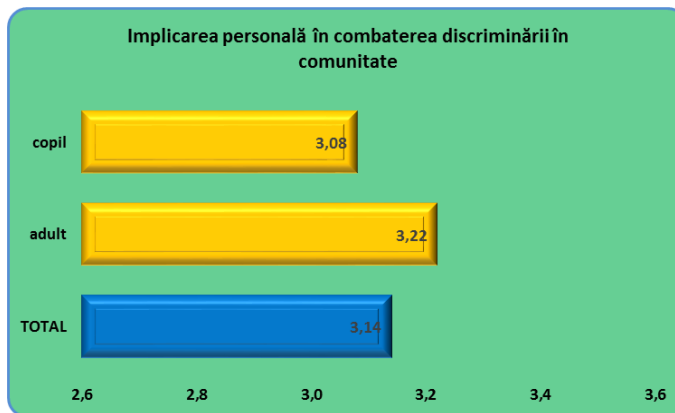

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(235)=-0,751$, corespunzător unui $p=0,453$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată de adulții din grupurile dezavantajate într-o manieră independentă de nivelul de școlarizare.

2.5.1.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor, respectiv adulților în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate:

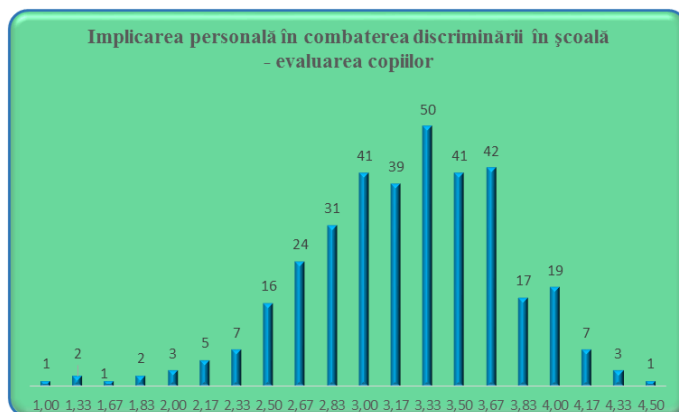
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(589)=-2,981$, corespunzător unui $p=0,003$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, în sensul că scorurile sunt semnificativ mai mari în cazul adulților.

Implicarea personală a adulților în combaterea discriminării în comunitate este evaluată ca fiind semnificativ mai mare decât implicarea personală a copiilor din grupurile dezavantajate, reflectând un grad mai mare de implicare asumat de adulți, corespunzător potențialului de acțiune mai mare al adulților comparativ cu copiii.

2.5.2. Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară

2.5.2.1. Implicarea personală a copiilor în combaterea discriminării în școală

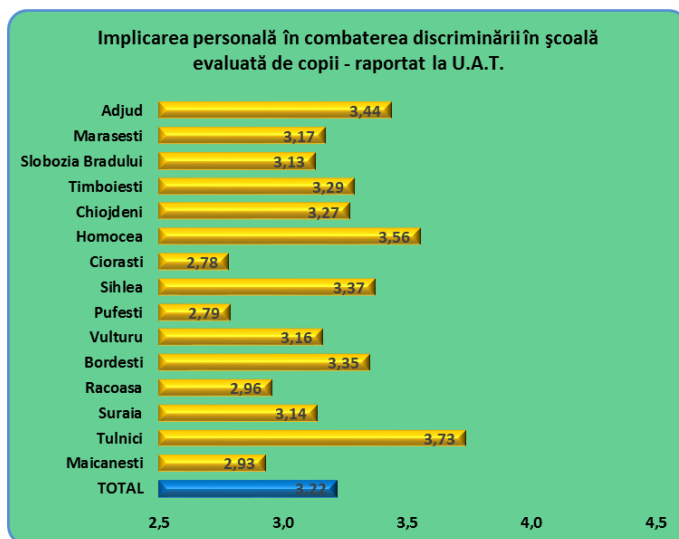
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor copiilor în privința implicării personale în combaterea discriminării în școală (scala de evaluare fiind de la 1 – neimplicat total la 5 – implicat total):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către stânga, majoritatea copiilor percepând propria implicare în combaterea discriminării în unitatea școlară ca fiind medie sau mică.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința implicării personale în combaterea discriminării în școală, separat pentru fiecare dintre cele 15 U.A.T.

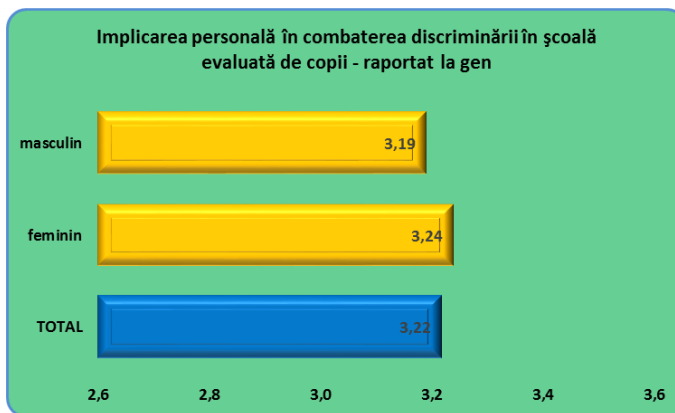

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 351} = 6,900$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de copii la un nivel semnificativ mai ridicat în Tulnici și Homocea comparativ cu restul U.A.T. analizate, în special Ciorăști și Pufești.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința implicării personale în combaterea discriminării în școală, diferențiat în funcție de gen:

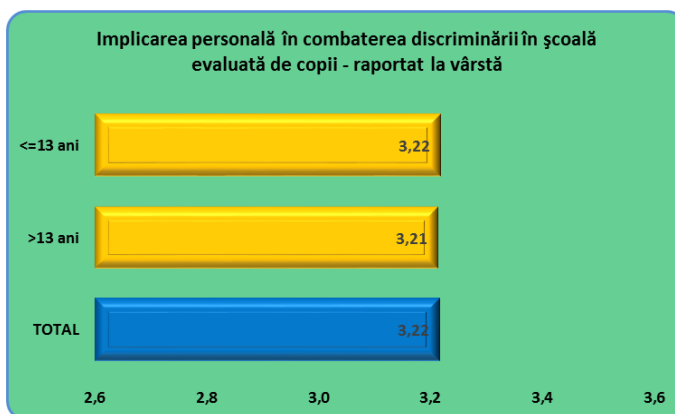

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(341)=-0,851$, corespunzător unui $p=0,395$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de copii din grupurile dezavantajate într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor în privința implicării personale în combaterea discriminării în școală, diferențiat în funcție de vârstă:

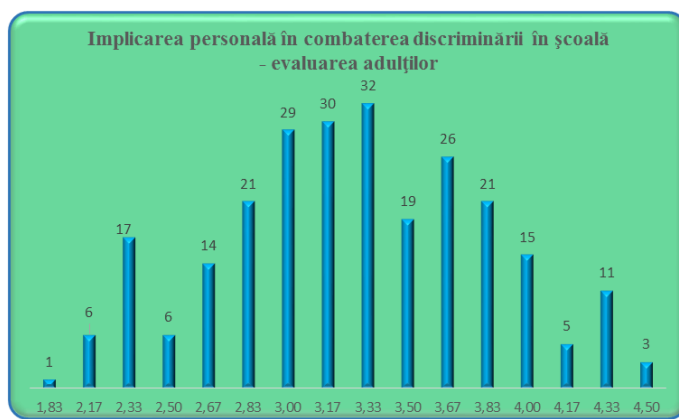
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(337)=0,080$, corespunzător unui $p=0,936$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența*

unor diferențe semnificative între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de copii din grupurile dezavantajate într-o manieră independentă de vârstă.

2.5.2.2. Implicarea personală a adulților în combaterea discriminării în școală

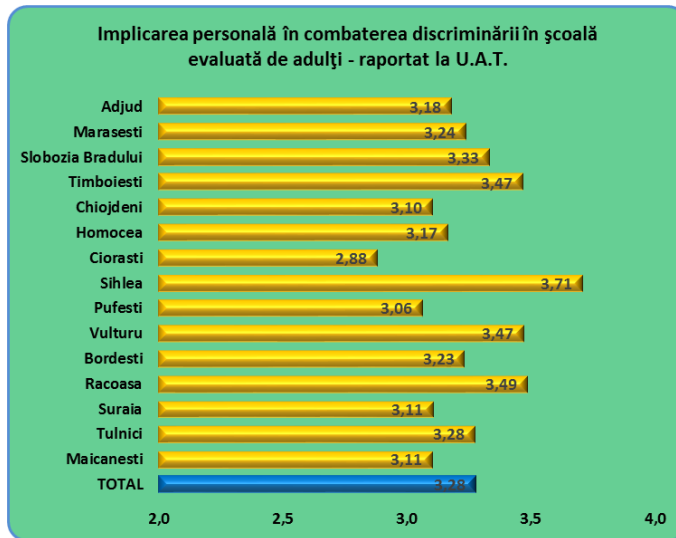
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor adulților în privința implicării personale în combaterea discriminării în școală (scala de evaluare fiind de la 1 – neimplicat total la 5 – implicat total):

Distribuția scorurilor este similară unei curbe gaussiene deplasată către dreapta, majoritatea adulților percepând propria implicare în combaterea discriminării în unitatea școlară ca fiind medie spre mare.

a. Diferențe între evaluările realizate în cele 15 U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința implicării personale în combaterea discriminării în școală, separat pentru fiecare dintre cele 15 U.A.T.

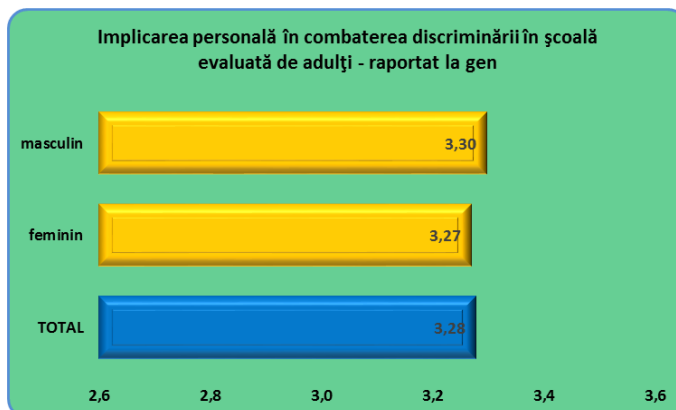

Analiza statistică a variației rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 255} = 2,929$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de adulți la un nivel semnificativ mai ridicat în Sihlea, Răcoasa, Vulturu și Tâmboești comparativ cu restul U.A.T. analizate.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința implicării personale în combaterea discriminării în școală, diferențiat în funcție de gen:

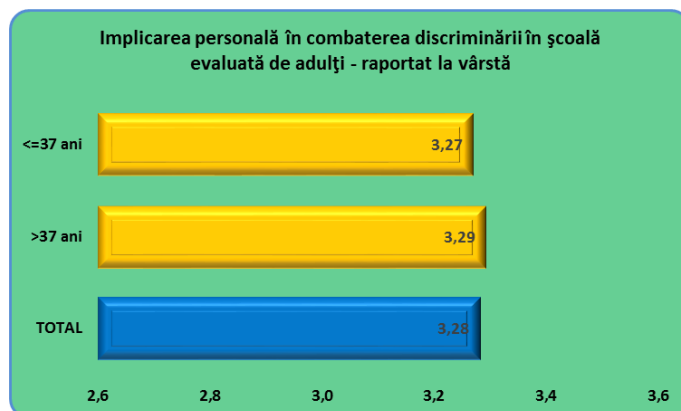

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(246) = 0,341$, corespunzător unui $p = 0,733$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de adulții din grupuri dezavantajate într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința implicării personale în combaterea discriminării în școală, diferențiat în funcție de vârstă:

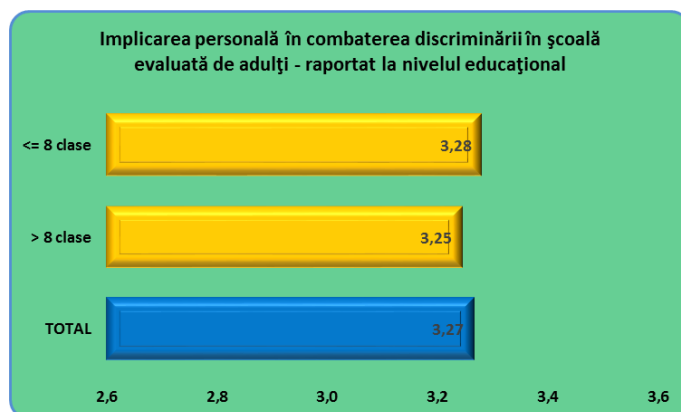

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(247)=-0,326$, corespunzător unui $p=0,745$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de adulții din grupuri dezavantajate într-o manieră independentă de vârstă.

d. Diferențe de nivel de școlarizare

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților în privința implicării personale în combaterea discriminării în școală, diferențiat în funcție de școlarizare:

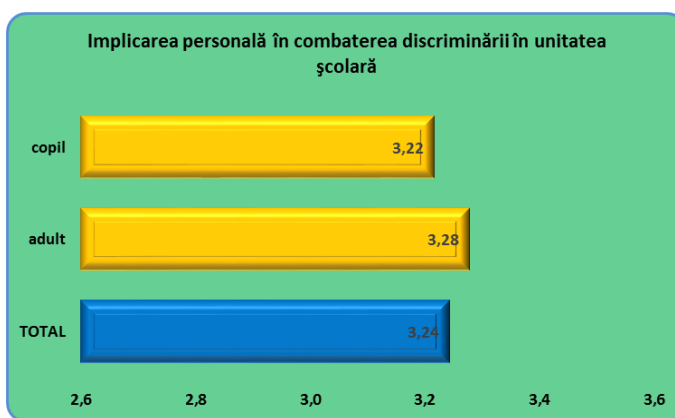

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(244)=0,482$, corespunzător unui $p=0,630$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de adulții din grupuri dezavantajate într-o manieră independentă de școlarizare.

2.5.2.3. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii și de adulți

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor, respectiv adulților în privința implicării personale în combaterea discriminării în unitatea școlară:

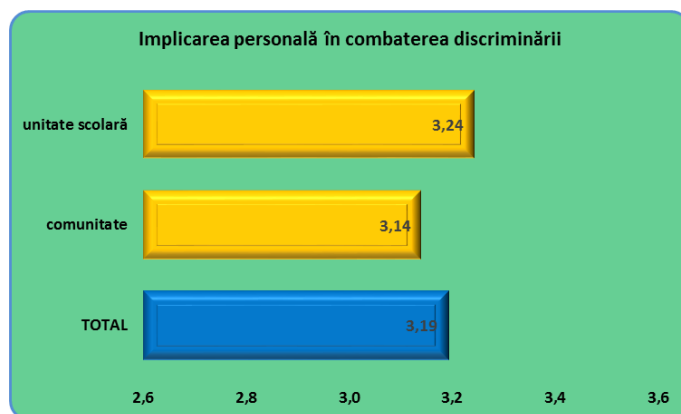

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(606)=-1,376$, corespunzător unui $p=0,169$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată similar de copiii și adulții din grupuri dezavantajate, aspect care argumentează o implicare auto-percepută la un nivel ridicat a părinților în viața unității școlare și rezolvarea aspectelor problematice cu care se confruntă școala.

2.5.3. Analiza comparativă a implicării personale în combaterea discriminării în comunitate și în unitatea școlară

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor membrilor grupurilor dezavantajate (copii și adulți) în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate, respectiv în unitatea școlară:

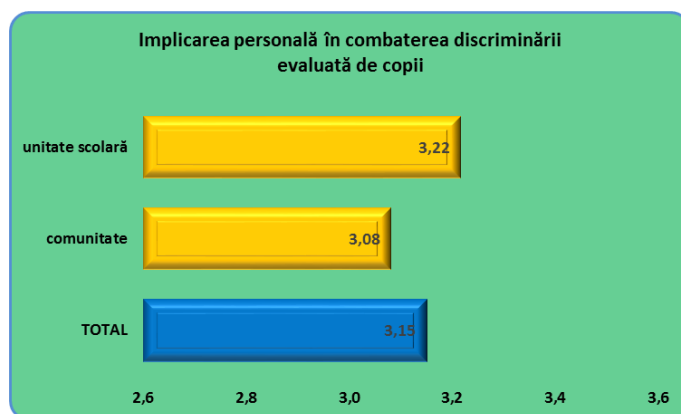

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(1197)=3,215$, corespunzător unui $p=0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, în sensul că scorurile sunt semnificativ mai mari în cazul implicării personale în combaterea discriminării din unitatea școlară comparativ cu cea din comunitate.

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este semnificativ mai accentuată comparativ cu implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate, aspect care pare să confirme importanța școlii în viața comunității; totuși, așa cum vom arata în cele ce urmează această relație este semnificativă doar în cazul copiilor, nu și al adulților.

2.5.3.1. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de copii

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor copiilor din grupuri dezavantajate în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate, respectiv în unitatea școlară:

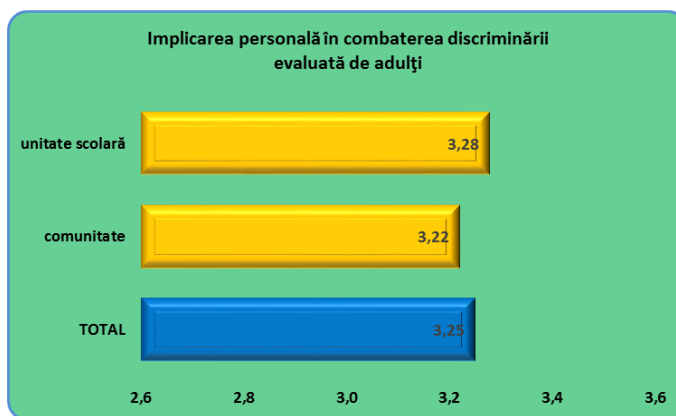
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(692)=3,414$, corespunzător unui $p=0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență

a rezultatelor de 99%) confirmă existența unor diferențe semnificative între cele două grupe experimentale, în sensul că scorurile sunt semnificativ mai mari în cazul implicării personale a copiilor în combaterea discriminării din unitatea școlară comparativ cu cea din comunitate.

Copiii din grupurile dezavantajate se consideră mai implicați în combaterea discriminării din unitatea școlară decât din comunitate, aspect ușor de înțeles prin prisma importanței mai mari pe care o are școala pentru elevi comparativ cu comunitatea.

2.5.3.2. Analiza comparativă a evaluărilor realizate de adulți

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile răspunsurilor adulților din grupuri dezavantajate în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate, respectiv în unitatea școlară:

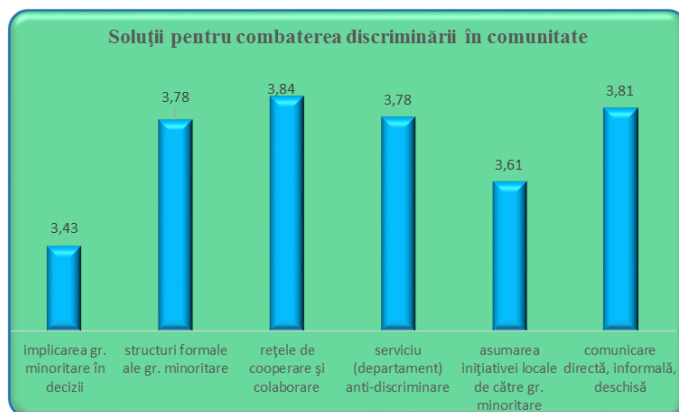
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(503)=1,104$, corespunzător unui $p=0,270$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Pentru adulții din grupurile dezavantajate, implicarea personală în combaterea discriminării din unitatea școlară este la fel de importantă precum implicarea personală în combaterea discriminării din comunitate, aspect care argumentează faptul că pentru adulți școala și comunitatea sunt la fel de importante.

2.6. Soluții pentru combaterea discriminării

2.6.1. Soluții pentru combaterea discriminării în comunitate

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de toți respondenții în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – deloc necesară la 5 – foarte necesară):

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane pereche (paired samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea gr. minoritare vs. structuri formale: $t(590)=-6,675$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. rețele de cooperare: $t(590)=-7,471$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. serviciu anti-discriminare: $t(590)=-5,901$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. asumarea inițiativei locale: $t(590)=-2,984$; corespunzător unui $p=0,003$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. comunicarea directă: $t(590)=-7,134$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- structuri formale vs. rețele de cooperare: $t(590)=-1,461$; corespunzător unui $p=0,145$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale vs. serviciu anti-discriminare: $t(590)=-0,130$; corespunzător unui $p=897$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale vs. asumarea inițiativei locale: $t(590)=3,152$; corespunzător unui $p=0,002$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- structuri formale vs. comunicare directă: $t(590)=-0,635$; corespunzător unui $p=0,525$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare vs. serviciu anti-discriminare: $t(590)=1,175$; corespunzător unui $p=0,241$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare vs. asumarea inițiativei locale: $t(590)=4,392$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- rețele de cooperare vs. comunicare directă: $t(590)=0,643$; corespunzător unui $p=0,521$; ne semnificativ statistic;
- serviciu anti-discriminare vs. asumarea inițiativei locale: $t(590)=3,702$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- serviciu anti-discriminare vs. comunicarea directă: $t(590)=-0,499$; corespunzător unui $p=0,618$; ne semnificativ statistic;
- asumarea inițiativei locale vs. comunicarea directă: $t(590)=-3,961$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%.

Analiza statistică a datelor subliniază importanța semnificativ mai redusă a importanței acordate implicării grupurilor minoritare în luarea deciziilor (mai slab evaluată decât toate celelalte 5 potențiale soluții) și respectiv asumării inițiativei locale de către grupurile minoritare (evaluată mai bine decât implicarea în luarea deciziilor, dar semnificativ mai slab decât celelalte 4 potențiale soluții).

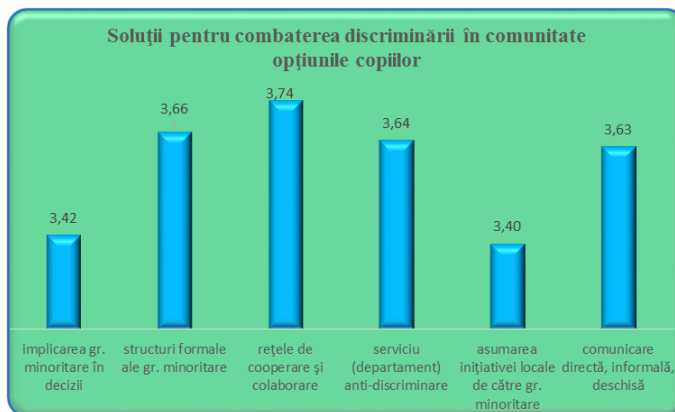
Ceea ce este de remarcat este faptul că sunt evaluate ca cel mai puțin eficiente tocmai soluțiile care presupun inițiativa grupurilor minoritare și implicarea lor directă în construirea unei soluții, aspect care denotă așteptări nerealiste ale reprezentanților grupurilor minoritare, anume asumarea inițiativei anti-discriminare preponderent de către populația majoritară. De asemenea, faptul că implicarea în luarea deciziilor la nivelul comunității este de departe cea mai puțin agreată soluție de către respondenți denotă o neîncredere a acestora în liderii / reprezentanții lor la nivelul comunității și în capacitatea acestora de a le reprezenta interesele în luare unor decizii comunitare care să combată discriminarea și să promoveze incluziunea socială a grupurilor dezavantajate.

Lipsa asumării inițiativei personale de către reprezentanții grupurilor minoritare este argumentată și de lipsa aproape totală a răspunsurilor la întrebarea deschisă cu privire la alte posibile soluții anti-discriminare la nivelul comunității (foarte puținele răspunsuri promise fiind nespecifice sau irelevante). În condițiile în care implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este auto-evaluată ca fiind medie spre mare, această lipsă a inițiativei personale sugerează existența unei tendințe de implicare în activitățile / măsurile organizate și implementate de alte persoane, cu o preferință spre așteptarea soluțiilor de la reprezentanții grupurilor majoritare.

2.6.1.1. Soluții pentru combaterea discriminării în comunitate – viziunea copiilor

a. Analiza comparativă a celor 6 soluții propuse

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de copii în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – deloc necesară la 5 – foarte necesară):

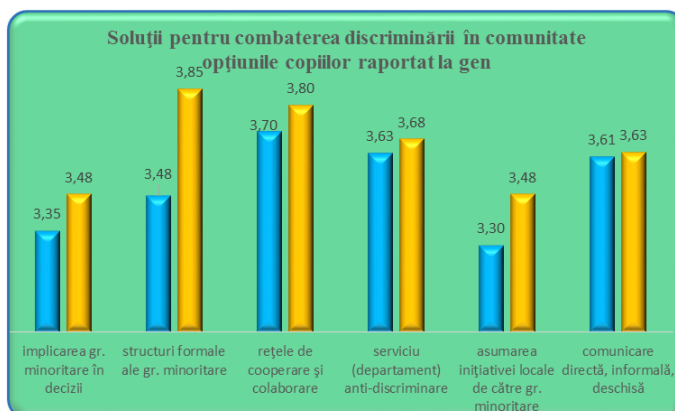
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane pereche (paired samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea gr. minoritare vs. structuri formale: $t(341)=-3,625$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. rețele de cooperare: $t(341)=-4,367$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. serviciu anti-discriminare: $t(341)=-2,810$; corespunzător unui $p=0,005$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. asumarea inițiativei locale: $t(341)=0,267$; corespunzător unui $p=0,790$; ne semnificativ statistic;
- implicarea gr. minoritare vs. comunicarea directă: $t(341)=-3,073$; corespunzător unui $p=0,002$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- structuri formale vs. rețele de cooperare: $t(341)=-1,157$; corespunzător unui $p=0,248$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale vs. serviciu anti-discriminare: $t(341)=0,276$; corespunzător unui $p=0,783$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale vs. asumarea inițiativei locale: $t(341)=3,602$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- structuri formale vs. comunicare directă: $t(341)=0,522$; corespunzător unui $p=0,602$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare vs. serviciu anti-discriminare: $t(341)=1,374$; corespunzător unui $p=0,170$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare vs. asumarea inițiativei locale: $t(341)=4,588$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- rețele de cooperare vs. comunicare directă: $t(341)=1,520$; corespunzător unui $p=0,129$; ne semnificativ statistic;
- serviciu anti-discriminare vs. asumarea inițiativei locale: $t(341)=3,689$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- serviciu anti-discriminare vs. comunicarea directă: $t(341)=0,201$; corespunzător unui $p=0,841$; ne semnificativ statistic;
- asumarea inițiativei locale vs. comunicarea directă: $t(341)=-3,127$; corespunzător unui $p=0,002$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%.

Analiza statistică a rezultatelor confirmă în cazul copiilor tendința generală de a valoriza semnificativ mai puțin soluțiile referitoare la implicarea reprezentanților grupurilor minoritare în luarea deciziilor și respectiv asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare (comparativ cu celelalte 4 soluții propuse), singura diferență fiind legată de evaluarea similară a acestor două opțiuni, ambele fiind la fel de puțin plauzibile în opinia copiilor.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de copiii din grupuri dezavantajate în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de gen:

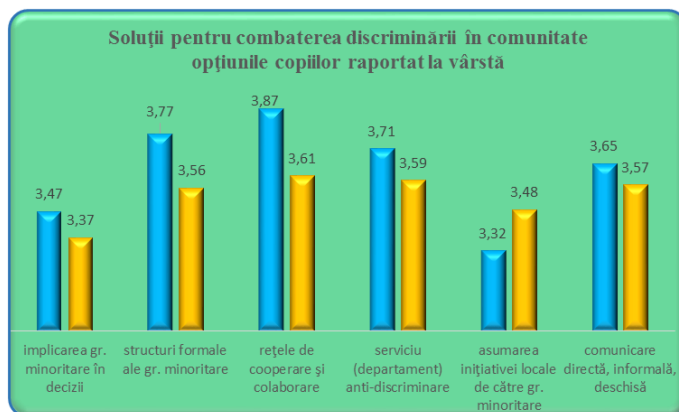
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(335)=-1,065$; corespunzător unui $p=0,288$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(335)=-3,194$; corespunzător unui $p=0,002$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- rețele de cooperare și colaborare: $t(335)=-0,832$; corespunzător unui $p=0,406$; ne semnificativ statistic;
- serviciu (departament) anti-discriminare: $t(335)=-0,394$; corespunzător unui $p=0,694$; ne semnificativ statistic;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(335)=-1,488$; corespunzător unui $p=0,138$; ne semnificativ statistic;
- comunicarea directă, informală, deschisă: $t(335)=-0,136$; corespunzător unui $p=0,892$; ne semnificativ statistic.

Tendința generală a copiilor din grupuri dezavantajate este de a evalua eficiența potențială a celor 6 soluții anti-discriminare propuse într-o manieră independentă de gen, singura diferență semnificativă fiind referitoare la evaluarea mai favorabilă a structurilor formale ale grupurilor minoritare de către fete comparativ cu băieții.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de copiii din grupuri dezavantajate în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de vârstă:

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

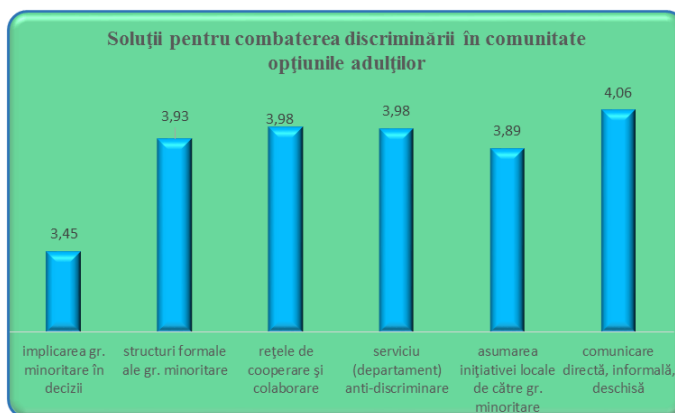
- implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(335)=0,827$; corespunzător unui $p=0,409$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(335)=1,794$; corespunzător unui $p=0,074$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare și colaborare: $t(335)=2,332$; corespunzător unui $p=0,020$; semnificativ pentru un interval de încredință a rezultatelor de 95%;
- serviciu (departament) anti-discriminare: $t(335)=0,996$; corespunzător unui $p=0,320$; ne semnificativ statistic;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(335)=-1,338$; corespunzător unui $p=0,182$; ne semnificativ statistic;
- comunicarea directă, informală, deschisă: $t(335)=0,715$; corespunzător unui $p=0,475$; ne semnificativ statistic.

Tendința generală a copiilor din grupuri dezavantajate este de a evalua eficiența potențială a celor 6 soluții anti-discriminare propuse într-o manieră independentă de vârstă, singura diferență semnificativă fiind referitoare la evaluarea mai favorabilă a rețelelor de cooperare și colaborare de către copiii de vârstă mai mare.

2.6.1.2. Soluții pentru combaterea discriminării în comunitate – viziunea adulților

a. Analiza comparativă a celor 6 soluții propuse

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de adulți în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – deloc necesară la 5 – foarte necesară):

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane pereche (paired samples t test)*, rezultatele fiind:

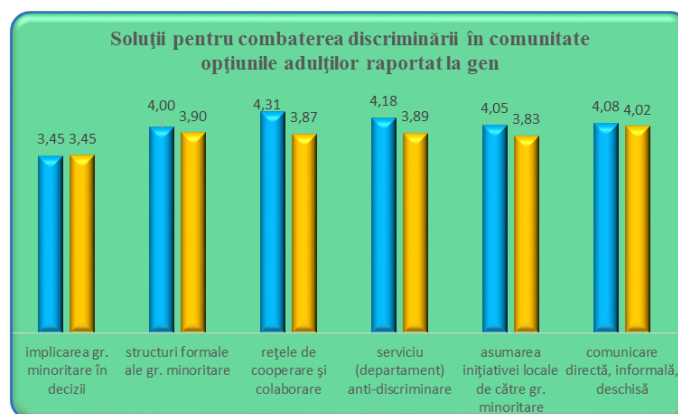
- implicarea gr. minoritare vs. structuri formale: $t(248)=-6,047$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. rețele de cooperare: $t(248)=-6,462$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. serviciu anti-discriminare: $t(248)=-5,930$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. asumarea inițiativei locale: $t(248)=-5,045$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. comunicarea directă: $t(248)=-7,429$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- structuri formale vs. rețele de cooperare: $t(248)=-0,895$; corespunzător unui $p=0,372$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale vs. serviciu anti-discriminare: $t(248)=-0,625$; corespunzător unui $p=0,533$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale vs. asumarea inițiativei locale: $t(248)=0,515$; corespunzător unui $p=0,607$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale vs. comunicare directă: $t(248)=-1,628$; corespunzător unui $p=0,105$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare vs. serviciu anti-discriminare: $t(248)=0,116$; corespunzător unui $p=0,907$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare vs. asumarea inițiativei locale: $t(248)=1,225$; corespunzător unui $p=0,222$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare vs. comunicare directă: $t(248)=-1,080$; corespunzător unui $p=0,281$; ne semnificativ statistic;
- serviciu anti-discriminare vs. asumarea inițiativei locale: $t(248)=1,254$; corespunzător unui $p=0,211$; ne semnificativ statistic;
- serviciu anti-discriminare vs. comunicarea directă: $t(248)=-1,188$; corespunzător unui $p=0,236$; ne semnificativ statistic;
- asumarea inițiativei locale vs. comunicarea directă: $t(248)=-2,444$; corespunzător unui

$p=0,015$; semnificativ pentru un interval de încredere a rezultatelor de 99%.

Analiza statistică a rezultatelor confirmă în cazul adulților tendința generală de a valoriza semnificativ mai puțin soluția referitoare la implicarea reprezentanților grupurilor minoritare în luarea deciziilor (comparativ cu toate celelalte 5 opțiuni), dar nu și în ceea ce privește asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare, care este evaluată de adulți la un nivel similar cu al celorlalte opțiuni.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de adulții din grupuri dezavantajate în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de gen:

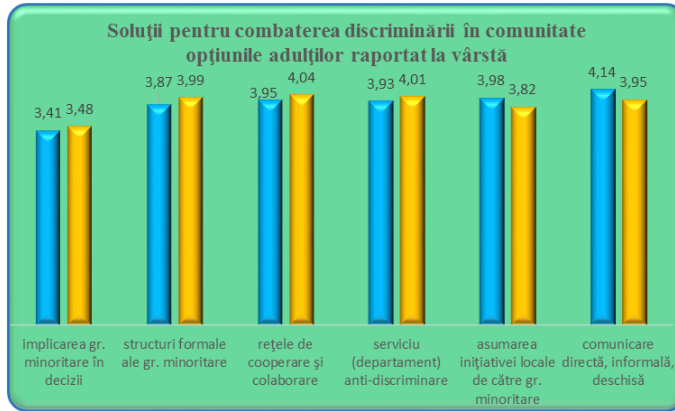
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- ❑ implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(237)=-0,045$; corespunzător unui $p=0,964$; ne semnificativ statistic;
- ❑ structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(237)=0,725$; corespunzător unui $p=0,469$; ne semnificativ statistic;
- ❑ rețele de cooperare și colaborare: $t(237)=2,983$; corespunzător unui $p=0,003$; semnificativ pentru un interval de încredere a rezultatelor de 99%;
- ❑ serviciu (departament) anti-discriminare: $t(237)=2,122$; corespunzător unui $p=0,035$; semnificativ pentru un interval de încredere a rezultatelor de 95%;
- ❑ asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(237)=1,415$; corespunzător unui $p=0,158$; ne semnificativ statistic;
- ❑ comunicarea directă, informală, deschisă: $t(237)=0,443$; corespunzător unui $p=0,658$; ne semnificativ statistic.

Tendința generală a adulților din grupuri dezavantajate este de a evalua eficiența potențială a celor 6 soluții anti-discriminare propuse într-o manieră independentă de gen, singurele diferențe semnificative fiind referitoare la evaluarea mai favorabilă a rețelilor de cooperare și colaborare și departamentului anti-discriminare de către bărbați comparativ cu femeile.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de adulții din grupuri dezavantajate în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de vârstă:

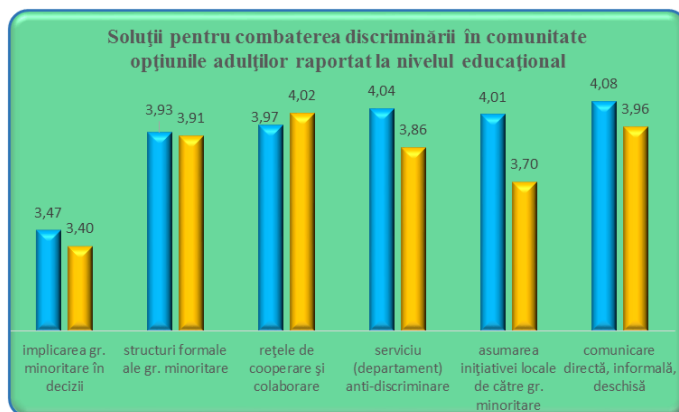
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- ❑ implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(239)=-0,451$; corespunzător unui $p=0,653$; ne semnificativ statistic;
- ❑ structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(239)=-0,936$; corespunzător unui $p=0,350$; ne semnificativ statistic;
- ❑ rețele de cooperare și colaborare: $t(239)=-0,697$; corespunzător unui $p=0,487$; ne semnificativ statistic;
- ❑ serviciu (departament) anti-discriminare: $t(239)=-0,623$; corespunzător unui $p=0,534$; ne semnificativ statistic;
- ❑ asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(239)=1,164$; corespunzător unui $p=0,246$; ne semnificativ statistic;
- ❑ comunicarea directă, informală, deschisă: $t(239)=1,516$; corespunzător unui $p=0,131$; ne semnificativ statistic.

Tendința generală a adulților din grupuri dezavantajate este de a evalua eficiența potențială a celor 6 soluții anti-discriminare propuse într-o manieră independentă de vârstă.

d. Diferențe de nivel de școlarizare

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de adulții din grupuri dezavantajate în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în comunitate, diferențiat în funcție de școlarizare:

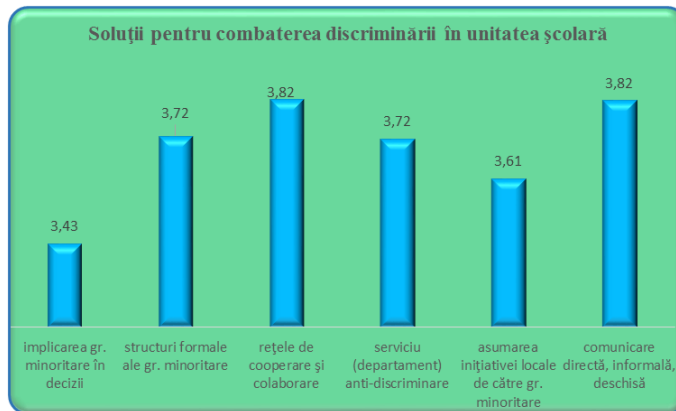
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(235)=0,470$; corespunzător unui $p=0,639$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(235)=0,129$; corespunzător unui $p=0,898$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare și colaborare: $t(235)=-0,411$; corespunzător unui $p=0,682$; ne semnificativ statistic;
- serviciu (departament) anti-discriminare: $t(235)=1,394$; corespunzător unui $p=0,165$; ne semnificativ statistic;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(235)=2,298$; corespunzător unui $p=0,022$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;
- comunicarea directă, informală, deschisă: $t(235)=0,968$; corespunzător unui $p=0,334$; ne semnificativ statistic.

Tendința generală a adulților din grupuri dezavantajate este de a evalua eficiența potențială a celor 6 soluții anti-discriminare propuse într-o manieră independentă de școlarizare, singura diferență semnificativă fiind referitoare la evaluarea mai favorabilă a asumării inițiativei locale de către adulții cu nivel educațional mai scăzut.

2.6.2. Soluții pentru combaterea discriminării în unitatea școlară

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de toți respondenții în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară (scala de evaluare fiind de la 1 – deloc necesară la 5 – foarte necesară):

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane pereche (paired samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea gr. minoritare vs. structuri formale: $t(607)=-5,864$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. rețele de cooperare: $t(607)=-7,783$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. serviciu anti-discriminare: $t(607)=-5,270$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. asumarea inițiativei locale: $t(607)=-3,442$; corespunzător unui $p=0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. comunicarea directă: $t(607)=-7,778$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- structuri formale vs. rețele de cooperare: $t(607)=-2,312$; corespunzător unui $p=0,021$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;
- structuri formale vs. serviciu anti-discriminare: $t(607)=0,172$; corespunzător unui $p=0,863$; nesemnificativ statistic;
- structuri formale vs. asumarea inițiativei locale: $t(607)=2,388$; corespunzător unui $p=0,017$; nesemnificativ statistic;
- structuri formale vs. comunicare directă: $t(607)=-2,055$; corespunzător unui $p=0,040$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;
- rețele de cooperare vs. serviciu anti-discriminare: $t(607)=2,345$; corespunzător unui $p=0,019$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;
- rețele de cooperare vs. asumarea inițiativei locale: $t(607)=4,388$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- rețele de cooperare vs. comunicare directă: $t(607)=0,070$; corespunzător unui $p=0,944$; nesemnificativ statistic;
- serviciu anti-discriminare vs. asumarea inițiativei locale: $t(607)=2,433$; corespunzător unui $p=0,015$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;
- serviciu anti-discriminare vs. comunicarea directă: $t(607)=-2,140$; corespunzător unui $p=0,033$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;
- asumarea inițiativei locale vs. comunicarea directă: $t(607)=-4,358$; corespunzător unui

$p < 0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%.

Analiza statistică a datelor relevă faptul că evaluarea soluțiilor de combatere a discriminării în viața școlară se face diferențiat, eficiența acestor soluții fiind apreciată astfel:

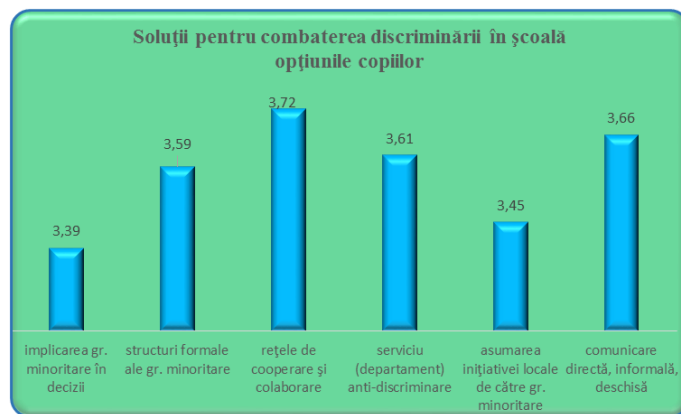
1. cele mai eficiente soluții sunt crearea unor rețele de cooperare și colaborare, respectiv comunicarea directă, informală, deschisă (opțiuni evaluate similar);
2. ceva mai puțin eficiente sunt considerate soluțiile referitoare la structuri formale de cooperare, respectiv crearea unui serviciu (departament) anti-discriminare (opțiuni evaluate similar);
3. o eficiență și mai redusă o are asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare;
4. soluția cea mai puțin eficientă este, ca și în cazul combaterii discriminării în comunitate, implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor.

Și în cazul discriminării în școală este vizibilă tendința membrilor grupurilor minoritare de a trece în plan secundar opțiunile care necesită inițiativa personală în combaterea discriminării și neîncrederea în capacitatea reprezentanților grupurilor dezavantajate de a se implica în luarea celor mai bune decizii pentru promovarea incluziunii sociale și școlare.

2.6.2.1. Soluții pentru combaterea discriminării în școală – viziunea copiilor

a. Analiza comparativă a celor 6 soluții propuse

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de copii în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară (scala de evaluare fiind de la 1 – deloc necesară la 5 – foarte necesară):

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane pereche (paired samples t test)*, rezultatele fiind:

- ❑ implicarea gr. minoritare vs. structuri formale: $t(351) = -2,863$; corespunzător unui $p = 0,004$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- ❑ implicarea gr. minoritare vs. rețele de cooperare: $t(351) = -4,912$; corespunzător unui $p < 0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- ❑ implicarea gr. minoritare vs. serviciu anti-discriminare: $t(351) = -2,915$; corespunzător

unui $p=0,004$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;

implicarea gr. minoritare vs. asumarea inițiativei locale: $t(351)=-0,932$; corespunzător unui $p=0,352$; ne semnificativ statistic;

implicarea gr. minoritare vs. comunicarea directă: $t(351)=-4,025$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;

structuri formale vs. rețele de cooperare: $t(351)=-2,123$; corespunzător unui $p=0,034$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;

structuri formale vs. serviciu anti-discriminare: $t(351)=-0,373$; corespunzător unui $p=0,709$; ne semnificativ statistic;

structuri formale vs. asumarea inițiativei locale: $t(351)=1,980$; corespunzător unui $p=0,048$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;

structuri formale vs. comunicare directă: $t(351)=-1,126$; corespunzător unui $p=0,261$; ne semnificativ statistic;

rețele de cooperare vs. serviciu anti-discriminare: $t(351)=1,658$; corespunzător unui $p=0,098$; ne semnificativ statistic;

rețele de cooperare vs. asumarea inițiativei locale: $t(351)=4,010$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;

rețele de cooperare vs. comunicare directă: $t(351)=0,909$; corespunzător unui $p=0,364$; ne semnificativ statistic;

serviciu anti-discriminare vs. asumarea inițiativei locale: $t(351)=2,516$; corespunzător unui $p=0,012$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;

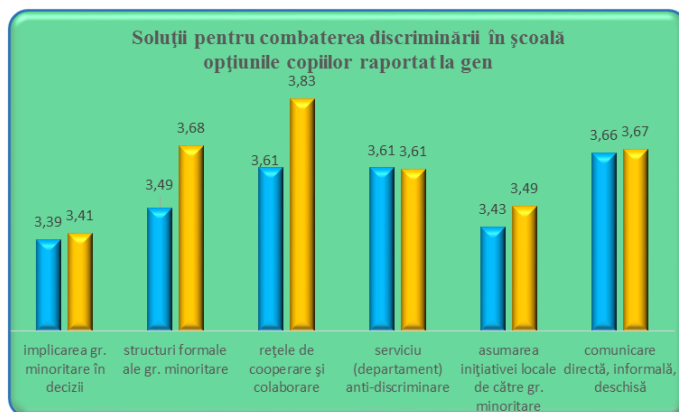
serviciu anti-discriminare vs. comunicarea directă: $t(351)=-0,665$; corespunzător unui $p=0,507$; ne semnificativ statistic;

asumarea inițiativei locale vs. comunicarea directă: $t(351)=-2,913$; corespunzător unui $p=0,004$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%.

Analiza statistică a răspunsurilor copiilor confirmă tendința generală de evaluare, cele mai puțin eficiente soluții de combatere a discriminării fiind implicarea reprezentanților grupurilor minoritare în luarea deciziilor și asumarea inițiativei locale a grupurilor minoritare, singura diferență fiind că aceste două opțiuni sunt evaluate de copii ca fiind la fel de ineficiente.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de copiii din grupuri dezavantajate în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, diferențiat în funcție de gen:

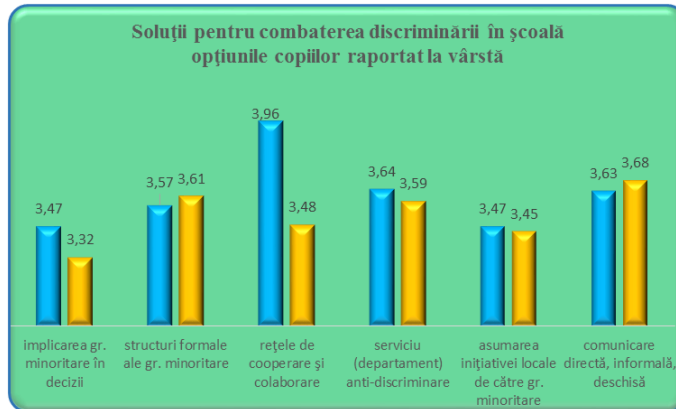
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(341)=-0,172$; corespunzător unui $p=0,864$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(341)=-1,732$; corespunzător unui $p=0,084$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare și colaborare: $t(341)=-1,963$; corespunzător unui $p=0,050$; ne semnificativ statistic;
- serviciu (departament) anti-discriminare: $t(341)=0,038$; corespunzător unui $p=0,970$; ne semnificativ statistic;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(341)=-0,557$; corespunzător unui $p=0,578$; ne semnificativ statistic;
- comunicarea directă, informală, deschisă: $t(341)=-0,103$; corespunzător unui $p=0,918$; ne semnificativ statistic.

Tendința generală a copiilor din grupuri dezavantajate este de a evalua eficiența potențială a celor 6 soluții anti-discriminare la nivelul școlii într-o manieră independentă de gen, evaluările realizate de băieți și fete fiind similare pentru fiecare soluție în parte.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de copiii din grupuri dezavantajate în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, diferențiat în funcție de vârstă:

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

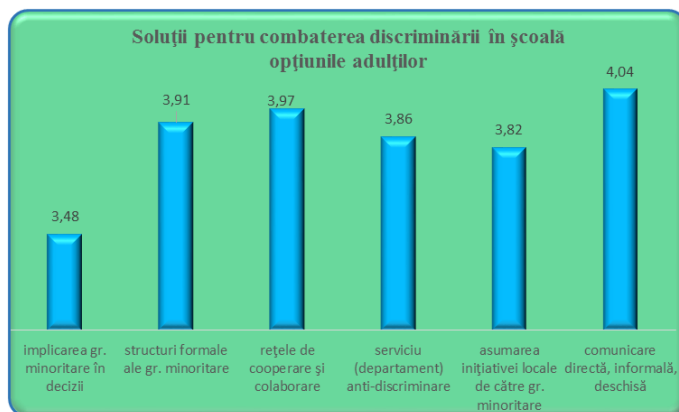
- ❑ implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(337)=1,238$; corespunzător unui $p=0,217$; ne semnificativ statistic;
- ❑ structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(337)=-0,389$; corespunzător unui $p=0,698$; ne semnificativ statistic;
- ❑ rețele de cooperare și colaborare: $t(337)=4,534$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- ❑ serviciu (departament) anti-discriminare: $t(337)=0,464$; corespunzător unui $p=0,643$; ne semnificativ statistic;
- ❑ asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(337)=0,202$; corespunzător unui $p=0,840$; ne semnificativ statistic;
- ❑ comunicarea directă, informală, deschisă: $t(337)=-0,411$; corespunzător unui $p=0,682$; ne semnificativ statistic.

Tendința generală a copiilor din grupuri dezavantajate este de a evalua eficiența potențială a celor 6 soluții anti-discriminare la nivelul școlii într-o manieră independentă de vârstă; totuși, dezvoltarea unor rețele de cooperare și colaborare este percepută ca fiind mai eficientă de copiii de vârstă mai mică.

2.6.2.2. Soluții pentru combaterea discriminării în școală – viziunea adulților

a. Analiza comparativă a celor 6 soluții propuse

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de adulți în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară (scala de evaluare fiind de la 1 – deloc necesară la 5 – foarte necesară):

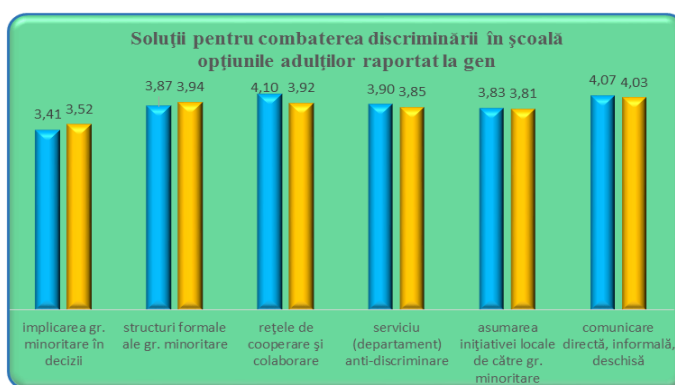
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane pereche (paired samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea gr. minoritare vs. structuri formale: $t(255)=-5,772$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. rețele de cooperare: $t(255)=-6,226$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. serviciu anti-discriminare: $t(255)=-4,851$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. asumarea inițiativei locale: $t(255)=-4,025$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. comunicarea directă: $t(255)=-7,339$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- structuri formale vs. rețele de cooperare: $t(255)=-0,975$; corespunzător unui $p=0,330$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale vs. serviciu anti-discriminare: $t(255)=0,868$; corespunzător unui $p=0,386$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale vs. asumarea inițiativei locale: $t(255)=1,344$; corespunzător unui $p=0,180$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale vs. comunicare directă: $t(255)=-1,932$; corespunzător unui $p=0,055$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare vs. serviciu anti-discriminare: $t(255)=1,710$; corespunzător unui $p=0,088$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare vs. asumarea inițiativei locale: $t(255)=2,037$; corespunzător unui $p=0,043$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;
- rețele de cooperare vs. comunicare directă: $t(255)=-1,142$; corespunzător unui $p=0,254$; ne semnificativ statistic;
- serviciu anti-discriminare vs. asumarea inițiativei locale: $t(255)=0,685$; corespunzător unui $p=0,494$; ne semnificativ statistic;
- serviciu anti-discriminare vs. comunicarea directă: $t(255)=-3,038$; corespunzător unui $p=0,003$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- asumarea inițiativei locale vs. comunicarea directă: $t(255)=-3,466$; corespunzător unui $p=0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;

Analiza statistică a rezultatelor confirmă în cazul adulților tendința generală de a valoriza semnificativ mai puțin soluția referitoare la implicarea reprezentanților grupurilor minoritare în luarea deciziilor (comparativ cu toate celelalte 5 opțiuni), dar nu și în ceea ce privește asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare, care este evaluată de adulți la un nivel similar cu al celorlalte opțiuni. Pentru adulți, cea mai eficientă soluție de combaterea a discriminării în unitatea școlară este comunicarea directă, deschisă, informală.

b. Diferențe de gen

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de adulții din grupuri dezavantajate în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, diferențiat în funcție de gen:

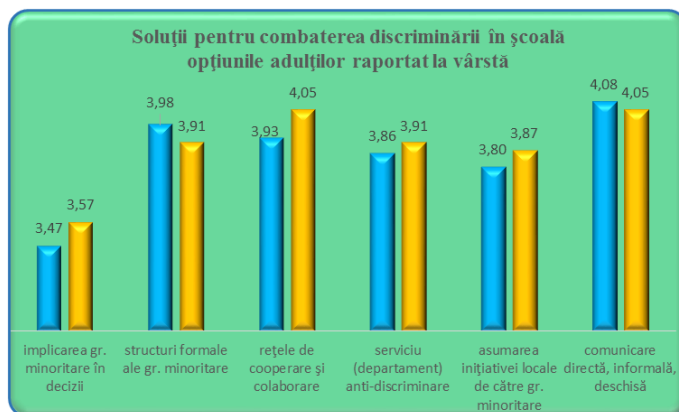
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(246)=-0,632$; corespunzător unui $p=0,528$; nesemnificativ statistic;
- structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(246)=-0,489$; corespunzător unui $p=0,625$; nesemnificativ statistic;
- rețele de cooperare și colaborare: $t(246)=1,224$; corespunzător unui $p=0,222$; nesemnificativ statistic;
- serviciu (departament) anti-discriminare: $t(246)=0,357$; corespunzător unui $p=0,721$; nesemnificativ statistic;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(246)=0,125$; corespunzător unui $p=0,901$; nesemnificativ statistic;
- comunicarea directă, informală, deschisă: $t(246)=0,341$; corespunzător unui $p=0,733$; nesemnificativ statistic.

Tendința generală a adulților din grupuri dezavantajate este de a evalua eficiența potențială a celor 6 soluții anti-discriminare propuse într-o manieră independentă de gen.

c. Diferențe de vârstă

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de adulții din grupuri dezavantajate în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, diferențiat în funcție de vârstă:

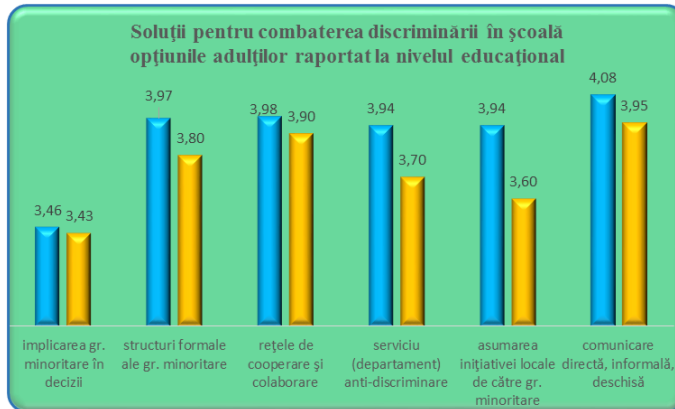
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(247)=-0,694$; corespunzător unui $p=0,489$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(247)=0,649$; corespunzător unui $p=0,517$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare și colaborare: $t(247)=-0,927$; corespunzător unui $p=0,355$; ne semnificativ statistic;
- serviciu (departament) anti-discriminare: $t(247)=-0,348$; corespunzător unui $p=0,728$; ne semnificativ statistic;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(247)=-0,507$; corespunzător unui $p=0,613$; ne semnificativ statistic;
- comunicarea directă, informală, deschisă: $t(247)=0,308$; corespunzător unui $p=0,758$; ne semnificativ statistic.

Tendința generală a adulților din grupuri dezavantajate este de a evalua eficiența potențială a celor 6 soluții anti-discriminare propuse într-o manieră independentă de vârstă.

d. Diferențe de nivel de școlarizare

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de adulții din grupuri dezavantajate în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, diferențiat în funcție de școlarizare:

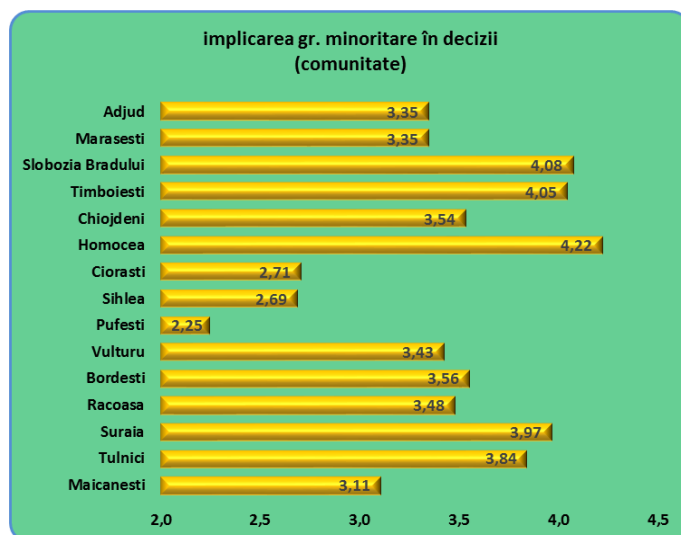
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(244)=0,190$; corespunzător unui $p=0,849$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(244)=1,398$; corespunzător unui $p=0,164$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare și colaborare: $t(244)=0,601$; corespunzător unui $p=0,549$; ne semnificativ statistic;
- serviciu (departament) anti-discriminare: $t(244)=1,825$; corespunzător unui $p=0,069$; ne semnificativ statistic;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(244)=2,417$; corespunzător unui $p=0,016$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;
- comunicarea directă, informală, deschisă: $t(244)=0,135$; corespunzător unui $p=0,258$; ne semnificativ statistic.
- Tendința generală a adulților din grupuri dezavantajate este de a evalua eficiența potențială a celor 6 soluții anti-discriminare propuse într-o manieră independentă de școlarizare, singura diferență semnificativă fiind referitoare la evaluarea mai bună a eficienței asumării inițiativei locale de către adulții mai tineri.

2.6.3. Diferențe între cele 15 U.A.T în privința soluțiilor pentru combaterea discriminării

2.6.3.1. Diferențe între cele 15 U.A.T în privința soluțiilor pentru combaterea discriminării în comunitate

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de membrii grupurilor dezavantajate (adulți și copii) în privința implicării grupurilor minoritare în decizii ca soluție de combaterea a discriminării în comunitate, separat pentru fiecare U.A.T.:

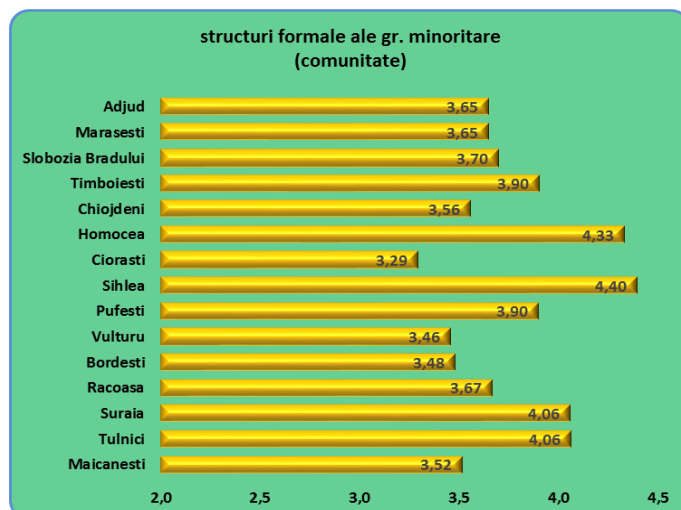

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 590} = 10,232$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor ca soluție de combatere a discriminării la nivelul comunității este evaluată semnificativ mai bine de reprezentanții grupurilor dezavantajate din Homocea, Slobozia Bradului și Tâmboești comparativ cu cei din Pufești, Sihlea și Ciorăști.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de membrii grupurilor dezavantajate (adulți și copii) în privința înființării unor structuri formale ale grupurilor minoritare ca soluție de combaterea a discriminării în comunitate, separat pentru fiecare U.A.T.:

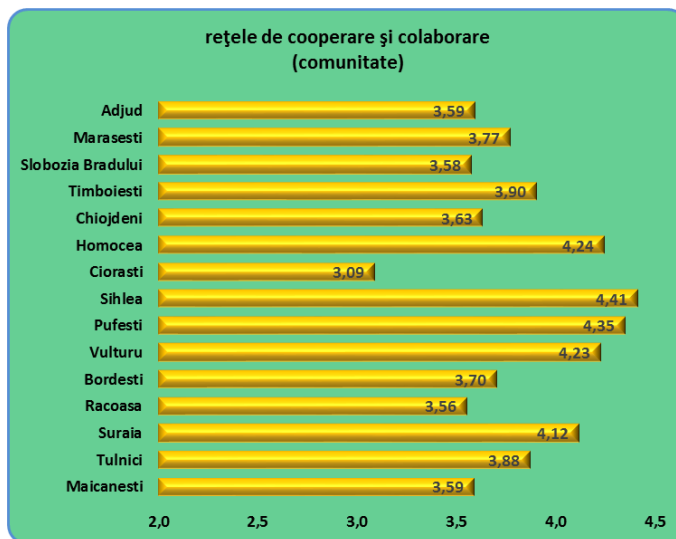

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 590} = 4,706$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare ca soluție de combatere a discriminării la nivelul comunității este evaluată semnificativ mai bine de reprezentanții grupurilor dezavantajate din Homocea și Sihlea comparativ cu cei din celelalte U.A.T..

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de membrii grupurilor dezavantajate (adulți și copii) în privința înființării unor rețele de cooperare și colaborare ca soluție de combatere a discriminării în comunitate, separat pentru fiecare U.A.T.:

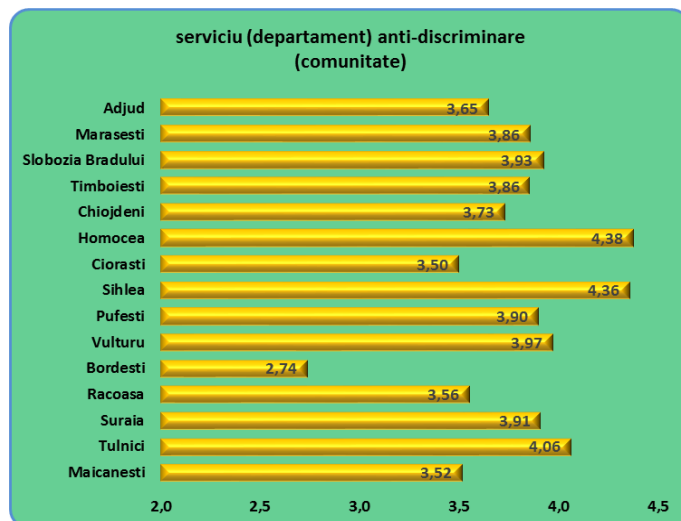

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 590} = 5,277$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Înființarea unor rețele de cooperare și colaborare ca soluție de combatere a discriminării la nivelul comunității este evaluată semnificativ mai bine de reprezentanții grupurilor dezavantajate din Sihlea și Pufești comparativ cu cei din celelalte U.A.T., mai ales din Ciorăști.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de membrii grupurilor dezavantajate (adulți și copii) în privința înființării unui serviciu (departament) anti-discriminare ca soluție de combatere a discriminării în comunitate, separat pentru fiecare U.A.T.:

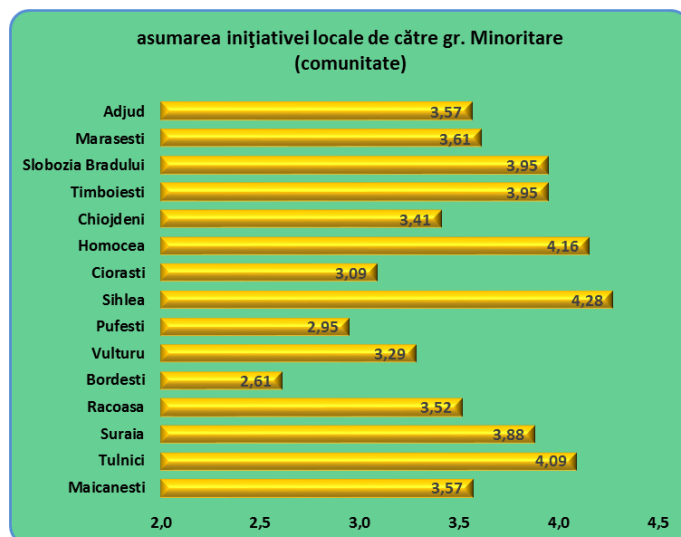

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 590} = 7,637$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare ca soluție de combatere a discriminării la nivelul comunității este evaluată semnificativ mai bine de reprezentanții grupurilor dezavantajate din Homocea și Sihlea comparativ cu cei din celelalte U.A.T., mai ales din Bordești.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de membrii grupurilor dezavantajate (adulți și copii) în privința asumării inițiativei locale a grupurilor minoritare ca soluție de combaterea a discriminării în comunitate, separat pentru fiecare U.A.T.:

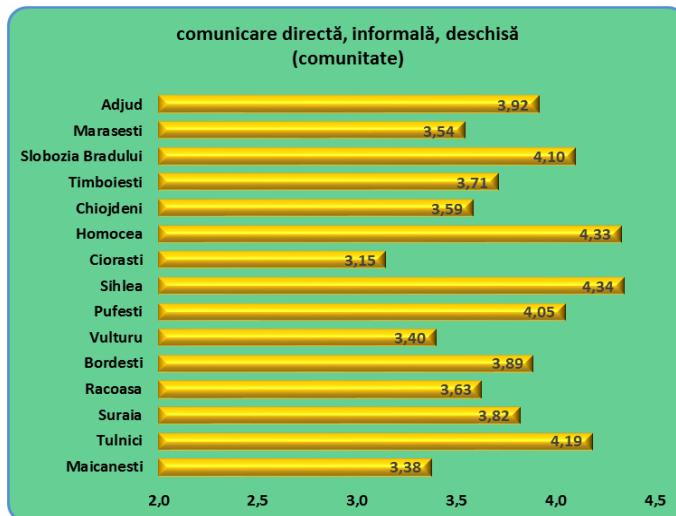

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 590} = 9,333$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare ca soluție de combatere a discriminării la nivelul comunității este evaluată semnificativ mai bine de reprezentanții grupurilor dezavantajate din Sihlea și Homocea comparativ cu cei din celelalte U.A.T., mai ales din Bordești și Pufești.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de membrii grupurilor dezavantajate (adulți și copii) în privința creării unor contexte de comunicare directă, informală, deschisă ca soluție de combaterea a discriminării în comunitate, separat pentru fiecare U.A.T.:

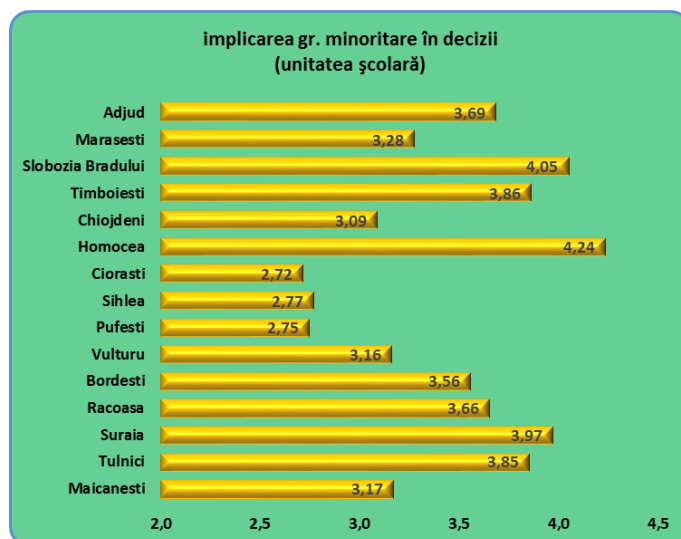

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 590} = 5,851$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Comunicarea directă, informală, deschisă ca soluție de combatere a discriminării la nivelul comunității este evaluată semnificativ mai bine de reprezentanții grupurilor dezavantajate din Sihlea, Homocea, Tulnici și Slobozia Bradului comparativ cu cei din celelalte U.A.T..

2.6.3.2. Diferențe între cele 15 U.A.T în privința soluțiilor pentru combaterea discriminării în unitatea școlară

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de membrii grupurilor dezavantajate (adulți și copii) în privința implicării grupurilor minoritare în decizii ca soluție de combaterea a discriminării în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

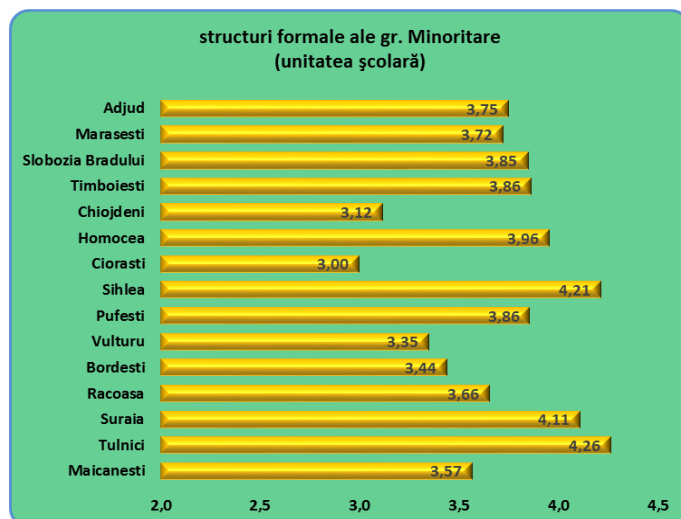

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 607} = 9,513$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor ca soluție de combatere a discriminării la nivelul unității școlare este evaluată semnificativ mai bine de reprezentanții grupurilor dezavantajate din Homocea și Slobozia Bradului comparativ cu cei din celelalte U.A.T., mai ales din Ciorăști, Pufești și Sihlea.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de membrii grupurilor dezavantajate (adulți și copii) în privința înființării unor structuri formale ale grupurilor minoritare ca soluție de combaterea a discriminării în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

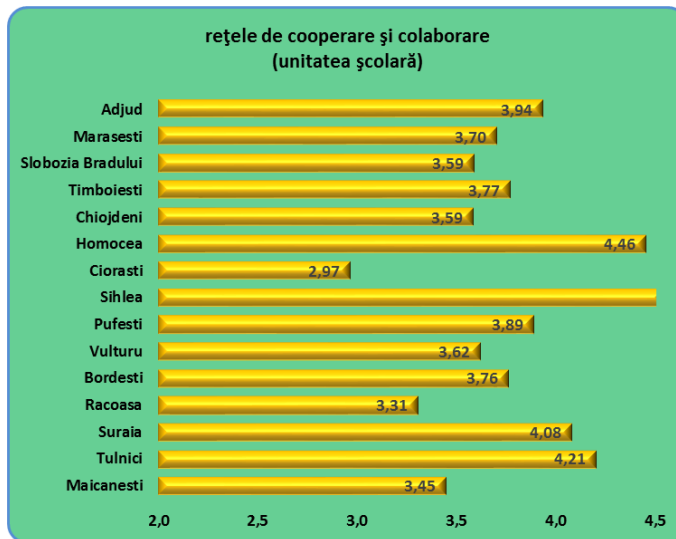

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 607} = 6,655$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare ca soluție de combatere a discriminării la nivelul unității școlare este evaluată semnificativ mai bine de reprezentanții grupurilor dezavantajate din Tulnici, Sihlea și Suraia comparativ cu cei din celelalte U.A.T., mai ales din Ciorăști și Chiojdeni.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de membrii grupurilor dezavantajate (aduți și copii) în privința înființării unor rețele de cooperare și colaborare ca soluție de combatere a discriminării în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

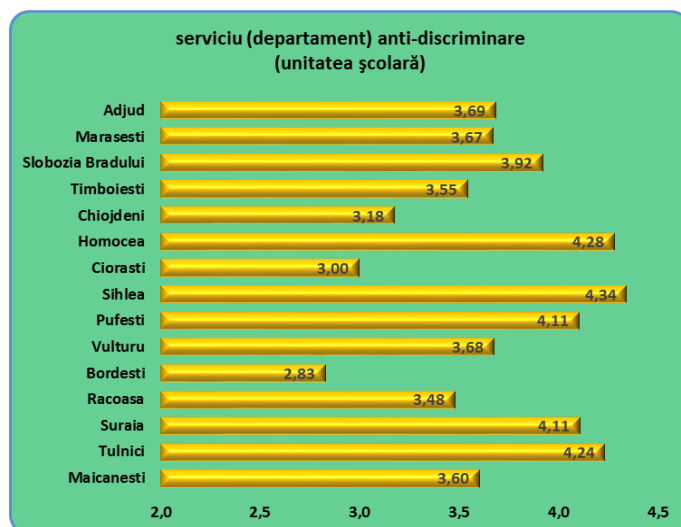

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 607} = 8,211$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Înființarea unor rețele de comunicare și colaborare ca soluție de combatere a discriminării la nivelul unității școlare este evaluată semnificativ mai bine de reprezentanții grupurilor dezavantajate din Sihlea și Homocea comparativ cu cei din celelalte U.A.T., mai ales din Ciorăști, Răcoasa și Măicănești.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de membrii grupurilor dezavantajate (aduți și copii) în privința înființării unui serviciu (departament) anti-discriminare ca soluție de combatere a discriminării în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

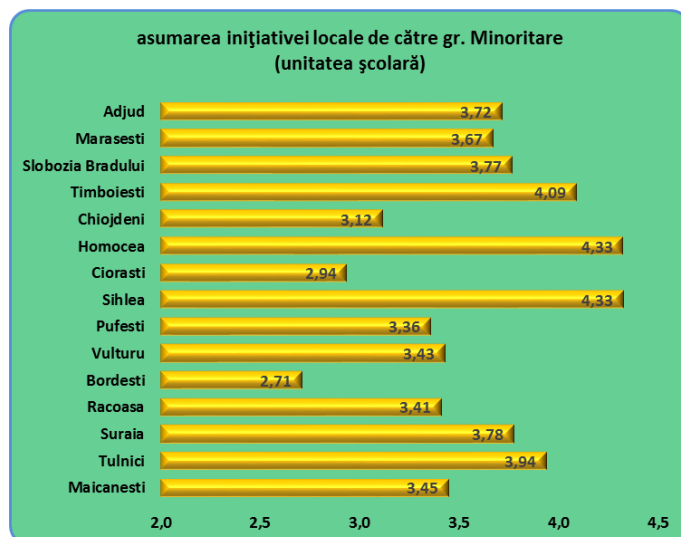

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 607} = 10,263$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare ca soluție de combatere a discriminării la nivelul unității școlare este evaluată semnificativ mai bine de reprezentanții grupurilor dezavantajate din Sihlea, Homocea și Tulnici comparativ cu cei din celelalte U.A.T., mai ales din Bordești și Ciorăști.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de membrii grupurilor dezavantajate (adulți și copii) în privința asumării inițiativei locale a grupurilor minoritare ca soluție de combaterea a discriminării în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

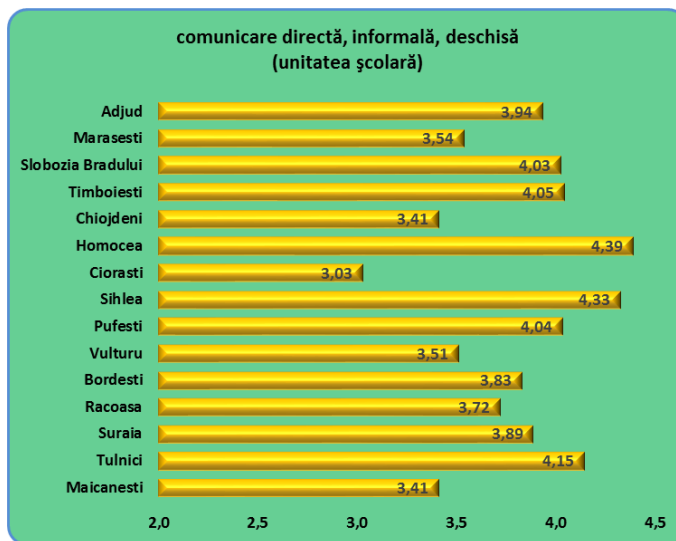

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 607} = 10,455$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare ca soluție de combatere a discriminării la nivelul unității școlare este evaluată semnificativ mai bine de reprezentanții grupurilor dezavantajate din Sihlea și Homocea comparativ cu cei din celelalte U.A.T., mai ales din Bordești și Ciorăști.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de membrii grupurilor dezavantajate (adulți și copii) în privința creării unor contexte de comunicare directă, informală, deschisă ca soluție de combaterea a discriminării în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

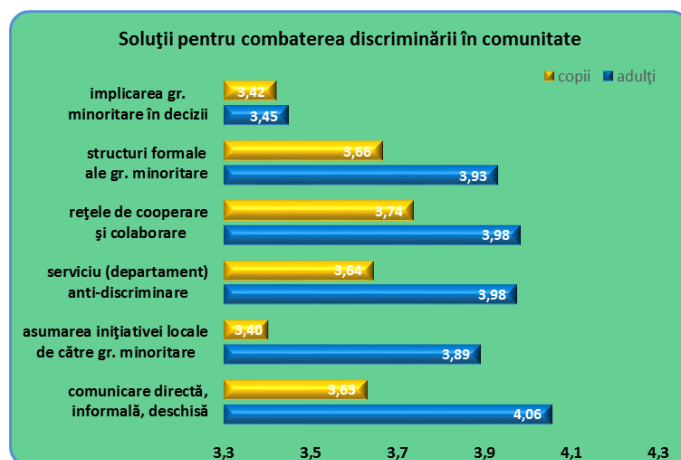
Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{14, 607} = 6,225$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Comunicarea directă, informală, deschisă ca soluție de combatere a discriminării la nivelul unității școlare este evaluată semnificativ mai bine de reprezentanții grupurilor dezavantajate din Homocea și Sihlea comparativ cu cei din celelalte U.A.T., mai ales din Ciorăști.

2.6.4. Analiza comparativă a soluțiilor propuse de copii și de adulți

2.6.4.1. Analiza comparativă a soluțiilor propuse de copii și de adulți pentru combaterea discriminării în comunitate

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de copiii, respectiv adulții din grupuri dezavantajate în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în comunitate:

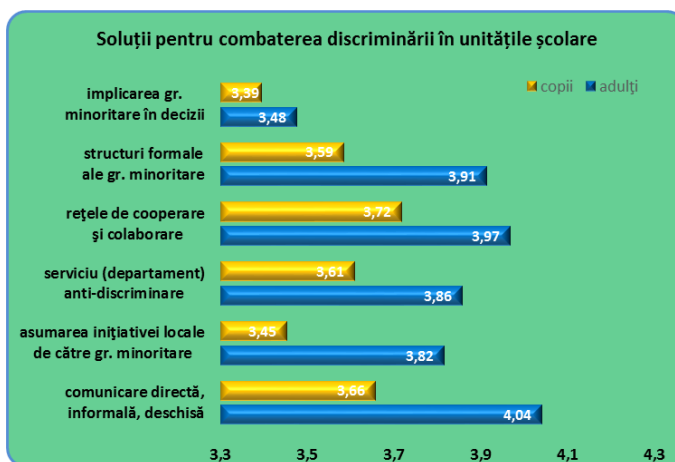
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(589)=-0,302$; corespunzător unui $p=0,763$; nesemnificativ statistic;
- structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(589)=-3,100$; corespunzător unui $p=0,002$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- rețele de cooperare și colaborare: $t(589)=-2,867$; corespunzător unui $p=0,004$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- serviciu (departament) anti-discriminare: $t(589)=-3,721$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(589)=-5,462$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- comunicarea directă, informală, deschisă: $t(589)=-5,106$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%.

Analiza statistică a datelor referitoare la posibilele soluții anti-discriminare la nivelul comunității reflectă o tendință de supra-evaluare din partea adulților comparativ cu copiii, tendință manifestată în cazul a 5 din cele 6 soluții (cu excepția implicării grupurilor minoritare în decizii, la fel de ineficientă în opinia ambelor categorii de respondenți). Aceste evaluări corespund unui grad mai mare de încredere al adulților din grupurile defavorizate în ceea ce privește combaterea manifestărilor discriminatorii din comunitate.

2.6.4.2. Analiza comparativă a soluțiilor propuse de copii și de adulți pentru combaterea discriminării în unitatea școlară

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de copiii, respectiv adulții din grupuri dezavantajate în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară:

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(606)=-0,893$; corespunzător unui $p=0,372$; nesemnificativ statistic;
- structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(606)=-3,966$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- rețele de cooperare și colaborare: $t(606)=-2,988$; corespunzător unui $p=0,003$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- serviciu (departament) anti-discriminare: $t(606)=-2,847$; corespunzător unui $p=0,005$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(606)=-4,100$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- comunicarea directă, informală, deschisă: $t(606)=-4,607$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%.

Analiza statistică a datelor referitoare la posibilele soluții anti-discriminare la nivelul unităților școlare reflectă o tendință de supra-evaluare din partea adulților comparativ cu copiii, tendință manifestată în cazul a 5 din cele 6 soluții (cu excepția implicării grupurilor minoritare în decizii, la fel de ineficientă în opinia ambelor categorii de respondenți). Aceste evaluări corespund unui grad mai mare de încredere al adulților din grupurile defavorizate în ceea ce privește combaterea manifestărilor discriminatorii din unitatea școlară.

2.7. Concluzii

2.7.1. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii

Intensitatea manifestărilor discriminatorii, atât în comunitate cât și în unitățile școlare, este percepută de reprezentanții grupurilor dezavantajate la un nivel moderat spre redus, atât în ceea ce privește evaluările realizate de copii, cât și în ceea ce privește evaluările realizate de adulți.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la nivelul comunității este percepută ca fiind mai mare de către copii, care nu au experiența necesară pentru a-și dezvolta strategiile de coping adecvate, iar discriminarea la nivelul comunității este percepută similar cu cea ce la nivelul unității școlare.

Există o tendință de evaluare diferențiată a intensității discriminării în comunitate și respectiv în unitatea școlară de la o localitate la alta, însă nu este vizibilă o influență constantă care să fie prezentă și la copii, și la adulți, și în evaluarea intensității discriminării în comunitate, și în unitatea școlară.

Evaluările realizate de copii tind să fie mai stabile și mai generalizate, intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate și în unitatea școlară fiind evaluate independent de gen sau vârstă, în timp ce în cazul adulților apare un element de specificitate: evaluarea intensității discriminării în comunitate este mai mare la femei, datorită discriminării multiple; efectele de vârstă și nivel de școlarizare sunt nesemnificative și în cazul adulților.

2.7.2. Implicarea instituțională în combaterea discriminării

2.7.2.1. Existența unor proceduri anti-discriminare

Gradul de cunoaștere a existenței unor proceduri anti-discriminare la nivelul comunității și respectiv al unității școlare este evaluat ca fiind mediu spre mare, atât în cazul copiilor, cât și în cazul adulților, evaluările realizate de copii și de adulți fiind similare.

Gradul de cunoaștere a procedurilor comunitare este similar gradului de cunoaștere a procedurilor școlare atât în cazul copiilor, cât și în cazul adulților.

Atât în cazul copiilor, cât și în cazul adulților, atât în evaluarea gradului de cunoaștere a procedurilor comunitare, cât și în evaluarea gradului de cunoaștere a procedurilor școlare există o variabilitate semnificativă între localitățile din aria de implementare a proiectului ASPIR, însă fără a fi vizibilă o tendință semnificativă de variație valabilă în cazul mai multor dimensiuni analizate.

Evaluările procedurilor comunitare și școlare realizate de copii sunt mai stabile și mai generalizate, ambele dimensiuni fiind apreciate independent de genul și vârsta respondenților, în timp ce în cazul adulților sunt semnificative câteva influențe specifice: procedurile comunitare sunt mai cunoscute de bărbați decât de femei (ca o proiecție a gândirii logice pe care și-o asumă); persoanele mai în vârstă își asumă un grad mai mare de cunoaștere a procedurilor comunitare (reflectând experiența de viață și interacțiunile sociale mai ample); persoanele cu nivel educațional mai înalt își asumă un grad mai

mare de cunoaștere a procedurilor comunitare (reflectând capacitatea auto-evaluată mai mare de înțelegere a manifestărilor sociale din comunitate); totuși, evaluarea gradului de cunoaștere a procedurilor școlare este realizată de adulți independent de gen, vârstă sau școlarizare.

2.7.2.2. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării este evaluată la un nivel mediu spre bun atât de copii, cât și de adulți, atât în ceea ce privește colaborarea la nivelul comunității, cât și în ceea ce privește colaborarea la nivelul instituției școlare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării este evaluată de reprezentanții grupurilor dezavantajate într-o manieră similară pentru unitatea școlară și pentru comunitate, atât în ceea ce privește evaluările realizate de copii, cât și în ceea ce privește evaluările realizate de adulți.

Colaborarea inter-instituțională este evaluată diferit de la o comunitate la alta, însă fără a exista o tendință stabilă într-o anumită comunitate de a evalua într-un anumit mod atât colaborarea la nivel instituțional, cât și la nivel comunitar, atât evaluările realizate de copii, cât și de adulți.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării este evaluată similar de copii și de adulți, indiferent dacă evaluarea se realizează la nivel comunitar sau la nivelul unității școlare.

Atât în cazul copiilor, cât și în cazul adulților, evaluările asupra colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării (la nivel comunitar sau la nivelul unității școlare) sunt generale și constante, fiind independente de gen și vârstă (în cazul copiilor), de gen, vârstă și școlarizare (în cazul adulților).

2.7.3. Implicarea personală în combaterea discriminării

Gradul de implicare personală a membrilor grupurilor dezavantajate în combaterea discriminării la nivelul comunității și la nivelul unității școlare este surprinzător de redus, majoritatea respondenților realizând evaluări de nivel mediu sau mic.

Pentru copii, implicarea în combaterea discriminării în unitatea școlară este mai importantă decât implicarea în combaterea discriminării la nivelul comunității (școala fiind într-o mai mare măsură reprezentativă pentru copii/elevi), în timp ce pentru adulți ambele aspecte sunt la fel de importante.

Implicarea personală în combaterea discriminării la nivelul comunității este mai importantă pentru adulți decât pentru copii (aceștia având un potențial de acțiune și posibilități de implicare mai ample), în timp ce implicarea în combaterea discriminării în școală este la fel de importantă pentru copii și adulți.

Gradul în care adulții, respectiv copiii se simt implicați în combaterea manifestărilor discriminatorii la nivelul comunității și la nivelul unității școlare variază de la o localitate la alta, însă nu este vizibilă o tendință stabilă de variație valabilă în

cazul tuturor celor patru situații analizate.

Atât în cazul copiilor, cât și în cazul adulților, implicarea personală în combaterea discriminării (la nivel comunitar sau la nivelul unității școlare) sunt generale și constante, fiind independente de gen și vârstă (în cazul copiilor), de gen, vârstă și școlarizare (în cazul adulților).

2.7.4. Soluții de combaterea a discriminării

În opinia reprezentanților grupurilor minoritare, cele mai puțin eficiente soluții de combatere a discriminării la nivelul comunității locale și la nivelul instituțiilor educaționale sunt implicarea reprezentanților grupurilor minoritare în luarea deciziilor și asumarea inițiativei locale a grupurilor minoritare. Această tendință de evaluare este prezentă atât la adulți cât și la copii, atât în privința combaterii discriminării în comunitate, cât și în unitățile școlare.

Ceea ce este de remarcat este faptul că sunt evaluate ca cel mai puțin eficiente tocmai soluțiile care presupun inițiativa grupurilor minoritare și implicarea lor directă în construirea unei soluții, aspect care denotă așteptări nerealiste ale reprezentanților grupurilor minoritare, anume asumarea inițiativei anti-discriminare preponderent de către populația majoritară. De asemenea, faptul că implicarea în luarea deciziilor la nivelul comunității este de departe cea mai puțin agreată soluție de către respondenți denotă o neîncredere a acestora în liderii / reprezentanții lor la nivelul comunității și în capacitatea acestora de a le reprezenta interesele în luare unor decizii comunitare care să combată discriminarea și să promoveze incluziunea socială a grupurilor dezavantajate.

Lipsa asumării inițiativei personale de către reprezentanții grupurilor minoritare este argumentată și de lipsa aproape totală a răspunsurilor la întrebarea deschisă cu privire la alte posibile soluții anti-discriminare la nivelul comunității. În condițiile în care implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este auto-evaluată ca fiind medie spre mare, această lipsă a inițiativei personale sugerează existența unei tendințe de implicare în activitățile / măsurile organizate și implementate de alte persoane, cu o preferință spre așteptarea soluțiilor de la reprezentanții grupurilor majoritare.

Există o tendință de supra-evaluare a eficienței soluțiilor propuse de către adulți comparativ cu copiii, atât în cazul combaterii discriminării în comunitate, cât și în unitățile școlare, reflectând un grad mai mare de încredere în posibilitățile de combatere a discriminării în cazul adulților.

Cap. III. Studiu privind implicarea instituțiilor educaționale în reducerea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii

Metodologia cercetării

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii

Existența unor proceduri anti-discriminare

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării

Implicarea personală în combaterea discriminării

Soluții pentru combaterea discriminării

Considerații generale

Concluzii

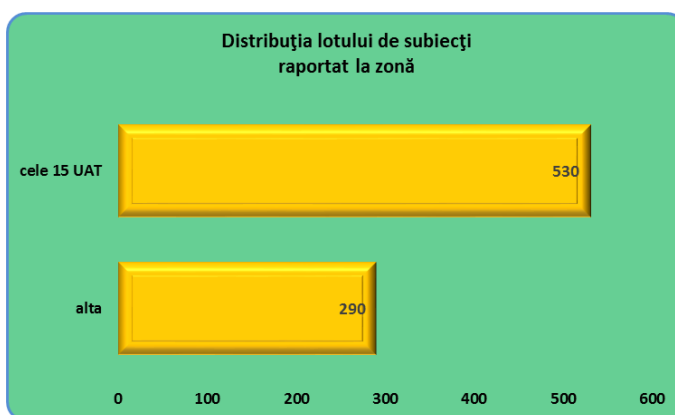
3.1. Metodologia cercetării

3.1.1. Lot de subiecți

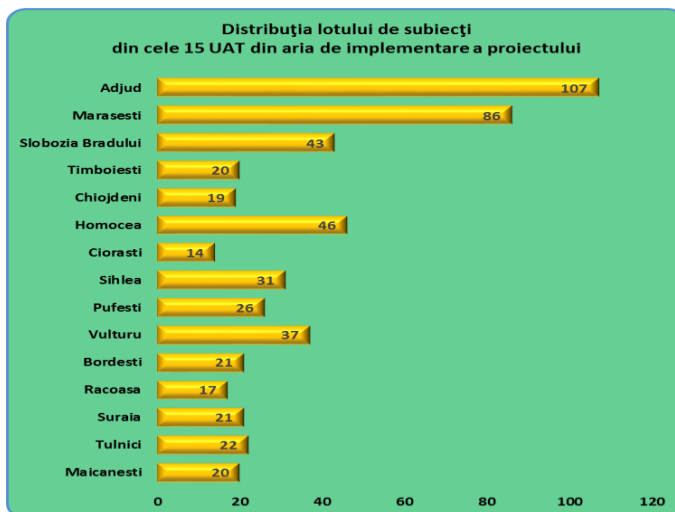
Investigarea implicării instituțiilor educaționale în reducerea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii a presupus investigarea unui număr de 820 de cadre didactice.

3.1.1.1. Distribuția lotului de subiecți pe U.A.T.

Pentru a avea un reper comparativ, lotul de subiecți al cercetării a cuprins atât profesori din cele 15 U.A.T. din aria de implementare a proiectului, cât și din alte U.A.T. din Vrancea:

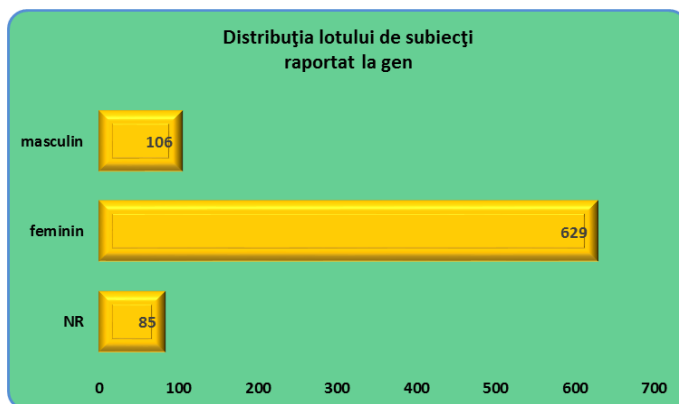

În ceea ce privește cei 530 de profesori din cele 15 U.A.T., distribuția lor pe fiecare U.A.T. este relaționată cu numărul total al cadrelor didactice din acea localitate:

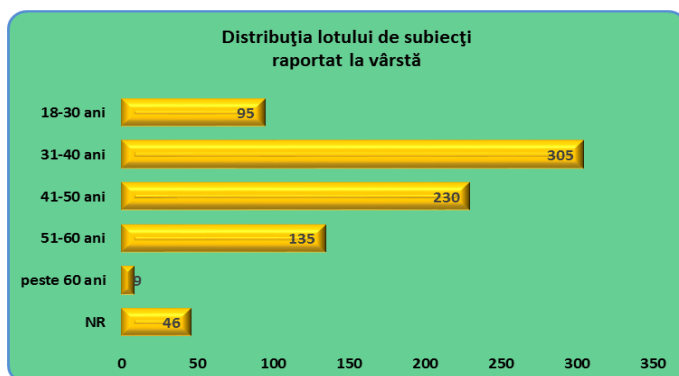

3.1.1.2. Distribuția lotului de subiecți raportat la variabilele socio-demografice

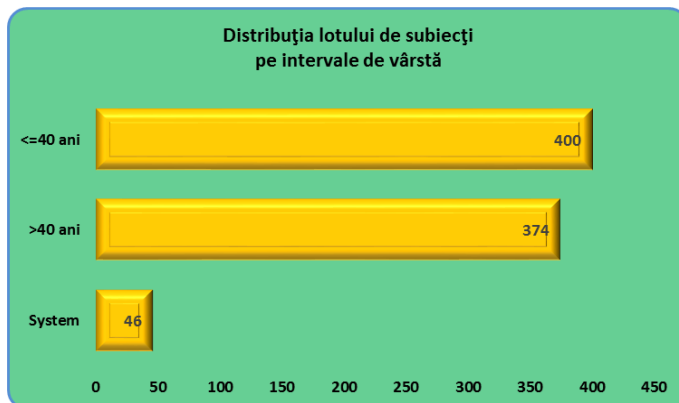
Distribuția subiecților din lotul experimental în funcție de variabila gen reflectă predominanța femeilor în rândul cadrelor didactice:

Distribuția lotului de subiecți raportat la variabila vârstă este similară curbei gaussiene, cu majoritatea respondenților în intervalul de vârstă 31-40 de ani:

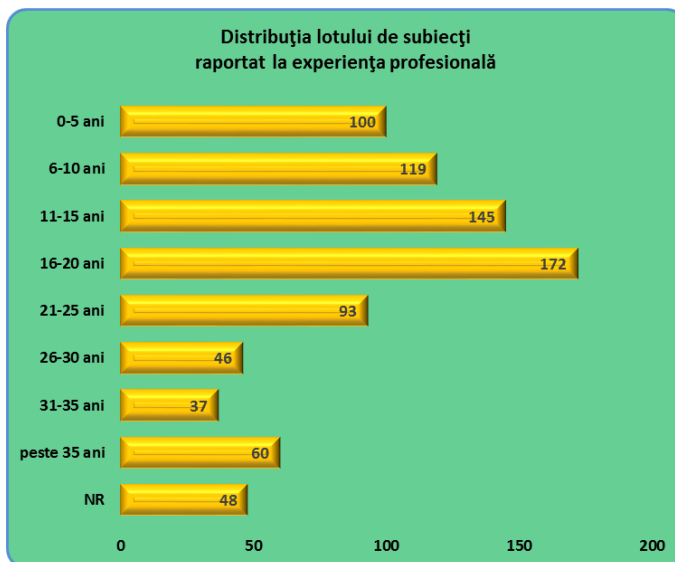

Pentru a putea releva în cadrul analizelor statistice ulterioare influența vârstei asupra variabilelor dependente ale cercetării am optat pentru diferențierea a două intervale de vârstă, utilizând drept cut-off point mediana distribuției (40 de ani):

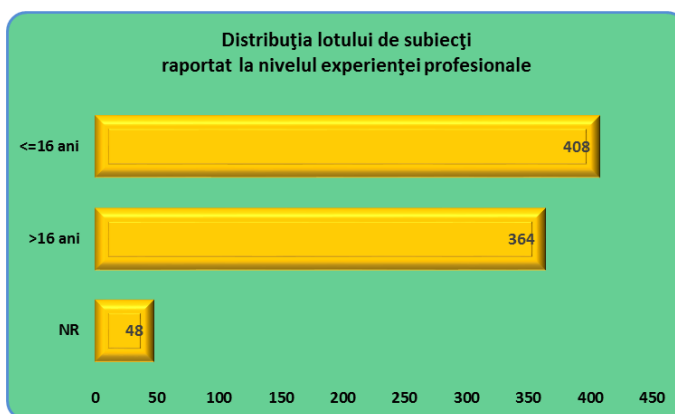

3.1.1.3. Distribuția lotului de subiecți raportat la caracteristicile profesionale

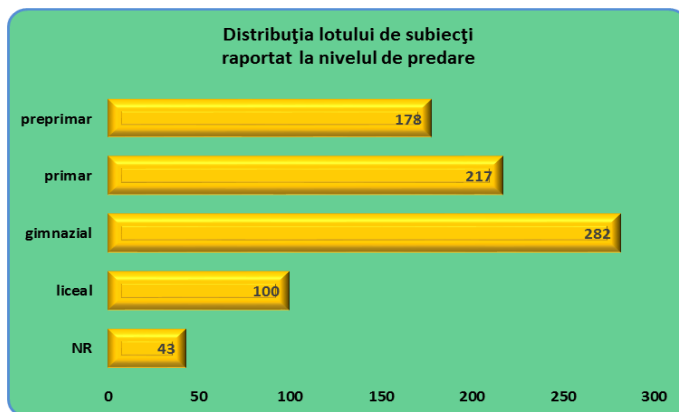
Distribuția lotului de subiecți raportat la experiența profesională este relativ similară curbei gaussiene, cu o ușoară asimetrie stânga (pondere relativ mai mare a subiecților cu experiență profesională mai scăzută):

Pentru a putea releva în cadrul analizelor statistice ulterioare influența experienței profesionale asupra variabilelor dependente ale cercetării am optat pentru diferențierea a două niveluri de experiență profesională, utilizând drept cut-off point mediana distribuției (16 ani):

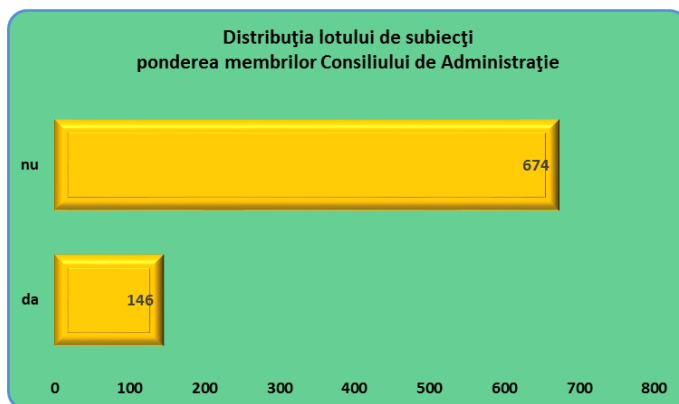

În ceea ce privește distribuția lotului de subiecți raportat la nivelul de predare, ponderea cadrelor didactice care predau la nivel liceal este ceva mai redusă, aspect datorat faptului că doar două dintre cele 15 U.A.T. au unități școlare de nivel liceal (Adjud și Mărășești). Ponderea mai mare a cadrelor didactice de la nivel gimnazial în lotul de subiecți al cercetării reflectă ponderea mai mare a acestei categorii în cadrul populației investigate.

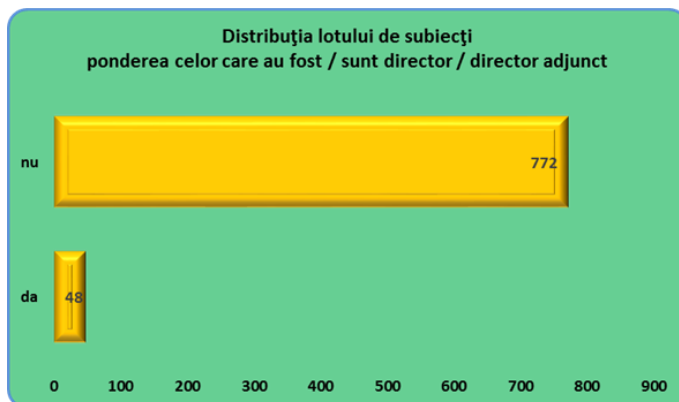

3.1.1.4. Distribuția lotului de subiecți raportat la statut

Distribuția lotului de subiecți raportat la calitatea de membru în Consiliul de Administrație al unității școlare relevă un număr suficient de mare al membrilor C.A.:

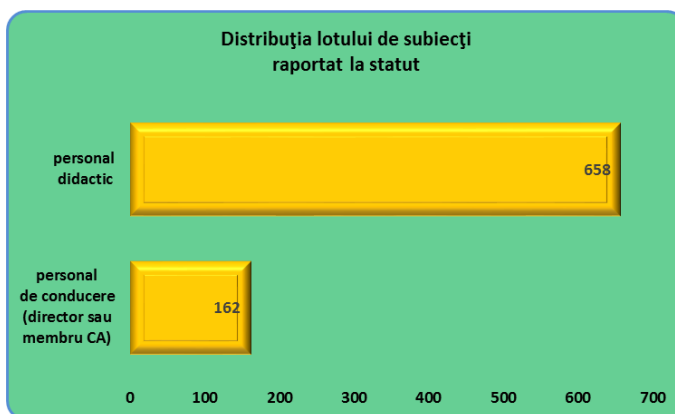
Distribuția lotului de subiecți raportat la calitatea de director / director adjunct relevă un număr suficient de mare al acestora în lotul de subiecți.:

În ceea ce privește numărul cadrelor didactice care ocupă funcții de director / director adjunct, deși întrebarea din chestionar viza doar persoanele care ocupă aceste funcții la momentul completării chestionarului, din discuțiile cu respondenții am

constatat că în anumite situații această calitate a fost menționată chiar dacă funcția a fost ocupată în trecut; astfel, numărul respondenților care ocupă / au ocupat această funcție este relativ ridicat:

Având în vedere implicarea respondenților în deciziile luate de unitatea școlară (în calitate de director / director adjunct sau de membru al Consiliului de Administrație), putem diferenția între personalul didactic și personalul de conducere:

3.1.2. Variabile independente

Analiza implicării instituțiilor educaționale în combaterea discriminării este realizată în funcție de următoarele dimensiuni:

1. zona: această variabilă diferențiază între:

- cele 15 U.A.T. (localități cu pondere semnificativă a populației de etnie romă) și
- alte U.A.T. din județul Vrancea (localități cu pondere nesemnificativă a populației de etnie romă);

2. unitatea administrativ teritorială în care se află unitatea școlară în care activează cadrul didactic:

☐ Adjud	☐ Chiojdeni	☐ Pufești	☐ Suraia
☐ Mărășești	☐ Homocea	☐ Vultur	☐ Tulnici
☐ Slobozia Bradului	☐ Ciorăști	☐ Bordești	☐ Măicănești
☐ Tâmboești	☐ Sihlea	☐ Răcoasa	☐ alta

3. variabile socio-demografice

3.1. gen:

- masculin;
- feminin;

3.2. vârsta (mediana distribuției – 40 de ani):

- mai mică sau egală cu 40 de ani;
- mai mare de 40 de ani.

4. caracteristici profesionale

- 4.1. nivelul de predare:**
- preprimar;
 - primar;
 - gimnazial;
 - liceal.
- 4.2. experiența profesională** (mediana distribuției – 16 ani):
- mai mică sau egală cu 16 ani;
 - mai mare de 16 ani.

5. statutul profesional

- personal didactic
- personal de conducere (membru al Consiliului de Administrație, director / director adjunct)

3.1.3. Variabile dependente

Studiul privind implicarea instituțiilor educaționale în reducerea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii are în vedere evaluarea de către cadrele didactice a următoarelor dimensiuni:

- prezența și intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în cadrul unității școlare;
- existența unor proceduri anti-discriminare la nivelul unității școlare;
- calitatea percepută a colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării;
- implicarea personală în combaterea manifestărilor discriminatorii;
- eficiența potențială percepută a soluțiilor de combatere a discriminării la nivelul școlii.

3.1.4. Chestionar

Chestionarul utilizat pentru măsurarea variabilelor dependente ale cercetării a fost elaborat pe baza informațiilor și datelor relevate de interviurile realizate cu actorii educaționali pentru identificarea modalităților cele mai eficiente pentru operaționalizarea celor cinci variabile dependente ale cercetării.

3.1.4.1. Secțiunile chestionarului și variabile vizate

Chestionarul (prezentat integral în Anexa nr. 1.) este structurat pe 3 secțiuni:

Secțiunea 1 cuprinde 20 de întrebări închise și 2 întrebări deschise (cu răspuns liber) și vizează primele patru variabile dependente ale cercetării:

- Intensitatea percepută a discriminării este evaluată prin întrebările 1, 2, 4, 8, 12, 16, întrebările 2, 8 și 12 fiind itemi cotați invers;
- Existența unor proceduri este evaluată prin întrebările 3, 5, 6 și 9;
- Calitatea colaborării inter-instituționale este evaluată prin întrebările 13, 17, 19 și 20;
- Implicarea personală este evaluată prin întrebările 7, 10, 11, 14, 15 și 18, întrebarea 11 fiind item cotați invers și două întrebări cu răspuns deschis;

Secțiunea 2 cuprinde 6 întrebări închise care permit evaluarea eficienței percepute a soluțiilor anti-discriminare propuse și o întrebare cu răspuns deschis care vizează propunerea de către respondenți a altor soluții de promovare a incluziunii sociale.

Secțiunea 3 cuprinde itemii care vizează variabilele independente ale cercetării: U.A.T., vârsta, gen, experiența didactică, nivelul de predare, calitatea de membru al C.A. sau director / director adjunct.

3.1.4.2. Validitatea de construct a chestionarului

Validitatea de construct a itemilor chestionarului este certificată de modalitatea de elaborare a acestora, operaționalizarea variabilelor dependente fiind realizată pe baza informațiilor culese prin interviuri de la reprezentanții grupului țintă iar redactarea itemilor fiind realizată prin consultarea unui grup expert alcătuit din psihologi, experți ai C.J.R.A.E., cadre didactice, formularea fiecărui item fiind realizată prin consultări succesive până când toți membrii grupului expert și-au dat acordul cu privire la faptul că itemul măsoară dimensiunea vizată pentru a fi evaluată.

3.1.4.3. Fidelitatea chestionarului

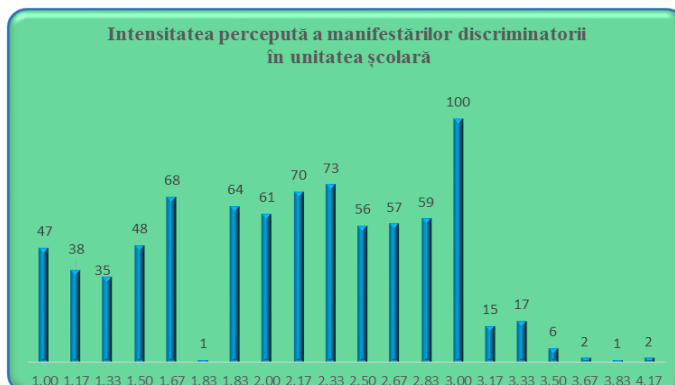
Fidelitatea chestionarului a fost evaluată cu ajutorul coeficientului de consistență internă alpha-Cronbach, fiind obținute următoarele valori:

- ☐ chestionarul pe ansamblu: 0,812;
- ☐ secțiunea 1: 0,762; intensitatea percepută a discriminării: 0,621; existența unor proceduri: 0,822; calitatea colaborării inter-instituționale: 0,793; implicarea personală (cei 6 itemi închiși): 0,634;
- ☐ secțiunea 2: 0,845;

Valorile coeficientului alpha-Cronbach obținute pentru întreg chestionarul, precum și pentru fiecare scală și dimensiune a acestuia sunt suficient de mari pentru a certifica fidelitatea instrumentului în acord cu metodologia elaborării instrumentelor de cercetare în științele socio-umane și posibilitatea utilizării instrumentului în cadrul cercetării de față pentru măsurarea variabilelor dependente ale cercetării.

3.2. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor cadrelor didactice în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară (scala de evaluare fiind de la 1 – discriminare inexistentă la 5 – discriminare foarte mare):

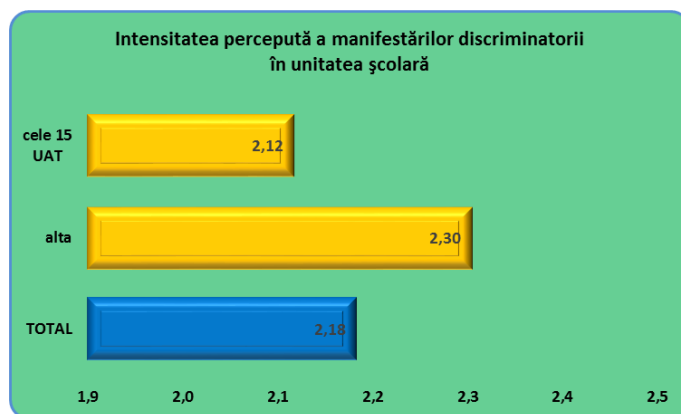

Distribuția scorurilor este marcată de o puternică asimetrie stânga, marea majoritate a evaluărilor fiind mai mici decât valoarea teoretic neutră – valoarea 3. Numărul cadrelor didactice care percep un nivel mare sau foarte mare al intensității manifestărilor discriminatorii este foarte redus (sub 5% din numărul total al respondenților).

Media scorurilor este 2,18 (mediana fiind 2,16), corespunzătoare unui nivel perceput ca fiind redus al intensității manifestărilor discriminatorii la nivelul unității școlare.

3.2.1. Influența ponderii populației rome în comunitate

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice din cele 15 U.A.T., respectiv din alte U.A.T. în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în școală:

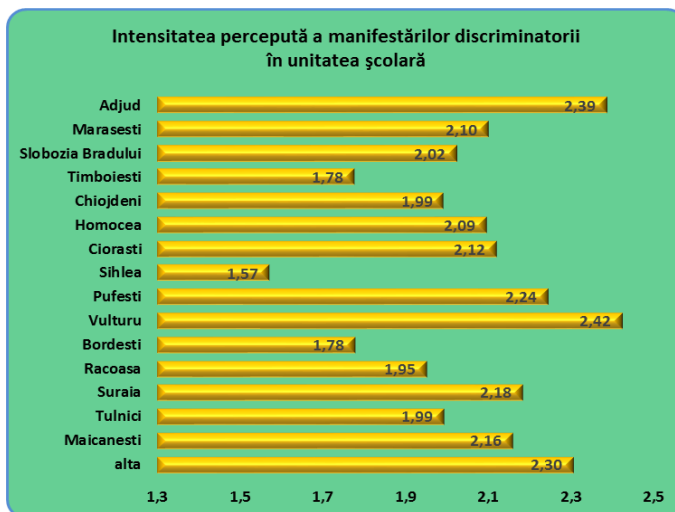

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(818)=-3,914$, corespunzător unui $p<0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, în sensul că media scorurilor este semnificativ mai mică în cazul cadrelor didactice din aria de implementare a proiectului ASPIR, zonă în care ponderea populației rome este semnificativă.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa grupurilor minoritare este percepută ca fiind semnificativ mai redusă în comunitățile în care ponderea acestor grupuri minoritare este mai mare. O posibilă explicație a acestei evaluări aparent paradoxale poate fi furnizată de teoria disonanței cognitive: discriminarea unui grup mai mare de persoane este o noțiune disonantă cu păstrarea unei imagini de sine pozitive, iar pentru reducerea disonanței este diminuată evaluarea intensității percepute a discriminării; în comunitățile în care ponderea populației minoritare este mai redusă, disonanța este la rândul ei mai redusă, astfel încât diminuarea evaluării intensității percepute a discriminării nu mai este necesară pentru păstrarea stimei de sine a respondentului.

3.2.2. Diferențe inter-instituționale raportat la U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

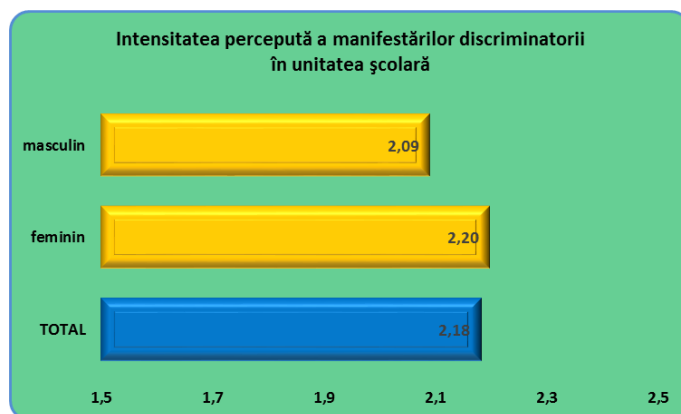
Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{15, 819} = 6,646$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Percepția intensității manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară diferă semnificativ de la o comunitate la alta, de la o școală la alta în aria de implementare a proiectului ASPIR – comunitățile din Vrancea cu pondere semnificativă a populației rome.

Comparativ, discriminarea la adresa grupurilor minoritare este cea mai vizibilă pentru cadrele didactice din Adjud, Vulturu și Pufești și cea mai puțin vizibilă pentru cadrele didactice din Sihlea, Bordești și Tâmboești.

3.2.3. Influența genului

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice de gen masculin și feminin în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară:

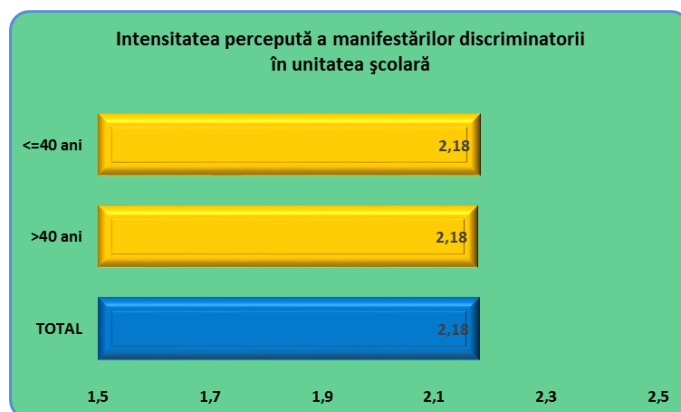

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(733)=-1,529$, corespunzător unui $p=0,127$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

Percepția intensității manifestărilor discriminatorii la adresa grupurilor minoritare de către cadrele didactice este independentă de gen, în pofida unei ușoare tendințe a femeilor de a fi mai receptive la prezența discriminării în unitățile școlare, tendință care este însă ne semnificativă statistic.

3.2.4. Influența vârstei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară, raportat la cele două intervale de vârstă definite:

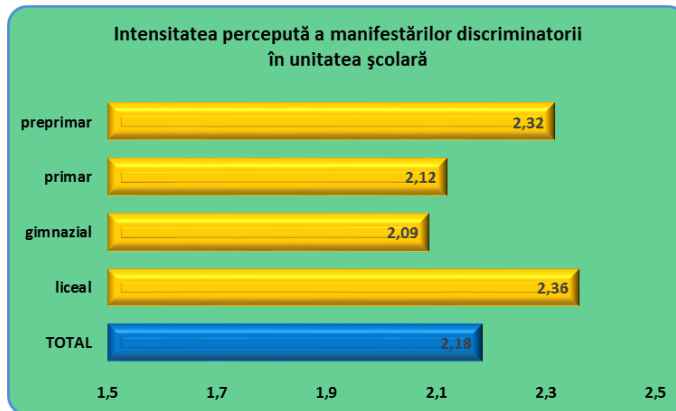

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(772)=0,123$, corespunzător unui $p=0,902$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

Percepția intensității manifestărilor discriminatorii la adresa grupurilor minoritare în unitățile școlare este independentă de vârsta cadrelor didactice care realizează evaluarea.

3.2.5. Diferențe inter-instituționale raportat la nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară, raportat la cele patru niveluri educaționale:

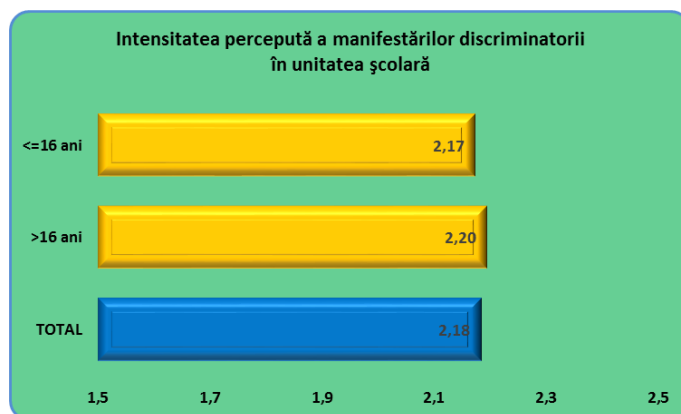
Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{3, 776} = 7,663$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii la adresa populației rome este mai mare în unitățile școlare de nivel preprimar și liceal, comparativ cu unitățile școlare de nivel primar și gimnazial. Aceste diferențe par a fi datorate pe de o parte sensibilității mai mari a educatoarelor în privința sesizării și evaluării manifestărilor discriminatorii (poate și datorită efectelor în plan psihologic mai grave ale discriminării la vârsta preșcolară), iar pe de altă parte „diversificării” formelor de discriminare la vârsta adolescenței (spre exemplu, prin dezvoltarea limbajului se rafinează posibilitățile de utilizare a ironiei pentru a discrimina), ceea ce face ca discriminarea să fie mai vizibilă la nivel liceal.

Trebuie însă precizat explicit faptul că aceste diferențe de percepție reflectă abilități diferite ale cadrelor didactice de a identifica și evalua intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa populației școlare de etnie romă și nu diferențe obiective cu privire la intensitatea reală a discriminării în cadrul instituțiilor educaționale de niveluri diferite.

3.2.6. Influența experienței didactice

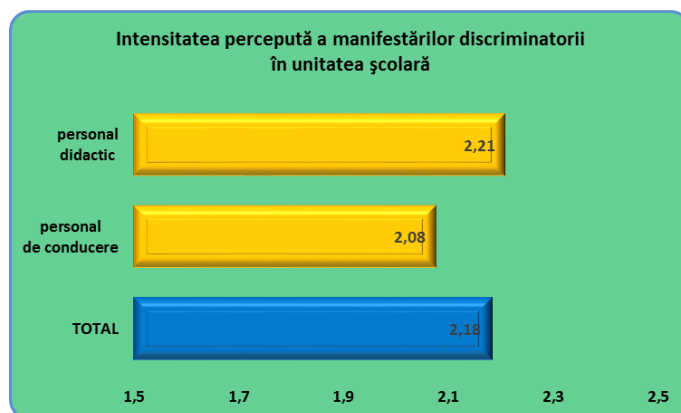
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară, raportat la cele două intervale definite pentru experiența profesională:

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(770)=-0,447$, corespunzător unui $p=0,655$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

3.2.7. Influența statutului

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară, raportat la statutul profesional:

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(818)=2,296$, corespunzător unui $p=0,022$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%) *confirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, în sensul că media scorurilor este semnificativ mai mare în cazul personalului didactic prin comparație cu personalul de conducere.

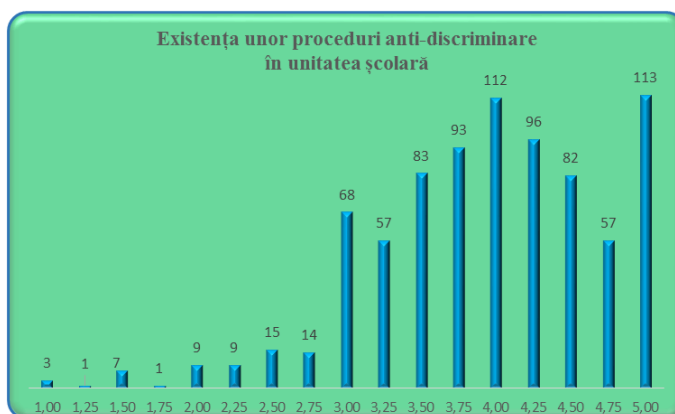
Aceste diferențe sunt explicabile dacă ținem cont de interacțiunea directă cu elevii, care este mai mare în cadrul personalului didactic care își desfășoară activitatea la catedră comparativ cu personalul de conducere, care prin specificul funcției interacționează mai puțin cu elevii. Pe de altă parte, diferențele menționate se pot datora

unei tendințe de față mai mare în cazul personalului de conducere, care este direct responsabil de combaterea discriminării la nivelul unității școlare; conform teoriei disonanței cognitive, evaluarea negativă a unei situații de care persoana este direct responsabilă este disonantă cu menținerea stimei de sine a acelei persoane, iar reducerea disonanței nu este posibilă decât prin pozitivarea evaluării situației.

Totuși, aceste rezultate subliniază faptul că percepția intensității manifestărilor discriminatorii la adresa populației rome este mai redusă tocmai în cazul cadrelor didactice cu funcție de conducere, deci direct implicate în combaterea acestor manifestări, aspect care ar putea influența negativ activitățile de promovare a incluziunii sociale la nivelul școlii.

3.3. Existența unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor cadrelor didactice în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară (scala de evaluare fiind de la 1 – proceduri inexistente la 5 – proceduri foarte clare):

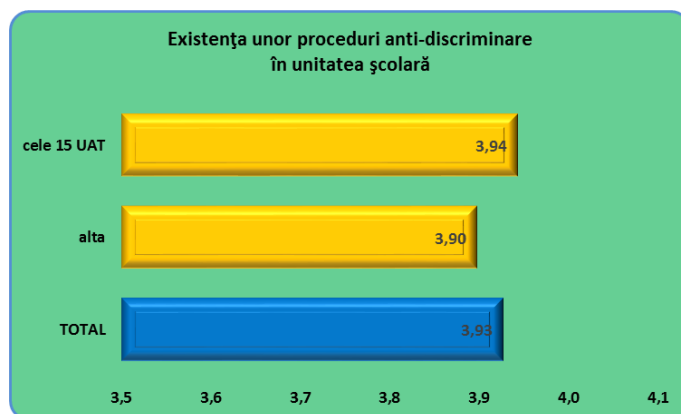

Distribuția scorurilor este marcată de o puternică asimetrie dreapta, marea majoritate a evaluărilor fiind mai mari decât valoarea teoretic neutră – valoarea 3. Numărul cadrelor didactice care percep procedurile anti-discriminare din școală ca fiind absente sau total absente este foarte redus (sub 10% din totalul respondenților).

Media scorurilor este 3,93 (mediana fiind 4), corespunzător unei evaluări pozitive a procedurilor anti-discriminare la nivelul unității școlare, evaluarea medie fiind foarte apropiată de valoarea 4 - proceduri clare.

3.3.1. Influența ponderii populației rome în comunitate

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice din cele 15 U.A.T., respectiv din alte U.A.T. în privința existenței unor proceduri anti-discriminatorii în unitatea școlară:

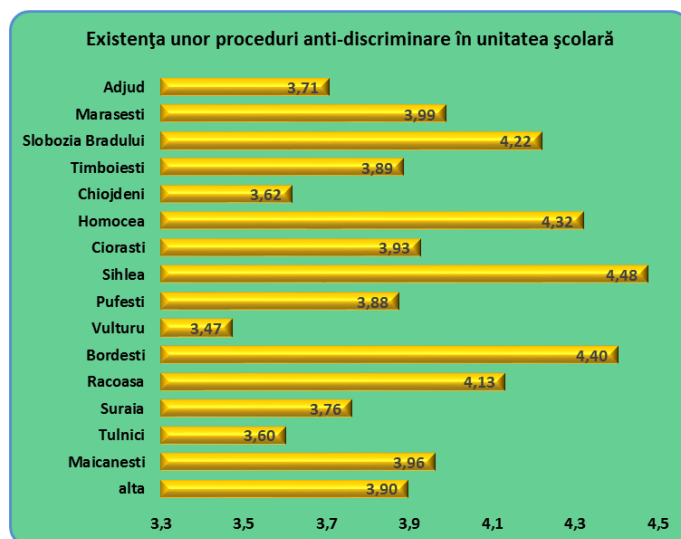

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(818)=0,800$, corespunzător unui $p=424$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

Existența și eficiența procedurilor anti-discriminare la nivelul unităților școlare sunt evaluate similar independent de zona în care se realizează evaluarea, deși era de așteptat ca atenția acordată procedurilor anti-discriminare să fie semnificativ mai mare în cazul comunităților în care ponderea populației rome este semnificativă.

3.3.2. Diferențe inter-instituționale raportat la U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

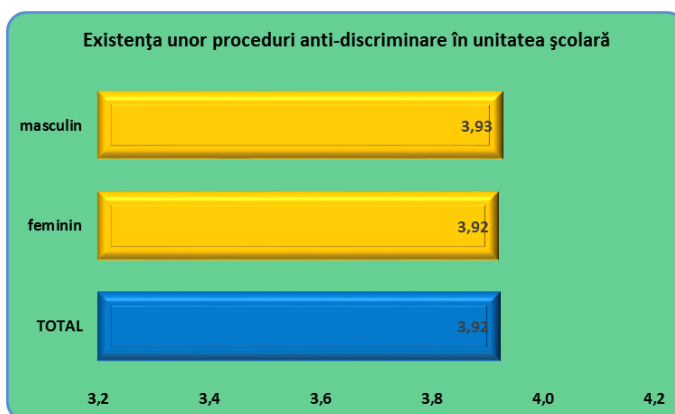
Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{15, 819} = 5,195$, corespunzător unui $p<0,001$, semnificativ pentru un

interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Percepția procedurilor anti-discriminare la nivelul unităților școlare variază semnificativ de la o comunitate la alta în aria de implementare a proiectului ASPIR; din punctul de vedere al cadrelor didactice, procedurile cele mai clare și eficiente sunt în Sihlea, Bordești, Homocea, Slobozia Bradului (întâmplător sau nu, acestea sunt comunitățile locale din județ în care au fost implementate majoritatea proiectelor destinate creșterii incluziunii sociale și combaterii discriminării populației rome); comparativ, evaluările cele mai moderate sunt în comunele Vultur, Tulnici și Chiojdeni.

3.3.3. Influența genului

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice de gen masculin și feminin în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară:

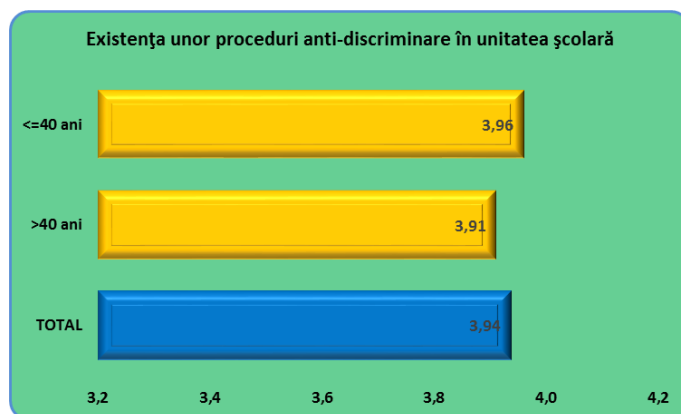
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(733)=0,091$, corespunzător unui $p=0,927$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

Evaluarea eficienței și clarității procedurilor de combatere a discriminării populației rome este independentă de genul cadrelor didactice care realizează evaluarea.

3.3.4. Influența vârstei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară, raportat la cele două intervale de vârstă definite.

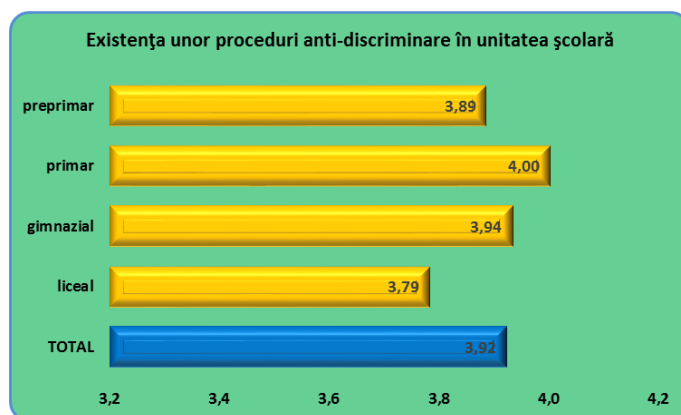
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(772)=0,895$, corespunzător unui $p=0,371$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

Evaluarea eficienței și clarității procedurilor de combatere a discriminării populației rome este independentă de vârsta cadrelor didactice care realizează evaluarea.

3.3.5. Diferențe inter-instituționale raportat la nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară, raportat la cele patru niveluri educaționale:

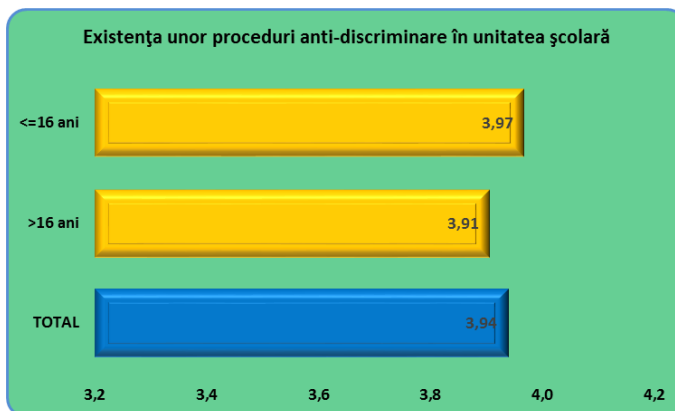

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{3, 776}=1,947$, corespunzător unui $p=0,121$, nesemnificativ statistic) *infirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Evaluarea eficienței și clarității procedurilor de combatere a discriminării populației rome este independentă de nivelul la care predau cadrele didactice care realizează evaluarea; precizăm am măsurat percepția procedurilor de către cadrele didactice din unități școlare de niveluri diferite, nu existența obiectivă a acestor proceduri, aspect posibil doar prin intermediul unui audit organizațional la nivelul fiecărei unități școlare.

3.3.6. Influența experienței didactice

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară, raportat la cele două intervale definite pentru experiența profesională:

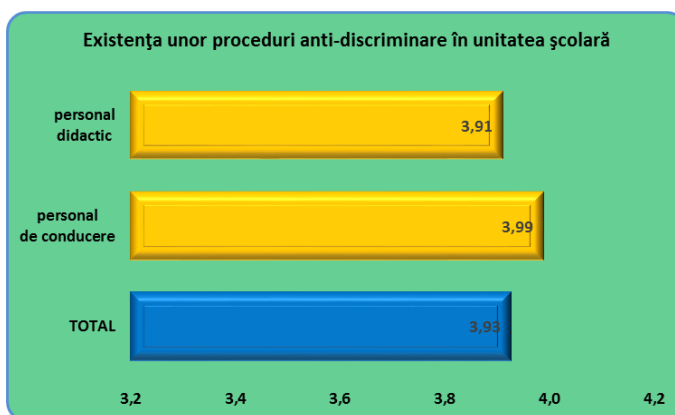

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(770)=1,092$, corespunzător unui $p=0,275$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

Evaluarea eficienței și clarității procedurilor de combatere a discriminării populației rome este independentă de experiența didactică a cadrelor didactice care realizează evaluarea.

3.3.7. Influența statutului

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară, raportat la statutul profesional:

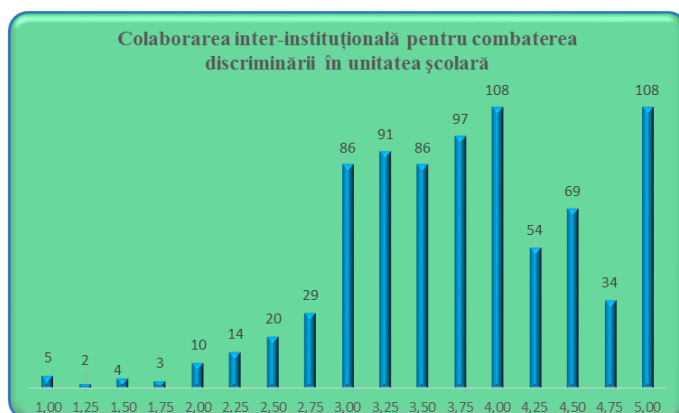
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute

($t(818)=-1,139$, corespunzător unui $p=0,255$, ne semnificativ statistic) *înfirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

Evaluarea eficienței și clarității procedurilor de combatere a discriminării populației rome este independentă de statutul cadrelor didactice care realizează evaluarea; procedurile instituționale sunt evaluate similar de personalul didactic și de personalul de conducere.

3.4. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor cadrelor didactice în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară (scala de evaluare fiind de la 1 – colaborare inexistentă la 5 – colaborarea foarte bună):

Distribuția scorurilor este marcată de o puternică asimetrie dreapta, marea majoritate a evaluărilor fiind mai mari decât valoarea teoretic neutră – valoarea 3.

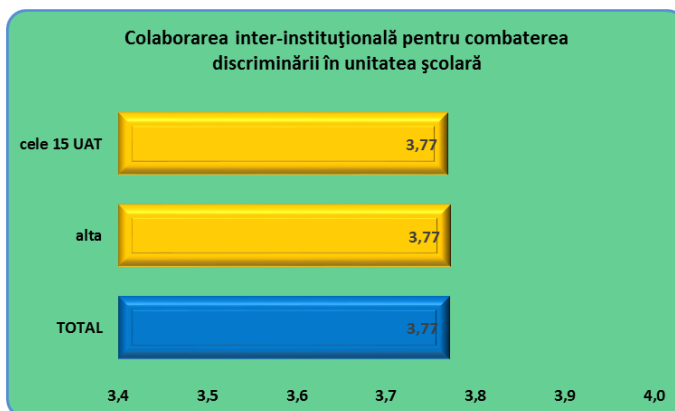
Numărul cadrelor didactice care percep colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării din unitatea școlară ca fiind inexistentă sau inefficientă este foarte redus (aproximativ 10% din totalul respondenților), marea majoritate a cadrelor didactice evaluând colaborarea inter-instituțională ca fiind bună sau foarte bună.

De remarcat este și numărul relativ mare al cadrelor didactice care evaluează colaborarea inter-instituțională la nivelul maxim posibil (scor 5), aproape 15% dintre cadrele didactice respondente realizând această evaluare „perfectă”.

Media scorurilor este 3,77 (mediana fiind 3,75), corespunzător unei evaluări pozitive a colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării, evaluarea medie fiind foarte apropiată de valoarea 4 - colaborare bună.

3.4.1. Influența ponderii populației rome în comunitate

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice din cele 15 U.A.T., respectiv din alte U.A.T. în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară:

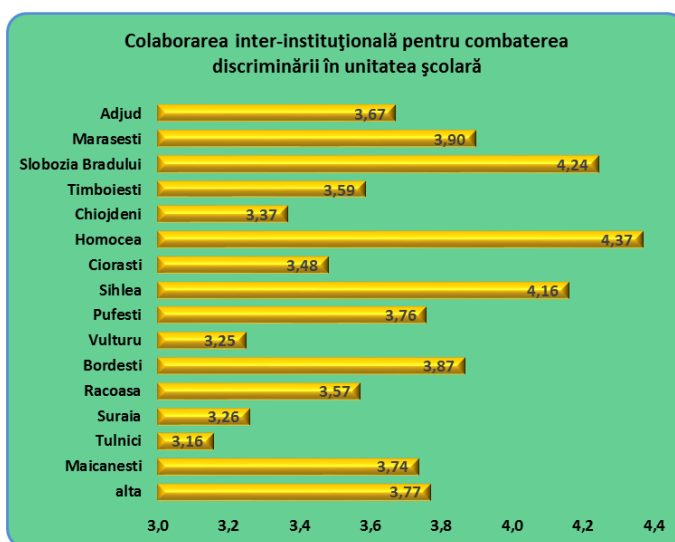

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(818)=-0,044$, corespunzător unui $p=0,965$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată similar de cadrele didactice din U.A.T. și de cadrele didactice din alte U.A.T. din județul Vrancea.

3.4.2. Diferențe inter-instituționale raportat la U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

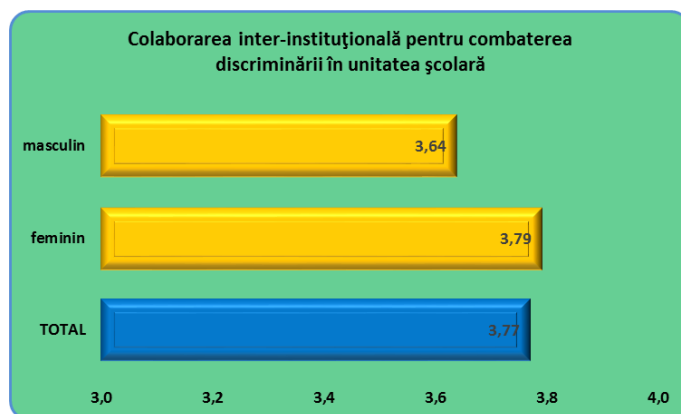
Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{15, 819} = 7,010$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații*

semnificative a rezultatelor între grupele experimentale.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată diferit de cadrele didactice din comunități diferite din aria de implementare a proiectului ASPIR. În opinia cadrelor didactice, cea mai bună colaborare este în U.A.T. Homocea, Slobozia Bradului, Sihlea (U.A.T. în care își procedurile anti-discriminare erau percepute într-o manieră pozitivă, aspect corelat cu proiectele implementate în aceste localități pentru combaterea discriminării), în timp ce colaborarea cea mai puțin eficientă (dintre U.A.T. analizate) este în comunele Tulnici, Vulturii și Suraia.

3.4.3. Influența genului

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice de gen masculin și feminin în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară:

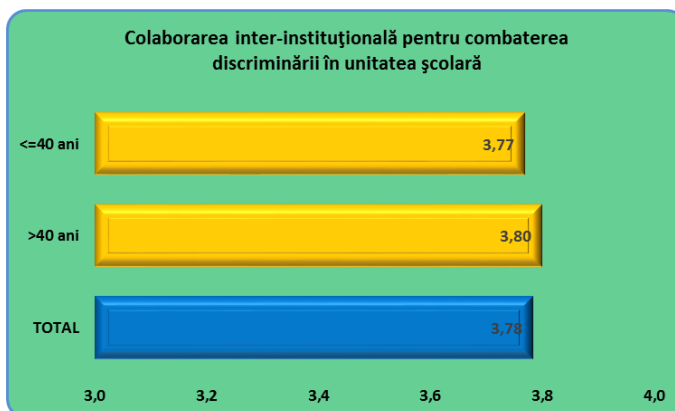

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(733)=-1,801$, corespunzător unui $p=0,072$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de cadrele didactice într-o manieră independentă de gen.

3.4.4. Influența vârstei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, raportat la cele două intervale de vârstă definite:

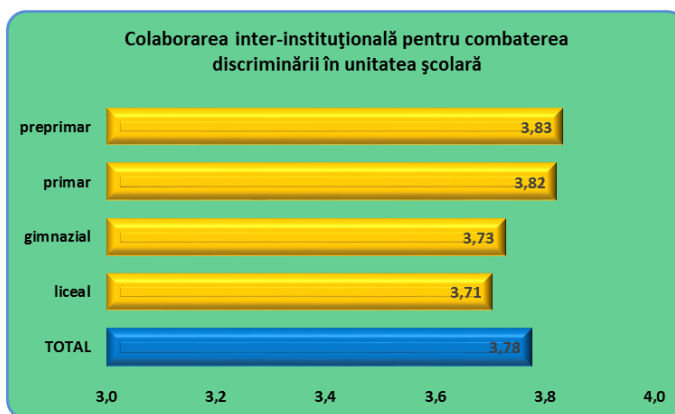

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(772)=-0,527$, corespunzător unui $p=0,598$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de cadrele didactice într-o manieră independentă de vârstă.

3.4.5. Diferențe inter-instituționale raportat la nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, raportat la cele patru niveluri educaționale:

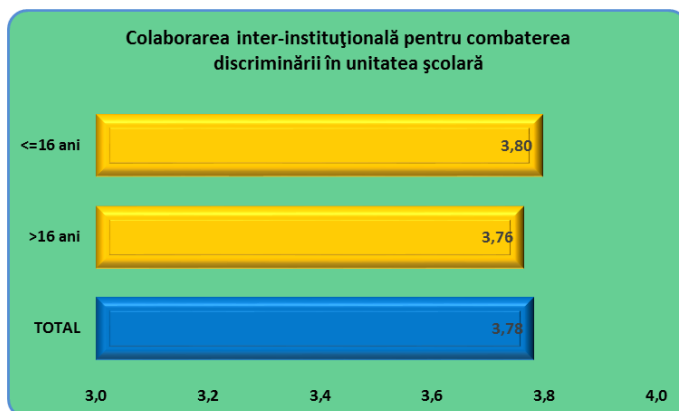

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{3, 776}=1,106$, corespunzător unui $p=0,346$, nesemnificativ statistic) *infirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de cadrele didactice într-o manieră independentă de nivelul de predare.

3.4.6. Influența experienței didactice

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, raportat la cele două intervale definite pentru experiența profesională:

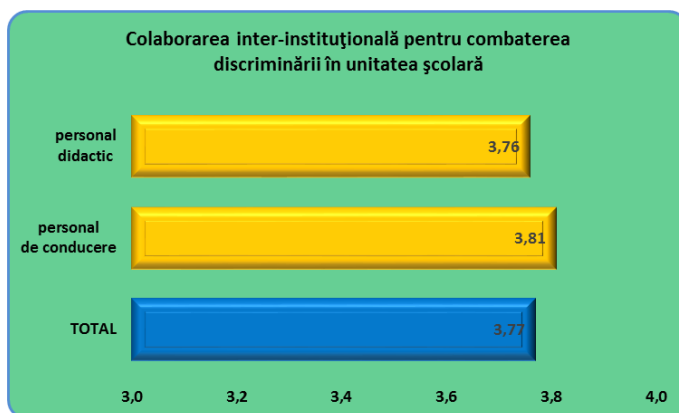

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(770)=0,593$, corespunzător unui $p=0,554$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de cadrele didactice într-o manieră independentă de experiența didactică.

3.4.7. Influența statutului

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, raportat la statutul profesional:

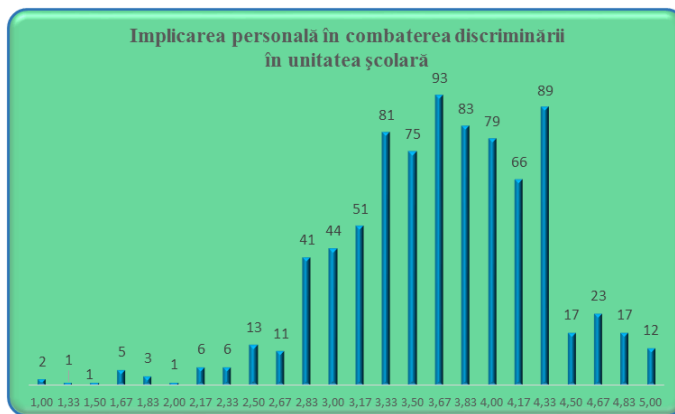

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(818)=-0,688$, corespunzător unui $p=0,491$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de cadrele didactice într-o manieră independentă de statut, evaluările realizate de personalul didactic și personalul de conducere fiind similare.

3.5. Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor cadrelor didactice în privința implicării personale în combaterea discriminării în unitatea școlară (scala de evaluare fiind de la 1 – neimplicat total la 5 – implicat total):

Distribuția scorurilor este marcată de o puternică asimetrie dreapta, marea majoritate a evaluărilor fiind mai mari decât valoarea teoretic neutră (3). Media scorurilor este 3,68 (mediana fiind 3,67), corespunzător unei evaluări medii spre pozitive a implicării personale în combaterea discriminării, evaluarea medie fiind destul de apropiată de valoarea 4 - implicare personală mare.

Numărul cadrelor didactice care percep implicarea personală în combaterea discriminării din unitatea școlară ca fiind foarte redusă sau redusă este foarte mic (aproximativ 10% din totalul respondenților), marea majoritate a cadrelor didactice percepând propria implicare în reducerea discriminării ca fiind intensă sau foarte intensă. De remarcat este și numărul cadrelor didactice care evaluează propria implicare la nivelul maxim posibil (scor 5); totuși, ponderea acestora este mai redusă decât în cazul evaluării implicării instituționale (prin proceduri sau cooperare inter-instituțională), ceea ce sugerează faptul că profesorii sunt mai receptivi la eforturile instituționale decât la eforturile individuale ale fiecăruia dintre ei.

În pofida acestei evaluări pozitive, cadrele didactice au dificultăți în a menționa exemple concrete de inițiative personale privind activități anti-discriminatorii inițiate de

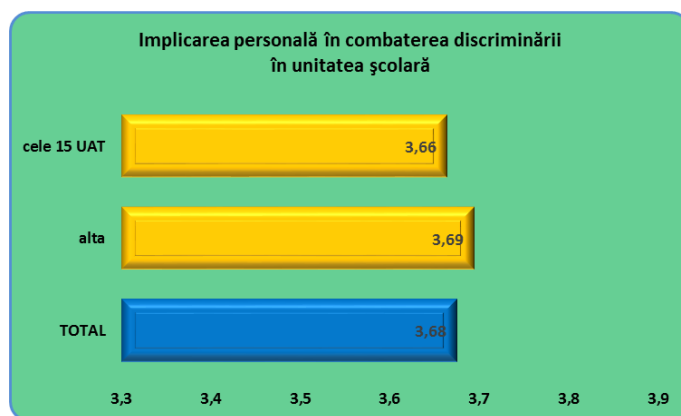
ele; numărul foarte mic al răspunsurilor furnizate la întrebarea deschisă referitoare la acest aspect precum și calitatea acestor răspunsuri (majoritatea fiind afirmații cu caracter general, de tipul „proiecte”, „programe”, „activități anti-discriminare”) făcând irelevantă o analiză a acestor răspunsuri pentru populația investigată. Această tendință de răspuns (mențiuni foarte puține numeric și irelevante sau nespecifice) este prezentă și în cazul întrebării referitoare la inițiative ale unității școlare pentru combaterea manifestărilor discriminatorii și promovarea incluziunii sociale și școlare a reprezentanților comunității rome. Reticența cadrelor didactice cu privire la menționarea inițiativelor personale în combaterea discriminării la nivelul unității școlare poate fi explicată prin nesiguranța respondenților cu privire la calitatea inițiativelor lor (preferând astfel să nu menționeze aceste inițiative) sau prin numărul obiectiv redus al inițiativelor personale ale cadrelor didactice.

În condițiile în care profesorii se consideră implicați în combaterea discriminării la nivelul unității școlare, numărul redus al inițiativelor personale reflectă faptul că profesorii se implică mai ales în inițiative anti-discriminare propuse de alte persoane sau instituții (conducerea școlii, I.S.J. sau M.E.C.T.S., soluții implementate prin proiecte cu finanțare europeană, soluții propuse de alte cadre didactice) și mai puțin în implementarea unor soluții originale, inovative, care să reflecte specificul grupului cu care lucrează cadrul didactic și adaptat cerințelor acestui grup.

Sintetizând informațiile cu privire la auto-evaluările realizate de cadrele didactice putem afirma că activitatea acestora este caracterizată de implicare, dar nu și de inițiativă personală în organizarea și implementarea unor acțiuni specifice de combatere a discriminării și promovare a integrării sociale și educaționale a grupurilor minoritare.

3.5.1. Influența ponderii populației rome în comunitate

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice din cele 15 U.A.T., respectiv din alte U.A.T. în privința implicării personale în combaterea discriminării în unitatea școlară:

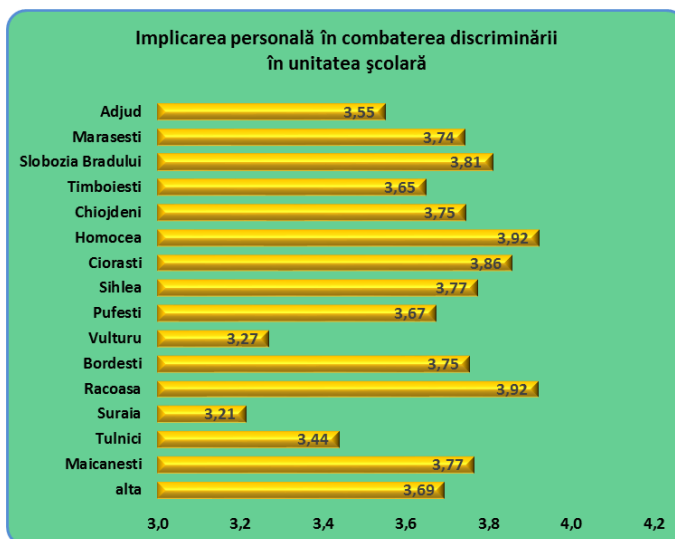
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(818)=-0,663$, corespunzător unui $p=0,507$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența*

unor diferențe semnificative între cele două grupe experimentale, evaluările realizate fiind similare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată similar de cadrele didactice din U.A.T. și de cadrele didactice din alte U.A.T. din județul Vrancea.

3.5.2. Diferențe inter-instituționale raportat la U.A.T.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința implicării personale în combaterea manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

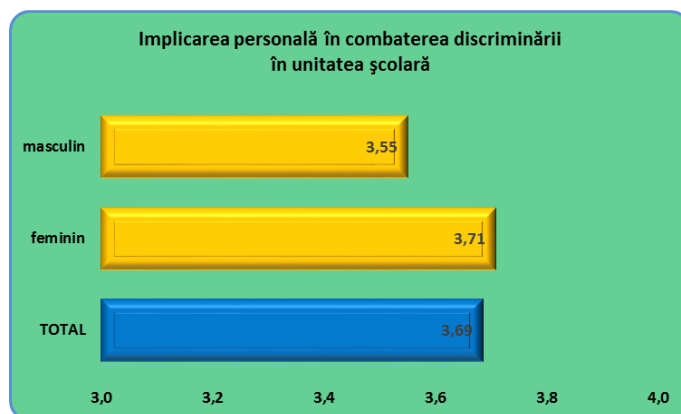

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{15, 819} = 3,430$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor între grupele experimentale.

Implicarea personală a cadrelor didactice în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată diferit de profesorii din comunități diferite din aria de implementare a proiectului ASPIR. Auto-evaluarea realizată de cadrele didactice argumentează o implicare mai bună decât media în U.A.T. Răcoasa, Homocea, Ciorăști și Slobozia Bradului, în timp ce implicarea cea mai scăzută este în cazul cadrelor didactice din Suraia, Vulturu și Tulnici.

3.5.3. Influența genului

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice de gen masculin și feminin în privința implicării personale în combaterea discriminării în unitatea școlară:

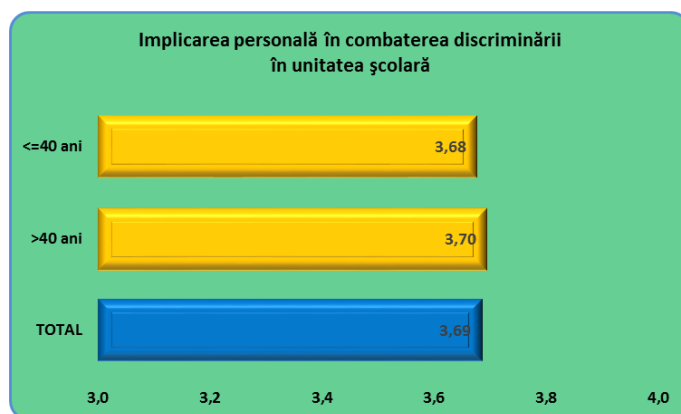

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(733)=-2,373$, corespunzător unui $p=0,018$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%) *confirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, în sensul că media scorurilor este semnificativ mai mare în cazul cadrelor didactice de gen feminin.

Implicarea personală în combaterea discriminării la nivelul unităților școlare este auto-evaluată ca fiind mai intensă în cazul cadrelor didactice de gen feminin comparativ cu cadrele didactice de gen masculin, aspect care pare să reflecte o sensibilitate mai mare a femeilor pentru aspectele legate de discriminarea elevilor, determinând o implicare personală mai mare în reducerea frecvenței și intensității acestor manifestări.

3.5.4. Influența vârstei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința implicării personale în combaterea discriminării în unitatea școlară, raportat la cele două intervale de vârstă definite:

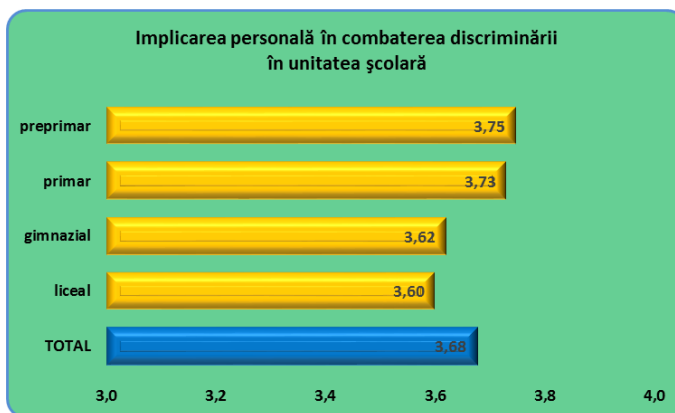
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(772)=-0,406$, corespunzător unui $p=0,685$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de

cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

Implicarea personală a cadrelor didactice în combaterea discriminării în unitatea școlară este independentă de vârstă.

3.5.5. Diferențe inter-instituționale raportat la nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința implicării personale în combaterea discriminării în unitatea școlară, raportat la cele patru niveluri educaționale:

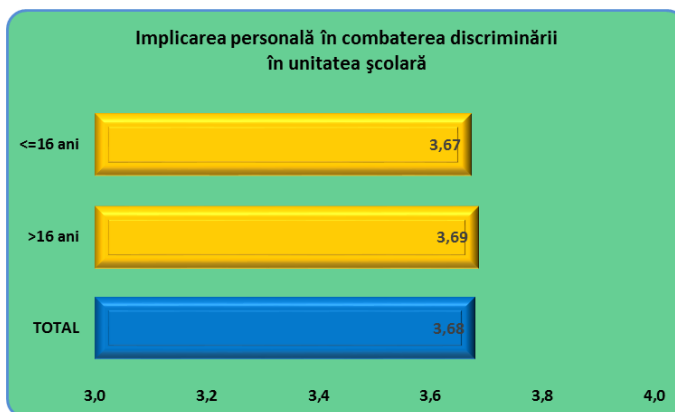

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{3, 776}=2,472$, corespunzător unui $p=0,061$, ne semnificativ statistic) *infirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Implicarea personală a cadrelor didactice în combaterea discriminării în unitatea școlară este independentă de nivelul de predare la care activează cadrele didactice.

3.5.6. Influența experienței didactice

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința implicării personale în combaterea discriminării în unitatea școlară, raportat la cele două intervale definite pentru experiența profesională:

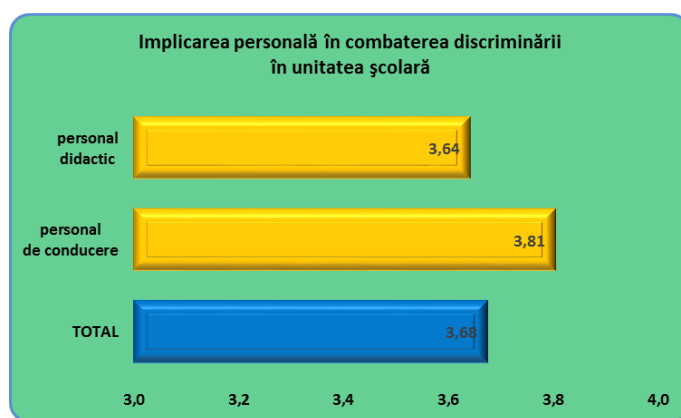

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(770)=-0,270$, corespunzător unui $p=0,787$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările realizate de cadrele didactice din cele două grupe experimentale fiind similare.

Implicarea personală a cadrelor didactice în combaterea discriminării în unitatea școlară este independentă de experiența profesională a cadrelor didactice.

3.5.7. Influența statutului

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința implicării personale în combaterea discriminării în unitatea școlară, raportat la statutul profesional:

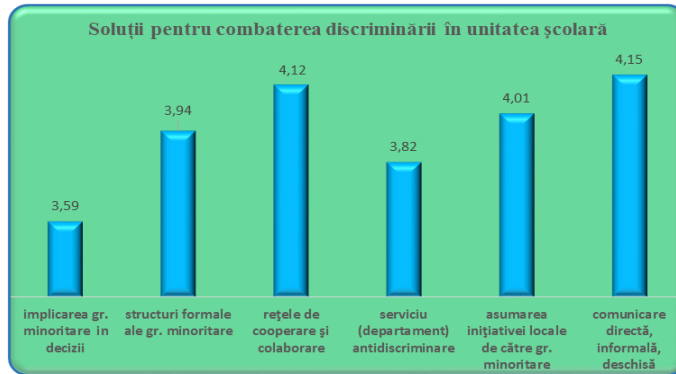

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(818)=-2,944$, corespunzător unui $p=0,003$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, în sensul că media scorurilor este semnificativ mai mare în cazul personalului de conducere.

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este mai redusă în cazul personalului didactic comparativ cu personalul de conducere, aspect care pare să reflecte o realitate obiectivă, personalul de conducere fiind responsabil într-o măsură mai mare de inițierea, organizarea și implementarea unor activități antidiscriminatorii în cadrul unității școlare.

3.6. Soluții pentru combaterea discriminării în unitatea școlară

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară (scala de evaluare fiind de la 1 – deloc necesară la 5 – foarte necesară):

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane pereche (paired samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea gr. minoritare vs. structuri formale: $t(819)=-11,044$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. rețele de cooperare: $t(819)=-15,035$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. serviciu anti-discriminare: $t(819)=-6,313$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. asumarea inițiativei locale: $t(819)=-11,951$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- implicarea gr. minoritare vs. comunicarea directă: $t(819)=-16,027$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- structuri formale vs. rețele de cooperare: $t(819)=-6,940$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- structuri formale vs. serviciu anti-discriminare: $t(819)=3,827$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- structuri formale vs. asumarea inițiativei locale: $t(819)=-2,272$; corespunzător unui $p=0,023$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;
- structuri formale vs. comunicare directă: $t(819)=-7,757$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- rețele de cooperare vs. serviciu anti-discriminare: $t(819)=9,778$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- rețele de cooperare vs. asumarea inițiativei locale: $t(819)=4,138$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- rețele de cooperare vs. comunicare directă: $t(819)=-1,638$; corespunzător unui $p=0,102$; ne semnificativ statistic;
- serviciu anti-discriminare vs. asumarea inițiativei locale: $t(819)=-6,396$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- serviciu anti-discriminare vs. comunicarea directă: $t(819)=-10,793$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;

□ asumarea inițiativei locale vs. comunicarea directă: $t(819)=-6,207$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;

Așa cum relevă analiza statistică a rezultatelor, singura diferență ne semnificativă este cea între evaluările necesității rețelelor de cooperare și necesității comunicării directe, informale, acestea fiind de altfel opțiunile cu cele mai mari scoruri.

În opinia cadrelor didactice, pentru combaterea discriminării și promovarea incluziunii sociale în unitățile școlare, cele mai necesare măsuri ar fi crearea unor rețele de cooperare și colaborare, respectiv dezvoltarea unor contexte de comunicare directă, informală între reprezentanții instituțiilor publice și reprezentanții grupurilor dezavantajate, discriminate (acestea fiind de altfel două dintre cele mai importante obiective ale proiectului ASPIR).

Analiza corelațională a evaluărilor celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitățile școlare (realizată cu ajutorul coeficientului de corelație Pearson) relevă corelații pozitive și semnificative între toate cele șase variabile dependente luate două câte două (așa cum se poate observa în tabelul următor, care centralizează valorile coeficientului de corelație Pearson și valorii pragului p de semnificație statistică, toate corelațiile fiind semnificative pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99% - $p<0,001$).

		implicarea grupurilor minoritare	structuri formale	rețele de cooperare	serviciu anti-discriminare	asumarea inițiativei locale	comunicare directă
implicarea grupurilor minoritare	coef. corelație Pearson	1	,529	,368	,452	,428	,361
	p		,000	,000	,000	,000	,000
structuri formale	coef. corelație Pearson	,529	1	,553	,483	,490	,475
	p	,000		,000	,000	,000	,000
rețele de cooperare	coef. corelație Pearson	,368	,553	1	,482	,501	,604
	p	,000	,000		,000	,000	,000
serviciu anti-discriminare	coef. corelație Pearson	,452	,483	,482	1	,563	,461
	p	,000	,000	,000		,000	,000
asumarea inițiativei locale	coef. corelație Pearson	,428	,490	,501	,563	1	,610
	p	,000	,000	,000	,000		,000
comunicare directă	coef. corelație Pearson	,361	,475	,604	,461	,610	1
	p	,000	,000	,000	,000	,000	

Aceste corelații statistice relevă o tendință similară de evaluare a tuturor celor șase soluții anti-discriminare propuse; cadrele didactice care evaluează pozitiv impactul potențial al uneia dintre aceste soluții tind să evalueze pozitiv și impactul celorlalte cinci posibile soluții. Această modalitate constantă în evaluare argumentează pe de o parte o capacitate redusă a cadrelor didactice de analiză și discriminare a impactului potențial al soluțiilor propuse, dar în același timp reflectă o tendință general observabilă în sistemul educativ din România, aceea de a fi stabilite obiective foarte generale și multiple, de a urmări același obiectiv prin multe tipuri de activități, fără o analiză prealabilă a

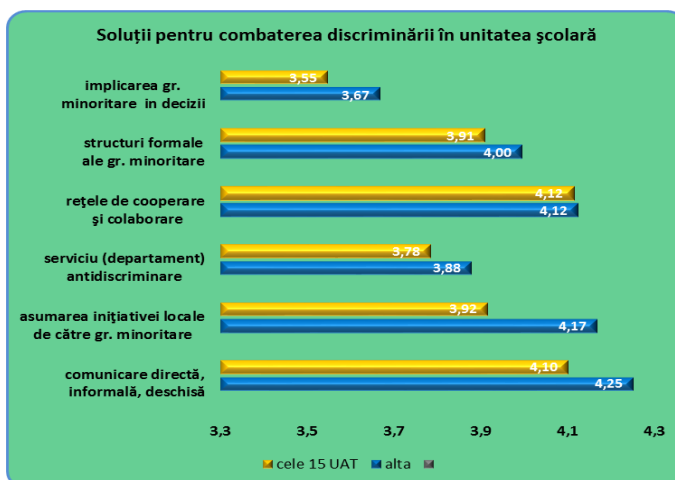
impactului potențial al fiecărei activități. Ca urmare a acestei tendințe sistemice, cadrele didactice care au realizat evaluarea nu discriminează între variantele propuse, ci argumentează necesitatea tuturor variantelor propuse.

În ceea ce privește soluțiile personale privind activități de combatere a discriminării, răspunsurile cadrelor didactice sunt aproape inexistente, analiza acestora fiind irelevantă în ceea ce privește populația investigată. Această lipsă a unor soluții personale este coerentă cu lipsa inițiativei personale a cadrelor didactice pentru implementarea unor activități de anti-discriminare, putând fi una dintre cauzele acestei inițiative reduse. Din punct de vedere educațional, sistemul de învățământ și managerii unităților școlare ar putea avea în vedere faptul că lipsa inițiativei personale poate fi datorată incapacității de identificare a unor soluții, ceea ce ar permite creșterea gradului de asumare a inițiativei de către cadrele didactice prin furnizarea de către management a unor soluții adaptate și adecvate specificului unității școlare (așa cum am argumentat anterior, receptivitatea pentru soluțiile propuse fiind mare, independent de caracteristicile acestor soluții).

Sintetizând informațiile despre evaluarea necesității potențialelor soluții anti-discriminare putem spune că profesorii au tendința de a evalua pozitiv toate variantele propuse, fără a discrimina între efectele potențiale ale fiecăreia, însă cele mai necesare activități fac referire la crearea unor rețele de cooperare și facilitarea comunicării directe între instituțiile publice și reprezentanții grupurilor dezavantajate. Capacitatea cadrelor didactice de a identifica soluții originale, personale, adaptate specificului unității școlare sau comunității este extrem de limitată, profesorii fiind mai dispuși să implementeze soluții identificate sau propuse de alții decât să își asume inițiativa propunerii unor soluții specifice și implementării activităților corespunzătoare.

3.6.1. Influența ponderii populației rome în comunitate

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice din cele 15 U.A.T., respectiv din alte U.A.T. în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în școală:

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(818)=-1,644$; corespunzător unui $p=0,101$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(818)=-1,454$; corespunzător unui $p=0,146$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare și colaborare: $t(818)=-0,172$; corespunzător unui $p=0,864$; ne semnificativ statistic;
- serviciu (departament) anti-discriminare: $t(818)=-1,350$; corespunzător unui $p=0,178$; ne semnificativ statistic;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(818)=-4,234$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- comunicarea directă, informală, deschisă: $t(818)=-2,880$; corespunzător unui $p=0,004$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%.

Analiza comparativă a evaluărilor realizate de cadrele didactice din aria de implementare a proiectului ASPIR și cele din alte U.A.T. din județul Vrancea relevă o tendință generală de evaluare mai pozitivă în cazul profesorilor din afara ariei de implementare (deci din zone care nu au pondere semnificativă a populației rome), tendință care este semnificativă în cazul evaluării necesității asumării inițiativei locale de către reprezentanții grupurilor minoritare, respectiv a necesității comunicării directe, informale între instituțiile publice și reprezentanții grupurilor minoritare.

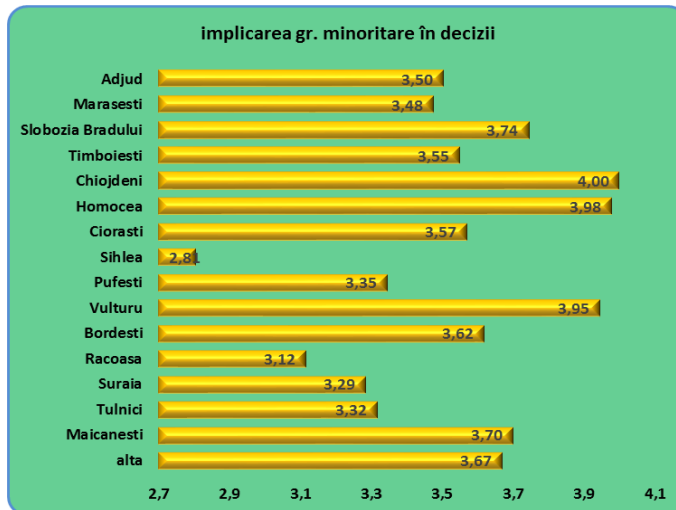
Această tendință de evaluare a soluțiilor anti-discriminare este coerentă cu evaluarea intensității manifestărilor discriminatorii (ca fiind mai mare în cazul U.A.T. în care ponderea populației rome este ne semnificativă), cadrele didactice care percep discriminarea ca fiind mai intensă evaluând și necesitatea soluțiilor propuse ca fiind mai mare.

Analizând comparativ evaluarea celor șase soluții anti-discriminare separat pentru fiecare categorie de U.A.T.-uri putem constata că în cazul comunităților cu populație romă semnificativă se pune accentul pe necesitatea rețelelor de cooperare și a comunicării directe, în timp ce în comunitățile în care ponderea populației rome este ne semnificativă accentul cade pe comunicarea directă și pe asumarea inițiativei locale a grupurilor minoritare. Astfel, putem constata că singura soluție (dintre cele șase propuse) care se regăsește în topul evaluărilor în ambele categorii de comunități supuse analizei este promovarea comunicării directe și crearea unor contexte de comunicare informală, deschisă între reprezentanții instituțiilor publice și reprezentanții grupurilor minoritare.

3.6.2. Diferențe inter-instituționale raportat la U.A.T.

3.6.2.1. O mai mare reprezentare a grupurilor minoritare în cadrul structurii de decizie din școală

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința implicării grupurilor minoritare în decizii ca soluție de combaterea a discriminării în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{15, 819} = 3,214$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor la nivelul comunității ca soluție de combatere a discriminării este evaluată diferit ca necesitate și eficiență în cele 15 U.A.T.; această potențială soluție este evaluată mai bine în Chiojdeni, Homocea și Vulturu, evaluarea cea mai reticentă fiind realizată de cadrele didactice din comunele Sihlea și Răcoasa.

Evaluarea mai reticentă a eficienței potențiale a implicării grupurilor minoritare în luarea deciziilor în anumite comunități locale poate semnifica fie faptul că în aceste comunități este deja implementată această soluție (ca atare nu mai este necesară), fie faptul că profesorii din aceste două U.A.T. nu cred în eficiența acestei soluții și chiar o consideră mai puțin utilă sau necesară. Deși credibilitatea celei de-a doua variante explicative pare a fi mai mare, nu putem pe baza datelor statistice din prezentul studiu să determinăm cu certitudine cauzalitatea evaluărilor realizate de cadrele didactice.

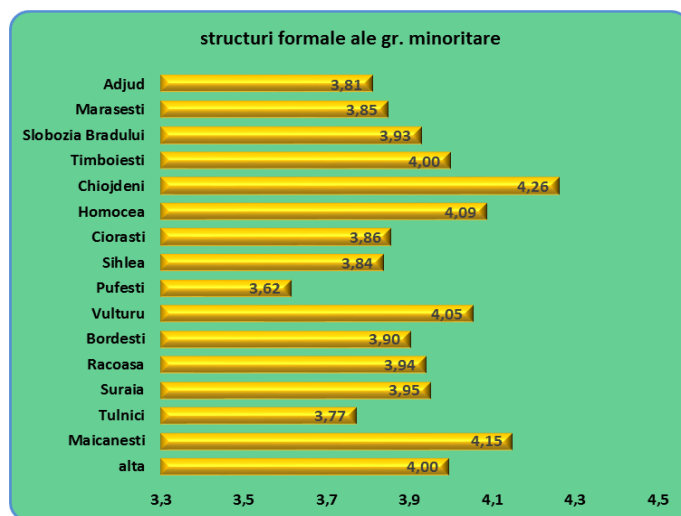
Din punct de vedere practic, diferențele constatate în evaluarea necesității acestei măsuri de către cadrele didactice argumentează faptul că implementarea la nivel județean a unor activități de implicare a grupurilor minoritare în deciziile luate la nivelul școlii trebuie însoțită în anumite comunități (mai ales în Sihlea și Răcoasa) de măsuri de promovare a necesității și eficienței acestor activități, facilitând schimbarea atitudinii cadrelor didactice și implicarea lor în implementarea acestui tip de activități anti-discriminare.

3.6.2.2. Înființarea sau dezvoltarea unor structuri formale (grupuri locale de inițiativă, ONG-uri) ale grupurilor minoritare care să promoveze interesele acestora

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința înființării unor structuri formale ale grupurilor minoritare ca soluție de combaterea a discriminării în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{15, 819} = 1,149$, corespunzător unui $p = 0,308$, nesemnificativ statistic) *înfirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare ca soluție de combatere a discriminării este evaluată similar din perspectiva necesității și eficienței în cele 15 U.A.T..

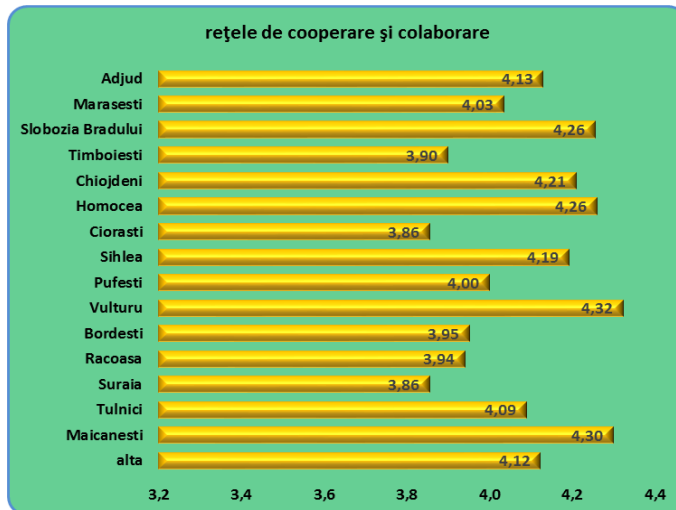

Atitudinea cadrelor didactice față de această posibilă soluție este coerentă și consecventă, înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare fiind considerată o soluție eficientă (evaluări în jurul valorii 4) de toate cadrele didactice, indiferent de comunitatea locală în care se află unitatea școlară în care activează respectivele cadre didactice.

Această nediferențiere în evaluare argumentează potențialul de utilizare a acestei soluții independent de unitatea administrativ teritorială pe raza căreia se află unitatea școlară, cadrele didactice din toate școlile fiind la fel de receptive cu privire la implicarea în astfel de activități.

3.6.2.3. Dezvoltarea unor rețele de cooperare și colaborare între autoritățile locale, instituțiile educaționale și reprezentanții grupurilor dezavantajate

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința înființării unor rețele de cooperare și colaborare ca soluție de combaterea a discriminării în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{15, 819} = 1,260$, corespunzător unui $p = 0,221$, ne semnificativ statistic) *înfirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

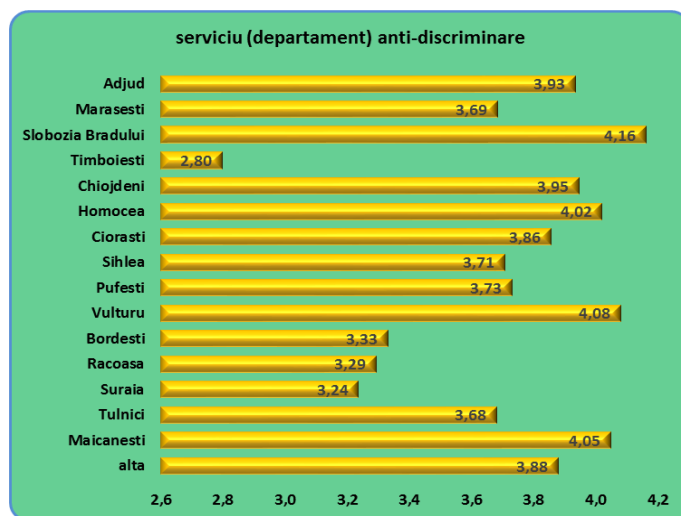
Înființarea unor rețele de cooperare și colaborare ca soluție de combatere a discriminării este evaluată similar din perspectiva necesității și eficienței în cele 15 U.A.T..

Atitudinea cadrelor didactice față de această posibilă soluție este coerentă și consecventă, înființarea unor rețele de cooperare și colaborare între instituțiile publice și comunitatea romă fiind considerată o soluție eficientă (evaluări în jurul valorii 4) de toate cadrele didactice, indiferent de comunitatea locală în care se află unitatea școlară în care activează respectivele cadre didactice.

Această nediferențiere în evaluare argumentează potențialul de utilizare a acestei soluții independent de unitatea administrativ teritorială pe raza căreia se află unitatea școlară, cadrele didactice din toate școlile fiind la fel de receptive cu privire la implicarea în astfel de activități.

3.6.2.4. Înființarea unui serviciu (departament) în cadrul unității școlare care să se ocupe exclusiv de combaterea manifestărilor discriminatorii în școală

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința înființării unui serviciu (departament) anti-discriminare ca soluție de combaterea a discriminării în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

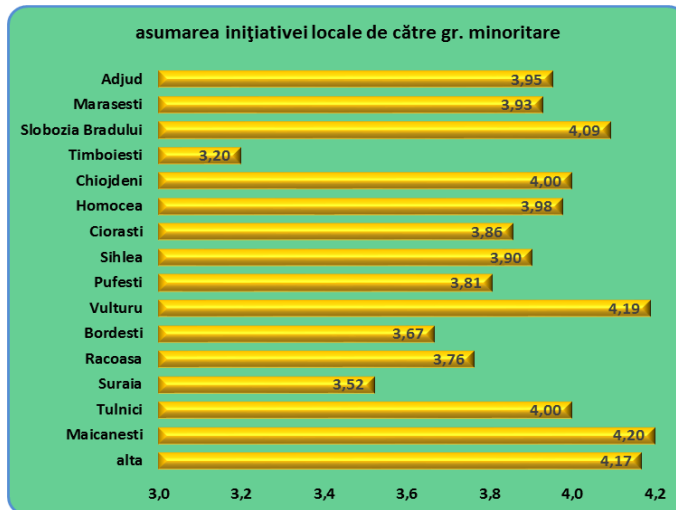
Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{15, 819} = 4,097$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare în cadrul unității școlare ca soluție de promovarea a incluziunii sociale a grupurilor minoritare este evaluată diferit ca necesitate și eficiență în cele 15 U.A.T.; această potențială soluție este evaluată mai bine în Slobozia Bradului, Vultur, Măicănești și Homocea, evaluarea cea mai reticentă fiind realizată de cadrele didactice din comunele Tâmboești, Suraia, Răcoasa și Bordești.

Din punct de vedere practic, diferențele constatate în evaluarea necesității acestei măsuri de către cadrele didactice argumentează faptul că înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare în unitățile școlare de pe raza județului Vrancea trebuie însoțită în anumite comunități (mai ales în Tâmboești, Suraia, Răcoasa și Bordești) de măsuri de promovare a necesității și eficienței acestor activități, facilitând schimbarea atitudinii cadrelor didactice și implicarea lor în activitatea unui astfel de departament anti-discriminare (în condițiile în care eficiența unui astfel de serviciu este total dependentă de implicarea cadrelor didactice în funcționarea lui).

3.6.2.5. Încurajarea reprezentanților grupurilor dezavantajate pentru asumarea inițiativei locale pentru combaterea manifestărilor discriminatorii la adresa lor

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința asumării inițiativei locale a grupurilor minoritare ca soluție de combaterea a discriminării în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

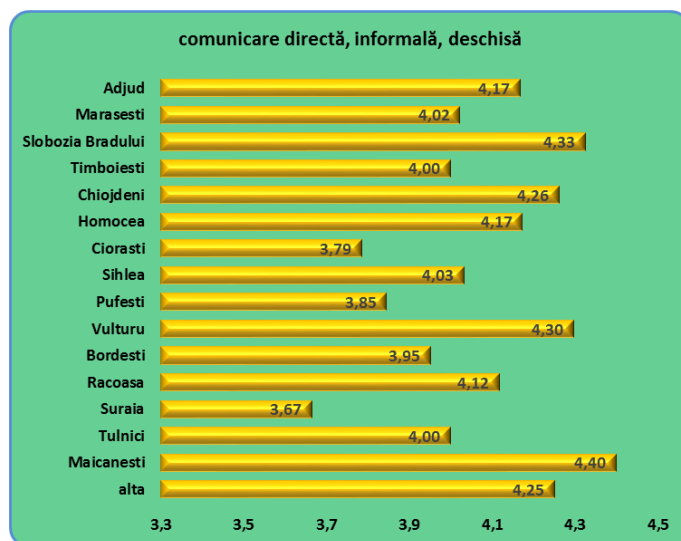
Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{15, 819} = 3,475$, corespunzător unui $p < 0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Încurajarea reprezentanților grupurilor dezavantajate pentru asumarea inițiativei locale ca soluție de promovarea a incluziunii sociale a grupurilor minoritare este evaluată diferit ca necesitate și eficiență în cele 15 U.A.T.; această potențială soluție este evaluată mai bine în Măicănești, Vulturu și Slobozia Bradului, evaluarea cea mai reticentă fiind realizată de cadrele didactice din comunele Tâmboești și Suraia.

Din punct de vedere practic, diferențele constatate în evaluarea necesității acestei măsuri de către cadrele didactice argumentează faptul că încurajarea reprezentanților grupurilor dezavantajate pentru asumarea inițiativei locale în unitățile școlare de pe raza județului Vrancea trebuie însoțită în anumite comunități (mai ales în Tâmboești și Suraia) de măsuri de promovare a necesității și eficienței acestor activități, facilitând schimbarea atitudinii cadrelor didactice și implicarea lor în încurajarea romilor pentru asumarea inițiativei locale.

3.6.2.6. Crearea unor contexte de comunicare directă, informală, deschisă între reprezentanții grupurilor minoritare și cei ai instituției școlare

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința creării unor contexte de comunicare directă, informală, deschisă ca soluție de combaterea a discriminării în unitatea școlară, separat pentru fiecare U.A.T.:

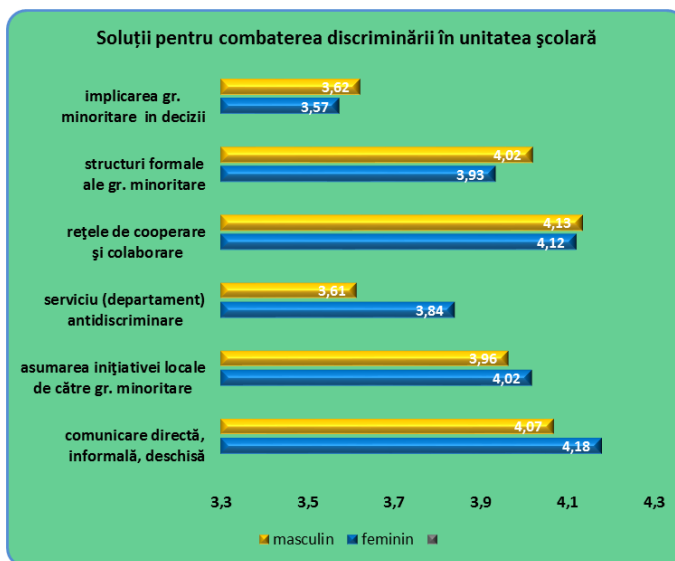
Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{15, 819} = 2,603$, corespunzător unui $p=0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Crearea unor contexte de comunicare directă, informală, deschisă între reprezentanții grupurilor minoritare și cei ai instituției școlare ca soluție de promovarea a incluziunii sociale a grupurilor minoritare este evaluată diferit ca necesitate și eficiență în cele 15 U.A.T.; această potențială soluție este evaluată mai bine în Măicănești, Slobozia Bradului, Vulturu și Chiojdeni, evaluarea cea mai reticentă fiind realizată de cadrele didactice din comunele Suraia, Ciorăști și Pufești.

Din punct de vedere practic, diferențele constatate în evaluarea necesității acestei măsuri de către cadrele didactice argumentează faptul că implementarea unor activități care să faciliteze comunicarea directă între școală și reprezentanții grupurilor minoritare în unitățile școlare de pe raza județului Vrancea trebuie însoțită în anumite comunități (mai ales în Suraia, Ciorăști și Pufești) de măsuri de promovare a necesității și eficienței acestor activități, facilitând schimbarea atitudinii cadrelor didactice și implicarea lor în astfel de activități de comunicare informală și deschisă.

3.6.3. Influența genului

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice de gen masculin și feminin în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară:

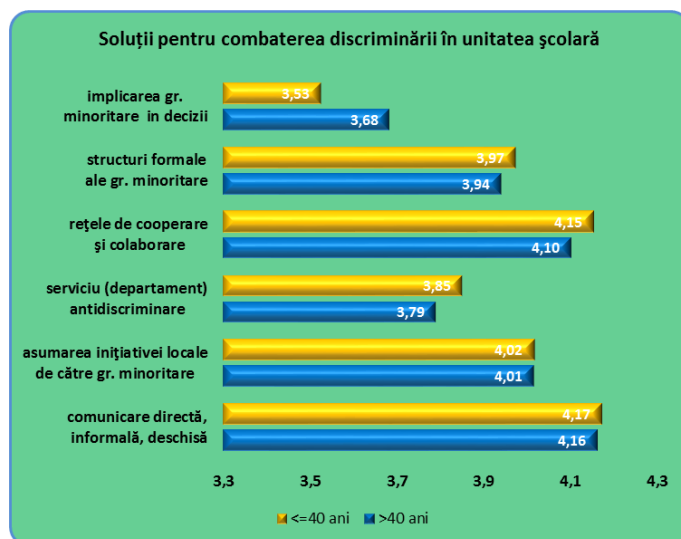
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(733)=0,461$; corespunzător unui $p=0,645$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(733)=1,015$; corespunzător unui $p=0,310$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare și colaborare: $t(733)=0,171$; corespunzător unui $p=0,864$; ne semnificativ statistic;
- serviciu (departament) anti-discriminare: $t(733)=-2,221$; corespunzător unui $p=0,027$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(733)=-0,631$; corespunzător unui $p=0,528$; ne semnificativ statistic;
- comunicarea directă, informală, deschisă: $t(733)=-1,501$; corespunzător unui $p=0,134$; ne semnificativ statistic.

Singura influență semnificativă de gen este cea referitoare la evaluarea înființării unui serviciu (departament) anti-discriminare la nivelul unității școlare ca fiind mai necesară de către femei comparativ cu bărbații. Totuși, pe ansamblu, soluțiile anti-discriminare propuse sunt evaluate similar de cadrele didactice de gen masculin și cele de gen feminin.

3.6.4. Influența vârstei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, raportat la cele două intervale de vârstă definite:

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- ❑ implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(772)=-2,168$; corespunzător unui $p=0,030$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;
- ❑ structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(772)=0,590$; corespunzător unui $p=0,556$; ne semnificativ statistic;
- ❑ rețele de cooperare și colaborare: $t(772)=1,044$; corespunzător unui $p=0,297$; ne semnificativ statistic;
- ❑ serviciu (departament) anti-discriminare: $t(772)=0,883$; corespunzător unui $p=0,377$; ne semnificativ statistic;
- ❑ asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(772)=0,028$; corespunzător unui $p=0,978$; ne semnificativ statistic;
- ❑ comunicarea directă, informală, deschisă: $t(772)=0,189$; corespunzător unui $p=0,850$; ne semnificativ statistic.

Singura influență semnificativă de vârstă este cea referitoare la evaluarea implicării grupurilor minoritare în luarea deciziilor la nivelul unității școlare ca fiind mai puțin necesară de către cadrele didactice mai tinere. Totuși, pe ansamblu, soluțiile anti-discriminare propuse sunt evaluate similar de cadrele didactice chestionate, independent de intervalul de vârstă.

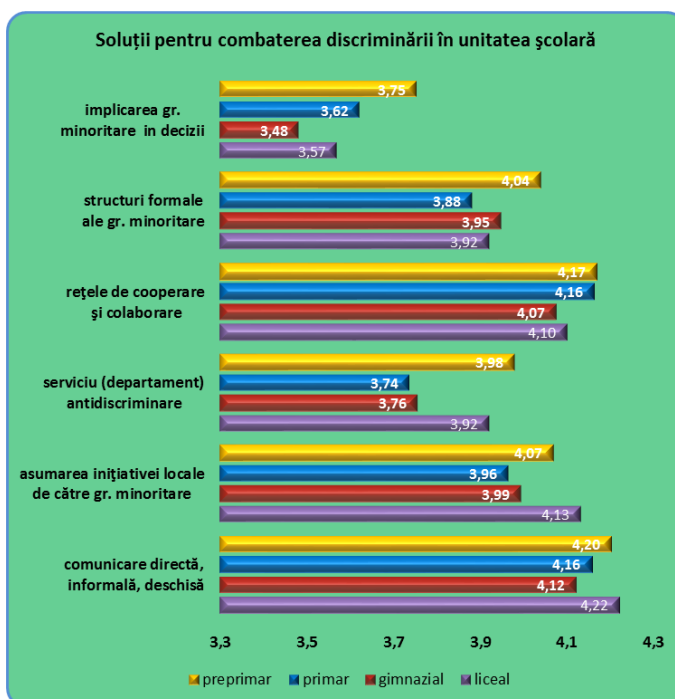
3.6.5. Diferențe inter-instituționale raportat la nivelul educațional

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, raportat la cele patru niveluri educaționale.

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute fiind următoarele:

- ❑ implicarea grupurilor minoritare în decizii: $F_{3,776}=2,739$, corespunzător unui $p=0,042$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;

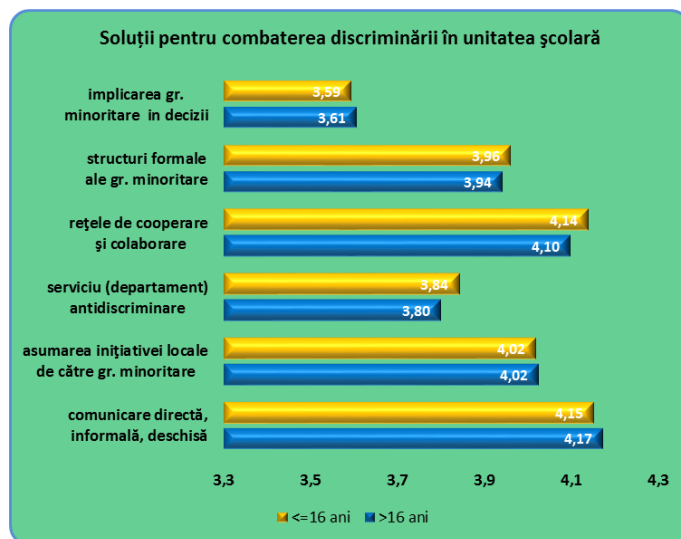
- structuri formale ale grupurilor minoritare: $F_{3, 776}=1,320$, corespunzător unui $p=0,266$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare și colaborare: $F_{3, 776}=0,903$, corespunzător unui $p=0,439$; ne semnificativ statistic;
- serviciu (departament) anti-discriminare: $F_{3, 776}=2,941$, corespunzător unui $p=0,032$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $F_{3, 776}=1,292$, corespunzător unui $p=0,276$; ne semnificativ statistic;
- comunicarea directă, informală, deschisă: $F_{3, 776}=0,740$, corespunzător unui $p=0,529$; ne semnificativ statistic.

Deși pe ansamblu evaluările realizate de cadrele didactice sunt relativ independente de nivelul de predare, analiza statistică necesității evaluate a celor șase soluții anti-discriminare propuse relevă faptul că profesorii din învățământul preprimar consideră implicarea grupurilor minoritare în decizii și înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare la nivelul unității școlare ca fiind mai necesare comparativ cu profesorii de la celelalte niveluri educaționale. În general există o tendință de evaluare a tuturor soluțiilor ca fiind mai necesare în unitățile școlare de nivel preprimar și liceal (chiar dacă în majoritatea cazurilor este ne semnificativă statistic), această tendință de evaluare fiind coerentă cu evaluarea discriminării la adresa romilor ca fiind mai accentuată în unitățile școlare de nivel preprimar și liceal.

3.6.6. Influența experienței didactice

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, raportat la cele două intervale definite pentru experiența profesională:

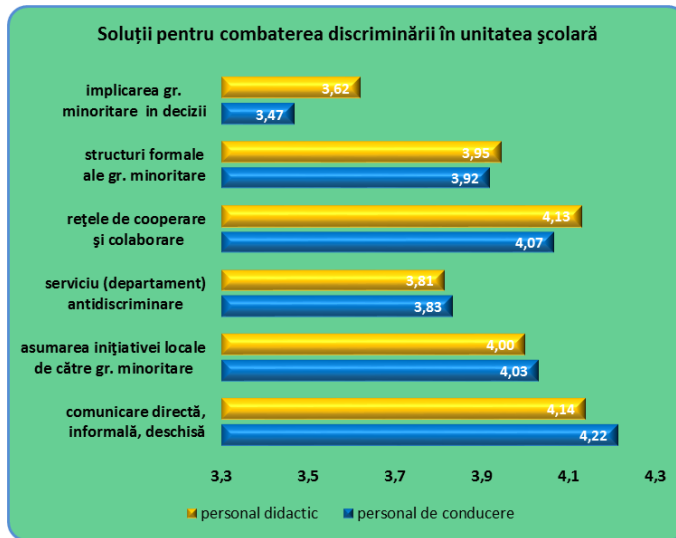
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- ❑ implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(770)=-0,193$; corespunzător unui $p=0,847$; ne semnificativ statistic;
- ❑ structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(770)=0,318$; corespunzător unui $p=0,750$; ne semnificativ statistic;
- ❑ rețele de cooperare și colaborare: $t(770)=0,786$; corespunzător unui $p=0,432$; ne semnificativ statistic;
- ❑ serviciu (departament) anti-discriminare: $t(770)=0,631$; corespunzător unui $p=0,528$; ne semnificativ statistic;
- ❑ asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(770)=-0,088$; corespunzător unui $p=0,930$; ne semnificativ statistic;
- ❑ comunicarea directă, informală, deschisă: $t(770)=-0,413$; corespunzător unui $p=0,680$; ne semnificativ statistic.

Evaluarea necesității celor șase potențiale soluții anti-discriminare de către cadrele didactice este total independentă de experiența la catedră a acestora.

3.6.7. Influența statutului

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în unitatea școlară, raportat la statutul profesional:

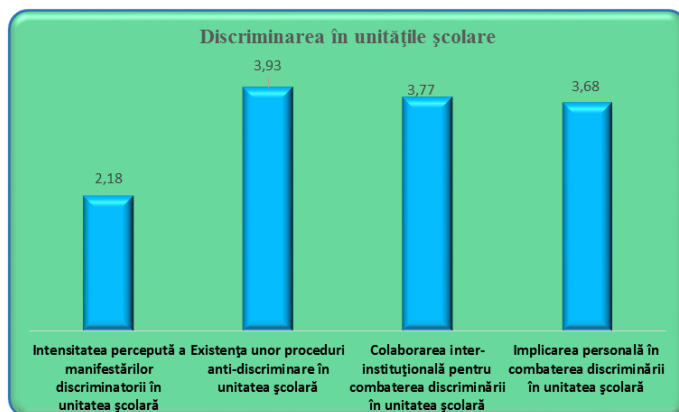
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(818)=1,697$; corespunzător unui $p=0,090$; nesemnificativ statistic;
- structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(818)=0,354$; corespunzător unui $p=0,723$; nesemnificativ statistic;
- rețele de cooperare și colaborare: $t(818)=0,993$; corespunzător unui $p=0,321$; nesemnificativ statistic;
- serviciu (departament) anti-discriminare: $t(818)=-0,223$; corespunzător unui $p=0,824$; nesemnificativ statistic;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(818)=-0,427$; corespunzător unui $p=0,669$; nesemnificativ statistic;
- comunicarea directă, informală, deschisă: $t(818)=-1,215$; corespunzător unui $p=0,225$; nesemnificativ statistic;

Evaluarea necesității celor șase potențiale soluții anti-discriminare de către cadrele didactice este total independentă de statutul acestora, evaluările realizate de personalul didactic fiind similare cu evaluările realizate de personalul de conducere.

3.7. Considerații generale

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice asupra celor patru caracteristici ale discriminării în unitățile școlare supuse analizei noastre:

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane pereche (paired samples t test)*, rezultatele fiind:

- ❑ intensitatea percepută vs. existența proceduri : $t(819)=-42,603$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- ❑ intensitatea percepută vs. colaborare inter-instituțională : $t(819)=-40,168$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- ❑ intensitatea percepută vs. implicarea personală : $t(819)=-43,271$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- ❑ existența unor proceduri vs. colaborarea inter-instituțională: $t(819)=7,142$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- ❑ existența unor proceduri vs. implicarea personală: $t(819)=11,634$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- ❑ colaborarea inter-instituțională vs. implicarea personală: $t(819)=4,375$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;

Analizele statistice argumentează diferențele semnificative între toate cele patru variabile dependente luate două câte două. Implicarea instituțională în combaterea discriminării este evaluată cel mai bine (atât în ceea ce privește procedurile, cât și în ceea ce privește colaborarea inter-instituțională), implicarea personală fiind evaluată la un nivel semnificativ mai redus. Surprinde totuși evaluarea semnificativ mai scăzută a intensității manifestărilor discriminatorii la nivelul unității școlare comparativ cu evaluarea implicării instituționale sau personale în combaterea discriminării.

Analiza corelațională a celor patru variabile independente (realizată cu ajutorul coeficientului de corelație Pearson) argumentează o dată în plus existența acestei tendințe specifice:

		Intensitatea percepută	Existența unor proceduri	Colaborarea inter-instituțională	Implicarea personală
Intensitatea percepută	Coeficient corelație Pearson	1	-,325	-,171	-,167
	p		,000	,000	,000
Existența unor proceduri	Coeficient corelație Pearson	-,325	1	,695	,632
	p	,000		,000	,000
Colaborarea inter-instituțională	Coeficient corelație Pearson	-,171	,695	1	,651
	p	,000	,000		,000
Implicarea personală	Coeficient corelație Pearson	-,167	,632	,651	1
	p	,000	,000	,000	

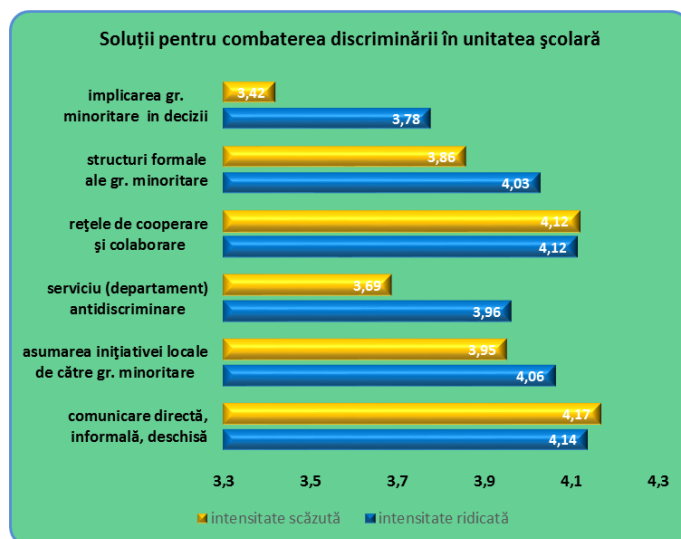
Toate corelațiile statistice sunt semnificative pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99% ($p < 0,001$), însă:

☐ intensitatea percepută a discriminării corelează negativ și semnificativ cu implicarea instituțională (proceduri și colaborare inter-instituțională) și implicarea personală în combaterea discriminării. Profesorii evaluează implicarea instituțională și personală în combaterea discriminării ca fiind cu atât mai mare cu cât intensitatea percepută a discriminării este mai mică. Această modalitate de evaluare poate reflecta eficiența percepută a implicării instituționale și personale în combaterea discriminării (aceasta fiind cu atât mai scăzută cu cât implicarea este mai mare).

☐ Existența unor proceduri anti-discriminare, colaborarea inter-instituțională și implicarea personală în combaterea discriminării corelează pozitiv și semnificativ, aspect care denotă coerența eforturilor instituționale și a celor personale în combaterea manifestărilor discriminatorii la adresa populației rome în aria de implementare a proiectului.

O altă perspectivă de analiză a rezultatelor este cea de raportare comparativă a necesității percepute a soluțiilor anti-discriminare în funcție de intensitatea percepută a discriminării la nivelul unității școlare.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate de cadrele didactice asupra celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării, raportat la nivelul scăzut, respectiv ridicat al intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară (cele două niveluri au fost diferențiate prin raportarea mediane distribuției scorurilor – 2,17; nivel scăzut este considerat a fi reflectat de o evaluare mai mică sau egală cu 2,17, nivel ridicat corespunde unei evaluări mai mare de 2,17):

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea grupurilor minoritare în decizii: $t(818)=-5,104$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- structuri formale ale grupurilor minoritare: $t(818)=-3,012$; corespunzător unui $p=0,003$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- rețele de cooperare și colaborare: $t(818)=0,087$; corespunzător unui $p=0,931$; ne semnificativ statistic;
- serviciu (departament) anti-discriminare: $t(818)=-4,165$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare: $t(818)=-1,926$; corespunzător unui $p=0,054$; ne semnificativ statistic;
- comunicarea directă, informală, deschisă: $t(818)=0,595$; corespunzător unui $p=0,552$; ne semnificativ statistic;

Analizele statistice confirmă evaluarea diferențiată pentru trei din cele șase soluții anti-discriminare propuse: implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor, înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare și înființarea unor servicii (departamente) anti-discriminare în unitățile școlare sunt considerate ca fiind semnificativ mai necesare de către cadrele didactice care percep un nivel mai accentuat al discriminării la nivelul unității școlare în care activează.

3.8. Concluzii

3.8.1. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa grupurilor minoritare la nivelul unităților școlare este percepută ca fiind redusă, mai puțin de 5% dintre cadrele didactice percepând un nivel ridicat al discriminării (evaluarea discriminării ca fiind foarte ridicată fiind complet absentă). Această modalitate specifică de evaluare pune sub semnul întrebării disponibilitatea cadrelor didactice (inclusiv din zonele în care populația romă este semnificativă) de a iniția activități specifice cu caracter anti-discriminatoriu și de promovare a incluziunii sociale și educaționale, aceste activități fiind disonante cu evaluarea discriminării ca fiind redusă.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa grupurilor minoritare este percepută ca fiind semnificativ mai redusă în comunitățile în care ponderea acestor grupuri minoritare este mai mare; probabil, această diferență poate fi explicată prin vizibilitatea mai mare pentru cadrele didactice a manifestărilor discriminatorii în comunitățile în care numărul membrilor populației rome este mai scăzut (datorită impactului emoțional mai puternic)

Percepția intensității manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară diferă semnificativ de la o comunitate la alta, de la o școală la alta în aria de implementare a proiectului ASPIR – comunitățile din Vrancea cu pondere semnificativă a populației rome. Comparativ, discriminarea la adresa grupurilor minoritare este cea mai vizibilă pentru cadrele didactice din Adjud, Vulturii și Pufești și cea mai puțin vizibilă pentru cadrele didactice din Sihlea, Bordești și Tâmboești (fără a exista neapărat o corelație între discriminarea percepută și discriminarea existentă, reală în școlile din respectivele unități administrativ-teritoriale).

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii la adresa populației rome este mai mare în unitățile școlare de nivel preprimar și liceal, comparativ cu unitățile școlare de nivel primar și gimnazial; aceste diferențe par a fi datorate pe de o parte sensibilității mai mari a educatoarelor în privința sesizării și evaluării manifestărilor discriminatorii, ceea ce face ca discriminarea să fie mai vizibilă la nivel preprimar, iar pe de altă parte „diversificării” formelor de discriminare la vârsta adolescenței, ceea ce face ca discriminarea să fie mai vizibilă la nivel liceal. Aceste diferențe de percepție reflectă abilități diferite ale cadrelor didactice de a identifica și evalua intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa populației școlare de etnie romă și nu diferențe obiective cu privire la intensitatea reală a discriminării în cadrul instituțiilor educaționale de niveluri diferite.

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii la adresa populației rome este mai mare la personalul didactic comparativ cu personalul de conducere, probabil datorită interacțiunii directe cu elevii și părinții din comunitatea romă, interacțiune mai frecventă și superioară calitativ în cazul personalului didactic. Percepția intensității manifestărilor discriminatorii la adresa populației rome este mai redusă tocmai în cazul cadrelor didactice direct implicate în combaterea acestor manifestări, aspect care ar

putea influența negativ activitățile de promovare a incluziunii sociale la nivelul școlii.

Evaluarea intensității manifestărilor discriminatorii în unitatea școlară de către cadrele didactice este independentă de gen (în pofida unei tendințe a femeilor de a fi mai receptive la prezența discriminării), de vârstă și de experiența didactică.

Intensitatea percepută a discriminării corelează negativ și semnificativ cu implicarea instituțională (proceduri și colaborare inter-instituțională) și implicarea personală în combaterea discriminării. Profesorii evaluează implicarea instituțională și personală în combaterea discriminării ca fiind cu atât mai mare cu cât intensitatea percepută a discriminării este mai mică. Această modalitate de evaluare poate reflecta eficiența percepută a implicării instituționale și personale în combaterea discriminării (aceasta fiind cu atât mai scăzută cu cât implicarea este mai mare).

3.8.2. Implicarea instituțională în combaterea discriminării în unitățile școlare

Implicarea instituțională în combaterea discriminării în unitățile școlare a fost evaluată prin două dimensiuni: existența unor proceduri anti-discriminare și colaborarea inter-instituțională în combaterea discriminării, dimensiuni care corelează pozitiv și semnificativ, aspect care denotă coerența strategiei instituționale de combaterea a discriminării.

3.8.2.1. Existența unor proceduri anti-discriminare în unitatea școlară

Existența procedurilor anti-discriminare la nivelul unității școlare este percepută într-o manieră pozitivă de cadrele didactice, evaluarea medie fiind foarte apropiată de valorarea 4 – proceduri clare. Numărul cadrelor didactice care percep procedurile anti-discriminare din școală ca fiind absente sau total absente este foarte redus (sub 10% din totalul respondenților).

Percepția procedurilor anti-discriminare la nivelul unităților școlare variază semnificativ de la o comunitate la alta în aria de implementare a proiectului ASPIR; din punctul de vedere al cadrelor didactice, procedurile cele mai clare și eficiente sunt în Sihlea, Bordești, Homocea, Slobozia Bradului (întâmplător sau nu, acestea sunt comunitățile locale din județ în care au fost implementate majoritatea proiectelor destinate creșterii incluziunii sociale și combaterii discriminării populației române); comparativ, evaluările cele mai moderate sunt în comunele Vultur, Tulnici și Chiojdeni (fără a exista neapărat o corelație între percepția procedurilor de către cadrele didactice și existența sau claritatea obiectivă a acestor proceduri în școlile din respectivele unități administrativ-teritoriale – singura variabilă măsurată fiind percepția subiectivă a procedurilor anti-discriminare).

Percepția procedurilor anti-discriminare la nivelul unităților școlare este similară în U.A.T. în care populația română este semnificativă și în celelalte U.A.T. din județ, este independentă de gen, de vârstă, de experiența didactică, de statut și de nivelul de predare.

3.8.2.2. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în școală

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în școală este percepută într-o manieră pozitivă de cadrele didactice, evaluarea medie fiind foarte apropiată de valorarea 4 – colaborare bună. Numărul cadrelor didactice care percep colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării din unitatea școlară ca fiind inexistentă sau ineficientă este foarte redus (aproximativ 10% din totalul respondenților), marea majoritate a cadrelor didactice evaluând colaborarea inter-instituțională ca fiind bună sau foarte bună (de remarcat fiind numărul relativ mare al cadrelor didactice care evaluează colaborarea inter-instituțională la nivelul maxim posibil (scor 5), aproape 15% dintre cadrele didactice respondente realizând această evaluare „perfectă”).

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată similar de cadrele didactice din U.A.T. în care ponderea populației rome este semnificativă și de cadrele didactice din alte U.A.T. din județul Vrancea.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată diferit de cadrele didactice din comunități diferite din aria de implementare a proiectului ASPIR. În opinia cadrelor didactice, cea mai bună colaborare este în U.A.T. Homocea, Slobozia Bradului, Sihlea (U.A.T. în care își procedurile anti-discriminare erau percepute într-o manieră pozitivă, aspect corelat cu proiectele implementate în aceste localități pentru combaterea discriminării), în timp ce colaborarea cea mai puțin eficientă (dintre U.A.T. analizate) este în comunele Tulnici, Vulturii și Suraia (aceste diferențe în evaluare nu sunt neapărat corelate cu diferențe obiective în privința colaborării inter-instituționale reale, obiective, singura dimensiune evaluată în cercetarea de față fiind percepția subiectivă).

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată de cadrele didactice într-o manieră independentă de gen, vârstă, experiență didactică, statut și nivelul de predare.

3.8.3. Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară

Implicarea personală în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată într-o manieră moderat pozitivă, evaluarea medie fiind 3,68, nivel corespunzător unei evaluări medii spre pozitive a implicării personale în combaterea discriminării. Numărul cadrelor didactice care percep implicarea personală în combaterea discriminării din unitatea școlară ca fiind foarte redusă sau redusă este foarte mic (aproximativ 10% din totalul respondenților), foarte multe cadre didactice percepând propria implicare în reducerea discriminării ca fiind intensă sau chiar foarte intensă.

Implicarea personală în combaterea discriminării corelează pozitiv și semnificativ cu implicarea instituțională (atât cu dimensiunea existența unor proceduri anti-discriminare, cât și cu dimensiunea colaborarea inter-instituțională), aspect care denotă coerența eforturilor personale cu cele instituționale în combaterea manifestărilor discriminatorii la adresa populației rome în aria de implementare a proiectului.

Activitatea cadrelor didactice este caracterizată de implicare, dar nu și de inițiativă personală în organizarea și implementarea unor acțiuni specifice de combatere a discriminării și promovare a integrării sociale și educaționale a grupurilor minoritare; profesorii se implică mai ales în inițiative anti-discriminare propuse de alte persoane sau instituții (conducerea școlii, I.S.J. sau M.E.C.T.S., soluții implementate prin proiecte cu finanțare europeană, soluții propuse de alte cadre didactice) și mai puțin în implementarea unor soluții originale, inovative, care să reflecte specificul grupului cu care lucrează cadrul didactic și adaptat cerințelor acestui grup.

Implicarea personală a cadrelor didactice în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată diferit de profesorii din comunități diferite din aria de implementare a proiectului ASPIR. Auto-evaluarea realizată de cadrele didactice argumentează o implicare mai bună decât media în U.A.T. Răcoasa, Homocea, Ciorăști și Slobozia Bradului, în timp ce implicarea cea mai scăzută este în cazul cadrelor didactice din Suraia, Vulturii și Tulnici (ceea ce nu reflectă neapărat o implicare obiectiv diferențiată, ci doar auto-evaluări subiective diferențiate).

Implicarea personală în combaterea discriminării la nivelul unităților școlare este auto-evaluată ca fiind mai intensă în cazul cadrelor didactice de gen feminin comparativ cu cadrele didactice de gen masculin, aspect care pare să reflecte o sensibilitate mai mare a femeilor pentru aspectele legate de discriminarea elevilor, determinând o implicare personală mai mare în reducerea frecvenței și intensității acestor manifestări.

Implicarea personală a cadrelor didactice în combaterea discriminării în unitatea școlară este evaluată similar de cadrele didactice din U.A.T. în care ponderea populației rome este semnificativă și de cadrele didactice din alte U.A.T. din județul Vrancea, este independentă de vârstă, de statut și de nivelul de predare.

În pofida acestei evaluări pozitive, cadrele didactice au dificultăți în a menționa exemple concrete de inițiative personale privind activități anti-discriminatorii inițiate de ele; numărul foarte mic al răspunsurilor furnizate la întrebarea deschisă referitoare la acest aspect precum și calitatea acestor răspunsuri (majoritatea fiind afirmații cu caracter general, de tipul „proiecte”, „programe”, „activități anti-discriminare”) făcând irelevantă o analiză a acestor răspunsuri pentru populația investigată. Această tendință de răspuns (mențiuni foarte puține numerice și irelevante sau nespecifice) este prezentă și în cazul întrebării referitoare la inițiative ale unității școlare pentru combaterea manifestărilor discriminatorii și promovarea incluziunii sociale și școlare a reprezentanților comunității rome.

Reticența cadrelor didactice cu privire la menționarea inițiativelor personale în combaterea discriminării la nivelul unității școlare poate fi explicată prin nesiguranța respondenților cu privire la calitatea inițiativelor lor (preferând astfel să nu menționeze aceste inițiative) sau prin numărul obiectiv redus al inițiativelor personale ale cadrelor didactice. În condițiile în care profesorii se consideră implicați în combaterea discriminării la nivelul unității școlare, numărul redus al inițiativelor personale reflectă faptul că profesorii se implică mai ales în inițiative anti-discriminare propuse de alte

persoane sau instituții (conducerea școlii, I.S.J. sau M.E.C.T.S., soluții implementate prin proiecte cu finanțare europeană, soluții propuse de alte cadre didactice) și mai puțin în implementarea unor soluții originale, inovative, care să reflecte specificul grupului cu care lucrează cadrul didactic și adaptat cerințelor acestui grup.

Sintetizând informațiile cu privire la auto-evaluările realizate de cadrele didactice putem afirma că activitatea acestora este caracterizată de implicare, dar nu și de inițiativă personală în organizarea și implementarea unor acțiuni specifice de combatere a discriminării și promovare a integrării sociale și educaționale a grupurilor minoritare.

3.8.4. Soluții de combaterea a discriminării în unitatea școlară

În opinia cadrelor didactice, pentru combaterea discriminării și promovarea incluziunii sociale în unitățile școlare, cele mai necesare măsuri ar fi crearea unor rețele de cooperare și colaborare, respectiv dezvoltarea unor contexte de comunicare directă, informală între reprezentanții instituțiilor publice și reprezentanții grupurilor dezavantajate, discriminate.

Analiza corelațională elevă o tendință similară de evaluare a tuturor celor șase soluții anti-discriminare propuse; cadrele didactice care evaluează pozitiv impactul potențial al uneia dintre aceste soluții au tendința de a evalua pozitiv toate variantele propuse, fără a discrimina între efectele potențiale ale fiecăreia.

Implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor, înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare și înființarea unor servicii (departamente) anti-discriminare în unitățile școlare sunt considerate ca fiind semnificativ mai necesare de către cadrele didactice care percep un nivel mai accentuat al discriminării la nivelul unității școlare în care activează.

Raportat la unitatea administrativ teritorială în care este localizată școala, evaluarea soluțiilor anti-discriminare este diferită:

❑ implicarea grupurilor minoritare în luarea deciziilor la nivelul comunității este evaluată mai bine în Chiojdeni, Homocea și Vulturu, evaluarea cea mai reticentă fiind realizată de cadrele didactice din comunele Sihlea și Răcoasa;

❑ înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare în cadrul unității școlare este evaluată mai bine în Slobozia Bradului, Vulturu, Măicănești și Homocea, evaluarea cea mai reticentă fiind realizată de cadrele didactice din comunele Tâmboești, Suraia, Răcoasa și Bordești;

❑ încurajarea reprezentanților grupurilor dezavantajate pentru asumarea inițiativei locale este evaluată diferit ca necesitate și eficiență în cele 15 U.A.T.; această potențială soluție este evaluată mai bine în Măicănești, Vulturu și Slobozia Bradului, evaluarea cea mai reticentă fiind realizată de cadrele didactice din comunele Tâmboești și Suraia;

❑ crearea unor contexte de comunicare directă, informală, deschisă între reprezentanții grupurilor minoritare și cei ai instituției școlare este evaluată mai bine în Măicănești, Slobozia Bradului, Vulturu și Chiojdeni, evaluarea cea mai reticentă fiind realizată de cadrele didactice din comunele Suraia, Ciorăști și Pufești;

□ *înființarea unor structuri formale ale grupurilor minoritare și înființarea unor rețele de cooperare și colaborare ca soluții de combatere a discriminării sunt evaluate similar din perspectiva necesității și eficienței în toate cele 15 U.A.T. din județul Vrancea în care ponderea populației rome este semnificativă.*

Există o tendință de evaluare a tuturor soluțiilor anti-discriminare ca fiind mai necesare în unitățile școlare de nivel preprimar și liceal (chiar dacă în majoritatea cazurilor este nesemnificativă statistic), această tendință de evaluare fiind coerentă cu evaluarea discriminării la adresa romilor ca fiind mai accentuată în unitățile școlare de nivel preprimar și liceal. Profesorii din învățământul preprimar consideră implicarea grupurilor minoritare în decizii și înființarea unui serviciu (departament) anti-discriminare la nivelul unității școlare ca fiind semnificativ mai necesare comparativ cu profesorii de la celelalte niveluri educaționale.

Soluțiile anti-discriminare propuse sunt evaluate independent de gen (singura influență semnificativă de gen fiind cea referitoare la evaluarea înființării unui serviciu (departament) anti-discriminare la nivelul unității școlare ca fiind mai necesară de către femei comparativ cu bărbații), de vârstă (singura influență semnificativă de vârstă fiind cea referitoare la evaluarea implicării grupurilor minoritare în luarea deciziilor la nivelul unității școlare ca fiind mai puțin necesară de către cadrele didactice mai tinere), de experiența didactică și de statut.

Profesorii au tendința de a accepta și evalua pozitiv toate soluțiile de promovare a incluziunii sociale și școlare propuse, fără a discrimina între efectele potențiale ale fiecăreia. Capacitatea cadrelor didactice de a identifica soluții originale, personale, adaptate specificului unității școlare sau comunității este extrem de limitată, profesorii fiind mai dispuși să implementeze soluții identificate sau propuse de alții decât să își asume inițiativa propunerii unor soluții specifice și implementării activităților corespunzătoare.

Cap. IV. Studiu privind implicarea autorităților locale în reducerea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii

Metodologia cercetării

Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii

Existența unor proceduri anti-discriminare

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării

Implicarea personală în combaterea discriminării

Soluții pentru combaterea discriminării

Considerații generale

Concluzii

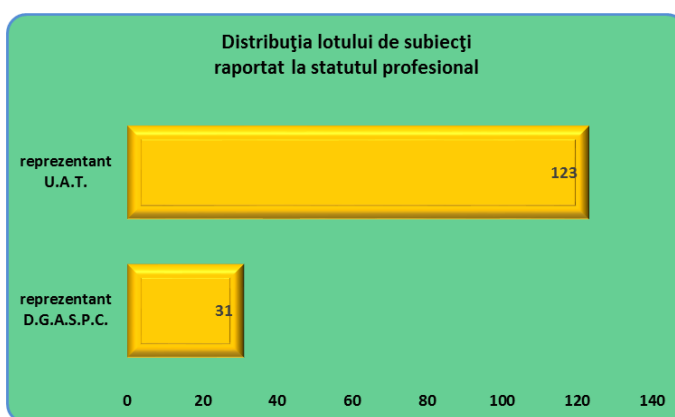
4.1. Metodologia cercetării

4.1.1. Lot de subiecți

Investigarea implicării autorităților locale în reducerea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii a presupus investigarea unui număr de 154 de reprezentanți ai autorităților publice locale.

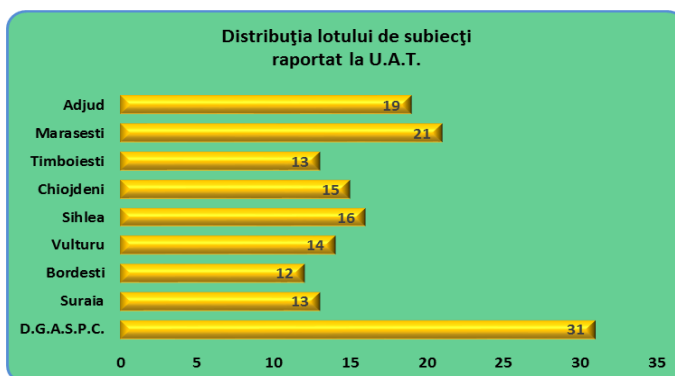
4.1.1.1. Distribuția lotului de subiecți raportat la statut

Lotul de subiecți al cercetării a cuprins atât reprezentanți ai autorităților publice din cele 15 U.A.T. din aria de implementare a proiectului (membri în Consiliul Local, primari, secretari ai primăriilor etc.), cât și reprezentanți ai D.G.A.S.P.C. (în cea mai mare parte asistenți sociali care lucrează direct cu membrii grupurilor dezavantajate):

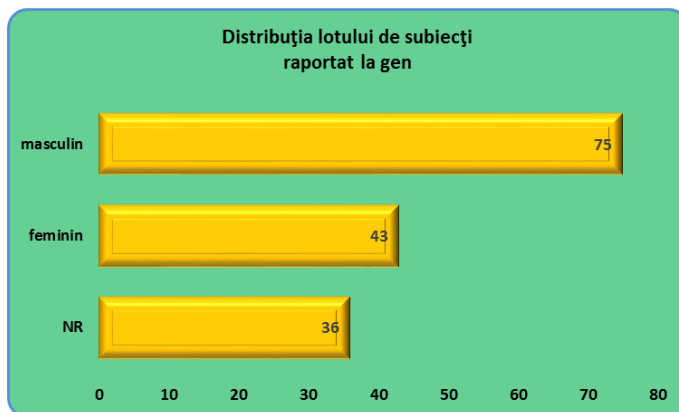
4.1.1.2. Distribuția lotului de subiecți raportat la U.A.T.

Cei 123 de reprezentanți ai autorităților locale din aria de implementare a proiectului ASPIR provin din 8 U.A.T.:

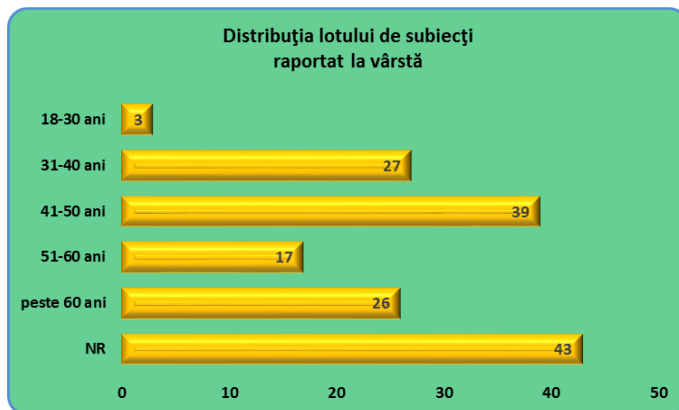

4.1.1.3. Distribuția lotului de subiecți raportat la variabilele socio-demografice

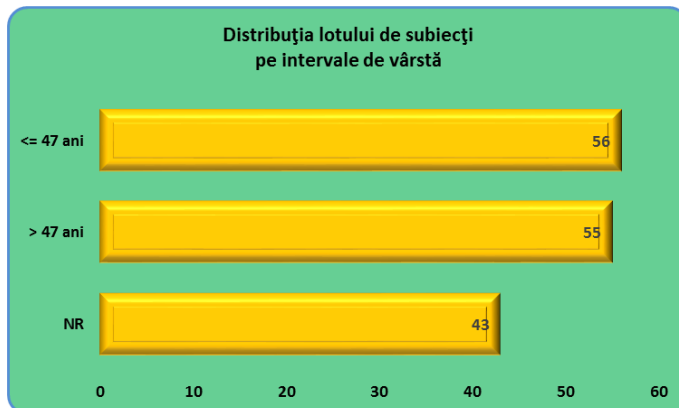
Distribuția subiecților din lotul experimental în funcție de variabila gen reflectă predominanța reprezentanților genului masculin, dar în același timp un număr foarte mare de respondenți care nu și-au declarat genul (aproximativ 23%):

Distribuția lotului de subiecți raportat la variabila vârstă relevă o supra-reprezentare a persoanelor cu vârsta mai mare de 60 de ani (comparativ cu curba normală Gauss), dar și faptul că un număr foarte mare de respondenți nu și-au declarat vârsta (aproximativ 28%):

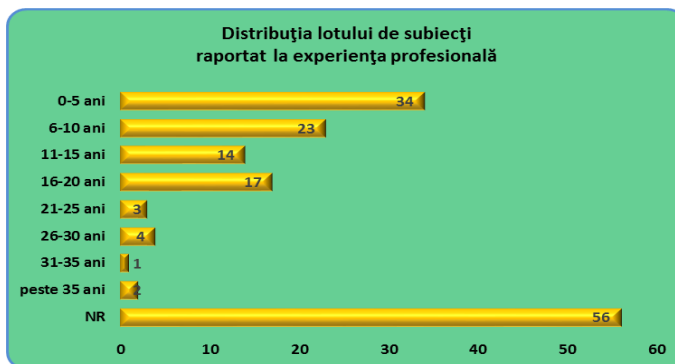

Pentru a putea releva în cadrul analizelor statistice ulterioare influența vârstei asupra variabilelor dependente ale cercetării am optat pentru diferențierea a două intervale de vârstă, utilizând drept cut-off point mediana distribuției (47 de ani):

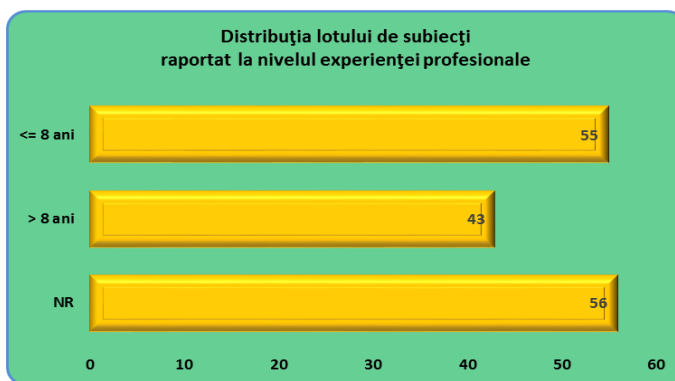

4.1.1.4. Distribuția lotului de subiecți raportat la experiența profesională

Distribuția lotului de subiecți raportat la experiența profesională relevă o puternică asimetrie stânga, reflectând predominanța persoanelor cu experiență redusă, dar în același timp și numărul foarte mare al respondenților care nu au răspuns la această întrebare (aprox. 36%)

Pentru a putea releva în cadrul analizelor statistice ulterioare influența experienței profesionale asupra variabilelor dependente ale cercetării am optat pentru diferențierea a două niveluri de experiență profesională, utilizând drept cut-off point mediana distribuției (8 ani):

4.1.2. Variabile independente

Analiza implicării autorităților locale în combaterea discriminării este realizată în funcție de următoarele dimensiuni:

1. statut: această variabilă diferențiază între:

- reprezentanți ai autorităților publice din 15 U.A.T. (localități cu pondere semnificativă a populației de etnie romă) și
- reprezentanți ai D.G.A.S.P.C. Vrancea.

2. unitatea administrativ teritorială:

☐ Adjud	☐ Tâmboești	☐ Sihlea	☐ Bordești
☐ Mărășești	☐ Chiojdeni	☐ Vulturu	☐ Suraia

3. variabile socio-demografice

- 3.1. gen:** masculin; feminin;
3.2. vârstă (mediana distribuției – 47 de ani):
 mai mică sau egală cu 47 de ani;
 mai mare de 47 de ani.

4. caracteristici profesionale

experiența profesională (mediana distribuției – 16 ani):

- mai mică sau egală cu 16 ani;
 mai mare de 16 ani.

4.1.3. Variabile dependente

Studiul privind implicarea autorităților publice în reducerea expunerii persoanelor defavorizate la contexte discriminatorii are în vedere evaluarea următoarelor dimensiuni:

- prezența și intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în cadrul comunității;
 existența unor proceduri anti-discriminare la nivelul comunității;
 calitatea percepută a colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării;
 implicarea personală în combaterea manifestărilor discriminatorii;
 eficiența potențială percepută a soluțiilor de combatere a discriminării la nivelul comunității.

4.1.4. Chestionar

Chestionarul utilizat pentru măsurarea variabilelor dependente ale cercetării a fost elaborat pe baza informațiilor și datelor relevate de interviurile realizate cu reprezentanții autorităților locale pentru identificarea modalităților cele mai eficiente pentru operaționalizarea celor cinci variabile dependente ale cercetării.

4.1.4.1. Secțiunile chestionarului și variabile vizate

Chestionarul (prezentat integral în Anexa nr. 1.) este structurat pe 3 secțiuni:

Secțiunea 1 cuprinde 20 de întrebări închise și 2 întrebări deschise (cu răspuns liber) și vizează primele patru variabile dependente ale cercetării:

- Intensitatea percepută a discriminării este evaluată prin întrebările 1, 2, 4, 8, 12, 16, întrebările 2, 8 și 12 fiind itemi cotați invers;
 Existența unor proceduri este evaluată prin întrebările 3, 5, 6 și 9;
 Calitatea colaborării inter-instituționale este evaluată prin întrebările 13, 17, 19 și 20;
 Implicarea personală este evaluată prin întrebările 7, 10, 11, 14, 15 și 18, întrebarea 11 fiind item cotați invers și două întrebări cu răspuns deschis;

Secțiunea 2 cuprinde 6 întrebări închise care permit evaluarea eficienței percepute a soluțiilor anti-discriminare propuse și o întrebare cu răspuns deschis care permite propunerea de către respondenți a unor alte soluții de promovare a incluziunii sociale.

Secțiunea 3 cuprinde itemii care vizează variabilele independente ale cercetării: U.A.T., vârsta, gen, experiența profesională.

4.1.4.2. Validitatea de construct a chestionarului

Validitatea de construct a itemilor chestionarului este certificată de modalitatea de elaborare a acestora, operaționalizarea variabilelor dependente fiind realizată pe baza informațiilor culese prin interviuri de la reprezentanții grupului țintă iar redactarea itemilor fiind realizată prin consultarea unui grup expert alcătuit din psihologi, experți ai C.J.R.A.E., formularea fiecărui item fiind realizată prin consultări succesive până când toți membrii grupului expert și-au dat acordul cu privire la faptul că itemul măsoară dimensiunea vizată pentru a fi evaluată.

4.1.4.3. Fidelitatea chestionarului

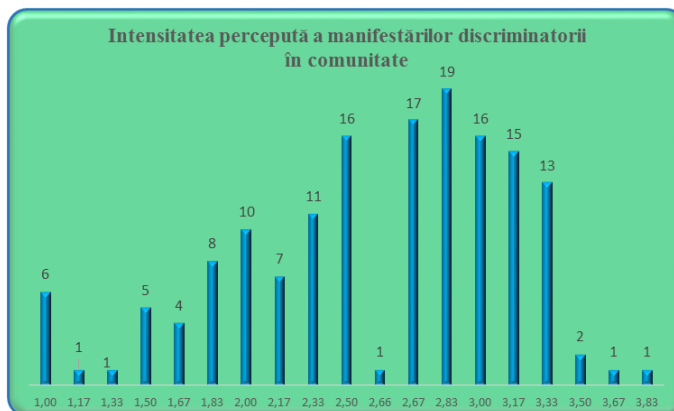
Fidelitatea chestionarului a fost evaluată cu ajutorul coeficientului de consistență internă alpha-Cronbach, fiind obținute următoarele valori:

- ❑ chestionarul pe ansamblu: 0,914;
- ❑ secțiunea 1: 0,685; intensitatea percepută a discriminării: 0,674; existența unor proceduri: 0,718; calitatea colaborării inter-instituționale: 0,744; implicarea personală (cei 6 itemi închiși): 0,692;
- ❑ secțiunea 2: 0,811;

Valorile coeficientului alpha-Cronbach obținute pentru întreg chestionarul, precum și pentru fiecare scală și dimensiune a acestuia sunt suficient de mari pentru a certifica fidelitatea instrumentului în acord cu metodologia elaborării instrumentelor de cercetare în științele socio-umane și posibilitatea utilizării instrumentului în cadrul cercetării de față pentru măsurarea variabilelor dependente ale cercetării.

4.2. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – discriminare inexistentă la 5 – discriminare foarte mare):

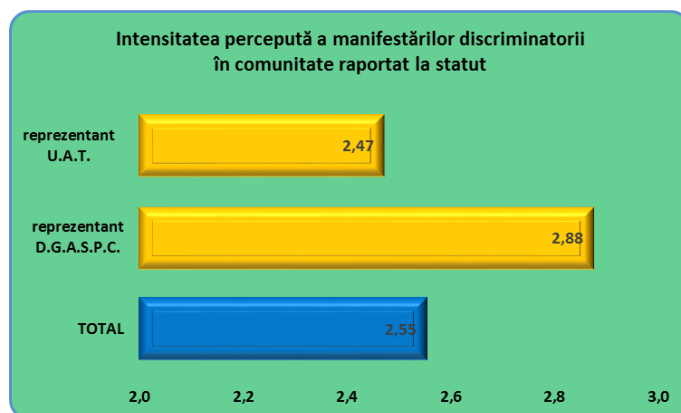

Distribuția scorurilor este marcată de o puternică asimetrie stânga, marea majoritate a evaluărilor fiind mai mici decât valoarea teoretic neutră – valoarea 3. Nu există respondenți care percep un nivel foarte mare al intensității manifestărilor discriminatorii, scorul maxim fiind 3,83, corespunzător unei evaluări medii spre mare.

Media scorurilor este 2,55 (mediana fiind 2,66), corespunzătoare unui nivel perceput ca fiind redus al intensității manifestărilor discriminatorii la nivelul comunității.

4.2.1. Influența de statut: reprezentanții U.A.T. vs. reprezentanții D.G.A.S.P.C.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de reprezentanții U.A.T. și reprezentanții D.G.A.S.P.C. în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate:

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=-3,353$, corespunzător unui $p<0,001$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, în sensul că media scorurilor este semnificativ mai mare în cazul reprezentanților D.G.A.S.P.C.

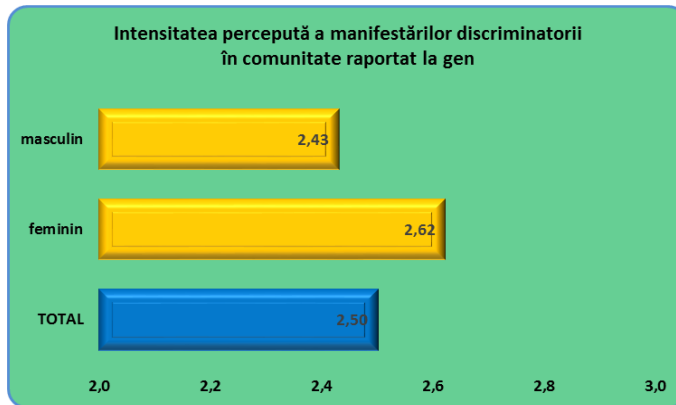
Intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa grupurilor minoritare este percepută ca fiind semnificativ mai intensă de către asistenții sociali comparativ cu reprezentanții U.A.T. O posibilă explicație a acestei evaluări diferențiate face referire la cunoștințele teoretice și deprinderile de lucru ale reprezentanților D.G.A.S.P.C., a căror formare inițială și continuă este focalizată explicit pe identificarea cazurilor de discriminare sau risc de excluziune socială și pe intervenția specifică în astfel de situații, ceea ce le permite identificarea mai facilă a situațiilor în care grupurile minoritare pot fi expuse la situații sau manifestări discriminatorii.

O altă posibilă explicație este legată de faptul că angajații D.G.A.S.P.C. se află într-o relație mai directă cu membrii comunității, în special cu reprezentanții grupurilor dezavantajate, desfășurându-și activitatea în special cu această categorie de membri ai comunității, astfel încât au un mai mare acces la informațiile cu privire la manifestările discriminatorii, dar și o sensibilitate mai ridicată în evaluarea intensității acestor manifestări.

Independent de perspectiva explicativă a rezultatelor, datele culese argumentează necesitatea evaluării intensității manifestărilor discriminatorii în comunitate dintr-o perspectivă multi-criteriu și multi-respondent.

4.2.2. Influențe de gen: masculin vs. feminin

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate de respondenții de gen masculin, respectiv feminin:

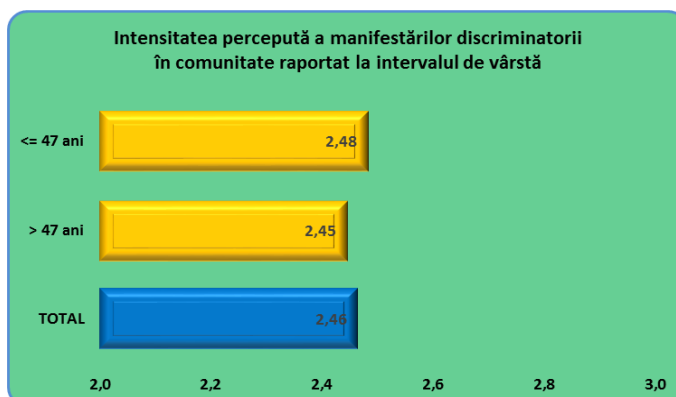

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=-1,621$, corespunzător unui $p=0,108$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele 2 grupe experimentale, evaluările fiind similare.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate este percepută într-o manieră independentă de genul evaluatorului.

4.2.3. Influențe de vârstă: ≤ 47 de ani vs. > 47 ani

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate de respondenții cu vârsta mai mică sau egală cu 47 de ani și cei cu vârsta mai mare de 47 de ani:

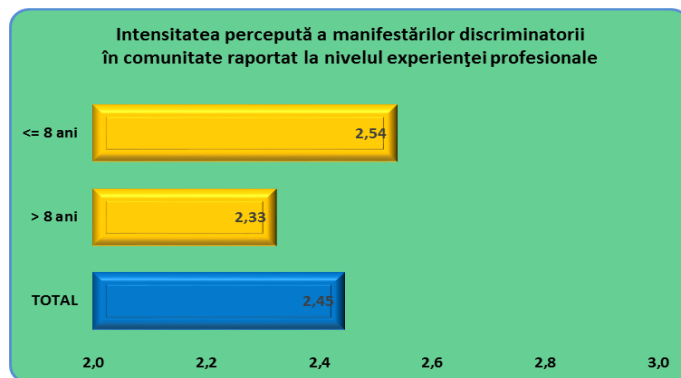

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=0,313$, corespunzător unui $p=0,755$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările fiind similare.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate este percepută într-o manieră independentă de vârsta evaluatorului.

4.2.4. Influențe ale experienței profesionale: ≤ 8 de ani vs. > 8 ani

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate de respondenții cu experiență mai redusă de 8 ani și cei cu experiență mai mare de 8 ani:

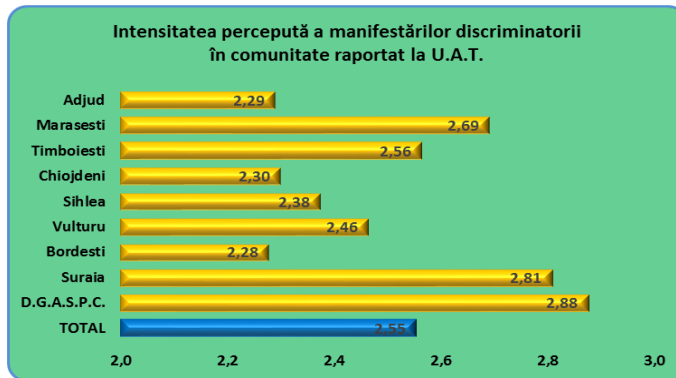

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=1,754$, corespunzător unui $p=0,083$, ne semnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările fiind similare.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate este percepută într-o manieră independentă de experiența profesională a evaluatorului.

4.2.5. Diferențe între U.A.T. supuse analizei

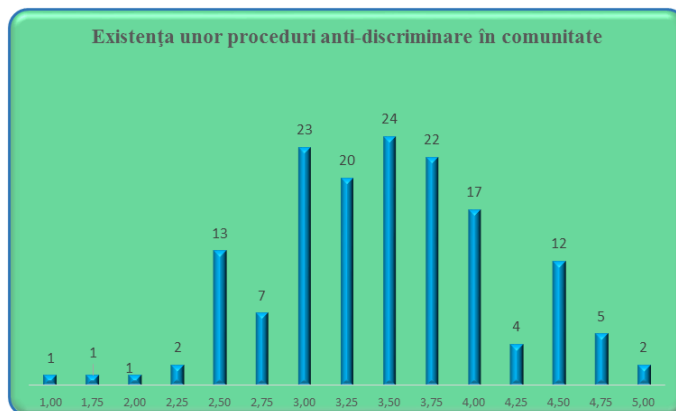
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate de respondenții din cele 8 U.A.T. supuse analizei (și respectiv cei din D.G.A.S.P.C.):

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{8, 153} = 2,991$, corespunzător unui $p = 0,004$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale. Percepția intensității manifestărilor discriminatorii în comunitate diferă semnificativ de la o comunitate la alta. Comparativ, discriminarea la adresa grupurilor minoritare este cea mai vizibilă pentru autoritățile publice din D.G.A.S.P.C., Suraia și Mărășești și cea mai puțin vizibilă pentru cele din Bordești, Adjud și Chiojdeni.

4.3. Existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – proceduri inexistente la 5 – proceduri foarte clare):

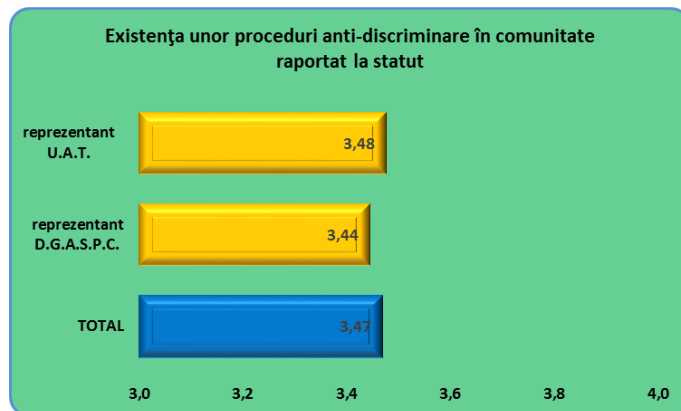

Distribuția scorurilor este marcată de o puternică asimetrie dreapta, marea majoritate a evaluărilor fiind mai mari decât valoarea teoretic neutră – valoarea 3. Numărul respondenților care percep procedurile anti-discriminare din comunitate ca fiind absente sau total absente este foarte redus (aproximativ 16% din totalul respondenților).

Media scorurilor este 3,47 (mediana fiind 3,5), corespunzător unei evaluări medii spre pozitive a procedurilor anti-discriminare la nivelul comunității.

4.3.1. Influența de statut: reprezentanții U.A.T. vs. reprezentanții D.G.A.S.P.C.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de reprezentanții U.A.T. și reprezentanții D.G.A.S.P.C. în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate.

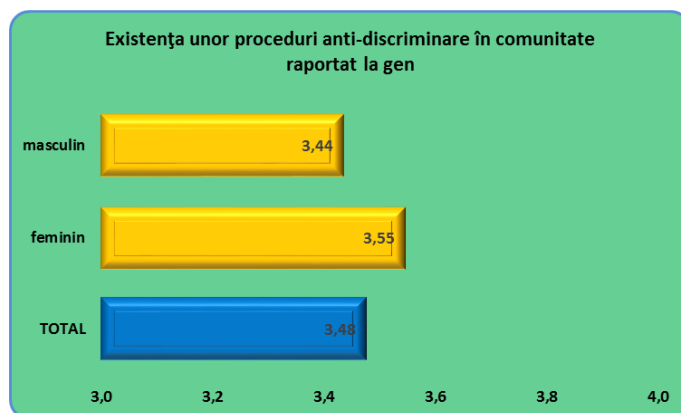

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=0,234$, corespunzător unui $p=0,815$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, media evaluărilor fiind similară.

Evaluarea eficienței și clarității procedurilor de combatere a discriminării populației rome în comunitate este independentă de statutul respondenților, evaluările realizate de reprezentanții U.A.T. și cei ai D.G.A.S.P.C. fiind similare.

4.3.2. Influențe de gen: masculin vs. feminin

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate de respondenții de gen masculin, respectiv feminin:

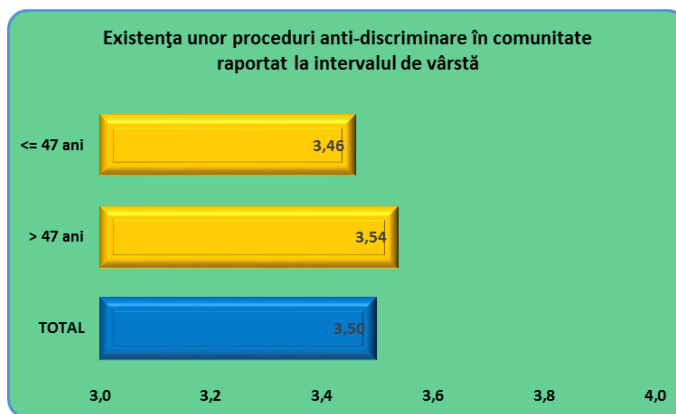
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute

($t(152)=-0,834$ corespunzător unui $p=0,406$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările fiind similare.

Evaluarea eficienței și clarității procedurilor de combatere a discriminării populației rome în comunitate este independentă de genul evaluatorului.

4.3.3. Influențe de vârstă: ≤ 47 de ani vs. > 47 ani

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate de respondenții cu vârsta mai mică sau egală cu 47 de ani și cei cu vârsta mai mare de 47 de ani:

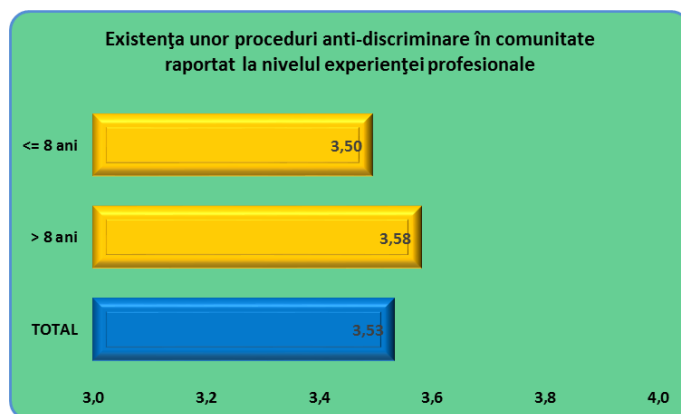

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=-0,569$; corespunzător unui $p=0,571$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările fiind similare.

Evaluarea eficienței și clarității procedurilor de combatere a discriminării populației rome în comunitate este independentă de vârsta evaluatorului.

4.3.4. Influențe ale experienței profesionale: ≤ 8 de ani vs. > 8 ani

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate de respondenții cu experiență mai redusă de 8 ani și cei cu experiență mai mare de 8 ani:

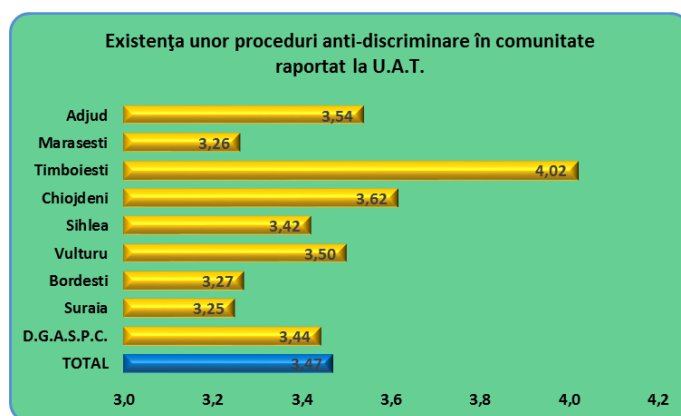

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=-0,599$; corespunzător unui $p=0,550$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările fiind similare.

Evaluarea eficienței și clarității procedurilor de combatere a discriminării populației rome în comunitate este independentă de experiența profesională a evaluatorului.

4.3.5. Diferențe între U.A.T. supuse analizei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința existenței unor proceduri anti-discriminare în comunitate de respondenții din cele 8 U.A.T. supuse analizei (și respectiv cei din D.G.A.S.P.C.):

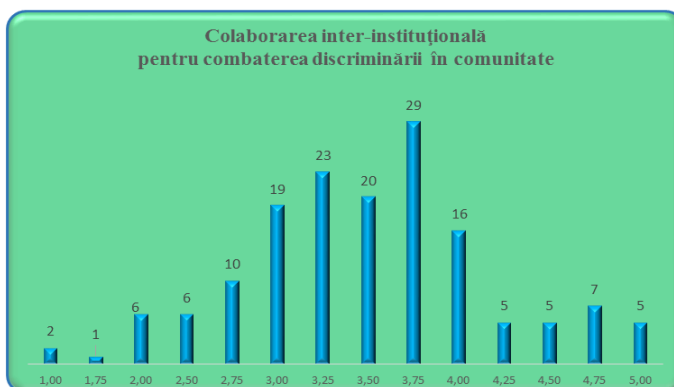

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{8, 153} = 1,812$, corespunzător unui $p=0,079$, nesemnificativ statistic) *infirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Percepția procedurilor anti-discriminare la nivelul comunității este similară independent de comunitatea supusă analizei.

4.4. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – colaborare inexistentă la 5 – colaborarea foarte bună):

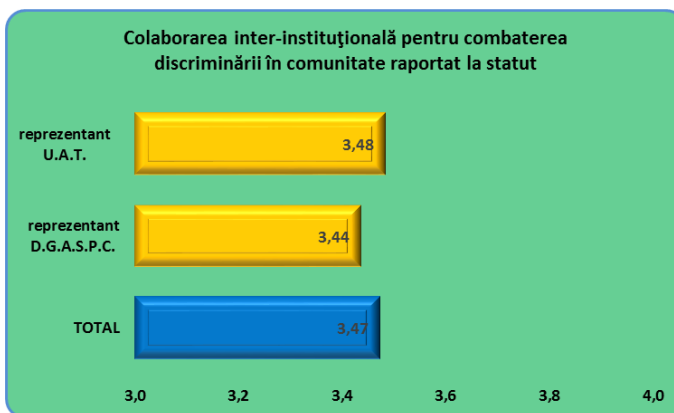

Distribuția scorurilor este marcată de o puternică asimetrie dreapta, marea majoritate a evaluărilor fiind mai mari decât valoarea teoretic neutră – valoarea 3. Numărul respondenților care percep colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării din comunitate ca fiind inexistentă sau inefficientă este foarte redus (aproximativ 15% din totalul respondenților), marea majoritate a respondenților evaluând colaborarea inter-instituțională ca fiind bună / f. bună.

Media scorurilor este 3,47 (mediana fiind 3,5), corespunzător unei evaluări pozitive a colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării.

4.4.1. Influența de statut: reprezentanții U.A.T. vs. reprezentanții D.G.A.S.P.C.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de reprezentanții U.A.T. și reprezentanții D.G.A.S.P.C. în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate:

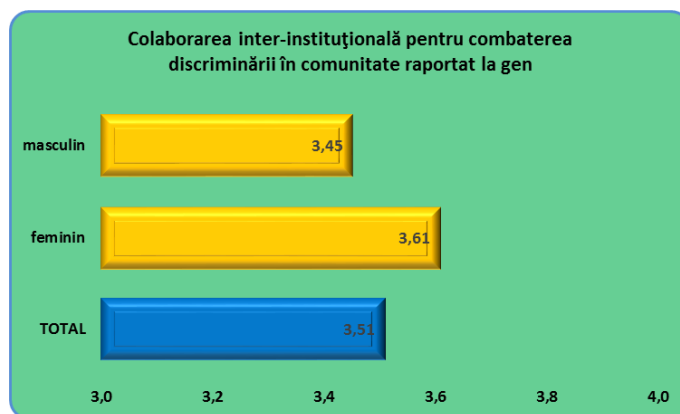

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=0,312$, corespunzător unui $p=0,755$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, media evaluărilor fiind similară.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră independentă de statutul respondenților, evaluările realizate de reprezentanții U.A.T. și cei ai D.G.A.S.P.C. fiind similare.

4.4.2. Influențe de gen: masculin vs. feminin

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate de respondenții de gen masculin, respectiv feminin:

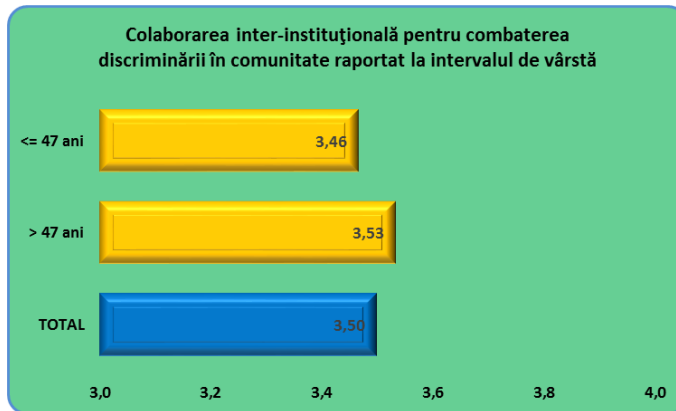

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=-1,082$, corespunzător unui $p=0,282$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră independentă de genul evaluatorului.

4.4.3. Influențe de vârstă: ≤ 47 de ani vs. > 47 ani

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate de respondenții cu vârsta mai mică sau egală cu 47 de ani și cei cu vârsta mai mare de 47 de ani.

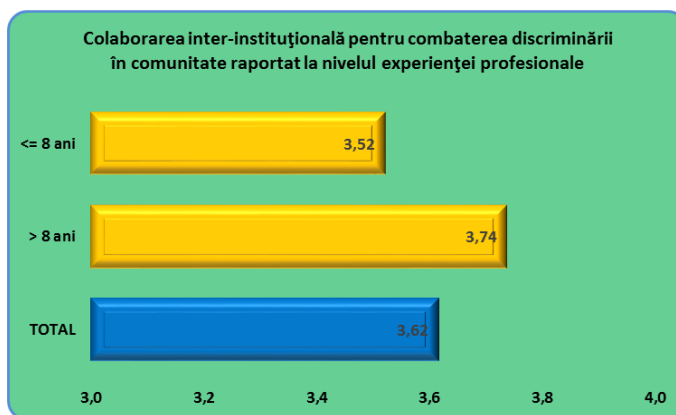

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=-0,455$, corespunzător unui $p=0,650$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră independentă de vârsta evaluatorului.

4.4.4. Influențe ale experienței profesionale: <= 8 de ani vs. > 8 ani

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate de respondenții cu experiență mai redusă de 8 ani și cei cu experiență mai mare de 8 ani:

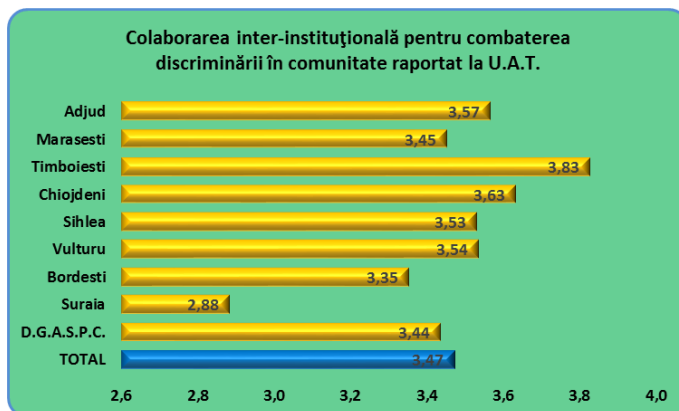

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=-1,390$, corespunzător unui $p=0,168$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră independentă de experiența profesională a evaluatorului.

4.4.5. Diferențe între U.A.T. supuse analizei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința colaborării inter-instituționale pentru combaterea discriminării în comunitate de respondenții din cele 8 U.A.T. supuse analizei (și respectiv cei din D.G.A.S.P.C.):

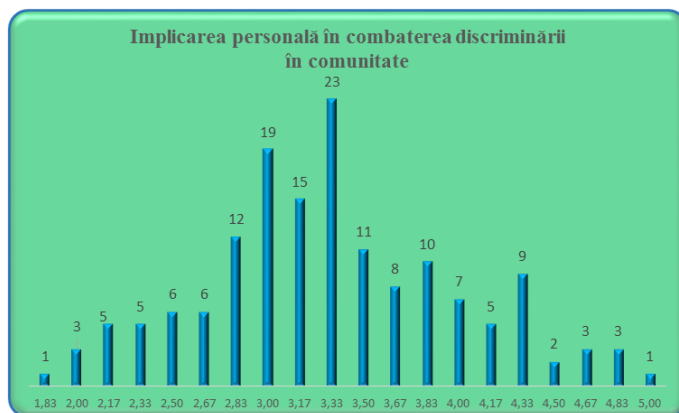

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{8, 153} = 1,681$, corespunzător unui $p=0,108$, nesemnificativ statistic) *infirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată similar în toate U.A.T. supuse analizei.

4.5. Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate frecvențele absolute de apariție ale răspunsurilor în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – neimplicat total la 5 – implicat total):

Distribuția scorurilor este similară curbei normale Gauss, dar cu o ușoară deplasare spre dreapta, marea majoritate a evaluărilor fiind în jurul valorii teoretic neutre (3). Media scorurilor este 3,33 (mediana și modulul distribuției fiind de asemenea 3,33), corespunzător unei evaluări medii a implicării personale în combaterea discriminării. Totuși, există o ușoară tendință de asimetrie dreapta a rezultatelor, numărul respondenților care consideră că implicarea lor în combaterea discriminării este mică sau foarte mică (scor mai mic sau egal cu 2 – 4 subiecți) fiind sensibil mai mic decât al celor care consideră implicarea personală ca fiind mare sau foarte mare (scor mai mare sau egal cu 4 – 30 de respondenți).

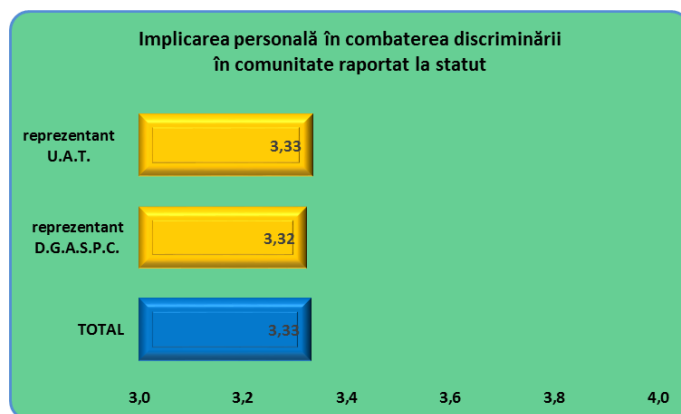
În pofida acestei evaluări pozitive, respondenții au dificultăți în a menționa exemple concrete de inițiative personale privind activități anti-discriminatorii inițiate de ei; numărul foarte mic al răspunsurilor furnizate la întrebarea deschisă referitoare la acest aspect precum și calitatea acestor răspunsuri (afirmații cu caracter general, fără detalii sau exemple concrete) făcând irelevantă o analiză a acestor răspunsuri pentru populația investigată. Această tendință de răspuns (mențiuni foarte puține numeric și irelevante sau nespecifice) este prezentă și în cazul întrebării referitoare la inițiative ale comunității pentru combaterea manifestărilor discriminatorii și promovarea incluziunii sociale a reprezentanților comunității rome. Reticența reprezentanților autorităților publice locale cu privire la menționarea inițiativelor personale în combaterea discriminării la nivelul comunității poate fi explicată prin nesiguranța respondenților cu privire la calitatea inițiativelor lor (preferând astfel să nu menționeze aceste inițiative) sau prin numărul obiectiv redus al inițiativelor personale ale reprezentanților U.A.T.

În condițiile în care respondenții se consideră implicați în combaterea discriminării la nivelul comunității, dar nu pot menționa exemple concrete de inițiative personale, putem argumenta faptul că reprezentanții autorităților publice locale se implică mai ales în inițiative anti-discriminare propuse de alte persoane sau instituții (măsuri stabilite prin legi sau alte acte normative, soluții implementate prin proiecte cu finanțare europeană, soluții propuse de alte instituții sau ONG-uri) și mai puțin în implementarea unor soluții originale, inovative, care să reflecte specificul comunității și adaptate cerințelor comunității.

Sintetizând informațiile cu privire la auto-evaluările realizate de reprezentanții autorităților publice locale putem afirma că activitatea acestora este caracterizată de implicare, dar nu și de inițiativă personală în organizarea și implementarea unor acțiuni specifice de combatere a discriminării și promovare a integrării sociale a grupurilor minoritare.

4.5.1. Influența de statut: reprezentanții U.A.T. vs. reprezentanții D.G.A.S.P.C.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de reprezentanții U.A.T. și reprezentanții D.G.A.S.P.C. în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate:

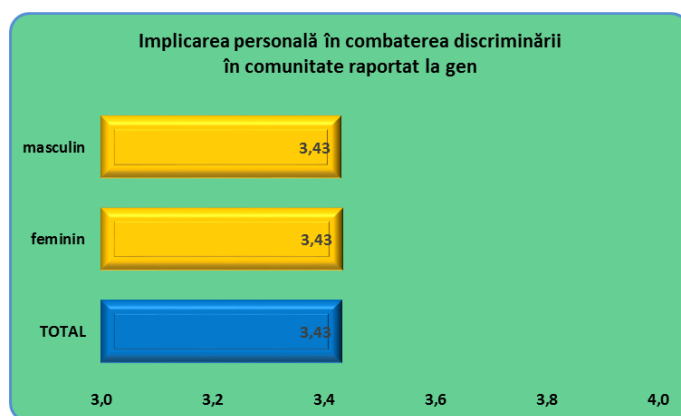

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=0,080$, corespunzător unui $p=0,937$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, media evaluărilor fiind similară.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră independentă de statutul respondenților, evaluările realizate de reprezentanții U.A.T. și cei ai D.G.A.S.P.C. fiind similare.

4.5.2. Influențe de gen: masculin vs. feminin

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate de respondenții de gen masculin, respectiv feminin:

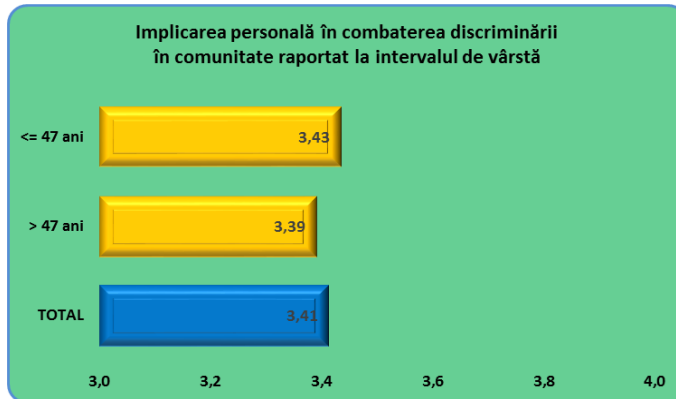

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=-0,024$, corespunzător unui $p=0,981$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, evaluările fiind similare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră independentă de genul evaluatorului.

4.5.3. Influențe de vârstă: ≤ 47 de ani vs. > 47 ani

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate de respondenții cu vârsta mai mică sau egală cu 47 de ani și cei cu vârsta mai mare de 47 de ani:

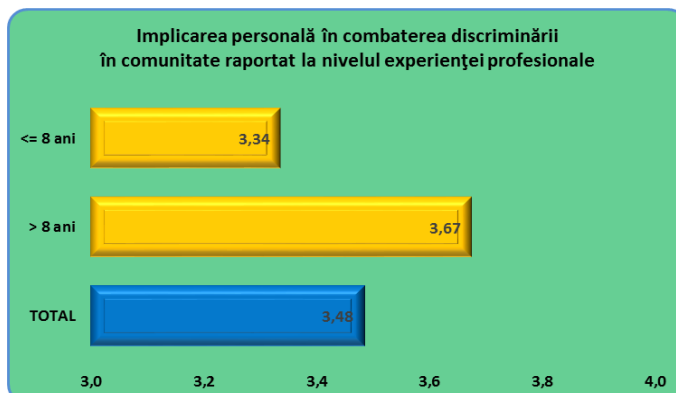

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=0,336$, corespunzător unui $p=0,737$, nesemnificativ statistic) *infirmă existența unor diferențe semnificative* între cele 2 grupe experimentale, evaluările fiind similare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră independentă de vârsta evaluatorului.

4.5.4. Influențe ale experienței profesionale: ≤ 8 de ani vs. > 8 ani

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate de respondenții cu experiență mai redusă de 8 ani și cei cu experiență mai mare de 8 ani:

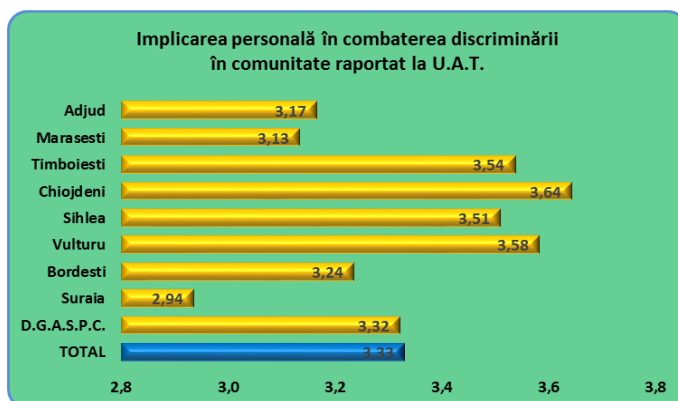

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, iar rezultatele obținute ($t(152)=-2,449$, corespunzător unui $p=0,016$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%) *confirmă existența unor diferențe semnificative* între cele două grupe experimentale, în sensul că media evaluărilor este semnificativ mai mare în cazul respondenților cu experiență profesională mai mare.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră mai pozitivă de către respondenții cu experiență profesională mai mare. Această influență este explicabilă prin expertiza pe care o dobândesc reprezentanții instituțiilor publice în cadrul activităților profesionale proprii, expertiză care le permite acestora asumarea unor inițiative personale pentru combaterea discriminării în comunitate.

4.5.5. Diferențe între U.A.T. supuse analizei

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate de respondenții din cele 8 U.A.T. supuse analizei (și respectiv cei din D.G.A.S.P.C.):

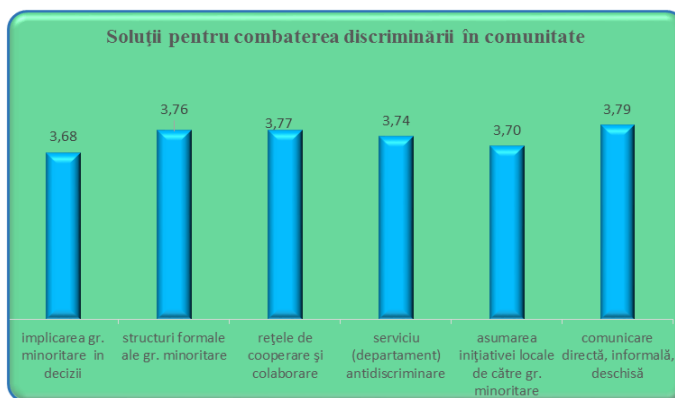

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{8, 153}=2,027$, corespunzător unui $p=0,047$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale. Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate diferă semnificativ de la o comunitate la alta.

Comparativ, implicarea cea mai mare este auto-evaluată ca fiind în Chiojdieni, Vulturu, Tâmboești și Sihlea, în timp ce implicarea cea mai redusă este în cazul reprezentanților autorităților locale din Suraia.

4.6. Soluții pentru combaterea discriminării în comunitate

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate în privința celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în comunitate (scala de evaluare fiind de la 1 – deloc necesară la 5 – foarte necesară):

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane pereche (paired samples t test)*, rezultatele fiind:

- ❑ **implicarea gr. minoritare vs. structuri formale:** $t(152)=-1,225$; corespunzător unui $p=0,222$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **implicarea gr. minoritare vs. rețele de cooperare:** $t(153)=-1,056$; corespunzător unui $p=0,293$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **implicarea gr. minoritare vs. serviciu anti-discriminare:** $t(153)=-0,775$; corespunzător unui $p=0,439$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **implicarea gr. minoritare vs. asumarea inițiativei locale:** $t(153)=-0,301$; corespunzător unui $p=0,764$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **implicarea gr. minoritare vs. comunicarea directă:** $t(153)=-1,288$; corespunzător unui $p=0,200$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **structuri formale vs. rețele de cooperare:** $t(152)<0,001$; corespunzător unui $p=1$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **structuri formale vs. serviciu anti-discriminare:** $t(152)=0,319$; corespunzător unui $p=0,750$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **structuri formale vs. asumarea inițiativei locale:** $t(152)=0,890$; corespunzător unui $p=0,375$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **structuri formale vs. comunicare directă:** $t(152)=-0,270$; corespunzător unui $p=0,788$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **rețele de cooperare vs. serviciu anti-discriminare:** $t(153)=0,319$; corespunzător unui $p=0,750$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **rețele de cooperare vs. asumarea inițiativei locale:** $t(153)=0,928$; corespunzător unui $p=0,355$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **rețele de cooperare vs. comunicare directă:** $t(153)=-0,295$; corespunzător unui $p=0,769$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **serviciu anti-discriminare vs. asumarea inițiativei locale:** $t(153)=0,542$; corespunzător unui $p=0,589$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **serviciu anti-discriminare vs. comunicarea directă:** $t(153)=-0,625$; corespunzător unui $p=0,533$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **asumarea inițiativei locale vs. comunicarea directă:** $t(153)=-1,367$; corespunzător unui $p=0,174$; ne semnificativ statistic.

Analiza statistică a diferențelor dintre medii argumentează o evaluare similară pentru toate cele 6 soluții propuse pentru combaterea discriminării în comunitatea locală.

Lipsa unor diferențieri semnificative între evaluările realizate asupra celor 6 soluții propuse de combatere a discriminării în comunitate relevă o abordare globală a reprezentanților autorităților locale în domeniul anti-discriminării, aspect care poate argumenta fie o abordare holistică, bazată pe o intervenție multi-dimensională și fundamentată pe un ansamblu coerent de măsuri, fie o abordare nediferențiată care să indice o indecizie a reprezentanților autorităților publice locale. Faptul că marea majoritate a respondenților nu pot indica măsuri concrete întreprinse pentru combaterea discriminării sau activități specifice pe care le-au realizat argumentează cea de-a doua perspectivă explicativă.

Analiza corelațională a evaluărilor celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării în comunitate (realizată cu ajutorul coeficientului de corelație Pearson) relevă corelații pozitive și semnificative între toate cele șase variabile dependente luate două câte două (așa cum se poate observa în tabelul următor, care centralizează valorile coeficientului de corelație Pearson și valorii pragului p de semnificației statistice, toate corelațiile fiind semnificative pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99% - $p < 0,001$).

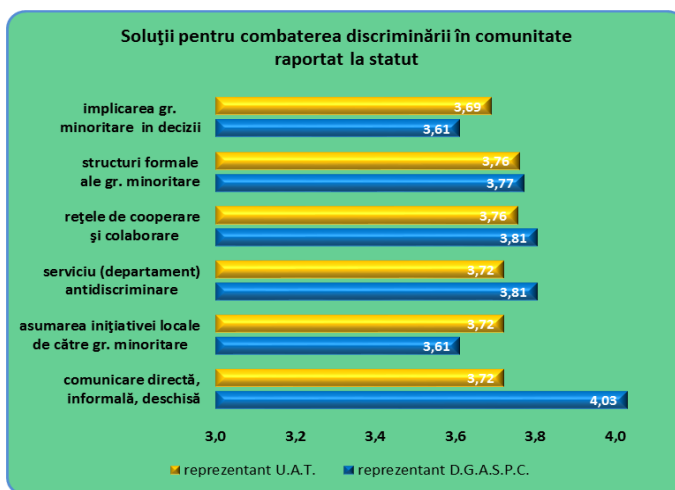
		implicarea grupurilor minoritare	structuri formale	rețele de cooperare	serviciu anti-discriminare	asumarea inițiativei locale	comunicare directă
implicarea grupurilor minoritare	coef. corelație Pearson		0,596	0,396	0,345	0,367	0,372
	p		<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001
structuri formale	coef. corelație Pearson	0,596		0,605	0,366	0,539	0,544
	p	<0,001		<0,001	<0,001	<0,001	<0,001
rețele de cooperare	coef. corelație Pearson	0,396	0,605		0,398	0,594	0,635
	p	<0,001	<0,001		<0,001	<0,001	<0,001
serviciu anti-discriminare	coef. corelație Pearson	0,345	0,366	0,398		0,508	0,490
	p	<0,001	<0,001	<0,001		<0,001	<0,001
asumarea inițiativei locale	coef. corelație Pearson	0,367	0,539	0,594	0,508		0,667
	p	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001		<0,001
comunicare directă	coef. corelație Pearson	0,372	0,544	0,635	0,490	0,667	
	p	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	

Analiza corelațională subliniază încă o dată reticenta reprezentanților autorităților publice locale în ceea ce privește discriminarea eficienței percepute a soluțiilor anti-discriminare propuse, acestea fiind evaluate într-o manieră globală, similară, nediferențiată, fiind considerate toate ca având o eficiență medie spre mare.

Această reticență este vizibilă și în ceea ce privește identificarea unor soluții personale pentru combaterea discriminării în comunitate, acestea fiind aproape inexistente, analiza acestora fiind irelevantă în ceea ce privește populația investigată. Această lipsă a unor soluții personale este coerentă cu lipsa inițiativei personale a respondenților pentru implementarea unor activități de anti-discriminare, putând fi una dintre cauzele acestei inițiative reduse.

4.6.1. Influența de statut: reprezentanții U.A.T. vs. reprezentanții D.G.A.S.P.C.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate de reprezentanții U.A.T. și reprezentanții D.G.A.S.P.C. în privința implicării personale în combaterea discriminării în comunitate:

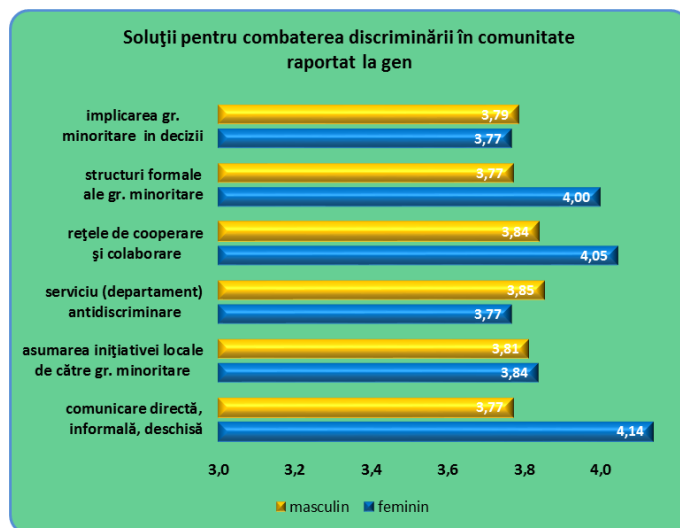
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- ❑ **implicarea grupurilor minoritare în decizii:** $t(152)=0,403$; corespunzător unui $p=0,688$; nesemnificativ statistic;
- ❑ **structuri formale ale grupurilor minoritare:** $t(151)=-0,062$; corespunzător unui $p=0,950$; nesemnificativ statistic;
- ❑ **rețele de cooperare și colaborare:** $t(152)=-0,254$; corespunzător unui $p=0,800$; nesemnificativ statistic;
- ❑ **serviciu (departament) anti-discriminare:** $t(152)=-0,486$; corespunzător unui $p=0,628$; nesemnificativ statistic;
- ❑ **asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare:** $t(152)=0,582$; corespunzător unui $p=0,561$; nesemnificativ statistic;
- ❑ **comunicarea directă, informală, deschisă:** $t(152)=-1,651$; corespunzător unui $p=0,101$; nesemnificativ statistic;

Eficiența percepută a soluțiilor potențiale de combatere a discriminării în cadrul comunității locale este evaluată similar de reprezentanții U.A.T. și de cei ai D.G.A.S.P.C., niciuna dintre cele 6 soluții nefiind evaluată într-o manieră diferențiată de către unul dintre cele două grupe experimentale.

4.6.2. Influențe de gen: masculin vs. feminin

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința soluțiilor pentru combaterea discriminării în comunitate de respondenții de gen masculin, respectiv feminin:

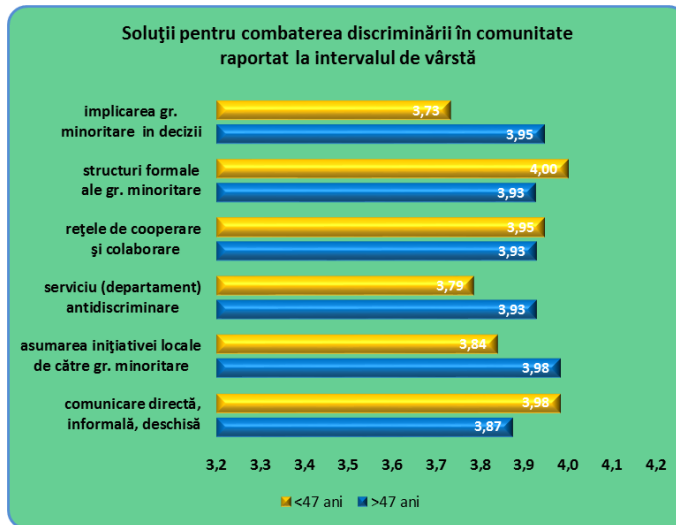
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- implicarea grupurilor minoritare în decizii:** $t(116)=0,108$; corespunzător unui $p=0,914$; ne semnificativ statistic;
- structuri formale ale grupurilor minoritare:** $t(115)=-1,307$; corespunzător unui $p=0,194$; ne semnificativ statistic;
- rețele de cooperare și colaborare:** $t(116)=-1,226$; corespunzător unui $p=0,223$; ne semnificativ statistic;
- serviciu (departament) anti-discriminare:** $t(116)=0,537$; corespunzător unui $p=0,592$; ne semnificativ statistic;
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare:** $t(116)=-0,142$; corespunzător unui $p=0,887$; ne semnificativ statistic;
- comunicarea directă, informală, deschisă:** $t(116)=-2,273$; corespunzător unui $p=0,025$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;

Eficiența percepută a soluțiilor potențiale de combatere a discriminării în cadrul comunității locale este evaluată independent de genul respondentului. Singura excepție este „**comunicarea directă, informală, deschisă**”, potențială soluție care este considerată mai eficientă de către respondenții de gen feminin decât de cei masculin, probabil ca o consecință indirectă a predispoziției către comunicare, mai accentuată în cazul femeilor. Totuși, pe ansamblu putem reține faptul că femeile și bărbații din structurile autorităților locale evaluează în manieră similară eficiența soluțiilor propuse pentru combaterea discriminării în comunitate.

4.6.3. Influențe de vârstă: ≤ 47 de ani vs. > 47 ani

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința soluțiilor pentru combaterea discriminării în comunitate respondenții cu vârsta mai mică sau egală cu 47 de ani și cei cu vârsta mai mare de 47 de ani:

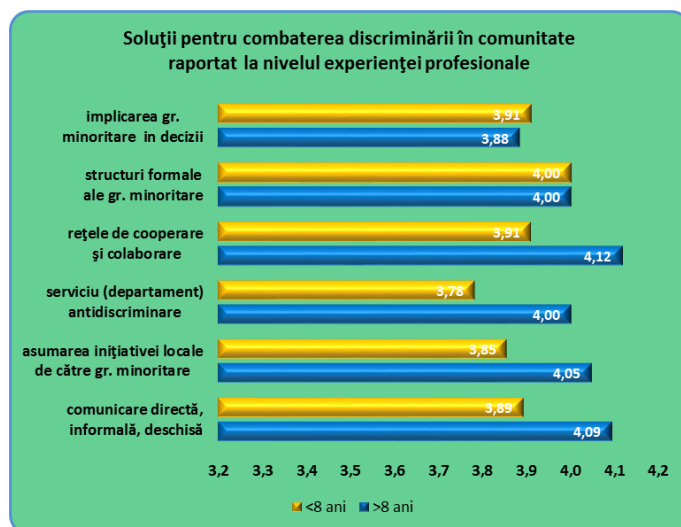

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- ❑ **implicarea grupurilor minoritare în decizii:** $t(109)=-1,211$; corespunzător unui $p=0,228$; ne semnificativ statistic;
 - ❑ **structuri formale ale grupurilor minoritare:** $t(108)=0,470$; corespunzător unui $p=0,639$; ne semnificativ statistic;
 - ❑ **rețele de cooperare și colaborare:** $t(109)=0,113$; corespunzător unui $p=0,910$; ne semnificativ statistic;
 - ❑ **serviciu (departament) anti-discriminare:** $t(109)=-0,886$; corespunzător unui $p=0,377$; ne semnificativ statistic;
 - ❑ **asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare:** $t(109)=-0,908$; corespunzător unui $p=0,366$; ne semnificativ statistic;
 - ❑ **comunicarea directă, informală, deschisă:** $t(109)=0,677$; corespunzător unui $p=0,500$; ne semnificativ statistic;
- ❑ Eficiența percepută a tuturor celor 6 soluții potențiale de combatere a discriminării în cadrul comunității locale este evaluată independent de intervalul de vârstă al respondentului.

4.6.4. Influențe ale experienței profesionale: ≤ 8 de ani vs. > 8 ani

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate în privința soluțiilor pentru combaterea discriminării în comunitate respondenții cu experiență mai redusă de 8 ani și cei cu experiență mai mare de 8 ani:

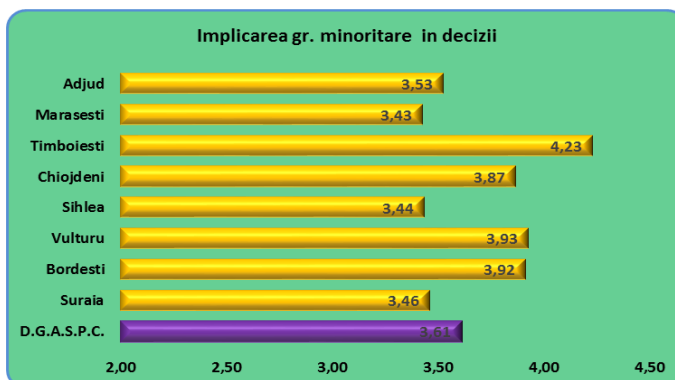
Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

- ❑ **implicarea grupurilor minoritare în decizii:** $t(96)=0,137$; corespunzător unui $p=0,891$; ne semnificativ statistic;
 - ❑ **structuri formale ale grupurilor minoritare:** $t(95)<0,001$; corespunzător unui $p=1$; ne semnificativ statistic;
 - ❑ **rețele de cooperare și colaborare:** $t(96)=-1,257$; corespunzător unui $p=0,212$; ne semnificativ statistic;
 - ❑ **serviciu (departament) anti-discriminare:** $t(96)=-1,437$; corespunzător unui $p=0,154$; ne semnificativ statistic;
 - ❑ **asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare:** $t(96)=-1,166$; corespunzător unui $p=0,246$; ne semnificativ statistic;
 - ❑ **comunicarea directă, informală, deschisă:** $t(96)=-1,246$; corespunzător unui $p=0,216$; ne semnificativ statistic;
- ❑ Eficiența percepută a tuturor celor 6 soluții potențiale de combatere a discriminării în cadrul comunității locale este evaluată independent de experiența profesională a respondentului.

4.6.5. Diferențe între U.A.T. supuse analizei

4.6.5.1. O mai mare reprezentare a grupurilor minoritare în cadrul structurii de decizie din comunitate

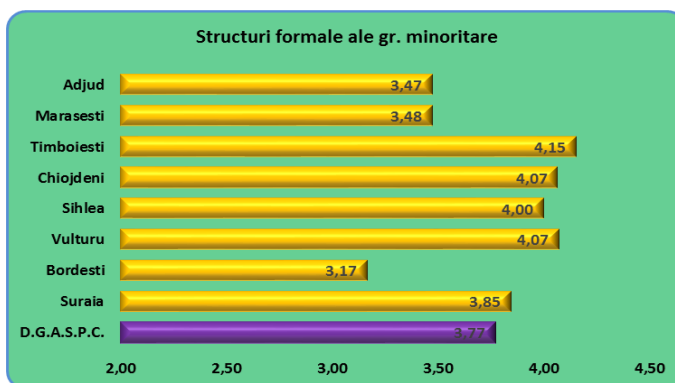
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate în privința implicării grupurilor minoritare în decizii ca soluție de combatere a discriminării în comunitate, separat pentru fiecare U.A.T.:

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{8, 153} = 1,298$, corespunzător unui $p=0,249$, nesemnificativ statistic) *infirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

4.6.5.2. Înființarea sau dezvoltarea unor structuri formale (grupuri locale de inițiativă, ONG-uri) ale grupurilor minoritare care să promoveze interesele acestora

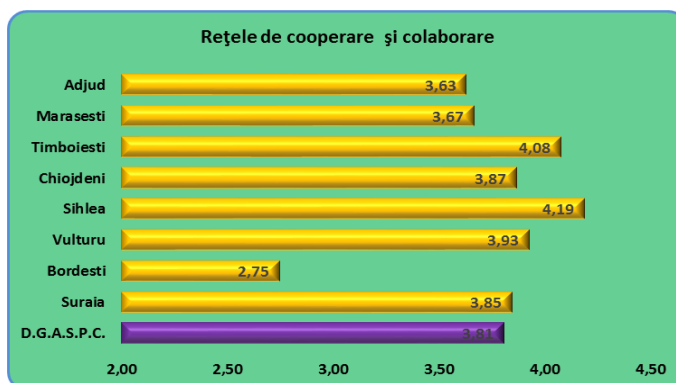
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate în privința înființării unor structuri formale ale grupurilor minoritare ca soluție de combaterea a discriminării în comunitate, separat pentru fiecare U.A.T.

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{8, 152} = 1,946$, corespunzător unui $p=0,058$, nesemnificativ statistic) *infirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

4.6.5.3. Dezvoltarea unor rețele de cooperare și colaborare între autoritățile locale, instituțiile educaționale și reprezentanții grupurilor dezavantajate

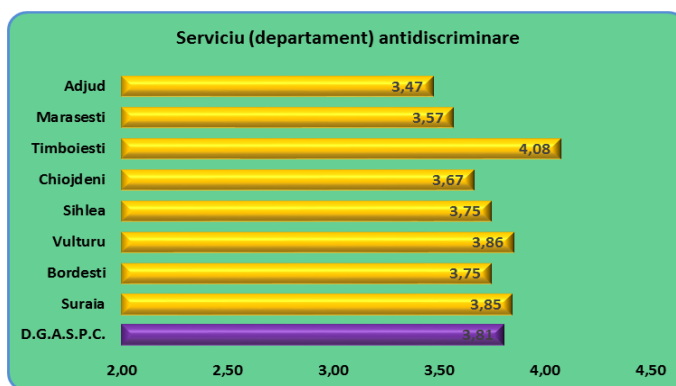
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate în privința înființării unor rețele de cooperare și colaborare ca soluție de combaterea a discriminării în comunitate, separat pentru fiecare U.A.T.:

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{8, 153} = 2,469$, corespunzător unui $p=0,015$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

4.6.5.4. Înființarea unui serviciu (departament) în cadrul comunității care să se ocupe exclusiv de combaterea manifestărilor discriminatorii

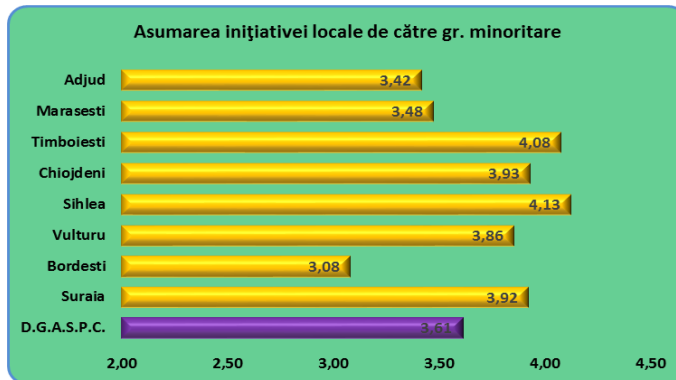
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate în privința înființării unui serviciu (departament) anti-discriminare ca soluție de combaterea a discriminării în comunitate, separat pentru fiecare U.A.T.:

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{8, 153} = 0,683$, corespunzător unui $p=0,706$, nesemnificativ statistic) *infirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

4.6.5.5. Încurajarea reprezentanților grupurilor dezavantajate pentru asumarea inițiativei locale pentru combaterea manifestărilor discriminatorii la adresa lor

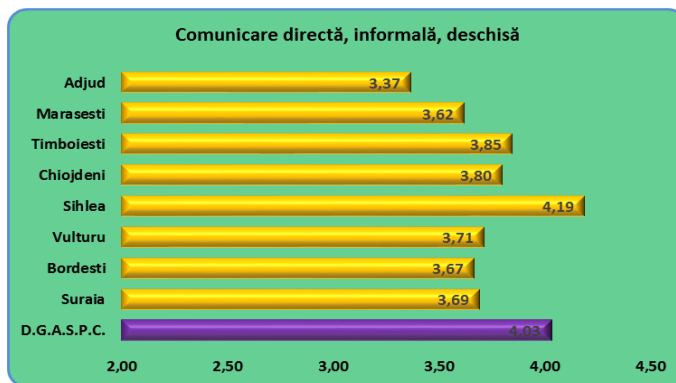
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate în privința asumării inițiativei locale a grupurilor minoritare ca soluție de combaterea a discriminării în comunitate, separat pentru fiecare U.A.T.:

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{8, 153} = 2,055$, corespunzător unui $p=0,044$, semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%) *confirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

4.6.5.6. Crearea unor contexte de comunicare directă, informală, deschisă între reprezentanții grupurilor minoritare și cei ai comunității

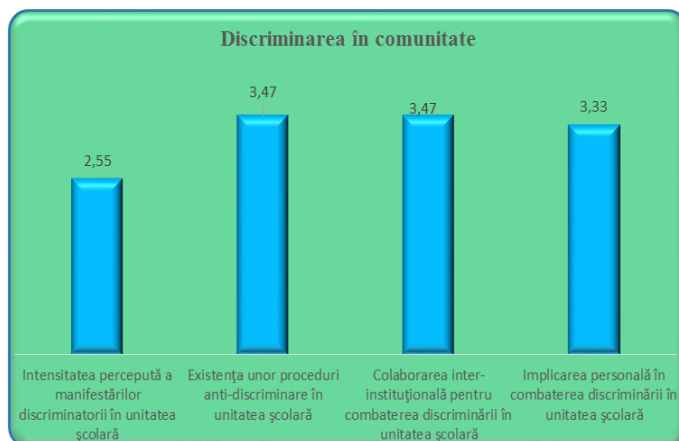
În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate mediile evaluărilor realizate în privința creării unor contexte de comunicare directă, informală, deschisă ca soluție de combaterea a discriminării în comunitate, separat pentru fiecare U.A.T.:

Analiza statistică a varianței rezultatelor a fost realizată cu *ONEWAY ANOVA*, rezultatele obținute ($F_{8, 153} = 1,269$, corespunzător unui $p=0,264$, nesemnificativ statistic) *infirmând existența unei variații semnificative a rezultatelor* între grupele experimentale.

4.7. Considerații generale

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate asupra celor patru caracteristici ale discriminării în comunitate supuse analizei noastre:

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane pereche (paired samples t test)*, rezultatele fiind:

- ❑ **intensitatea percepută vs. existența proceduri:** $t(153)=-10,402$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- ❑ **intensitatea percepută vs. colaborare inter-instituțională:** $t(153)=-10,782$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rez. de 99%;
- ❑ **intensitatea percepută vs. implicarea personală:** $t(153)=-9,488$; corespunzător unui $p<0,001$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 99%;
- ❑ **existența unor proceduri vs. colaborarea inter-instituțională:** $t(153)=-0,057$; corespunzător unui $p=0,955$; ne semnificativ statistic;
- ❑ **existența unor proceduri vs. implicarea personală:** $t(153)=2,341$; corespunzător unui $p=0,021$; semnificativ pentru un interval de confidență a rezultatelor de 95%;
- ❑ **colaborarea inter-instituțională vs. implicarea personală:** $t(153)=2,261$; corespunzător unui $p=0,025$; semnificativ pentru un interval de confidență a rez. de 95%;

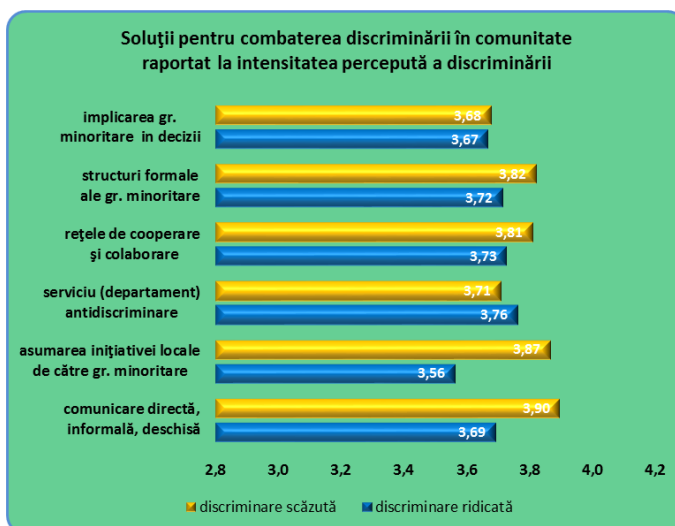
Analiza statistică subliniază faptul că, în opinia reprezentanților autorităților publice locale, implicarea instituțională în combaterea discriminării este mai accentuată comparativ cu implicarea personală; cu alte cuvinte, instituțiile s-au adaptat mai rapid acestei necesități de combatere a discriminării (prin două măsuri coerente și aplicate în mod similar – crearea de proceduri și cooperarea inter-instituțională) comparativ cu salariații din aceste instituții.

Analiza corelațională a celor patru variabile independente (realizată cu ajutorul coeficientului de corelație Pearson) argumentează o dată în plus existența acestei tendințe specifice.

		Intensitatea percepută	Existența unor proceduri	Colaborarea inter-instituțională	Implicarea personală
Intensitatea percepută	Coefficient corelație Pearson		-0,413	-0,214	-0,244
	p		<0,001	0,008	0,002
Existența unor proceduri	Coefficient corelație Pearson	-0,413		0,499	0,412
	p	<0,001		<0,001	<0,001
Colaborarea inter-instituțională	Coefficient corelație Pearson	-0,214	0,499		0,393
	p	0,008	<0,001		<0,001
Implicarea personală	Coefficient corelație Pearson	-0,244	0,412	0,393	
	p	0,002	<0,001	<0,001	

O altă perspectivă de analiză a rezultatelor este cea de raportare comparativă a necesității percepute a soluțiilor anti-discriminare în funcție de intensitatea percepută a discriminării la nivelul comunității.

În reprezentarea grafică următoare sunt prezentate comparativ mediile evaluărilor realizate asupra celor șase soluții propuse pentru combaterea discriminării, raportat la nivelul scăzut, respectiv ridicat al intensității percepute a manifestărilor discriminatorii în comunitate (cele două niveluri au fost diferențiate prin raportarea mediane distribuției scorurilor – 2,50; nivel scăzut este considerat a fi reflectat de o evaluare mai mică sau egală cu 2,50, nivel ridicat corespunde unei evaluări mai mare de 2,50):

Analiza statistică a semnificației diferenței dintre medii a fost realizată cu *testul t pentru eșantioane independente (independent samples t test)*, rezultatele fiind:

□ **implicarea grupurilor minoritare în decizii:** $t(152)=0,068$; corespunzător unui $p=0,946$; nesemnificativ statistic

- structuri formale ale grupurilor minoritare:** $t(151)=0,688$; corespunzător unui $p=0,493$; ne semnificativ statistic
- rețele de cooperare și colaborare:** $t(152)=0,515$; corespunzător unui $p=0,607$; ne semnificativ statistic
- serviciu (departament) anti-discriminare:** $t(152)=-0,397$; corespunzător unui $p=0,692$; ne semnificativ statistic
- asumarea inițiativei locale de către grupurile minoritare:** $t(152)=2,013$; corespunzător unui $p=0,046$; semnificativ pentru un interval de încredere de 95%;
- comunicarea directă, informală, deschisă:** $t(152)=1,352$; corespunzător unui $p=0,178$; ne semnificativ statistic.

Aceste rezultate statistice subliniază faptul că eficiența percepută a soluțiilor împotriva discriminării în comunitatea locală este percepută independent de intensitatea percepută a discriminării în comunitatea respectivă. Cu alte cuvinte, soluțiile propuse sunt considerate la fel de eficiente și în comunitățile în care discriminarea percepută este redusă, și în comunitățile în care discriminarea percepută este intensă.

4.8. Concluzii

4.8.1. Intensitatea percepută a manifestărilor discriminatorii în comunitate

Intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate este percepută de reprezentanții autorităților locale ca fiind foarte redusă, marea majoritate a evaluărilor fiind mai mici decât valoarea teoretic neutră; nici un reprezentant al autorităților publice locale nu percepe intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate ca fiind foarte mare.

Această modalitate specifică de evaluare pune sub semnul întrebării disponibilitatea reprezentanților autorităților locale din zonele în care populația romă este semnificativă de a iniția activități specifice cu caracter anti-discriminatoriu și de promovare a incluziunii sociale și educaționale, aceste activități fiind disonante cu evaluarea discriminării ca fiind redusă.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii la adresa grupurilor minoritare este percepută ca fiind semnificativ mai intensă de către asistenții sociali comparativ cu reprezentanții U.A.T., datorită cunoștințelor teoretice și deprinderile de lucru ale reprezentanților D.G.A.S.P.C., a căror formare inițială și continuă este focalizată explicit pe identificarea cazurilor de discriminare sau risc de excluziune socială și pe intervenția specifică în astfel de situații, dar și relației directe a reprezentanților D.G.A.S.P.C. cu membrii comunității, în special cu reprezentanții grupurilor dezavantajate, desfășurându-și activitatea în special cu această categorie de membri ai comunității, astfel încât au un mai mare acces la informațiile cu privire la manifestările discriminatorii, dar și o sensibilitate mai ridicată în evaluarea intensității acestor manifestări.

Intensitatea manifestărilor discriminatorii în comunitate este percepută într-o manieră independentă de genul, vârsta și experiența profesională a evaluatorului.

4.8.2. Implicarea instituțională în combaterea discriminării în comunitate

Implicarea instituțională în combaterea discriminării în comunitate a fost evaluată prin două dimensiuni: existența unor proceduri anti-discriminare și colaborarea interinstituțională în combaterea discriminării, dimensiuni care corelează pozitiv și semnificativ, aspect care denotă coerența strategiei instituționale de combaterea a discriminării.

4.8.2.1. Existența unor proceduri anti-discriminare în comunitate

Existența procedurilor anti-discriminare la nivelul comunității este percepută într-o manieră pozitivă de reprezentanții autorităților publice, evaluarea medie fiind destul de apropiată de valoarea 4 – proceduri clare. Numărul respondenților care percep procedurile anti-discriminare din comunitate ca fiind absente sau total absente este foarte redus (sub 16% din totalul respondenților).

Evaluarea eficienței și clarității procedurilor de combatere a discriminării populației rome în comunitate este independentă de statutul respondenților, evaluările realizate de reprezentanții U.A.T. și cei ai D.G.A.S.P.C. fiind similare, aspect care denotă

o atenție similară din partea ambelor categorii de instituții în ceea ce privește elaborarea procedurilor interne pentru combaterea discriminării.

Evaluarea eficienței și clarității procedurilor de combatere a discriminării populației rome în comunitate este independentă de genul, vârsta sau experiența profesională a evaluatorului.

4.8.2.2. Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este percepută într-o manieră pozitivă de reprezentanții autorităților locale, evaluarea medie fiind apropiată de valorarea 4 – colaborare bună. Numărul respondenților care percep colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării din comunitate ca fiind inexistentă sau inefficientă este foarte redus (aproximativ 15% din totalul respondenților), marea majoritate a reprezentanților autorităților locale evaluând colaborarea inter-instituțională ca fiind bună sau foarte bună.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră independentă de statutul respondenților, evaluările realizate de reprezentanții U.A.T. și cei ai D.G.A.S.P.C. fiind similare.

Colaborarea inter-instituțională pentru combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră independentă de genul, vârsta și experiența profesională a evaluatorului.

4.8.3. Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră moderat pozitivă, evaluarea medie fiind 3,33, nivel corespunzător unei evaluări medii spre pozitive a implicării personale în combaterea discriminării. Numărul reprezentanților autorităților publice locale care percep implicarea personală în combaterea discriminării din comunitate ca fiind foarte redusă sau redusă este extrem de mic (aproximativ 2,5% din totalul respondenților), sensibil mai mic decât al celor care consideră implicarea personală ca fiind mare sau foarte mare (19,5%).

Implicarea personală în combaterea discriminării corelează pozitiv și semnificativ cu implicarea instituțională (atât cu dimensiunea existența unor proceduri anti-discriminare, cât și cu dimensiunea colaborarea inter-instituțională), aspect care denotă coerența eforturilor personale cu cele instituționale în combaterea manifestărilor discriminatorii la adresa populației rome în aria de implementare a proiectului.

Reprezentanții autorităților publice locale se implică mai ales în inițiative anti-discriminare propuse de alte persoane sau instituții (măsuri stabilite prin legi sau alte acte normative, soluții implementate prin proiecte cu finanțare europeană, soluții propuse de alte instituții sau ONG-uri) și mai puțin în implementarea unor soluții originale, inovative, care să reflecte specificul comunității și adaptate cerințelor comunității (în pofida acestei evaluări pozitive a implicării personale în combaterea discriminării, respondenții au dificultăți în a menționa exemple concrete de inițiative

personale privind activități anti-discriminatorii inițiate de ei).

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră independentă de statutul respondenților, evaluările realizate de reprezentanții U.A.T. și cei ai D.G.A.S.P.C. fiind similare. Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră independentă de genul și vârsta evaluatorului.

Implicarea personală în combaterea discriminării în comunitate este evaluată într-o manieră mai pozitivă de către respondenții cu experiență profesională mai mare. Această influență este explicabilă prin expertiza pe care o dobândesc reprezentanții instituțiilor publice în cadrul activităților profesionale proprii, expertiză care le permite acestora asumarea unor inițiative personale pentru combaterea discriminării în comunitate.

4.8.4. Soluții de combaterea a discriminării în comunitate

În ceea ce privește potențialele soluții pentru combaterea discriminării în comunitățile locale, reprezentanții autorităților publice evaluează într-o manieră similară toate cele 6 potențiale soluții: o mai mare reprezentare a grupurilor minoritare în cadrul structurii de decizie din comunitate; înființarea sau dezvoltarea unor structuri formale (grupuri locale de inițiativă, ONG-uri) ale grupurilor minoritare care să promoveze interesele acestora; dezvoltarea unor rețele de cooperare și colaborare între autoritățile locale, instituțiile educaționale și reprezentanții grupurilor dezavantajate; înființarea unui serviciu (departament) în cadrul comunității care să se ocupe exclusiv de combaterea manifestărilor discriminatorii; încurajarea reprezentanților grupurilor dezavantajate pentru asumarea inițiativei locale pentru combaterea manifestărilor discriminatorii la adresa lor; crearea unor contexte de comunicare directă, informală, deschisă între reprezentanții grupurilor minoritare și cei ai comunității.

Analiza corelațională elevă o tendință similară de evaluare a tuturor celor șase soluții anti-discriminare propuse; reprezentanții autorităților locale care evaluează pozitiv impactul potențial al uneia dintre aceste soluții au tendința de a evalua pozitiv toate variantele propuse, fără a discrimina între efectele potențiale ale fiecăreia.

Soluțiile de combaterea a discriminării la nivelul comunității sunt evaluate într-o manieră relativ independentă de genul, vârsta și experiența profesională a evaluatorului.

Editura Alternative Educațională Vrancea

www.aevn.ro

aevrancea@gmail.com

